

T.C.
KİLİS 7 ARALIK ÜNİVERSİTESİ
LİSANSÜSTÜ EĞİTİM ENSTİTÜSÜ
TARİH ANABİLİM DALI
YÜKSEK LİSANS TEZİ

SİCİL-İ AHVAL KAYITLARINA GÖRE KİLİSLİ
MEMURLAR

HAZIRLAYAN
MEHMET YILMAZ

1908011001

DANIŞMAN
PROF. DR. MEHMET ALİ YILDIRIM

KİLİS
2022

ÖZET

SİCİL-İ AHVÂL KAYITLARINA GÖRE KİLİSLİ MEMURLAR

Mehmet YILMAZ

Tarih Anabilim Dalı/ Yakınçağ Tarihi

Kilis 7 Aralık Üniversitesi, Lisansüstü Eğitim Enstitüsü

Prof. Dr. Mehmet Ali YILDIRIM

Sayfa:164

Yıl:2022

Osmanlı Devleti'nde II. Mahmud dönemi ve sonrasında Tanzimat Fermanı ile merkezi idareyi güçlendirmek için birçok düzenleme yapılmaya çalışılmıştır. Merkezi sistem esasına bağlı olarak da adli, mülki ve askeri yenilikler yapılmıştır.

19. Yüzyıldan itibaren görevli memur sayısında önemli artış meydana gelmiş olup bu memurların kayıtları Sicil-i Ahvâl defterlerinde toplanmıştır. Bu terceme-i haller II. Abdülhamid döneminde Dâhiliye Nezaretinin ilgili birimlerinde yer almıştır.

Bu çalışmada Kilis'te doğmuş olan memurların doğum yılları, hangi dilleri bildiği, aldığı dersler, almış olduğu maaş ve istihdam olduğu görevler yer almaktadır. Bu evraklar biyografi özelliği taşıması yönünden dönemin memurları hakkında önemli ipuçları vermektedir.

Anahtar Kelimeler: Tanzimat Fermanı, Sicil-i Ahvâl Defterleri, Dâhiliye Nezareti, Kilis

ABSTRACT

SİCİL-İ AHVÂL ACCORDING TO THE RECORDS KİLİS OFFICERS

Mehmet YILMAZ

Department of History/ Contemporary History

Kilis 7 Aralık University, Graduate School of Education

Prof. Dr. Mehmet Ali YILDIRIM

Pages:164 Year: 2022

In the Ottoman Empire, lots of innovations were tried to be made in order to strengthen the central administration with the Edict of Tanzimat during and after the 2nd Mahmud period. On the basis of the central system; judicial, civil and military innovations were made.

There had been a significant increase in the number of civil servants since the 19th century, and the records of these civil servants has been collected in the Sicil-i Ahval registers. These registrations were established under the Ministry of Interior during the reign of 2nd Abdülhamid.

In this study, it has been included the civil servants born in Kilis; in which they were born, the languages they knew, the courses they took, the salary they received and the duties they were employed in. These documents give important clues about the civil servants of the period in terms of having a biography feature.

Keywords: Edict of Tanzimat, Sicil-i Ahval Register, Ministry of Interior, Kilis

ÖNSÖZ

Sicil, kelime anlamı olarak resmî belgelerin kaydedildiği kütük, görevlilerin her türlü davranışlarının kaydedildiği dosya veya devlet memurlarının resmi vukuatlarının yer aldığı defter anlamlarına gelmektedir. Bu çalışmanın ana kaynağını teşkil eden Sicil-i Ahvâl defterleri memurların biyografilerini de ihtiva etmektedir. Osmanlı devlet memurlarının biyografisini araştırırken bize ışık tutacak olan en önemli kaynaklar arasında Sicil-i Ahvâl defterleri yer almaktadır.

Temelde 73 Kilisli devlet memurunu inceleyip orijinal vesikalardan transkribe ettiğimiz bu çalışma üç ana bölümden oluşmaktadır. Giriş kısmında Kilis ile ilgili ekonomiden sosyokültürel hayata dair kısa kesitler sunularak Sicil-i Ahval kayıtlarından kısaca bahsedilmiştir.

Birinci bölümde “Kilis kazasının coğrafi konumu, tarihsel gelişimi ve Osmanlı Devleti’nde Sicil-i Ahval Komisyonu” konularına yer verilmiştir. Bu bölümde Osmanlı Devleti’nde bürokrasi, Sicil-i Ahval komisyonu ve defterlerinin önemi üzerinde durulmuştur. İkinci bölümde ise Kilis kazasında doğmuş olan devlet memurlarının Osmanlı Türkçesi ile tutulmuş olan kayıtlarının transkripsiyonlarına yer verilmiştir. Tezimizin üçüncü ve son bölümünde ise transkripsiyonu yapılan belgeler ışığında devlet memurlarının genel değerlendirilmesi yapılmıştır.

Çalışma süresince desteğini ve tecrübesini hiçbir zaman esirgemeyen danışman hocam Sayın Prof. Dr. Mehmet Ali YILDIRIM’a sonsuz şükranlarımı arz ederim. Yine çalışma esnasında bana yardımları dokunan hocalarım Sayın Arş. Gör. Ali AKDENİZ ve Sayın Arş. Gör. Mücahit Orkun İKİNCİ hocalarıma ve son olarak eşim Kader ÖZÖRNEK YILMAZ’a çok teşekkür ederim.

Mehmet YILMAZ

06.07.2022

ETİK İLKE VE KURALLARA UYGUNLUK BEYANNAMESİ

Bu tez çalışmasının kendi çalışmam olduğunu, tezin planlanmasından yazımına kadar bütün aşamalarda bilimsel etik ilke ve kurallara uygun davrandığımı; bu tezdeki bütün bilgileri akademik ve etik kurallar içinde elde ettiğimi, kullanmış olduğum tüm bilgiler ve yorumlar için kaynak gösterdiğimi ve bu kaynaklara kaynakçada yer verdiğimi, hiçbir şekilde “intihal içermediğini” beyan ederim. Herhangi bir zamanda, çalışmamla ilgili bu beyanıma aykırı bir durumun saptanması durumunda, ortaya çıkacak tüm ahlaki ve hukuki sonuçları kabul ettiğimi bildiririm.

İmza

Mehmet YILMAZ

İÇİNDEKİLER

ÖZET	i
ABSTRACT	ii
ÖNSÖZ	iii
ETİK İLKE VE KURALLARA UYGUNLUK BEYANNAMESİ	iv
KISALTMALAR	vii
GİRİŞ	1
BİRİNCİ BÖLÜM	2
1.1 KİLİS'İN COĞRAFYASI, TARİHİ GELİŞİMİ ve OSMANLI DEVLETİ'NDE SİCİL-İ AHVAL KOMİSYONU	2
1.1.1 Kilis'in Coğrafyası.....	2
1.1.2 Kilis'in Tarihi Gelişimi.....	2
1.1.3 Bürokrasi Kavramı ve Osmanlı Devleti'nde Bürokrasi.....	4
1.1.4 Tanzimat Döneminde Osmanlı Bürokrasisi.....	7
1.1.5 Sicil-i Ahvâl Komisyonu	8
1.1.5.1 Sicil-i Ahvâl Defterlerinin Özellikleri	10
İKİNCİ BÖLÜM	12
2.1 SİCİL-İ AHVAL KAYITLARININ TRANSKRİPSİYONU	12
ÜÇÜNCÜ BÖLÜM	121
3.1 SİCİL-İ AHVÂL KAYITLARINA GÖRE KİLİSLİ MEMURLAR	121
3.1.1 Memurların Eğitim Gördükleri Okullar.....	121
3.1.2. Memurların Yabancı Dil Seviyeleri.....	123
3.1.3. Memurların Tayin Edildiği Yerler	126
3.1.4. Memurların İstihdam Olunduğu Memuriyetler	126
SONUÇ	138
KAYNAKÇA	141

EKLER	145
ÖZGEÇMİŞ	156

KISALTMALAR

BOA	: Başbakanlık Osmanlı Arşivi
DH. SAİD	: Dahiliye Nezareti Sicil-i Ahval İdaresi Defterleri
m:	: Metre
vd.	:Ve Diğerleri

GİRİŞ

Osmanlı Devleti' nin şarktaki en büyük vilayetlerinden olan Halep Vilayeti'ne çok yakın olan Kilis şehri çağlar boyu jeo-stratejik ve politik öneminden dolayı bir cazibe merkezi olmuştur. 19.yüzyıldan itibaren Osmanlı Devleti'nin modern eğitimi taşra sathına yayma çabasından Kilis de nasibini almıştır. Bu minvalde birçok azınlık ve yabancı okulun yanı sıra birçok sıbyan mektebi, bir anaokulu, bir rüştiye ve geç tarihlerde de olsa nihayet bir idadi seviyede okula sahip olabilmıştır. Ayrıca kentte dini nitelikte eğitim veren kırkı aşkın medrese bulunmaktadır. Kilis'te doğan ve eğitim imkânına sahip olan Osmanlı ahalsinin bir kısmı ilgili dönemlerde buradaki mekteplerde sırasıyla tahsilini tamamladıktan sonra ya direkt devlette bir işe başlamış ya da daha yüksek seviyedeki mekteplerde tahsiline devam etmek için şehirden ayrılmıştır.

Yüksek bir nüfusa sahip olmamasına karşın Sicil-i Ahvâl kayıtlarından hareketle muadili diyebileceğimiz yerleşim yerlerine oranla çok yüksek sayıda memur çıkarmış olması Kilis'te eğitime ve sosyokültürel hayata verilen önemi göstermektedir. Örneğin aynı yüzyılda nüfus bağlamında karşılaştığımızda Nizip ve Birecik gibi şehirlerde toplam memur sayısı yine ilgili kayıtlara göre 30 civarında iken bu sayının Kilis'te 73'ü bulması bu tezi destekler niteliktedir.

Çalışmanın temel kaynağını teşkil eden sicil kayıtları aynı zamanda biyografi özelliği taşımakta olup kaydı tutulan kişi ile ilgili doğum tarihi ve yeri, aile bilgisi, okuduğu okullar, bildiği diller, devlette icra ettiği görevler ve görev yerleri, maaş bilgisi ve mal varlığı gibi çok detaylı bilgiler vermektedir.

Bu bağlamda incelediğimiz Kilisli memurlar yurdun birçok yerinde çok önemli görev ve sorumlulukları üstlenmiş, çok farklı dallarda memleketin terakkisine katkıda bulunmuşlardır. Sicil kayıtları sayesinde standart bilgilerin haricinde Kilisli memurların şaşırtıcı yaşantılarına ve anlarına da ulaşabilmekteyiz. Ayrıca Osmanlı Devleti'nin son dönemlerinde içinde bulunduğu ekonomik, sosyokültürel, sağlık v.s. yapısına farklı bir perspektif sunan bu kayıtlar son derece önem arz etmektedir.

Çalışma Kilis'in tarihsel hafızasına, bilhassa bürokratik ve sosyokültürel geçmişine katkı sağlama noktasında önem teşkil etmekte olup sonraki çalışmalara temel kaynak olması amaçlanmaktadır.

BİRİNCİ BÖLÜM

1.1 KİLİS'İN COĞRAFYASI, TARİHİ GELİŞİMİ ve OSMANLI DEVLETİ'NDE SİCİL-İ AHVAL KOMİSYONU

1.1.1 Kilis'in Coğrafyası

Türkiye ile Suriye sınırında bulunan Kilis, güneyinde Suriye, batı ve kuzeybatısında İslâhiye, kuzey ve kuzeydoğudan Gaziantep merkez ve doğudan Oğuzeli ilçeleriyle çevrili olup 243 kilometrekarelik bir alan içerisinde yer almaktadır.¹

Kilis şehri, batıdan 750 m. yükseltideki kalker yapılı tepelikler, Kuzeyden ise 950-1000 m. yükseltideki bazalt örtülü Resulosman ve Acar (Kefiz) dağlarıyla çevrili, sınırlarımız içerisindeki kısmı kabaca doğu-batı yönünde uzanan bir dikdörtgeni andıran Kilis Ovası'nın kuzeybatı kenarında kurulmuş bir şehirdir.²

Şehrin kurulduğu kısımda yer alan en önemli akarsu Tokmak deresidir. Dış drenajı olmayan ve suları Kilis ovasının güney kesiminde tarım arazilerine dökülen Tokmak Deresinin su toplama havzası ortalama 20 km²'dir. Bunun yanında Kilis şehrinin kuzeybatı kesiminde Afrin Çayı'nın küçük bir kolu da bulunmaktadır. Bu derenin Kilis şehri içindeki su toplama havzası 1 km² civarındadır.³

Kilis, ticaretin yoğun olarak gerçekleştiği Halep şehrine yakın olması nedeniyle ticaret için gidip gelen tüccarların uğrak noktası olmuştur.⁴ Kent, Akdeniz iklimi ile karasal iklimin yaşanmış olduğu yerde kurulmuştur. Yazları sıcak olup kışları ise yağışlı ve serin geçmektedir. Verimli toprakların bulunduğu bu şehir çevre illerin ihtiyaçlarına cevap veren bir şehir konumundadır.⁵

1.1.2 Kilis'in Tarihi Gelişimi

Kilisin etrafında birçok höyüğün bulunması eski bir yerleşke olduğuna işaret etmektedir. Kilis şehri ilkçağ döneminde Hitit Krallığı'nın hâkimiyeti altındaydı. Zira M.Ö. 1525 tarihinde Hitit kralı I. Hattuşili Kilikya üzerinden Kargamış'a kadar olan bütün yerleşim

¹ M. Cengiz Helvacıkara "Coğrafi Yönden Kilis", (İstanbul: 2012), 7.

² M. Cengiz Helvacıkara, "Coğrafi Yönden Kilis", s.7.

³ Mehmet Emin Sönmez, vd., "İklim Değişikliği ve Plansız Şehirleşmenin Kilis Şehrinde Yol Açtığı Sel Felaketleri", *Doğu Coğrafya Dergisi*, 17/ 18, (Erzurum: 2012), 62.

⁴ İlhan Oğuz Ak Demir, v.d., "Coğrafi Ortam ve Kent Fizyolojisi İlişkileri: XIX. Yüzyıl Kilis Şehri Örneği", *Marmara Coğrafya Dergisi*, (İstanbul: 2014), 224.

⁵ Mustafa Koyuncu, *XVIII. Yüzyılda Kilis ve Havalisindeki Aşiretler (İskan & Eşkiyalık)*, (Ed. Doç.Dr. Serhat Kuzucu), (Kilis: Kitam Yayınları, 2022), 1.

alanlarını hâkimiyeti altına almıştı. Ravan ve Tilhabeş (Yavuzlu) etrafında yapılan kazılar sonucunda birçok Hitit yapısı bulunmuştur.⁶

Şehir, Asur Kralı I. Tiglatpileser zamanında milattan önce 1100 yılında Asur Krallığının hâkimiyetine girmiştir.⁷ Bu kral dönemine ait Asur çivi yazısıyla yazılmış bir belgede geçen Killizi adlı yerleşkenin günümüzdeki Kilis olabileceği düşünülmektedir. Fakat buranın kuruluşundan günümüze kadar aynı mevkide varlığını sürdürmüş olabileceği ihtimali az olduğundan Kilis'in yer değiştirmiş bir şehir olabileceği de ifade edilmektedir.⁸

Kilis ve çevresi Asur dönemi sonrasında ise Perslerin onun ardından Büyük İskender'in mirasçısı olan Selekiler'in hâkimiyetinde kalmıştır. Selekî hâkimiyetine son veren Roma İmparatorluğunun bir şehri haline gelmiştir. Roma İmparatorluğunda şehrin adı "Ciliza sive Urmagiganti" şeklinde geçmektedir. Roma İmparatorluğunun bölünmesi sonrasında buraya yapılan İslam akınlarıyla birlikte halife Hz. Ömer döneminde Kilis şehri İslam topraklarına dâhil oldu.⁹ Sınır bölgesinde yer aldığından dolayı sık sık el değiştiren bir şehir olmuştur.

985 yılında bölge yönetimi Bizanslıların eline geçmiştir.¹⁰ 1124 yılında şehir Belek Gazi tarafından fethedilip İslam sancağı altına girmiştir. Daha sonra ise Eyyubi ve Memluklerin yönetimi altına giren şehir, 1516 yılında Mercidabık Savaşı neticesinde Osmanlı idarisine girmiştir. 1516 yılında Kilis, A'zaz'a bağlı bir köy konumundaydı. 1519'da yapılan tahrir göre Kilis altı mahalleden meydana gelen (Kana, Kıbeliyye, Çukurfasıl, Hacıgökçe/Meşhedler, Kızılca, Sübdad) kasabadır. Kilis'te nüfus 1300 kişiden oluşmakta ve yetmiş dört mücerred, on dokuz çift bulunmaktaydı.¹¹

Uzun seneler Osmanlı hâkimiyetinde kalmış olan Kilis, I. Dünya savaşı sonrası İtilaf devletler ile imzalanan Mondros Mütarekesi'nin bazı maddeleri öne sürülerek 6 Aralık

⁶ Hakan Ercivan, *19. Yüzyılda Sos-Ekonomik Yönüyle Kilis Kazası*, (İstanbul: Marmara Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İktisat Ana Bilim Dalı, İktisat Tarihi Bilim Dalı, Yüksek Lisans Tezi, 2010), 11.

⁷ Engin Özgen, "Gaziantep-Kilis Bölgesi Höyük Yüzey Araştırmaları: Oylum Höyük", *IV. Araştırma Sonuçları Toplantısı*, (1986), 240.

⁸ Metin Tuncel, "Kilis", *DİA.*, (Ankara: 2002), 26/5-8.

⁹ İbrahim Hakkı Konyalı, *Abideleri ve Kitabeleri ile Kilis Tarihi*, (İstanbul: Fatih Yayınları 1968), 53-57.

¹⁰ Ernst Honigsmann, *Bizans Devleti'nin Doğu Sınırı*, Çev. Fikret Işıltan, (İstanbul: 1970), 103.

¹¹ Konyalı, *Abideleri ve Kitabeleri ile Kilis Tarihi*, 158-159.

1918 yılında işgal edilmiştir.¹² Bir yıl kadar İngilizlerin işgalinde kalan Kilis'te bu süre zarfında İngilizler stratejileri gereği halka iyi davranma politikası uygulamışlardır. İngilizler, 29 Ekim 1919'da Fransa ile anlaşarak Kilis'i Fransızlara bırakmışlardır. Fransızlar, Ermenilerle birlikte hareket ederek halkı yıldırmaya çalışınca halk bu duruma sessiz kalmayarak silahlanarak mücadeleye girişmiştir. Bu mücadele sonrasında Ankara Hükümeti ile Fransız Hükümeti arasında imzalanan Ankara Antlaşması ile Kilis işgalden kurtulmuştur.¹³

7 Aralık 1921'de Kilis topraklarına giren Kuvayı Milliye birlikleri son Fransız askerlerini de şehirden çıkararak işgale tamamen son vermiştir. Ankara Antlaşmasıyla Kilis'e bağlı bulunan birçok köy sınırın diğer tarafında kalmıştır.¹⁴ Cumhuriyet devrinde Gaziantep'e bağlı ilçe konumuna giren Kilis'e 10 Haziran 1995 yılında il statüsü verilmiştir.¹⁵

1.1.3 Bürokrasi Kavramı ve Osmanlı Devleti'nde Bürokrasi

Bürokrasi, bureau ve cratie kelimelerinden ortaya çıkmış bir kelimedir. Bureau kelimesinin aslı koyu bir renk anlamına gelen Latince brus kelimesinden gelmektedir. Büro kelimesi önce kamu görevlilerinin çalıştıkları masaların koyu renkli kumaşla kaplı olmasından dolayı devlet işlerinin yapıldığı masalar anlamında kullanılırken, daha sonra ise bu masaların buldukları daireler anlamında kullanılmıştır. Cratie sözcüğü eski Yunancadan gelmekte olup hâkimiyet anlamında kullanılan bir eklemedir. Bundan dolayı bürokrasi, etimolojik olarak büroların sahip olduğu hâkimiyet anlamına gelmektedir. Bu kelime ilk defa 1745 yılında Fransız Fizyokrat İktisatçı Vincent De Gournay tarafından kullanılmıştır.¹⁶

Osmanlı Devleti, devlet teşkilatını oluştururken daha önceden hüküm sürmüş devletlerin bazı kurumlarını ve uygulamalarını kendisine örnek alarak sistemini oluşturmuştur. Selçuklu Devleti ve Gaznelilerin tımar sistemini, İlhanlılardan maliye alanı ve yazı sistemini, Memlûklü Devleti'nden saray teşkilatını model alarak kendine özgü bir

¹² Erdinç Gülcü- Ahmet Gündüz, "Milli Mücadele Döneminde Kilis ve Çevresinde Ermeniler", *M. Kemal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 6/11, (2014), 307.

¹³ Mehmet Ali Yıldırım- Ali Akdeniz, *Tanzimat'tan Cumhuriyet'e Kilis'te Modern Eğitim*, (Kilis: Kilis 7 Aralık Üniversitesi Yüksek Lisans Tezi, 2020), 4.

¹⁴ Mehmet Tektuna, *Hurûfât Defterlerine Göre Kilis'te Sosyal ve İktisadi Hayat*, (Kilis: Kilis 7 Aralık Üniversitesi, SBE, Basılmamış Yüksek Lisans Tezi, 2017), 8-9.

¹⁵ Tektuna, *Hurûfât Defterlerine Göre Kilis'te Sosyal ve İktisadi Hayat*, s.9.

¹⁶ Metin Heper; "Bürokrasi", *Cumhuriyet Dönemi Türkiye Ansiklopedisi*, (İstanbul: 1983), 2/ 290.

bürokrasi oluşturmuştur.¹⁷ Böylesine geniş bir temel üzerine kurulmuş olan sistem I.Murat ve Yıldırım Beyazıd dönemindeki fetihler ile teşkilatlanarak şekillenmiş ve Fatih Sultan Mehmed döneminde zirveyi görmüştür.¹⁸

Bürokrasi Klasik dönemde, Divân-ı Hümayûn ve Bâb-ı Defterî şeklinde iki yapıdan oluşmaktaydı. Divân-ı Hümayûn siyasî, idarî ve yargısal konuların görüşülüp karara bağlandığı bir merkez konumda iken, Bâb-ı Defterî mali konularla ilgili işlerin görüşüldüğü bir yapıydı. Bu yapının yanında Osmanlı Devleti'nde toplum, askerî ve reaya (halk) olmak üzere iki büyük sınıfa ayrılmıştı. Halkın görevi üretim yapmak, vergi vermek ve askerî sınıfa destek vermek iken askeri sınıfın sorumluluğu ise Osmanlı hukukunu uygulayarak ülkede adaleti ve halkın refahını sağlamaktı. Askerî sınıf seyfiye, ilmiye ve kalemiye adlı üç gruptan oluşmaktaydı. Seyfiye; askerî zümreyi, ilmiye; kadı, naib, müderris, müftü, imam ve müezzinlerden meydana gelen kadroyu; kalemiye ise idari memurların oluşturduğu görevlileri kapsamaktaydı.¹⁹ Osmanlı bürokrasisinin ana merkezi Topkapı Sarayı'ndaki Divân-ı Hümayûn toplantılarının yapıldığı Kubbealtı idi.²⁰

Osmanlı bürokrasisinde görev yapan memurlara kâtip denilmekteydi. İlk dönemlerde medrese eğitiminden geçmiş, kadı veya müderris kadrosu bulamamış kimseler kâtip olarak çalışırken, XVI. yüzyıl ortalarından itibaren bürolar kendi elemanlarını yetiştirir hale gelmiş, işlerinde usta memurlar ortaya çıkmıştı. Nezaretler öncesi, Osmanlı bürokrasisinde kalemler (bürolar) aynı zamanda kendi memurunu yetiştiren bir mektep durumundaydılar. Memurların çocukları, babaları ile birlikte küçük yaşlardan itibaren kalemlere devam ederek, bürokratik usûlleri öğrenirlerdi. Bir büroda çalışan memur hayatını kaybettiğinde veya emekliye ayrıldığında büyük oğlu bu işi yapabilecek kabiliyete sahip ise onun babasının kadrosunu alması kanundu. Sekiz-on yaşlarında yetenekli çocuklar bürolara şakird (çırak) olarak alınır ve burada kalemin kıdemli kâtiplerinden birisinin veya büro amirinin yanına verilerek ondan kitâbet, inşa, yazı çeşitleri, hesap ve defter usûllerini öğrenirlerdi.²¹

¹⁷ M. A. Terzi, *Türk Devlet Geleneğinde Bürokrasi ve Memur*, (Ankara: Sistem Ofset, 2012), 35.

¹⁸ Halil İnalcık, *Devlet-i Aliyye*, (İstanbul: Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları 2009), 227-230.

¹⁹ Terzi, *Türk Devlet Geleneğinde Bürokrasi ve Memur*, 39.

²⁰ Erhan Afyoncu, *Tanzimat Öncesi Osmanlı İmparatorluğu'nda Bürokrasi*, (Ankara: Cedit, Türkiye Günlüğü, 1999), 182.

²¹ Erhan Afyoncu, *Sorularla Osmanlı İmparatorluğu*, (İstanbul: Yeditepe Yayınevi, 2010), 728.

Şakirdlere mesleğin püf noktaları öğretilene kadar yazı yazdırılmaz, defter ve evrakı getirip götürme işleri verilirdi. Yazı yazabilecek seviyeye gelen şakirdlere, yazdığı tezkerelerde ve çıkardığı kayıtlarda kullanılmak üzere bir mahlas (rumuz) verilirdi ki her rumuz büroda yapılan işlemin hangi memur tarafından yapıldığını gösterirdi.²²

Bu usûl sayesinde suiistimallerin önüne geçilmeye çalışılmıştır. Küçük yaşta kaleme alınan şakirdlerin yanı sıra, yazı ve hesap bilen kişiler de şakird adı altında kaleme alınmışlardır. Bu dönemde memurların görev süreleri çok uzundu. Çok önemli bir hastalık veya yaşlılığın getirmiş olduğu bir problem olmadan emekli olmazlardı. 50 yıldan daha uzun süre görev yapanların olduğu bilinmektedir.²³ Maliye kâtiplerine 17. yüzyıldan itibaren halife denilmeye başlanmıştır. Yapılan düzenleme ile bürolarda bulunan halifeler halife-i evvel, sâni, sâlis şeklinde kendi içerisinde bir hiyerarşik yapıya sahip olmuşlardır. Ser halife vefat ettiğinde veya başka bir yere göreve tayin olduğunda ikinci kişi ve onun yerine üçüncü olarak derecelendirme şeklinde giderdi. Altıncı ve yedinci halife yerine de şakirdin kıdemli olanı getirilirdi.²⁴

Çalışma saatleri sabah namazından sonra başlar, akşam namazından iki saat önce görevleri biterdi. İşe erken ve geç gelme durumları yaşanması nedeniyle işlerin aksamaması için birçok emirler çıkarılmıştır. Örnek olarak 27 Nisan 1777 tarihinde Defterdar Mehmet Paşa, mevkufat kesedarından kimse olmadığını görünce kâtiplerin ezâni saati 1’de gelip 10-10.30’da çıkmaları için emir yayınlamıştır. Memurlar ise kışın ezâni saatle 2-3’de gelip saat 10.30-11’de çıkarlardı. Günlük ortalama 9-10 saat çalışmaktaydılar. İşe giriş ve işten çıkış saatleri mevsimlere bağlı olarak değişiklik gösterebilirdi. Osmanlı Devleti’nin kuruluş döneminde kalemiye görevlilerinin adı çok fazla telaffuz edilmezken sınırların genişlemesi ile birlikte kalemiye sınıfına düşen iş arttığından dolayı kalem personel sayısında artmaya başlamıştır. XV. Yüzyılın başında 20-30 görevliden oluşan kalemiye sınıfı XVII. yüzyılın sonlarında 714 kişiye kadar çıkmıştır.²⁵

²² Afyoncu, *Tanzimat Öncesi Osmanlı İmparatorluğu’nda Bürokrasi*, 189.

²³ Afyoncu, *Tanzimat Öncesi Osmanlı İmparatorluğu’nda Bürokrasi*, 189.

²⁴ Afyoncu, *Tanzimat Öncesi Osmanlı İmparatorluğu’nda Bürokrasi*, 189.

²⁵ Afyoncu, *Sorularla Osmanlı İmparatorluğu*, 727.

1.1.4 Tanzimat Döneminde Osmanlı Bürokrasisi

Osmanlı Devleti için XIX. yüzyıl, bir bakıma idari reformlardan oluşan ve Osmanlı tarihinin panoramasını değiştiren bir dönem olmuştur. Bu idari reformlar, geçmiş dönemde yapılmış olan yeniliklerden önemli farklılıklar içermekteydi. Bu zamanda idare, modernist bir bakış açısı ortaya koymuştur.²⁶

II. Mahmut döneminden itibaren oluşmaya başlayan Osmanlı bürokrasisi Tanzimat Fermanı ile birlikte siyasal gücü ele geçirmeye başlamıştır. Dönemin aydın kesimini oluşturan sivil-asker bürokratlar devlette söz sahibi olmuşlardır.²⁷ Gülhane Hatt-ı Hümayûnu olarak da bilinen Tanzimat Fermanı, Osmanlı Devleti açısından modernleşme adımının atıldığı başlangıç noktası olmuştur. Kanun önünde herkesin eşit olduğunu ifade eden, yani kanun üstünlüğünü ön plana çıkarıp ve Padişah otoritesini kâğıt üzerinde de olsa azaltan bu ferman, modern Türk tarihinin başlangıç noktası olarak kabul edilir.²⁸

II. Mahmud döneminde aydın bir bürokrat sınıf, eski ehemmiyetini kaybetmiş kurumları ve bozulan devlet otoritesini tekrar oluşturmak, devleti idari, ekonomik ve hukuki açıdan düzenli bir yapıya ulaştırmak amacıyla sıkı bir çalışma başlatılmıştır.²⁹ Bozulmuş olan bu kurumların kadroları ele alınıp, birçok yenilikler yapılmıştır. Ahmet Cevdet Paşa'nın çabaları sonucunda çalışanların istihdamı gibi birçok konuda nizamnameler hazırlanıp yayımlanmıştır. Memur istihdamı konusunda değişikliklere gidilmiştir. Yeni ve modern okulların açılması hız kazanmış, bu okullardan mezun olan kişiler imtihana alınıp başarılı olanlar memuriyetlere yerleştirilmişlerdir. Modern okullardan mezun olan gençlerle birlikte, modern anlamda bir kadrolaşma sistemi oluşmaya başlamıştır.³⁰

II. Abdülhamid Dönemi'nden itibaren devlet dairelerinde çalışan memur kadrosunda büyük bir artışın olduğu görülmektedir. Bununla birlikte bu dönemde devlet idaresi bürokratik bir özellik kazanmıştır. Merkezi idarenin güçlü bir yapıya sahip olması, devlet dairelerinde yeni birimlerin oluşturulması, Osmanlı halkının geçim alanlarının azalması

²⁶ İlber Ortaylı, *Osmanlı Devleti Tarihi*, (İstanbul: 1999), 1/283.

²⁷ Selçuk Yalçındağ, "Kamu Yönetiminde Halkla İlişkiler", *Amme İdaresi Dergii*, 44/1, (1986), 139.

²⁸ Yunus Özger, *Sicill-i Ahvâl Defterlerine Göre Osmanlı Bürokrasisinde Yozgatlı Devlet Adamları*, (İstanbul: IQ Kültür Sanat Yayıncılık 2010), 19.

²⁹ İlber Ortaylı, *Türkiye Teşkilat ve İdare Tarihi*, 4. Baskı, (Ankara: Cedit Neşriyat, 2012), 401.

³⁰ Yunus Özger, *Sicill-i Ahvâl Defterlerine Göre Osmanlı Bürokrasisinde Yozgatlı Devlet Adamları*, 20.

gibi bazı durumlar memur artışının nedenleri arasında görülmektedir. Merkezi idare şekli II. Abdülhamid Dönemi'nde daha da netlik kazanmıştır.³¹

Tanzimat Dönemi ile başlayan yenilikler Meşrutiyet Dönemi'nde de devam etmiştir. Devlet memurlarının sicil kayıtlarının tutulması yönünde önemli hamlelerde bulunulmuştur. 1879 ve 1887 yıllarında yayınlanan yönetmeliklerle beraber memurlar, sahib-i rey ve diğer mülki memurlar şeklinde iki bölüme ayrılmıştır. Birinci bölümde yer alan memurların sicilleri doğrudan kontrol edilerek, gerektiğinde denetlenerek sonrasında özel defterlere kaydedilmiş ve Sicil-i Ahvâl Komisyonu'na gönderilmiştir. İkinci bölümdeki memurlar ise öncelikle bazı vekilliklerde ve illerde oluşturulan personel sicil şubelerinde kaydedilmiş ya da aslıyla beraber muhafaza edilmiştir. Meşrutiyet Dönemine gelindiğinde tevcihât ve tayin usulünde yapılan değişiklikler neticesinde, yüksek kademeli memurlar için geçerli olan bir yıl süreyle atanma yöntemi kaldırılarak, atamaların ve görevden azledilmelerin sadece gerekli zamanlarda yapılması kararlaştırılmıştır.³²

1.1.5 Sicil-i Ahvâl Komisyonu

Devlet kadrosunda çalışan memurların durumlarının yazıldığı dosyaya sicil denilmektedir.³³ Sicil, Divân-ı Hümâyûn nüfus kayıtları ve şer'i mahkeme yerine kullanılan bir sözcük anlamına da gelmektedir. Memurların sicil kayıtlarının tutulduğu daireye Sicil-i Ahvâl adı verilmiştir. M.1296 (1878-1879) yılından başlayarak memurların sicil kayıtlarının tutulduğu görülmektedir. Çalışan memurların imzalarıyla birlikte alınan terceme-i hâl belgeleri, numaralandırılarak büyük defterlere yazılıyor ve bir değişiklik olursa bu defterler üzerinde düzeltmeler yapılıyordu. Osmanlı Devleti'nin yıkılışına kadar olan süreçte kayıt altına alınan iki yüzden fazla defter olduğu bilinmektedir.³⁴

Osmanlı Devleti, biyografi yazımına her zaman önem vermiştir. Çeşitli meslek dallarından meydana gelen terceme-i ahvâl eserleri oluşturulmuştur. XVI. Yüzyılda

³¹ Enver Ziya Karal, *Osmanlı Tarihi*, (Ankara: Türk Tarih Kurumu Basımevi, 1998), 3/3, 332.

³² Özger, *Sicil-i Ahvâl Defterlerine Göre Osmanlı Bürokrasisinde Yozgath Devlet Adamları*, 21-22.

³³ Ferit Develioğlu, *Osmanlıca Sözlük*, (Ankara: Aydın Kitapevi, 2011), 3/ 110.

³⁴ Mehmet Zeki Pakalın, *Osmanlı Tarih Deyimleri ve Terimleri Sözlüğü*, (İstanbul: Milli Eğitim Bakanlığı Yayınları, 2004), 3/.210.

Osmanlı şairlerinin biyografilerinin ardından ulema ve şeyhlerin tercüme-i hallerinin yer aldığı tabakat kitabının hazırlandığı bilinmektedir. Daha sonraları şeyhülislamın, Anadolu ulemasının, yüksek dereceli memurların ve meşhur kişilerin terceme-i halleri yazılmıştır. Hattatların, musikişinasların, reisülküttapların, başdefterdarların ve maliye nazırlarının biyografileri de kaydedilmiştir. Yine sadrazamların biyografileri de bu eserler arasında yer almaktadır.³⁵

Sicil-i Ahval Komisyonu, devlet memurlarının hayatları hakkında, yaptığı görevler hakkında bilgilerin kolaylıkla ulaşabilmesi amacıyla kurulmuştur. Komisyonun resmi sicil işlemlerini uygulamaya başladığı 1879 yılından daha önce bazı adımlar atıldığı bilinmektedir. 26 Ocak 1877 tarihinde sadrazamlığa Ethem Paşa ve yeniden oluşturulan Dâhiliye Nezareti'ne de Ahmet Cevdet Paşa getirilmiştir. 26 Mart 1877 tarihinde bu nezarete bağlı olarak “Memurin Kalemi Müdürlüğü” kurulmuştur. Kurulan bu müdürlüğün görevi kalemiye ve mülkiye mensuplarının menşelerini, nerelerde görev yaptıkları ve istihdam sürelerini sicil-i mahsusa kaydetmek ve gerektiğinde tutulan kayıtlara ulaşılmasını sağlamaktır. Aynı zamanda bu memurlardan, görevden uzaklaştırılacaklar veya görev yerleri değiştirilecekler ile kanunen cezalandırılmalarına karar verilenlerin durumlarının ve isimlerinin üst kısımda belirtilmesi ve emekliliği gelenlerle ilgili gerekli işlemlerin yapılması da Memurin Kalemi Müdürlüğü'nün göreviydi. Memurin Kalemi Müdürlüğü'nün yanında kaza kaymakamlıklarına getirilecek memurların iktidar sahibi ve ehliyetli kişilerden seçilip tayin olunmaları için İntihab-ı Kaymakamlar Komisyonu kurulmuştur. Komisyonun gün geçtikçe yeterli olmaması sonucu II. Abdülhamid'in talimatıyla Sicil-i Ahvâl Komisyonu kurulmuştur. Sadrazam Hayreddin Paşa zamanında da işin esaslarını belirlemek amacıyla muvakkat bir komisyon oluşturulmuştur.³⁶ Bu dönemde memurların seçimi ve eğitimi gibi konulara önem verilmiş ve memurların özlük haklarının daha iyi duruma getirilmesi için Kanûn-i Esasi'de bazı değişiklikler yapılmıştır. II. Abdülhamid, izlediği merkezîyetçi politikaya bağlı olarak sivil bürokrasiyi denetim altına almak amacıyla 5 Şubat 1879 tarihinde Sicil-

³⁵ Abdulkadir Gül, *Osmanlı Devleti Bürokrasisi'nde Erzincanlı Memurlar*, (Konya: Salkımsöğüt Yayınevi, 2011), 17.

³⁶ Gülden Sarıyıldız, *Sicil-i Ahvâl Komisyonunun Kuruluşu ve İşlevi (1879-1909)*, (İstanbul: Der Yayınları, 2004), 8.

i Ahvâl Komisyonu'nun kurulmasını sağlamıştır.³⁷ Sicil-i Ahvâl Komisyonu, Osmanlı Devleti'nin yıkılışına kadar bazen bağımsız bir komisyon olarak, bazen de başka görevlerle ya da isim değiştirerek varlığını sürdürmüştür.³⁸ Osmanlı Devleti'nde görev yapmış devlet memurların sicillerinin düzenli bir biçimde kayıt altında olması, devletin çalışanlarını tanımasını, işlerin daha kolay ve hızlı bir şekilde ilerlemesini sağlamıştır.³⁹

1.1.5.1 Sicil-i Ahvâl Defterlerinin Özellikleri

Başbakanlık Osmanlı Arşivi bünyesinde yer alan ve Osmanlı bürokrasisinin son elli yılına ışık tutabilecek bir özelliğe sahip Sicil-i Ahvâl Defterleri, Ahmet Cevdet Paşa'nın çabasıyla tutulmaya başlandı. Bundan dolayı ilk tutulan defter de Ahmet Cevdet Paşa'ya aittir.⁴⁰

Sicil-i Ahvâl Komisyonu'nun kurulmasından itibaren 1909 yılına kadar mülki ve adli memurlardan 92.000 memurun sicil kaydı 201 deftere kaydedilmiştir. Memur adedi, Başbakanlık Osmanlı Arşiv Rehberinin 2010 yılındaki baskısında 51.692 olarak verilmiştir.⁴¹ Defterlerin nasıl tutulacağına dair birçok tarifname ve nizamname hazırlanmıştır. Bunlardan ilki Sicil-i Ahvâl Talimat-ı Umumiyesi ve Zeyli ile Tarifnamesi Ahkâm-ı Mündercesini Tavzihan ve Tadilen Vaz Olunan Devlet-i Aliyye-i Osmaniye Sicil-i Ahval Kanunnâme-i Umumiyesi adıyla yayımlanmıştır. Sicil-i Ahvâl Kanun-ı Umumisi 8 fasıl ve 39 maddeden oluşmaktaydı. İlk fasılda Sicil-i Ahvâl'in tarifi yer almaktadır. İkinci fasılda; Sicil-i ahvâle kaydolunmakla mükellef olanlar belirlenmekte, üçüncü fasıl tercüme-i hal evrakının nasıl kaydedileceği belirtilirken, üçüncü maddeden on üçüncü maddenin sonuna kadar maddeler sıralanmıştır. Dördüncü fasıl ise tercüme-i hâl ve mevcut evrakın nelerden ibaret olduğuna dairdir. Evraklar nerelerden alınmıştır? Kimler tarafından onaylanmış? Hangi okullardan ne tür evraklar alındığını ihtiva etmektedir. On dört ve on beşinci maddeler bu konular için ayrılmıştır. Beşinci fasıl, tercüme-i hal evrakının sicil-i ahvâl dairesinde ne tür işlem göreceği hususunu izah

³⁷ Ümmühan Uğurlu, *Sicill-i Ahvâl Defterlerine Göre Osmanlı Döneminde Tokatlı Devlet Memurları*, (Tokat: Gazi Osmanpaşa Üniversitesi, Yüksek Lisans Tezi, 2014), 11.

³⁸ Atilla Çetin, "Sicil-i Ahvâl Defterleri ve Dosyaları Hakkında Bir Araştırma", *Vakıflar Dergisi*, Sayı 29, (Ankara, 2005), 92.

³⁹ Dilek Akdemir, *II. Abdülhamid Dönemi Bosna-Hersekli Devlet Adamları*, (Yozgat: Yozgat Bozok Üniversitesi, Yüksek Lisans Tezi, 2018), 13.

⁴⁰ Talip Mert, "Sicill-i Ahval Defterleri ve Buna Dair Yayımlanan Nizamnameler – I", *Arşiv Araştırmaları Dergisi*, 2 (İstanbul, 2000), 99.

⁴¹ Başbakanlık Osmanlı Arşivi Rehberi, (İstanbul: Başbakanlık Basımevi 2010), 237.

etmekte olup, onsekiz ile yirmi üçüncü maddeler arası bu konuya ayrılmıştır. Yedinci fasıl, temel siciller ile kayıt defterlerinin ayrıntılı şekilde nasıl olacağını anlatır. Yirmi üç ile yirmi beşinci maddeler arası bu konuya ayrılmıştır. Sekizinci ve onuncu fasıllar ise sicile kaydedilmenin nasıl olduğu ve hangi aşamalardan oluştuğu hakkındadır. Yirmi altıncı maddeden otuz ikinci maddeye kadar olan kısımda bu bilgiler yer alır. Sekizinci fasıldan sonra mevadd-ı şetta olarak ifade edilen çeşitli maddelerden oluşan ve bu fasıllara girmeyen maddeler yer almaktadır. Bu kısım yedi maddeden ibaret olup, otuz üçüncü maddeden otuz dokuzuncu maddenin sonuna kadardır. Bu maddelerde yeni atanacak kişilerin hangi durumda ve ne şekilde tayinlerinin yapılacağı, memuriyete geçişte yanlış bilgi ve beyanda bulunanlar hakkında ne gibi işlemler yapılacağı, gerek maaşla ve gerekse mülazemetle yeniden memuriyete geçmek isteyenlerin hangi aşamalardan geçeceği, memuriyet hizmetine giriş şahadetnamesini alan her bir memurun bu evrakı muhafaza ve gerektiğinde ibrazının ne şekilde olacağı ve bu evrakların nereden ve nasıl alınıp-verileceği, hangi defterlere kaydedileceği hususları yer almaktadır. Zeyil kısmında ise sicil-i ahvâl reisi ile genel müdürünün bu kanunnamenin muhafazası hususunda sorumluluk sahibi olduğu belirtilmiştir.⁴²

⁴² Mert, “*Sicill-i Ahval Defterleri ve Buna Dair Yayımlanan Nizamnameler – I*, 117.

İKİNCİ BÖLÜM

2.1 SİCİL-İ AHVAL KAYITLARININ TRANSKRİPSİYONU

DH. SAİDd. 1/400

İbrahim Recai Efendi

Kilis ahâlisinden Canûzade Hüseyin ağânın oğludur. Bin iki yüz elli sekiz senesi Receb-i şerifinde mezkûr Kilis kasabasında tevellüd iylemiştir. Sıbyân mektebinde ve medresede Arabî ve Fârisî ve fikh-ı şerif okumuşdur. Türkçe ve Arapça kitâbet ider. Bin iki yüz seksen dört senesi Saferinin onunda yirmi altı yaşında bulunduğu halde iki yüz elli guruş maâş ile Payas sancağı tahrirât kalemi mukayyitliğine me'mûr ve seneyi merkûm Cemâziyelevvelinin yirmi beşinde bi'l-istîfâ munfâsıl olarak Cemâziyelâhiresinin beşinde üç yüz yetmiş beş guruş maaş ile İskenderun rüsûmat müdüriyeti anbar kitâbetine bi't-ta'yin 'akiben maaşı dört yüz kırk üç guruşa iblağ olunub seksen beş senesi Rebiülâhirin dördünde dört yüz doksan guruş maâş ile müdüriyet-i mezbûre tahrirat kitabeti refâkatine ittisâl ve seksen yedi senesi Rebiülevvelinin on dördünde bi'l-istîfâ infisâl eylemiş Cemâziyyel evvelin guresinde beş yüz guruş aylıkla Ayntab rüsûmat müdüriyeti baş kitâbetine ta'yin ve maâşını seksen sekiz senesinde dört yüz yetmiş beş guruşa tenzil olunub me'mûriyeti zikrolunan seksen sekiz senesi zilkadesinin sekizinde beş yüz elli guruş maâş ile Suriye rüsûmat müdüriyetine tahvîl kılınarak doksan bir senesi Ramazân-ı şerifinin ikisinde oradan dahi istîfâ idüb birkaç ay mikdarı Haleb'in birinci ve ikinci Tütün fabrikalarında bulunduktan sonra doksan iki senesi Receb-i şerifinin yirmi ikisinde altı yüz guruş maâş ile Hama sancağı rüsûmat me'mûriyetine ta'yin ve doksan beş senesi evâhirinde me'mûriyet-i mezkûrenin rüsûmat idaresine tahvîl-i irtibatı sırasında maâş-ı hâlisiyle ibka idilüb doksan yedi senesi Rebiülahirinde maâş-ı mezkûr beş yüz kırk guruşa tenzil ve sene-i merkûme Şevvâlinin on altısında istîfâsı vukuuyla doksan sekiz senesi Muharremi guresinde sekiz yüz guruş maâş ile Gelibolu rüsûmat müdüriyetine me'mûriyetiyle maâşını doksan dokuz senesi Rebiülahirinin sekizinde bin guruşa terfi iderek bin üç yüz senesi Recebinin yirmi üçünde dokuz yüz guruş maâş ile Kütahya rüsûmat müdürlüğüne becâyış-i me'mûriyeti icrâ ve orada bin üç yüz bir senesi Saferinin yirmi sekizine kadar istihdâm ile bin üç yüz iki senesi Rebiülahirin sekizinde bin beş yüz guruş ma'aş ile Kozan sancağı tahrirat müdürlüğüne ta'yin kılınmıştır. Hidemat-ı mezkûreden nakl ve tahvîl ve istîfâ sûretiyle hasbe'l- kader

infikâk iderek vazîfe-i me'mûriyesinden dolayı taht-ı muhâkemeye alınmamış müttehem olmamıştır.

Livâ-yı mezkûr mutasarrıflığından yazılan mülâhâzada mûmaileyh me'mûriyetince liyâkat ve iktidârı ve devletlû Abidin Paşa hazretlerine Adana vâflîliği esnâda tarafından 'ilave olunan mütâla'ada hûsn-i hâli tasdîk olunmuştur.

Ber-minvâl-i muharrer mûmâileyhin şimdiye kadar bulunduğı me'mûriyetleri müddeti idaresince emvâl-ı emiriyeden berâat-ı zimmetine dâ'ir İskenderun rûsûmat müdîriyetinden virilen 3 Haziran sene 326 tarihli şehâdetnâme ve Ayntab ve Suriye rûsûmat ve Hama ve Gelibolu ve Kütahya rûsûm-ı sitte müdîriyetleriyle Burusa Rûsûm-ı Sitte Nezâretinden virilen 7 Kânûnusânî sene 87 ve 31 Eylül sene 90 ve 19 Eylül sene 96 ve yine 19 Eylül sene 96 ve 28 Mayıs sene 99 ve 16 Kânûnuevvel sene 99 ve 11 Kânûnusânî sene 99 tarihli yedi kıt'â mazbatanın Kozan sancağı meclis-i idaresinden musaddık sûretleri merbûtdır. Fi 14 Rebiülevvel sene 303 ve Fi 9 Kânûnuevvel sene 301.

Efendi-i mûmaileyh bin üç yüz yedi senesi Cemaziyelahirinde irtihâl-i dâr-ı beka iylemiştir.

DH. SAİDd. 2/380

Ahmed Nazif Efendi

Mahmud Efendi'nin mahdûmudur. Bin iki yüz kırk dokuz sene-i Hicrîyesinde Halep vilâyetinde vâki Kilis kazâsında tevellüd idmiştir. Sıbyân mektebinde sarf ve nahv-i Arabî okumuştur. Arapça ve Türkçe tekellüm ve kitâbet ider. Bin iki yüz altmış beş senesinde on altı yaşında olduğu halde iki yüz guruş maâş ile mezkûr Kilis kazâsı defteri nüfûs kitâbetine me'mûr ve yetmiş üç senesinde bilâ maâş kazâ-yı mezkûr nüfûs mukayyid-i evvelliğine müntakil olarak beş sene ifâ-yı hizmet iddikden sonra kezâlik fahrî olarak kazâ-yı mezkûr meclis idâresi âzâsına mülhak olmuş ve seksen dört senesinde kazâ-yı mezkûr meclis-i belediyesi riyâsetine ve bir sene sonra iki bin guruş maâş ile Adana vilâyeti evrak müdürliğine ittisâl ve seksen yedi senesinde bi'l-istifâ infisâl iderek doksan beş senesinde Halep vilâyetinde devletlû Mazhar Paşa Hazretlerinin taht-ı riyâsetlerinde teşkil iden meclis-i umûmî âzâlığına ve doksan altı senesinde bin dört yüz guruş maâş ile Zor sancağı bidâyet mahkemesi cezâ dâiresi riyâsetine tâ'yîn olunduğu

halde bir buçuk sene ifâ-yı hizmetle isti'fâ iderek doksan sekiz senesinde iki bin beş yüz guruş maâş ile Bağdat vilâyetinde vâki' Hindiye kazâsı kâimmakâmlığına ve bin üç yüz senesi Cemâziyelevvelinin dördünde maâş-ı mezkûr ile Horasan kâimmakâmlığına me'mûr olmuş ve iki mâh sonra yine maâş-ı sâbıkı ile Hindiye kâimmakâmlığına ric'at etmiştir. Doksan iki senesinde İran devleti tarafından gendüsüne üçüncü rütbeden bir kıt'a Şîr-i Hürşîd i'tâ olunmuştur.

Hidemât-i mezkûreden nakl ve tahvîl ve isti'fâ sûretleriyle ve hasbe'l-kader infisâl iderek vazîfe-i me'mûresinden dolayı taht-ı muhâkemeye alınmamı ve müttehem olmamıştır.

Bağdat vilâyeti merkez mutasarrıfı sa'âdetlû Nâzım Bey ve vâlisi devletlû Takiyyüddin Paşa Hazretleri tarafından yazılan mülâhazalarda mûmaileyhin ehliyeti tasdik olunmuştur. Fî 17 Recep sene 302 ve fî 20 Nisan sene 301.

Mûmaileyh Ahmed Nazîf Efendi ahîran yine iki bin beş yüz guruş maâş ile vilâyetce Delim (Düleym) kazâsı kâimmakamlığına nakl olunarak bin üç yüz iki senesi Zilhicesinin dokuzunda uhdesine rütbe-i sâniye sınıf-ı sânisî tevcih buyurulmuştur.

Efendi-i mûmaileyh bin üç yüz dört senesi Cemâziyelevvelisinin yirmi üçünde vâki' bin üç yüz iki senesi Şubatının beşinde mezkûr-ı mikdâr maâş ve becâyîş sûreti ile Horasan kazâsı kâimmakamlığına nakl edilmiştir.

Efendi-î mûmaileyh bin üç yüz dört senesi şehri Ramazân-ı şerîfinin beşine müsâdif bin üç yüz üç senesi Mayısın on altısında isti'fâ-i infisâl işlemiştir.

Efendi-î mûmaileyhin mukaddemâ bulunduğu Zor sancağı Bidâyet mahkemesi cezâ dâiresi riyâseti ile Hindiye ve Delim (Düleym) ve Horasan kazâları kâimmakâmlıklarını müddet-i idâresince hidemât ve icrâat-ı müstahsenesi görüldüğü gibi emvâl-i emîriye ve hukûk-i şahsiyeden zimmet ve ilişiği olmadığı livâ-yı mezkûr hey'et-i adliyyeye Zor ve Kerbelâ sancakları ve Bağdat vilâyeti meclis idârelerine verilüb mûmaileyh tarafına aynen bi'l-ibraz komisyonca görülerek yine kendüsüne iâ'de kılınmış olan 1 Mart sene 97 ve 9 Şubat sene 96 ve 11 Teşrînievvel sene 300 ve 26 Şubat sene 302 tarihli dört kıt'a mazbatada gösterilmiş ve evvelce bulunduğu Kilis kazâsı meclis idâresi âzâlığından dolayı bir güne varaka-yı resmiye ibraz idemediği cihetle keyfiyet Halep vilâyet-i celîlesine lede'l-isti'lâm alınan 2 Kânûnevvel sene 303 tarihlü cevâbda gerçi ol-babdaki

me'mûriyeti hakkında bir kayda zaferyâb olunmamış ise de mûmaileyh yetmiş bir senesinden yetmiş dokuz senesine ve seksen beş senesinden seksen altı senesine ve seksen sekiz senesinden doksan iki senesine kadar kazâ-yı mezkûr meclis idâresi âzâlığında bulunarak bundan dolayı ilişiği olmadığı el-yevm meclis-i mezkûrda bunun a'zâ-yı müntehâbenin ma'lûm ve mazbûtları olduğu izbâr edilmiş ve bi'l-imtihan ikinci sınıf kâimmakâmlığına intihâb olunduğuna dâir intihâb-ı me'mûriyet-i mülkiye komisyonundan verilen 26 Teşrînievvel sene 303 tarihli ve yüz on altı numarolu intihâbât ba'de'l-mütalaâ kendüsüne iâde olunmuştur.

Efendi-î mûmaileyh bin üç yüz beş senesi Zilhiccesinin yirmi birinde bin altı yüz guruş maâş ile Halep vilâyeti mülhakatından Ma'arra kazâsı kâimmakâmlığına tayîn buyurulmuştur.

Mûmaileyh bin üç yüz on senesi şehri Muharremü'l-harâmının üçünde (15 Temmuz 1308) bin yedi yüz elli guruş maâşla vilâyet-i müşârü'l-ileyhâda Birecik kazâsı kâimmakâmlığına nakl olunmuştur.

Mûmaileyh bin üç yüz on senesi Zilka'desinin yirmi dördünde "28 Mayıs 1309" maâşî hâliyesiyle İdlib kazası kâimmakâmlığına nakl olunmuştur.

Mûmaileyh intihâb-ı me'mûriyet komisyonu mazbatası mücebince bin üç yüz on üç senesi Cemâziyelevvelinin yirmi yedisinde "3 Teşrînisânî sene 311" maâşî hâliyesiyle Beyrut vilâyetinde Akkâr kazâsı kâimmakâmlığına nakl buyurulmuştur.

Mûmaileyh hakkında hüsn-i şehâdet olduğundan dolayı ehemmiyet-i mevkî'yesi olan Bâb kazâsı kâimmakâmlığına nakli Halep vilâyetinden Dâhiliye Nezâreti Celîlesine iş'âr edilmesi üzerine sene-i merkûme Şa'bân-ı şerifinin on altısında " 19 Kânûnusânî sene 311" bin altı yüz guruş maâşla kazâ-yı mezkûr kâimmakâmlığına nakl buyurulmuştur.

Mûmaileyh maâşî üç yüz on dört senesi Şevvâlinin dokuzunda 1 Mart sene 313 öşr te'ciliyle bin dört yüz kırk guruşa tenzîl edilmiştir. Mûmaileyh Dâhiliye Nezâret-i Celîlesinden vukû' bulan iş'âr ve me'mûriyet-i mülkiye komisyonunda virilen karar üzerine ve bi'l-istîzân şerefsudûr iden irâde-i seniyye-i hazret-i padişahi mücebince bin üç yüz on altı senesi Şa'bânının dördünde 6 Kânûnuevvel sene 314 bin beş yüz yetmiş beş guruş maâşla İdlib kâimmakâmlığına nakl edilmiştir.

Mûmaileyh yerli hükmüne girerek nüfuzu te'sîrsiz kaldığından Elbistan kâimmakâmlığına becâyîş Halep vilâyetinin iş'ârına atfen Dâhiliye Nezâret-i Celîlesinden havâle buyurulan tezkeresi üzerine me'mûriyet-i mülkiye komisyonundan verilen karâr üzerine bi'l-istîzân şerefsâdır olan irâde-i seniyye-i hazret-i hilâfet-penâhî mücebince bin üç yüz on sekiz senesi Şevvâlinin altısında 14 Kânûnusânî sene 316 mûmaileyh maâş-ı hâlisiyle ve becâyîş sûretiyle Halep vilâyetinde mezkûr Elbistan kazâsı kâimmakâmlığına nakl edilmiştir.

Mûmaileyh havâ-yı mahallî ile imtizâc idemediği cihetle Hârim kazâsı kâimmakâmlığına icrâ-yı becâyîş istid'âsında bulunduğu bahsle icrâ-yı îcâbı Halep vilâyetinden alınan telgrâfnamede iş'âr olunduğu ve her iki kazâ ikinci sınıfdan ve mûmaileyh dahî sınıf-ı mezkûrdan müntehab olduğu beyânıyla îfâ-yı muktezâsı hakkında Dâhiliye Nezâret-i Celîlesinden vâki' olan iş'âr ve me'mûriyet-i mülkiye komisyonundan virilen karâr ve bi'l-istîzân şerefsâdır olan irâde-i seniyye-i hazreti hilâfet-penâhî mücebince bin üç yüz on dokuz senesi Recebinin on altısında 16 Teşrînievvel sene 317 maâş-ı hâlisiyle ve becâyîş sûretiyle mezkûr Hârim kazâsı kâimmakâmlığına nakl edilmiştir.

Hârim kazâsının gâyet vâsi' ve tabâyi' ve adât-ı muhtelifeye tâbi' ahâlîyi câmi' olunmasından nâşî hüsn-i idâresi rükûb ve nüzûlü cismen mütehammil ve fa'âl bir kâimmakâma muhtâc olduğu ve kâimmakâmlığında bulunan mumâileyh afîf ve müstakîm ise de at üzerinde dolaşmayacak sağ ve salim geldiği ve tab'an halîm ve mülâyim bulunduğu cihetle dâhil-i kazâda nüfuz ve cür'etine güvenenler maksadlarını ilerü getürmekle ve ta'kîb ve derdest idilmedikleri için de şimarmağa başladılar. Âsâyîş ve inzibât-ı kazâ münhal olmasından ve şikâyat ve mürâca'âtın tevâlisinden dolayı mûmaileyhin oradan kaldırılmasına lüzum ve mecburiyet hâsıl olarak kendüsü merkez vilâyete celb edilmiş olduğundan vilâyet-i mütecâvirede sınıf-ı muâdil bir kâimmakâmlığa nakliyle yerine diğerinin ta'yîni Halep vilâyetine iş'âr olunmuş ve mumaileyhin orada devâm-ı me'mûriyeti câiz olamayacağı anlaşılıb hâliyle mütenâsib şu sırada açık mahal bulunamamış olduğundan sâye-i ihsân-vâye-i hazret-i hilâfet-penâhî ilerüde hâl ve iktidarıyla mütenâsib bir mahalle ta'yîn olunmak üzere azliyle yerine diğerinin intihâb edildiği Dâhiliye Nezâret-i Celîlesi me'mûriyet-i mülkiye komisyonuna havâle buyurulan tezkeresinde gösterilmiş ve intihâb olunan zatın tasdîk-i me'mûriyetine karâr virilmiş idüğünden ve bi'l-istîzân şerefsâdır olan irâde-i seniyye-i hazret-i hilafet-

penâhî mûcebince bin üç yüz yirmi bir senesi Ramazânının sekizinde 15 Teşrînisânî sene 319 ‘azl idilmiştir.

DH. SAİDd. 6/529

Selim Faik Bey

Kilis idâre-i meclis â’zâsından müftîzâde Abdülmecîd Efendinin mahdûmudur. Bin iki yüz yetmiş iki sene-i Hicrîyesi Zilhiccesinde Halep vilâyeti dâhilinde Kilis kazâsında tevellüd idmiştir. Sıbyân mektebinde mukaddime-i ‘ulûmı ve kazâ-yı mezkûr ulemâsından Vâhid Efendiden ilm ü meâ’nî ve biraz fıkıh ve Fârisî okumuş ise de şehâdetnâme almamıştır. Fârisî ve Arabî ve Türkçe tekellüm ve kitâbet ider. Bin iki yüz seksen yedi sene-i Hicrîyesinde on beş yaşında olduğu halde kazâ-yı mezkûr deâvî meclis kitâbetine mülâzemeten dâhil olup beş sene bulunduktan sonra doksan üç senesi Şa’bânında Dersaâdet’e gelerek meşhûr Hoca Tahsîn Efendiden bir mikdâr ulûm-ı riyâziye tahsîl itmiş ve doksan dört senesi Rebiülevvelinde Bâb-ı Meşîhâtte İstanbul kadısı dâiresine mülâzemet sûretiyle bir sene devâm iderek ol esnâda Bursa müderrisliğine nâil olmuş ve doksan beş senesi evâilinde tebdil tarîkiyle baş müdde’i-i umûmîlik kalemine çırâğ buyurularak sene-i merkûm evâhirinde yüz guruş maâşla muhâkeme-i temyîz cezâ dâiresi kalemine ta’yîn kılınmış ve doksan altı senesi evâhirinde maâşî iki yüz guruşa iblâğ idilmiş ve doksan yedi senesi Rebiulâhirinde beş yüz guruş maâş ile el-yevm müstahdem olduğu Dersaâdet Bidâyet mahkemesi müstantık muâvinliğine tahvîl-i me’mûriyet idüb doksan sekiz senesi Muharreminde iki yüz elli guruş zam ile maâşî yedi yüz elli guruşa bâlî olmuştur.

Bulduğu me’mûriyetlerden nakl sûretiyle infikâk iderek umûr-ı me’mûresinden dolayı taht-ı muhâkemeye alınmamış ve müttehem olmamıştır. Dersaâdet Bidâyet mahkemesi cezâ Reîsi Sadeddin Efendi mûmaileyhe kânûn dâiresinde îfâ-yı hizmet ve îbrâz-ı sadâkat itmekde olduğu tasdik olunur ve Adliye Nâzırı devletlü Hasan Fehmî Paşa hazretleri işbu mülâhaza musaddıkdır demişlerdir.

Fî 14 Safer sene 1302 ve fi 21 Teşrînisânî sene 1300.

DH. SAİDd. 8/442

Ahmed Kadrî Efendi

Fetvâzâde Hacı Ali Bey'in mahdûmudur. Bin iki yüz altmışaltı sene-i Hicrîyesinde Kilis kazâsında tevellüd itmiştir. Sıbyân mektebinde mukaddime-i 'ulûm bâ'de't-tahsîl muallim-i mahsûsdan bir mikdâr Arabî ve Fârisî okumuşdur. Türkçe kitâbet ider. Seksen altı sene-i Hicrîyesinde yirmi yaşında olduğu halde mülâzemetle Halep tahrîr-i emlâk kalemine dâhil olub seksen yedi senesi Zilkadesinin on sekizinde iki yüz guruş maâşla Antakya fırka-i tahrîriyesi mesâhâ me'mûriyetine ve seksen sekiz sene-i Hicrîyesinde iki yüz elli guruş maâşla Elbistan kazâsına sevk olunan fırka-i mezkûr mukayyidliğine doksan senesi Rebiülevvelinin on altısında iki yüz otuz beş guruş maâşla İzziye kazâsı defter-i nüfûs kitâbetine doksan üç senesi Receb-i şerîfinin yirmi üçünde üç yüz elli guruş maâşla Kilis kazâsı rûsûmât baş kitâbetine ve sene-i mezkûrde Şa'bânın yirmi dördünde beş yüz guruş maâşla Maraş sancağı rûsûmât müfettişliğine ve doksan dört senesi Rebülevvelinde dört yüz yetmiş beş guruş maâşla mezkûr İzziye kazâsında vâki' fırka-i tahrîriye muharrer-i sânilliğine ve doksan beş senesi Saferinin onunda iki yüz elli guruş maâşla kazâ-yı mezbûr vukûat kitâbetine ve doksan yedi senesi Cemaziyelâhiresinin dördünde dört yüz guruş maâşla Kilis kazâsı rûsûmat baş kitâbetine ve doksan sekiz senesi Rebiülevvelinin yedisinde 'âidât-ı mahsûsıyla kazâ-yı mezkûr sertahsîldârlığına ta'yîn olunmuş ve doksan dokuz sene-i Hicrîyesinde Rebiulevvelin yirmi dokuzunda üç yüz guruş maâşla el-yevm müstahdem olduğu Kilis Bidâyet mahkemesi müstantık muâvinliğine tahvîl-i me'mûriyet eylemiştir.

Bulduğu me'mûriyetlerden tahvîl sûretleriyle infikâk iderek umûr-ı me'mûresinden dolayı müttehem olmamıştır. Muhâkeme-i mezkûre reîsi mûmaileyh mukaddemdir ve Halep vilâyeti adliye müfettişi ile vâlisî mûmaileyha ahvâli muhâkeme reîsine tasdîkinden anlaşılmalıdır ve Adliye Nâzırı devletlü Hasan Fehmi Paşa hazretleri işbu mülâhaza musaddıkdır demişlerdir.

Fî 20 Receb sene 1302 ve fi 23 Nisan sene 1301.

DH. SAİDd. 8/467

Hacı Mahmud Efendi

Hacı Ali Efendi'nin mahdûmudur. Bin iki yüz kırk dokuz senesinde Kilis kasabasında tevellüd iylemiştir. Sıbyân mektebinde mukaddime-i 'ulûmı ba'de't-tahsîl Kilis medresesinde sarf ve nahv-i Arabî okumuştur. Türkçe kitâbet ider. Bin iki yüz seksen altı senesinde otuz yedi yaşında olduğu halde bilâ-maâş Kilis meclis kitâbetine duhûlü ile doksan altı senesi Muharreminin on birinde iki yüz yetmiş beş guruş maâşla Kilis Bidâyet mahkemesi ikinci kitâbetine ta'yin olunmuştur. Me'mûriyetince müttehem olmamıştır. Mahkeme-i mezkûrde Reîs-i mûmaileyh sâhib-i liyâkaddir ve Halep vâlisi ile adliye müfettişi mûmaileyha ahvâli muhâkeme reîsinin tasdîkinden anlaşılmıştır ve Adliye Nâzırı devletlü Hasan Fehmi Paşa hazretleri işbu mülâhaza musaddıkdır demişlerdir.

Fi 3 Şa'bân sene 1302 ve fi 6 Mayıs sene 1301.

DH. SAİDd. 9/495

Reşid Bey

Bekir Bey'in mahdûmudur. Bin iki yüz seksen senesi Şevvâli evâsıtında Kilis kasabasında tevellüd iylemiştir. Sıbyân mektebinde mukaddime-i 'ulûm ve medresede Arabî ve Fârisî okumuştur. Türkçe ve Arapça tekellüm ve kitâbet ider. Doksan dokuz sene-i Hicrîyesinde on dokuz yaşında olduğu halde mülâzemetle İç il sancağı tahrîrât kalemine dâhil ve üç yüz bir senesi Cemaziyelevveli ibtidâsında üç yüz guruş maâşla livâyı mezkûr Bidâyet mahkemesi zabıt kitâbetine me'mûr olmuştur. Vazîfe-i me'mûresinden dolayı muhâkeme görmemiştir. Mahkeme-i mezkûre riyâsetinden yazılan mülâhazada mûmaileyh mukaddemdir. Ve Adana vilâyeti vâliliği ile adliye müfettişliğinden mûmaileyhin ahvâli mahkeme reîsinin tasdîkinden anlaşılmıştır ve Adliye Nezâret-i Celîlesinden dahî işbu mülâhaza musaddıkdır demişlerdir.

Fî 4 Receb sene 1303 ve fi 27 Mart sene 1302.

DH. SAİDd. 10/90

Mehmed Hamdî Efendi

Sipâhîlerden Kanuzâde Hacı Ali Bey'in mahdûmudur. Bin iki yüz altmış iki senesi Recebinde Halep vilâyeti dâhilinde kâin Kilis kasabasında tevellüd itmiştir. Kasaba-i mezkûre sıbyân mektebinde mukaddime-i 'ulûmu ve muallim-i mahsûsdan Arabî ve Fârisî okumuşdır. Arapça tekellüm ve Türkçe kitâbet ider. Bin iki yüz seksen sene-i Hicrîyesi evâsıtında on sekiz yaşında olduğu halde mülâzemetle Halep vilâyeti Zaptiye kalemine duhûl ile çend mâh devâm iderek muahharan yüz elli guruş maâş ile vilâyet-i mezkûre ve han gümrüğü idâresine me'mûr ve on ay mürûrunda bi'l-isti'fâ munfasıl olarak yine kalem-i mezkûre ric'atle seksen üç senesi Şevvâlinin sekizinde üç yüz guruş maâş ile vilâyet-i mezkûre tahrîr-i emlâk komisyonu kalemi üçüncü sınıf refâkat kitâbetine ittisâl ve seksen beş senesi Zilkadesinin yirmi dokuzunda iki yüz elli guruş maâşla vilâyet-i mezbûre dâhilinde kâin İzziye kazâsı vukû'ât kitâbetine ve seksen altı senesi zarfında beş yüz guruş maâş ile fırka-i seyyâre refakât kitâbetine ve seksen dokuz senesi Rebiülâhîrinin yirmi altısında bin yüz seksen beş guruşa iblâğla Mersin sancağı seyyâr fırkası tahrîr-i me'mûriyetine intikâl ve âhiren me'mûriyet-i mezkûrenin lağvından dolayı bi't-tabî' infisâl iderek doksan bir senesi Muharreminin sekizinde dört yüz yetmiş beş guruşa iblağla Maraş sancağı komisyon kalemi baş kitâbetine ta'yîn ve doksan dokuz senesi Muharreminin yirmi birinde maâş-ı mezkûr altı yüz guruşa iblağ ile unvân-ı me'mûriyeti dahi tahrîr ve virgü me'mûriyetine tahvîl olunmuştur.

Şimdiye kadar me'mûr olduğu hidemâtdan nakl ve tahvîl ve isti'fâ ve ilğâ sûretleriyle infikâk iderek vezâif-i müterettibesinden dolayı taht-ı muhakemeye alınmamış ve müttehem olmamıştır. Maraş sancağı nâib ve mutasarrıf vekili fazîletlü Yusuf Ziyaeddin Efendi tarafından yazılan mülâhazada mûmaileyhin Maraş'ta bulunduğu müddet zarfında tesbît-i umûr-ı me'mûresinde hüsn-i gayret ve ikdâmı meşhûd olub bir güne sû-i hal ve hareketi işidilmediği tensik ve virgü emânet-i celîlesinden ilâve kılınan mûta'laâda dahî mülâhaza-yı mezkûreye âtf ile mûmaileyhin umûr-ı me'mûresinde ikdâm ve gayreti tasdîk olunmuştur.

Fî 14 Ramazân sene 303 ve Fî 4 Haziran sene 302.

DH. SAİDd. 10/501

Raşid Efendi

Necib Efendi sülâlesinden Ahmed Nazif Efendi'nin mahdûmudur. Bin iki yüz yetmiş dört sene-i Hicrîyesinde Kilis kasabasında tevellüd iylemiştir. Sıbyân mektebinde ve muahharan muallimden sarf ve nahv-i Arabî ve biraz Fârisî okumuşdur. Türkçe ve Arapça tekellüm ider ve okuryazar. Bin iki yüz doksan sekiz senesi Zilhiccesinin dördünde yirmi üç yaşında olduğu halde bin guruş maâşla Bağdad vilâyeti dâhilinde Muhavvel kol müşirliğine me'mûr ve on bir mâh sonra yedi yüz kûsür guruşa iblağla Medhana nâhiyesi müdriyetine muntakil olub üç yüz bir senesi Rebûlevvelinin on dördünde isti'fâan munfasıl olmuştur. Ber-minvâl-i muharrer buyurulduğu hidemâtdan nakl ve isti'fâ sûretleriyle infikâk iderek umûr-ı me'mûresinden dolayı mes'ûl ve müttehem olmamıştır. Me'mûriyet-i mülkiye intihâb komisyonundan yazılan mülâhazada mûmaileyh zikrolunan kol müşirliği ile Medhane nâhiyesi müdriyetinden bir an zimmeti Halep sancağı meclis idâresinden virülüb ibraz olunan 20 Eylül sene 98 ve 22 Kânûnusânî sene 99 tarihli iki kıt'a mazbatadan anlaşıldığı ve bi'l-ımtihan yerine 26 Teşrînievvel sene 303 tarihli ve yüz yirmi altı numaralı üçüncü sınıf kâimmakâmlık intihabnamesi virildiği beyân olunmuştur.

Mûmaileyh Raşid Efendi bin üç yüz beş senesi Cemaziyelevvelinin altısında vâki' bin üç yüz üç senesi Kânûnusânînin yedisinde iki bin beş yüz guruş maâş ile mezkûr Bağdad vilâyeti dâhilinde Şam kazâsı kâimmakâmlığına ta'yîn olunmuştur.

Fî 14 Cemaziyelahir sene 305 ve Fî 14 Safer sene 303.

Efendi-î mûmaileyh bin üç yüz altı senesi Saferinin yirmi dokuzunda bin yedi yüz elli guruş maâş ile vilâyet-i mezkûre mülhâkâtında Mendeli kazâsı kâimmakâmlığına nakl edilmiştir. Mûmaileyh vazîfe-i me'mûriyetinde hüsn-i hizmet ve mesâisine mebnî bin üç yüz on senesi şehr-i Şa'bân-ı Muazzamanın yirmi üçünde rütbe-i râbî' tevcih buyurulmuştur.

Mûmaileyh mahallî ahaliyle imtizâc idemediğinden tahvîl-i me'mûresi lüzûmu vilâyetten iş'âr olunmasına mebni bin üç yüz on iki senesi Rebiülahirinin yirmi dördünde

(12 Teşrînievvel sene 310) maâş-ı hâlsî ve becâyîş sûretiyle Bağdad vilâyetinde Kûtü'l-‘Amâre kazâsı kâimmakâmlığına nakl buyurulmuştur.

Mûmaileyhin maâşı bin üç yüz on dört senesi Şevvâlinin dokuzunda 1 Mart sene 313 izzet-i celile bin beş yüz yetmiş beş guruşa tenzîl itmiştir. Mûmaileyhin ahvâl ve emzice-i ahâlîye vukûfî bulunmasına mebni Semâve kazâsı kâimmakâmlığıyla becâyîşi Bağdad vilâyetinden iş’âr olunmasıyla Maksufî intihâb-ı me’ûrin komisyonunun mazbatası ve Dâhiliye Nezâret-i Celîlesinin tezkeresi üzerine ve bi’l-istîzân şeref müteallik buyurulan irâde-i seniyye-i hazret-i pâdîşâhî mücebince sene-i merkûme Zilhiccesinin yedisinde 28 Nisan sene 313 maâş-ı hâlsî ve becâyîş sûretiyle kazâ-yı mezkûr kâimmakâmlığına nakl edilmiştir. Mûmaileyhin vukû’-ı isti’fâsına mebni Dâhiliye Nezâret-i Celîlesinden vâki’ olan iş’âr ve me’ûriyet-i mülkiye komisyonundan verilen karar üzerine ve bi’l- istîzân şeref müteallik buyurulan irâde-i seniyye-i hazret-i hilâfet-penâhî mücebince bin üç yüz on altı senesi Rebiülevvelin yirmi yedisinde 3 Ağustos sene 314 yerine diğeri ta’yin buyurulmuştur.

Mûmaileyh Bağdat vilâyetinde bulunduğu me’ûriyetleri ve emvâl-i emriyeden beraâtını mutazammın olup yedinde bulunan ve Bağdad vilâyeti meclis idâresinden verilen 11 Mart sene 314 ve 25 Temmuz sene 314 tarihli iki kıt’a mazbata münderecatından dahî usûlen terceme-i hâline derc ve ilavesini istid’â iylemiş ve lede’t- tedfik bâlâda mezkûr olduğu üzere 6 Cemaziyevvel sene 305 tarihinden 29 Safer sene 306 tarihine kadar me’ûr olduğu Şam kâimmakâmlığına dâir mezkûr 11 Mayıs sene 314 tarihli mazbatada sarahat olmadığı gibi Kûtü’l- Amâre’ye ta’yini 12 Teşrînievvel sene 310 tarihine müsadif olduğu halde zikrolunan mazbatada tarih-i me’ûriyetlerinin 6 Kânûnusânî sene 309 ve Mendeli kâimmakâmlığı me’ûriyeti bir def’a olduğu halde mezkûr mazbatada iki def’a gösterilmiş ve Horasan kâimmakâmlığı hakkında sicil-i kayda tesadûf idilememiş olduğundan buraları ve bu me’ûriyetlerinden dolayı kendüsüne tam veyahut nisf olarak mı maâş virildiği vilâyet-i müşârunileyhden isti’lâm olunarak cevaben varid olup evrâkı meyânında hıfz edilen telgrâfnamede mûmaileyh vaktiyle Semâve’ye gönderimeyüb Mendeli kâimmakâmlığına ta’yin ile 7 Nisan sene 304 tarihinde işe mübaşeret ve 5 Temmuz sene 305 tarihinde Horasan kâimmakâmlığına tahvîl-i me’ûriyet iderek 11 Temmuz sene 305 tarihinde işe mübaşeretle 24 Teşrînisânî tarihinde def’a-i sâniye olarak Mendeli kazâsına bi’t-tahvîl 25 Teşrînisânî sene 305 tarihinden 1 Kânûnusânî sene 309

tarihine kadar orada ve muahharan 6 Kânûnusânî sene 309 tarihinde Kûtü'l-Amâre kâimmakâmlığına tahvîl ile 24 Mayıs sene 313 tarihine değin kazâ-yı mezkûrede bulunarak tarih-i mezkûrede Semâve kâimmakâmlığına tahvîl ve 23 Haziran sene 313 tarihinde işe mübâşeret iderek 13 Mayıs sene 314 tarihinde isti'fâen infikâk iylediği ve mezkûr kâimmakâmlıklarda tam hesabıyla maâşlarının tesviye idildiği beyân ve zikrolunan mazbatalarda dahi mûmaileyhin mezkûr kâimmakâmlıklarda îfâ-yı hüsn-i hidmetiyle emvâl-i emîriye ve tevfiât-ı sâireden zimmet ve ilişiği olmadığı ve beyân kılınan ve mazbata-i mezkûre komisyonunca aynen görüleceği kendüsüne îade edilmiştir.

Mûmaileyh şâyân-ı âtufet-i 'ulyâ olduğuna binaen bin üç yüz on altı senesi Recebinin on altısında rütbe-i sâlise tevcîh buyurulmuştur. Bağdad vilâyetinde birinci sınıftan olan Necef-i Eşref kazâsı kâimmakâmlığına mûmaileyh intihâb iylediği Dâhiliye Nezâret-i Celîlesinde me'mûriyet-i mülkiye komisyonuna havâle buyurulan tezkeresinde gösterilmiş ve tedkik idilen terceme-i hâlinde mâni'-i istihdâm kayda tesadûf edilememiş idüğünden ber müceb-i iş'âr tasdîk-i me'mûriyeti hakkında verilen karar üzerine bi'l-istîzân şeref-sâdır olan irâde-i seniyye-i hazret-i hilâfet-penâhî mücebince bin üç yüz on yedi senesi Cemaziyelahiresinin dördünde (27 Eylül sene 315) iki bin iki yüz elli guruş maâşla mezkûr Necef-i Eşref kazâsı kâimmakâmlığına ta'yin buyurulmuştur. Mûmaileyh bin üç yüz yirmi bir senesi Rebiülahirin on sekizinde terfî'an rütbe-i mîr-i mîrân tesviye buyurulmuştur.

Mûmaileyh bin üç yüz on yedi senesi Ramazânının on dördünde 3 Kânûnusânî sene 315 mezkûr Necef-i Eşref kazâsı kâimmakâmlığında işe mübâşeretle üç yüz yirmi bir senesi Saferinin altısında 21 Nisan sene 319 vilâyetce Hindiyeye kazası kâimmakâmlığına nakl itdirilerek mezkûr Necef kâimmakâmlığında bulunduğu müddetce mukaddemâne ve gayûrâne hüsn-i îfâ-yı vazîfeye ve ibraz-ı müesser sadâkatle beraber umûr-ı tahsîlat ve husûsât-ı sairece isbât-ı ehliyet ve liyâkat iylediği ve tekâüd sandığı tevfiâtıyla saireden zimmet ve ilişiği olmadığı Kerbelâ sancağı meclis idâresinde 8 Safer sene 321 tarihli mazbatasında Bağdad vilâyeti muhasebe idâresinde 19 Safer sene 321 tarihli mazbatasında yalnız berâat-i zimmet tasdîk kılınmıştır.

Mûmaileyh şehr-i mezkûrun onunda 25 Nisan sene 319 sene-i mezkûre Cemaziyelahirin on dokuzuna kadar 21 Temmuz sene 319 iki bin iki yüz elli guruş maâşla Hindiyeye kazası kâimmakâmlığında bulunarak sâniyen vilâyetce Necef-i Eşref kazâsı kâimmakâmlığına

ric'at eyledi ve Hindiye kazâsı kâimmakâmılığından dolayı tevfikât-ı mukarreredan zimmet ilişiği olmadığı ve emr-i tahsîlâta ihtimam ile âsâyîş-i mahallînin te'mîn ve inzibâtı yolında mesâî-i ciddîyece ve hasenesi müşâhid olunduğı ve iktidarı Kerbelâ sancağı muhasebe idâresinde 17 Muharrem sene 323 tarihli mazbatasında ve vilâyet-i müşarunileyha muhasebe idâresinin 17 Şevvâl sene 325 tarihli mazbatasında yalnız berâat-i zimmet tasdîk kılınmıştır.

Mumaileyh Şehr-i mezkûrun yirmi beşinde 1 Ağustos sene 319 mezkûr Necef-i Eşref kazâsı kâimmakâmılığında işe mübâşeret iylediği kazâ-yı mezkûr ve Kerbelâ sancağı ve vilâyet-i müşârünileyha muhasebe idârelerinin 20 Ramazân sene 325 tarihli mazbatasında muharrerdir.

Mûmaileyh bi'l-muvâfaka Delîm (Düleym) kazâsı kâimmakâmıyla becâyîşlerinde bir gûna mahzur bulunduğundan bahsle icrâ-yı îcâbı Bağdad vilâyetinden alınan sûret-i melfûf tahrîratda iş'âr olunmuş ve mezkûr kazâlar birinci sınıfdan mûmaileyhde muntehîbinden bulunduğı kayden anlaşılmış olduğı beyânıyla muktezâsına dâir Dâhiliye Nezâret-i Celîlesinden vukû' bulan iş'âr ve me'mûriyet-i mülkiye komisyonunda verilen karar üzerine bi'l-istîzân Şeref-müteallik buyurulan irâde-i seniyye-i hazret-i hilâfet-penâhî mûcebince bin üç yüz yirmi üç senesi Rebiülahirinin yirmi dördünde 15 Haziran sene 321 maâş-ı hâliyesiyle ve becâyîş sûretiyle mezkûr Delîm (Düleym) kazâsı kâimmakâmılığına nakl buyurulmuştır.

Mûmaileyh 1 Ağustos sene 319 tarihinden 9 Mart sene 321 tarihine kadar bulunduğı Necef-i Eşref kazâsı kâimmakâmılığından dolayı tevfikât-ı mukarrereden zimmet ve ilişiği olmadığı ve kemâl-i sadâkat ve istikametle vazîfesini hüsn-i îfâ iylediği kazâ-yı mezkûr ile Kerbelâ sancağı ve Bağdad vilâyeti meclis idârelerinde 20 Ramazân sene 325 tarihli mazbatasında gösterilmiştir.

Mûmaileyh bin üç yüz yirmi üç senesi Muharreminin yirmi dördünde 18 Mart sene 321 Delîm (Düleym) kazâsı kâimmakâmılığında vazîfesine mübâşeretle Receb-i Şerîfin on üçünde 31 Ağustos sene 321 isti'fâen infikâk iylediği ve îfâ-yı hüsn-i hizmetle emvâl-i emîriyeden ve tevfikât-ı saireden zimmet ve ilişiği olmadığı kazâ-yı mezkûr ile Bağdad vilâyeti meclis idârelerinde 25 Ramazân sene 325 tarihli mazbatasında beyân ve tasdîk kılınmıştır.

Mûmaileyh şehr-i mezbûrun yirmi beşinden 7 Eylül 321 sene-i merkûm Ramazânın yirmi birine kadar 6 Teşrînisânî sene 321 bin üç yüz elli guruş hums maâşla Dîvâniye sancağı mutasarrıflığı vekâletinde bulunub isti'fâen infisâl iylediği ve vazîfesini hüsn-i îfâ ile emvâl-i emîriye ve sâireden zimmet ve ilişiği olmadığı livâ-yı mezkûr ile vilâyet-i müşârunileyha meclis idârelerinin 6 Ramazân sene 325 tarihli mazbatasında gösterilmiş ve mezâbıt-ı mezkûre sicil idâresince aynen görülerek i'âde edilmiştir.

Mûmaileyh hüsn-i hidmet ve müesser gayreti cihetiyle bin üç yüz on sekiz senesi Zilhicesinin altısında mîr-i ümeralık rütbesi tevcih buyurulduğu ol-babdaki fermân-ı âlfiden anlaşılmış ve mezkûr emîr-i âlî sicil idâresince aynen görülerek î'âde kılınmıştır.

Mûmaileyh bin üç yüz yirmi dört senesi Zilkadesinin on altısında nikelden mamul Hamîdiye Hicâz demür yolu madalyası ihsân buyurulduğu sicil idâresince aynen görülüb i'âde buyurulan berât-ı hümâyûndan anlaşılmıştır.

Mûmaileyh ahvâl-i mahallîye vukûfu cihetle bin üç yüz yirmi altı senesi Cemaziyelahirinin yirmi dokuzunda 15 Temmuz sene 324 iki bin iki yüz elli guruş maâşla Necef kazâsı kâimmakâmlığına ta'yin buyurulmuştur.

Mûmaileyh hakkında vukû'âtla şikâyet üzerine icrâ kılınan tahkîkâtı hâvi olub dersdest-i irsal bulunduğu vilâyetten bildirilen evrak münderecatına nazaran muâmele îfâ edilmek üzere bin üç yüz yirmi yedi senesi Şa'bânın yedisinde 10 Ağustos sene 325 azl buyurulmuştur.

Mûmaileyh 15 Eylül sene 324 tarihinden 15 Ağustos sene 322 tarihine kadar mezkûr Necef kazâsı kâimmakâmlığında bulunarak emvâl-i emiriye ve tekâüd sandukı muvâfakiyâtından zimmet ve ilişiği olmadığı ve erbâb-ı liyâkatden ve iktidardan olub iki def'a bulunduğu mezkûr kâimmakâmlıkda mesâîsi ve hukûk-ı hazinenin muhafazasınca ikdâmı görüldüğü Kerbelâ sancağı ve Bağdad vilâyeti meclis idârelerinden müzeyyel kazâ-yı mezkûr meclis idâresinin aynen müta'laâ ve i'âde edilen 8 Teşrînievvel sene 325 tarihli mazbatasında gösterilmiştir.

Mûmaileyhaya isnad olunan mevâdd hakkında mahallinden gönderilen evrak üzerine şûrâ-yı devlet mülkiye dâiresince cereyan iden tedkikat üzerine bi't-tanzim bâ-buyuruldu-yı sâmi tebliğ buyurulan 17 Muharrem sene 328 tarihli mazbatada mûmaileye isnad

olunan mevâddan ber-mûceb-i müctehidin-i İraniyeden ba'zılarına selâm-ı şahâneye hizmetden biriyle hafıyyen tebliğ idildiği teba'a-yı İrânîye'nin kesr-i kulubunu müstelzem olacağı maddesi olup o sırada mûmaileyhin emir kumandanıyla müttehi-i hareket bulunduğundan Necef kazâsı belediye Reîsi vesâtetiyle sûret-i mahsûsda selâm-ı pâdîşâhî tebliğ kılınmış olunub ta'yin istemesiyle bu cihet mûceb-i mes'ûliyet görülemediği ve ikinci sene eşkiyâdan cinâyetle mahkûm olan Saddâm ve evlâd-ı Beran nâm eşhâsın kâimmakâmdan gördikleri himâyeden dolayı Necef kasabasında serbest gezmekte buldukları halde hükümetce ta'kîb-i derdest idilmedikleri maddesi olup merkûmenin cerâim-i müte'addide ile mahkûm takımdan buldukları müsbet ise de kasabada serbest gezdikleri anlaşılamadığı gibi bunlar kasabada mevcûd birkaç nefer jandarma ile derdestleri kabul olunacağı dahî cümle-i münderecatından olmağla kâimmakâm merkûmları himâye itmesi keyfiyeti dahî tezahür itmediği ve üçüncüsü karantina me'mûrından şehri otuz bir ve züvvâr mevsiminin hulûlünde şehri elli Mecîdî irtesi mâddesi olup bu da me'mûrun kavli-i mücerredinden ibâret kaldığı ve dördüncüsü su me'mûrunun maâşını muntazaman verdimeyerek suyun cereyanına mâni' olması keyfiyeti olunup bunun da virilen

iş bu zeylin mabâdesi yüz ellinci zeyl defterinin dört yüz on dördüncü sahifesine nakl edilmiştir. Hüsn-i işâret olundu.

DH. SAİDd. 18/88

Halid Nedim Efendi

Kilis eşrafından müteveffâ Abdülfettah Efendinin mahdûmudur. Bin iki yüz altmış senesi Rebiülevvelinde Dersâadet'de tevellüd itmiştir. Muallim-i mahsûsdan Arabî ve Fârisî kıraat itmiştir. Arabî ve Türkçe okuryazar. Rumca ve Bulgarca tekellüm ider. Bin iki yüz yetmiş yedi sene-i Hicrîyesinde on yedi yaşında olduğu halde mülâzemetle beşinci ordu-yı hümâyûn meclisi odasına duhûl ve seksen bir senesi evahirine kadar bir sene yine mülâzemetle İşkodra vilâyeti tahrîrat kalemine devam idüb seksen dört senesi Rebiülevveli evahirinde beş yüz guruş maâşla Kolonye tahrîrat kitâbetine me'mûr ve seksen sekiz senesi Cemaziyelahirinin on üçüncü günü munfasıl olmuş ve sene-i mezbûre şehri Ramazân-ı şerîfinin yirmi yedisinde beş yüz guruş maâşla Cum'a kazâsı tahrîrat kitâbetine ta'yin ve seksen dokuz senesi Zilhiccesi evasıtında azledilmiştir. Doksan sekiz

senesi Muharreminin on beşinden sene-i merkûm şehr-i Receb-i şerîfin dördüne kadar mukâvelât muharrerliği hâsılâtı dahî kendüsüne ‘âid olmak üzere sekiz yüz guruş maâşla Kesriye ve şehr-i Şa‘bân-ı şerîfin dokuzundan Zilkade evahirine kadar kezâlik mukâvelât muharrerliği hâsılâtını dahî almak üzere sekiz yüz guruş maâşla Naslic ve üç yüz senesi Muharreminin üçünden üç yüz bir senesi şehr-i Receb-i şerifi evasıtına kadar mezkûr maâş ve hâsılât ile Petriç bidâyet mahkemeleri baş kitâbetlerinde ve üç yüz dört senesi Saferinin yedisinden sene-i mezkûr Cemaziyelahiresinin yirmi dördüne kadar nısf hesâbı üzere altı yüz yirmi beş guruş maâşla Serfiçe sancağı dâhilinde Kozan kazası kâimmakâmlığı vekâletinde istihdâm olunmuştur.

Hidemât-ı mezkûreden tahvîl ve terakkî sûretiyle hasbe'l-icâb infikâk idüb vezâifi me'mûresinden dolayı taht-ı muhâkemeye alınmamış müttehem olmamıştır. Ber-minvâl-i muharrer Kolonye tahrîrat kitâbetiyle işden sonra bulunduğu me'mûriyetlerde hüsn-i hizmet ve biraz zimmetine dâir Kolonye ve Cum'a kazâları meclis idârelerinin 10 Kânûnusânî sene 93 ve 3 Kânûnuevvel sene 95 ve Kesriye ve Naslic ve Petriç bidâyet mahkemelerinin 29 Haziran sene 97 ve 12 Nisan sene 98 ve 22 Mayıs sene 99 ve Serfiçe sancağı meclis idâresinin 22 Mart sene 304 tarihli mazbataları ve Selanik müdde'î-i umûmîliğinin 24 Kânûnuevvel sene 99 tarihli varaka-i resmiyesi ile 3 Mart sene 304 tarihli üçüncü sınıf kâimmakâmlık intihâbnamesi mûmaileyh tarafından ibraz olunmağla komisyonca ba'de'l-mütâla'a yine kendüsüne i'âde olunmuştur.

Fi 28 Şa'bân sene 305 ve fi 27 Nisan sene 304

1-Mûmaileyh Halid Nedim Efendi bin üç yüz beş senesi şehr-i Ramazân-ı şerifinin on birinde bin iki yüz elli guruş maâşla Suriye vilâyeti mülhâkâtından Harhuk kazâsı kâimmakâmlığına ta'yin buyurulmuştur.

2-Efendi-î mûmaileyh mesâvî-i emvâlinden dolayı lüzum-ı tebdîlî mahallinden iş'âr olunduğuna binâen bin üç yüz yedi senesi Saferinin on ikisinde azl edilmiştir.

3-Mûmaileyh kazâ-i mezkûr kâimmakâmı iken taht-ı muhakemeye alınarak bidâyeten ve istînâfen muhakemesi üzerine berâat-i zimmetine karar virildiğinden bahsle me'mûriyetine i'âdesi ve yahud diğer bir kâimmakâmlığa ta'yin-i istid'âsını hâvî 'arz-ı hal ile evrak-ı müteferri'ası ve ol-bâbda bidâyet müdde'î-i umûmîliğinden i'tâ kılınan takrir üzerine Şûrâ-yı Devlet Dâhiliye Dâiresinden tanzim olunub Dâhiliye Nezâret-i

Celîlesinin 25 Cemaziyelevvel sene 1308 tarihli ve iki yüz yetmiş iki numarolu tezkeresine melfûf 5 Cemaziyelevvel sene 1308 tarihli ve bin dört yüz on iki numarolu mazbatasında sûret-i musaddıkasında mûmaileyh hakkında der-meyân olunan mevâddan berâatine bidâyet ve istînâf mahkemelerince karar virildiği tedkikat-ı vakı'adan anlaşılmiş ise de karar-ı mezbûr-ı âlîsinde temyiz olunub olmadığına dâir evrakda sarâhat görülemediğinden keyfiyet Beyrut vilâyetinden istifâr olunarak cevaben alınan telgrâfnamede karar-ı mezkûr-ı âlîsinde hiçbir taraftan temyiz edilmediği bildirilmesine nazaran zikrolunan Bidâyet mahkemesinin kesb-i kat'iyet idildiği anlaşılmağla işden el çekdirilmiş ise de me'mûriyetine i'âdesi ve eger azl olunmuş ise de diğer bir kazâ kâimmakâmlığına ta'yini laz ım geleceğinin Dâhiliye Nezâret-i Celîlesine tebliği lüzumu tezzekür kılındığı gösterilmiştir.

4-Mûmaileyh bin üç yüz sekiz senesi Zilkadesinin yirmi sekizinde maâş-ı hâliyesiyle İşkodra vilâyetinde Leş kazâsı kâimmakâmlığına ta'yin olunmuştur.

5-Mûmaileyh meclis idâre â'zâsından Yalviç Secuni Ağa ile Leş malbisyânından Nikola isimlerine sahte mühür hâkk itdirmesinden ve ba'zı evrâk ve mazbata vaz' itmesinden nâşî taht-ı muhakemeye alınmış ve muhakemesinde merkur Nikola'nın Zilorsce nâhiyesinde mektumat olduğu ihbâr ve i'tâ idildiği kâimmakâm-ı mûmaileyh tarafından beyan olunan mührünün sahte olup olmadığına zâhire ihrâcı için tedkîkât-ı icrâsı hususlarının İşkodra vilâyetine tebliğinin Dâhiliye Nezâreti'ne havalesine Şûrâ-yı Devlet Dâhiliye Dâiresi kararıyla bin üç yüz yedi senesi şehr-i Şa'bân-ı muazzamanın ikisinde (8 Şubat sene 308) idare-i seniyye-i cenâb-ı cihânbânî şerefsudûr buyurulmuştur.

6-Mûmaileyh bâlâda muharrer olduğu vechile kazâ-yı mezbûr meclis idâresi â'zâsından Yalviç Secuni ve Plani karyesi ahalisinden Nikola namlarına iki adet mühür hâkk itdirüb bir takım evrak-ı mühimmeyi vaz'-ı isti'mal iylesmesinden dolayı bundan akdem işden el çekdirilerek meclis-i idâre-i vilâyet hey'et-i ithâmiyesince lede'l-muhakeme cinayetle itham edilmiş iken hey'et-i mezkûr mazbatasına i'tirâzı üzerine ol-bâbdaki evrak Şûrâ-yı Devlet temyiz müdde'î-i umûmîliğine irsâl kılınmış ve icra-yı muhâkeme evrak-ı mezkûrun i'âdesine mutevâkkıf bulunmuş ise de hitâm-ı muhakemesi vakte muhtac olub berâati anlaşılmiş olmasıyla vilâyetçe sühâl ve idare müştehir olmasına binaen husûsiyet-i mevki'yesi mülâbesesi ile i'âde-i me'mûriyeti câiz ve kazâ-yı mezbûrun vekâletle idâresi dahî mahzurdan sâlim olmayacağı vilâyetden bildirilmesine mebni ilerüde berâati

halinde başka bir vilâyetde istihdâm olunmak üzere bin üç yüz on bir senesi Rebiülevvelinin yirmi yedisinde (25 Eylül 1309) azl edilmiştir.

9-Mûmaileyh Leş kâimmakâmlığına emvâl-i emiriye ile hukûk-ı şahsiyeden ve tevkîfât-ı saireden beriü'z-zimme idüğüne dâir İşkodra vilâyeti meclis idâresinin (19 Teşrînisânî sene 310) tarihli mazbatasıyla asâkir-i şâhânenin hânelere nakli ve katil Hilko'nun ve Pilok Kün'ün ve Miroşyali Noy Sola'nın derdestleri ve eşkıyadan Pertek Prasala itlafi hususlarındaki himmet ve gayretini takdiren İşkodra vilâyetinden gendüsüne keşide idilen dört kıt'a telgrâfname sicil-i ahvâl dâire-i 'umûmîsine 'inâyeten görülerek i'âde edilmiştir.

7-Mûmaileyh bâlâda muharrer olduğu vechile sahte mühür hâk ve isti'mâl iylesmesinden dolayı taht-ı muhakemeye alınarak vilâyet-i meclis idâresinde berâatine karar verilmiş ise de hükm-i lâhik meclis-i mezkûr müdde'î-i umûmîliğinden temyiz idilmekle ol-bâbda icra kılınan tedkîkât-ı temyiziyye neticesinde temyiz-i istid'âsının reddiyle hükm olan tasdîki Şûrâ-yı Devlet muhakemât dâiresince tezekkür kılındığı (28 Zilkade sene 1311) tarihlü tezkire-i sâmi ile tebliğ buyurulmuştur.

8-Bâlâda muharrer olduğu vechile mukaddemâ Harbuk kâimmakâmı iken darb ve habs-i eşhâs ve nehb-i emvâl ve me'mûriyetini sûiisti'mâl gibi ef'âl ve harekât-ı gayr-ı merziyesinden dolayı taht-ı muhakemeye alınmak üzere bin üç yüz altı senesi Saferü'l-hayrın yirmi üçünde (17 Teşrînievvel sene 1304) işden el çekdirilüb Lazkiye sancağı meclis idâresince muhakemesi neticesinde berâatine karar virilmekle şehir-i Şa'bân-ı şerifinin yirmi dokuzunda (18 Nisan sene 1305) me'mûriyetine i'âde edilerek infikâkından me'mûriyetini i'âdesine kadar altı mah müddet için nısf üç bin yedi yüz altmış bir guruş yirmi para virildiği ve hükm-i lâhik hakkında meclis-i mezkûr müdde'î-i umûmî mu'âvini ile Beyrut vilâyeti meclis idâresi müdde'î-i umûmîliğinden istînâf-ı da'vâ idilmekle meclis-i idâre-i vilâyetce tekrar muhâkeme idilmek üzere şehir-i Zilhicesinin selhinde (15 Ağustos sene 1305) ikinci def'a olarak işden el çekdirilüb netice-i muhakemede yine berâatine karar virildiği ve mezkûr kâimmakâmlıkca berü'z-zimme idüğü Şûrâ-yı Devletden celb ve mütâla'a idilen meclis-i idâre-i vilâyetin (24 Temmuz sene 1306) tarihli mazbatası sûret-i musaddikasında ve Lazkiye sancağı meclis idâresinin (16 Ağustos sene 1306) tarihli mazbatasında beyân edilmiş ve işbu kararın

kesb-i kat'iyet iylediği Şurâ-yı Devlet riyâseti vekâletinin tezkire-i cevabiyesinde gösterilmiştir.

10-Mûmaileyh Rum ve Bulgar lisanlarına âşinâ olub evvel be evvel bir kâimmakâmılığa ta'yini Şurâ-yı devlet kararı iktizasından olmağla bin üç yüz on üç senesi şehir-i Muharremü'l-haramın yirmi birinde (2 Temmuz sene 311) bin iki yüz elli guruş maâş ile Kosova vilâyetinde Loma kazâsı kâimmakâmılığına ta'yin buyurulmuştur.

Mûmaileyh tahvil-i me'mûriyeti istida itmesini mebnî bin üç yüz on dört senesi Saferinin yirmi sekizinde “27 Temmuz sene 312” maâşî hâlisiyle İşkodra vilâyetinde Akçahisar kazâsı kâimmakâmılığına nakl buyurulmuştur.

Mûmaileyh mukaddemâ Leş kazâsında bulunduğu müddetce gösterdiği sühâl ve şöhret kendisi için evvel havâlîce mâni'-i muvaffakiyet olmasına mebnî ve Akçahisar'a gelmez oraya civar olan Şıran kazâsınca ikâ'-ı cinayetiyle Akçahisar'a firar iden ve kendüsünden resmen istenilen bir şahsı mahalline göndermemek gibi kânûn-ı şikestane bir cür'etde bulunduğu cihetle mûmaileyha icraât-ı ibtidaiyesince canıye sıhhatini îmâ iden hareketi sûi idâre ve şöhret sabıkasını müeyyid-i hal'atdan bulunmasına ve vilâyetin husûsiyet-i ma'lûmesi o gibi me'mûriyete bekâsına gayr-ı müsâ'id olmasına binaen diğer mahalleye nakli İşkodra vilâyetine iş'âr olunmuş ise de el-yevm sınıfıyla münasib açık bir kâimmakâmlık olmamasına ve orada devâm-ı me'mûriyeti muvafık hal ve maslâhat olamayacağı cihetle seyyiat-ı mebhuseden ilerüde kânûnen berâat itdiği sûretde diğer mahalleye ta'yin olunmak üzere azli intihâb-ı me'mûriyet komisyonu mazbatasında tezekkür kılınmasına mebnî sene-i merkûme Receb-i şerifinin on birinde “4 Kânûnuevvel sene 312” azl edilmiştir.

DH. SAİDd. 19/105

Mehmed Safiyüddin Bey

Kilis kâimmakâmı Hamza Elvan Bey'in mahdûmıdır. Bin iki yüz yetmiş altı senesi Recebinin yedinci günü Yenişehir-i Fener'de tevellüd itmiştir. Sıbyân mektebinde ve Yenişehir mekteb-i rüşdiyesinde müretteb olan dersleri bi't-tahsîl şehâdetnâme almış ve bir müddet de Yenişehir mekteb-i idâdisine devam iylemiştir. Türkçe okuryazar Rumca tekellüm ider.

Doksan iki senesi Recebinin on ikisinde on altı yaşında iken Yenişehir muhâsebe kalemine mülâzemetle başlayub bu sırada mahalline usûl-i mevzû'ası vechle maktû'an ve 'aynen yirmi bir kile-i Âsitâne hinta ile bir buçuk mâh Yenişehir kazâsı emanet-i 'âşâr müşirliğinde istihdâm olunmuş ve doksan altı senesi Cemaziyelahiresinin yirmi üçünde üç yüz guruş maâşla kalem-i mezkûr evrak mukayyidliğine ve şehir-i Ramazânın yirmi beşinde iki yüz yetmiş guruş maâşla mesârifât mukayyidliğine ta'yin ve doksan yedi senesi Rebiulahirinin ikisinde seksen guruş ve doksan senesi Cemaziyelahirinin on dördünde yetmiş guruş ve Recebin on altısında otuz guruş zamâyim ile maâşı dört yüz elli guruşa iblağ edilmiş ve muahharan Tırhala sancağının Yunanistan'a terki cihetiyle sene-i merkûme Şevvâlinin on dokuzundan i'tibaren yedi yüz guruş maâşla müstakilen teşekkül eden Serfice sancağı muhasebesi muhâbirliğine me'mûr olmuştur.

Hidmet-i mezbûrda dört inkıza-yı müddet ile ve lağv ve nakil sûretleriyle munfasıl olub me'mûriyetine müteallik hakkında şikâyet vukû' bulmamış ve muhakeme tahtına alınmamıştır. Serfice muhasebeciliğiyle mutasarrıflığından yazılan mülâhazalarda mîr-i mûmaileyhe ahlak-ı memdûha ile muttasıf ve liyâkat ve dirâyeti ve umûr-ı hesâbiyeyi vukufu hasebiyle me'mûriyet-i hâzırasının fevkindeki me'mûriyetleri dahi hüsn-i idâreye kâfi olduğu tasdîk olunur ve Mâliye Nezâret-i Celîlesinden dahi mûmaileyhe derece-i liyakât ve iktidarı ve vezâif-i me'mûresini hüsn-i ifâ itmekde bulunduğu zikrolunan mülâhazalardan anlaşılmışdır denilmiştir.

Mûmaileyh 9 Muharrem sene 303 tarihine müsadif üç yüz bir senesi Teşrînievvelinin altısında bi'l-isti'fâ infisâl iderek 6 Rebiülevvel sene 303 tarihine müsadif mezkûr üç yüz bir senesi Kânûnevvel ibtidasından i'tibaren sekiz yüz guruş maâşla Hazine-i Celîlenin varidat idâre-i umûmiyesi hesâbât-ı merkeziyye şu'besinde yevmiye-i hususiye kâtibi mu'âvinliğine ta'yin olunmuş ve mezkûr mümeyyizlikden dolayı zimmet ve ilişiği olmadığı Serfice mutasarrıflığından cevaben varid olan 16 Mart sene 302 tarihli ve iki numaralı tahrîrâtta gösterilmiştir. Fi 6 Şevvâl sene 1305 ve fi 4 Haziran sene 1304.

Mûmaileyh Mehmed Safiyüddin Bey bin üç yüz dört senesi Şa'bân-ı şerifi guresinde maâş-ı hâlisiyle muhasebe-i umûmiye-i mâliye defter-i kebîr şu'besi defter-i mu'âvene-i umûmiye kitâbetine ve bin üç yüz beş senesi Rebiulahirinin yirmi sekizinde iki bin beş yüz guruş maâş ile müceddeden teşkil iden Beyrut vilâyeti muhasebe kalemi muhabirliğine nakledilmiştir.

Mûmaileyhe ikdâm ve gayretine mebni bin üç yüz on senesi şehr-i Zilkadenin yirmi dördünde rütbe-i râbi' tevcîh buyurulmuştur.

Mûmaileyh bin üç yüz on iki senesi şehr-i Rebiulevvelin on birinde (30 Ağustos sene 310) iki bin beş yüz guruş maâşla İzmid sancağı muhasebeciliğine nakledilmiştir.

Mûmaileyh vazîfesinde ikdâm ve gayretine mebni sene-i merkûme şehr-i Cemaziyelahirinin sekizinde rütbe-i sâniye sınıf-ı sânisî tevcîhh buyurulmuştur.

Mûmaileyh sene-i merkûme şehr-i Recebü'l-ferdinin yirmisinde (5 Kânûnusânî sene 310) altı bin guruş maâş ve rütbesinin sâniye sınıf-ı mütemayyiziye terfiyle Trablusgarb vilâyeti defterdarlığına nakil buyurulmuştur.

Mûmaileyh tahvîl-i me'mûriyet istid'asında bulunmasına mebnî bin üç yüz on üç senesi şehr-i Receb-i şerifinin yirmi ikisinde ve 27 Kânûnevvvel sene 311 beş bin guruş maâşla Suriye vilâyeti defterdarlığına nakil buyurulmuştur.

Mûmaileyh adem-i kifâyetine mebnî bin üç yüz on dört senesi Rebiülahirinin yirmi sekizinde (10 Eylül sene 312) azledilmiştir.

Mûmaileyh Midillü sancağında sene-i hâliye zeytun aşarının emaneten idaresi zımında azîmet ve avdet ve inde'l-icab zeytun muâmelât-ı taşiriye için geşt-i güzâr ideceği mahaller harc-ı râhı ve kâffe-i mesârif dâhil olmak ve bulunacağı müddete münhasır bulunmak üzere sene-i merkûme Şa'bân-ı şerifinin yirmi birinde (12 Kânûnusânî sene 312) yedi bin beş yüz guruş maâşla Midüllü zeytun aşarı me'mûriyetine ta'yin olunmuştur.

Mûmaileyhe vilâyet-i müşârunileyha defterdarlığınca müddet-i idâresi olan 1 Şubat sene 1311 tarihinden 31 Ağustos sene 1312 tarihine kadar emvâl-i emiriyeden ve tekaüd sanduğu aidâtıyla maârif ve menâfi-i hisse 'iânesinden evkâf vâridatından bir güne zimmet ve ilişiği olmadığı muhasebe-i umûmiye-i mâliyeden virilen 18 Kânûnusânî sene 1312 tarihli ilmühaberde gösterildiği mâliye sicil şu'besinin 20 Mart sene 1313 tarihli vukû'ât cedvelinde gösterilmiştir. Mûmaileyh Midillü sancağına bütün a'şâr-ı mezkûre bedelatının sene-i sabıkaya nisbetle tezayüd itmesi hususunda ikdam ve mesaisine mebnî bin üç yüz on beş senesi Şa'bânının dokuzunda terfi'an rütbe-i evveli sınıf-ı sânisî tevcîhh buyurulmuştur. Mûmaileyh ahvâl-i mahallîyeye vâkıf erbâb-ı rü'yet ve iktidardan bulunduğu Mâliye Nezâret-i Celîlesinden iş'âr ve memûriyet-i mülkiye komisyonundan

virilen karar üzerine sene-i merkûme Ramazân-ı şerifinin on sekizinde 28 Kânûnusânî sene 1313 altı bin yedi yüz elli guruş maâşla Manastır ve Kosova vilâyetleri mâliye müfettişliğine ta'yin idilmiştir.

Mûmaileyhe bin üç yüz on altı senesi Recebinin ikisinde 4 Teşrînisânî 314 yedi bin iki yüz guruş maâşla İzmid vilâyeti defterdarlığına nakli hususuna irâde-i seniyye-i hazret-i hilâfet-penâhî şerefsudûr buyurulmuştur.

Mûmaileyhe müşâhid olan hidamât-ı hasene-i ru'yetmendânesine mebnî bin üç yüz on yedi senesi Cemaziyelevvelinin yirmisinde ikinci rütbeden Mecîdî nîşân-ı zîşânı ihsân buyurulmuştur.

Müşârunileyhe hidemat-ı memdûhasına mebnî sene-i merkûme Zilhiccenin üçünde terfi'an rütbe-i evvel sınıfı evveli tevcîh buyurulmuştur.

Müşârunileyh İzmid ve Denizli sancakları hareket-i arzdan haneleri münhadim olan musabiyete saye-i inayetvâye-i hazret-i hilâfet-penâhî müceddeden altı bin yüz kırk sekiz hane inşası ve on dokuz bin dokuz yüz yetmiş üç hanenin ta'mîriyle meydanda kalan seksen bin nüfusun ibdalları emrinde hidemât-ı fevka'l-'âdeyi müşâhid olmasına mebnî bin üç yüz on sekiz senesi Muharrem'inin yirmisinde gümüş liyâkat madalyası ihsân buyurulmuştur.

Müşârunileyh mürettebat-ı mühimme-i hazîne-i Celîlesinin sür'at-ı irsâlinde ibrâz itmekde olduğu âsâr-ı rü'yet ve ikdamına mebnî sene-i merkûme Cemaziyelahirinin on ikisinde tebdîlen birinci rütbeden Mecîdî nîşân-ı zîşânı ihsân buyurulmuştur.

Mûmaileyh bin üç yüz on altı senesi Recebini ikisinde 4 Teşrînisânî sene 314 beş bin dört yüz guruş maâşla İzmid vilâyeti defterdarlığına nakli hususuna irâde-i seniyye-i hazret-i hilâfet-penâhî şerefsudur buyurulmuştur.

Mûmaileyh müşâhid olan hidemât-ı hasene-i rü'yetmendânesine mebnî bin üç yüz on yedi senesi Cemaziyelevvelinin yirmisinde ikinci rütbeden Mecîdî nîşân-ı zîşânı ihsân buyurulmuştur.

Müşârunileyh hidemât-ı memduhasına mebnî sene-i merkûme Zilhiccesinin üçünde terfi'an rütbe-i evveli sınıfı evveli tevcîhh buyurulmuştur.

Müşârunileyha Aydın ve Denizli sancakları hareket-i arzdan hâneleri münhadim olan müsâbine sâye-i inayetvâye-i hazret-i hilâfet-penâhî altı bin yüz kırk sekiz hâne inşa ve on dokuz bin dokuz yüz yetmiş üç hanenin ta'miriyle meydanda kalan seksen bin nüfusun ibdalleri emrinde hidemat-ı fevk'al-âde müşâhid olmasına mebnî bin üç yüz on sekiz senesi Muharrem'inin yirmisinde gümüş liyakat madalyası ihsân buyurulmuştur.

Müşârunileyh mürettebat-ı mühimme-i hazine-i Celîlesinin sür'at-ı irsalinde ibraz itmekde olduğu îsâr-ı ru'yet ve ikdamına mebnî sene-i merkûme Cemaziyelahirinin on ikisinde tebdilen birinci rütbeden Mecîdî nîşân-ı zîşânı ihsân buyurulmuştur.

Müşârunileyhe mukaddemâ bulunduğu Kosova ve Denizli vilâyetleri mâliye müfettişliğinde iken icra-yı tahkîkat için me'mûren Teselya'ya i'zâm olunarak bin üç yüz on beş senesi Şevvâlinin on üçünden (23 Şubat sene 313) üç yüz on altı senesi Muharrem'inin on beşine kadar (25 Mayıs sene 314) Galusi mal hizmetinden ayrıca iki bin beş yüz guruş maâş aldığı ve sene-i merkûm Rebiülevvelinin dokuzunda (16 Temmuz sene 314) müfettişlik maâş olan altı bin yedi yüz elli guruş üzerine iki bin yüz elli guruş zamlâ bâliğ olduğu dokuz bin guruş maâşla muâmelât-ı mâliye ve hesabiyenin ve bi'l-hassa kuyûd-ı cedavil- i şehriyenin tedkik ve teftişiyle beraber aşâr muâmelatına dahi nezâret etmek üzere Aydın vilâyeti Celîlesinden i'zâm olunduğu Mâliye Nezâret-i Celîlesi sicil şu'besinin 22 Nisan sene 315 tarihli vukû'ât cedvelinde gösterilmiştir.

Müşârunileyh vezâif-i me'mûriyeti hüsn-i if'âda müşâhid olan ikdamât-ı memduhasına mebnî bin üç yüz on yedi senesi Şevvâlin on dördünde ikinci rütbeden nîşân-ı âlî-yi Osmânî ihsân buyurulmuştur.

Aydın vilâyetine müretteb mebâliğin bir müddetden beri tedarik ve irsâli te'hîr itmekde ve ehemmiyet ve müstaciliyeti derkâr bulunan haftalıkların vakt-i zamanıyla te'diye olunmamasına ve müşârunileyhin hastalığı mâni'-i muvaffakiyyet bulunduğundan nezâret-i müşârunileyhadan vukû' bulan iş'âr ve me'mûriyet-i mülkiye komisyonundan virilen karar üzerine ve bi'l'istizan şerefsâdır olan irâde-i seniyye-i hazret-i hilâfet-penâhî mucebince bin üç yüz on dokuz senesi Zilhiccesinin yirmi ikisinde (19 Mart sene 318) beş bin guruş maâşla ve becâyîş sûretiyle Hazine-i Celîlenin mâliye mürettebat ve ta'kîb-i tahsîlat komisyonu â'zâlığına nakil buyurulmuştur.

Halep vilâyeti aşârının ihâle muâmelatına nezâret itmek üzere beş bin guruş zamm-ı maâş-ı ve maâş-ı kadim ve zamameti nisbetinde azimet ve avdeti ve dâhil-i vilâyete hasbel'l-icab dolaşacağı mahalleler için nizamen lazım gelen harc-ı râhın i'tâsıyla müşârünileyhin ta'yin buyurıldığı ve sene-i haliye Haziranından i'tibaren maâş-ı kadîminin ve vazifâta mübaşereti olan bin üç yüz yirmi beş senesi Cemaziyelevvelinin altısından i'tibaren 3 Haziran sene 323 zamm-ı maâş olunarak virilmesi icab iden beş bin guruş i'tâsı lüzumuna dâir vilâyet-i mezkûre defterdarlığına bi't-tahrîrat tebliğ idildiği muhasebe-i umûmiye-i mâliyenin ol-bâbdaki ilmühaberine atfen 29 Teşrînisânî sene 324 tarihli vukû'ât pusulasıyla bildirilmiştir.

Müşârünileyhin tensikât ve teşkilât-ı cedid hasebiyle me'mûriyeti lağv edilerek bir hizmetle kayırılıncaya kadar nisbet-i muharrerede maâş i'tâsı hakkında Meclis-i Mahsus-ı Vükelâda virilen karar üzerine bâb-ı istindâd şerefsadır olan irâde-i seniyye mucebince 1326 senesi Recebinin on üçünde (28 Temmuz Sene 324) kadro haricine çıkarılmışdır. Müşârünileyhe 4 Haziran sene 324 tarihinden 5 Ağustos sene 324 tarihine kadar Halep vilâyeti İhale-i Aşâr Muâmelât Nezâretinde bulunarak aldığı maâşatından dolayı teka'üd ve ma'zûliyyete 'âidatı tevkif ve aşârdan otuz beş bin lira raddesinde fazla istihsaline muvafık olarak ibraz-ı müesser kârargâhı hamafet eylediği Halep vilâyeti meclis idaresinin 5 Ağustos sene 324 tarihli mazbatasında beyan edilmiş ve mazbata-yı mezkûre sicil idaresince aynen görülerek i'âde kılınmıştır. Müşârünileyh muharrer olan ehliyet ve kîfâyetine mebni İşkodra vilâyeti vâlîliğine tayini hakkında Dâhiliye Nezâret-i Celîlesinden vukû' bulan iş'âr üzerine ve bi'l-istîzân şerefsadır olan irade-i seniyye mucebince bin üç yüz yirmi altı senesi Ramazânının ikisinde 15 Eylül sene 324 on beş bin guruş maâşla vilâyet-i mezkûre vâlîliğine ta'yin buyurulmuştur.

İşkodra vilâyetinin te'mîn-i hüsn-i idaresi vâlîlik ve kumandanlığının bi't-tevcîh ümerâ-yı muktedire-i askeriyeden bir zata tevdi'i mütevakıf bulunduğundan ve müşârünileyhin yerine ümerâ-yı askeriyeden bir zatın ta'yini hakkında bi'l-istîzân şerefsadır olan irade-i seniyye mucebince sene-i merkume Zilhiccesinin üçünde 14 Kânûnuevvel sene 324 infisali vukû' bulmuştur. Müşârünileyhe 4 Teşrînievvel sene 324 tarihinden 14 Kânûnuevvel sene 324 tarihine kadar tam ve 13 Kânûnuevvel tarihinden 24 Kânûnuevvel tarihine kadar nısf-ı maâşla İşkodra vilâyeti vâlîliğinde bulunarak tevfi katdan zimmet ve ilişiği olmadığı ve umur-ı vilâyeti hüsn-i idare ve celb-i hoşnud-ı 'umûmîyyete muvafık

olduğu vilâyet-i müşarunileyha meclis idaresinin 24 Kânûneuvvel sene 324 tarihli mazbatasında beyan ve mazbata-yı mezkûre sicil-i ahval idare-i umûmîsınca aynen gösterilerek i'âde edilmiştir. Müşarunileyha tensik komisyonunca on birinci mâdde-i kânûniyeye tevfikân tekaüde sevk edilmiş olduğundan bahsle cevâz-ı istihdamını taht-ı karara alınması istid'asını hâvî azruhalî üzerine tedkik-i tensikât komisyonunca tahkik olunan ahvâlîne nazaran tensik komisyonunca müttehaz kararın tasdîkine 4 Teşrînisânî 326 tarihinde karar virilmiştir.

Tensik komisyonunca hakkında tensikat kânûnunun on birinci mâddesi hükmi tatbik edilmesi üzerine tedkik-i tensikat komisyonuna vukû ' bulan müracaatından bahsle cevaz-ı istihdamının taht-ı karara alınması istid'asını havi müşarunileyh tarafından bi't-takdim Şûrâ-yı Devlet'e havale buyurulan arzuhal ve merbutâtı Dâhiliye Nezâreti'ne celb edilen evrak-ı tensik ve terceme-i hal varakası sûret-i musaddıkası Mülkiye dâiresine kıraat olunarak dâire-i müşarunileyhadan bi't-tanzim 8 Zilkade sene 330 tarihli buyuruldı-yı sâmi ile tebliğ buyurulan 6 Zilkade sene 330 tarihli ve bin yüz numaralı mazbatada tedkik-i tensikât komisyonunun 4 Teşrînisânî sene 326 tarihli derkenarında müşarunileyhin tahkik olunan ahvâlîne nazaran komisyonca müttehaz kararın tasdîki tezekkür kılındığı gösterilmiş ise de tedkik edilmiş terceme-i hal varakasında vâki' istihdam bir kayda tesadüf olunamadığı gibi tahkik-i ahvâlî için Mâliye Nezâreti'nden celb ve da'vet olunan me'mûrın izâhât vak'asının dahi adem-i istihdamını müstelzem esbab-ı maddiye ta'kîb edilmesine binaen câizü'l-istihdâm addi münasib olacağına Nezâret-i müşarunileyhaya havalesi tezekkür kılındığı gösterilmiştir.

Fî 29 Teşrînievvel sene 324

DH. SAİDd. 26/168

Hasan Rıza Efendi

Halep evkaf kâtibi Abdi Efendinin oğludur. Bin iki yüz elli beş senesinde Halep vilâyeti mülhâkâtından Kilis kasabasında tevellüd iylemiştir. Halep medreselerinde 'ulûm-ı 'âlî ve 'âliyye okumuştur. Arapça ve Türkçe okuryazar. Bin iki yüz yetmiş iki senesinde on sekiz yaşında olduğu halde Halep evkaf kalemine devama başlayıp yetmiş beş senesi Muharremi evahirinde üç yüz guruş aylık ve Cebel-i Lübnan ıslahatına me'mûr Tayyazâde müteveffâ Ahmed 'Atâbey müayyiti kitabetiyle Beyrut'a azimet iderek

yetmiş altı senesi Cemaziyelevvelinin on dördünde üç yüz guruş ma'âşla Rodos zabıt kitâbetine ve yetmiş yedi senesi şehr-i Ramazân-ı şerifinin yirmi birinde me'zûneten Haleb'e gidüb yetmiş sekiz senesi Muharreminin yedisinde altı yüz guruş maâşla Halep ticaret mahkemesi kitâbetine ta'yin olunmuş ve seksen senesi Recebinin üçünde yedi yüz elli guruş aylıkla Halep Rüsûmât Nezâreti tahrîrât refâkatine ve seksen üç senesi Saferinin on beşinde sekiz yüz elli guruş aylıkla Halep vilâyeti tahrîr-i emlâk hey'et-i tahrîriyyesi merkez komisyonu sınıf-ı evvel kitâbetine ve sene-i mezbûre Cemaziyelahiresinin üçünde iki bin guruş maâşla vilâyet-i müşârunileyh emlâk muharrir-i evvelliğine ve Şevvâlinin on üçünde iki bin iki yüz elli guruş maâşla yine vilâyet-i müşârunileyh emlâk komisyonu baş kitâbetine nakil ile seksen dört senesi Muharreminin on yedisinde tahrîr ri'yâseti vekâleti dahi hasbî olarak uhdesine ihale kılınmış ve seksen altı senesi Saferinin guresinde maâş-ı mezbûr bin guruşa tenzîl olunmuşdur. Doksan bir senesi Şevvâlinin yirmi beşinde bin yüz kırk guruş aylıkla Yanya vilâyeti merkez komisyonu baş kitâbetine ta'yin beş mâh zarfında matlub olan ta'dilât-ı ikmâl üzerine doksan iki senesi Rebiülevvelinin yirmi dokuzunda iki bin üç yüz yetmiş beş guruş maâşla Adana vilâyeti tahrîr mümeyyizi olmuş ve doksan yedi senesi Rebiülahirinin ikisinde unvân-ı me'mûriyeti tahrîr ve virgü müdürîyetine tahvîl ve maâş-ı iki bin guruşa tenzîl edilüb müdürîyet-i mezkûre uhdesinde olduğu halde âhiren maktû' harcırâhla Konya vilâyeti dahilinde Ma'a Senir-i Düşenbe nahiyesi mu'âmelât-ı tahririyyesinin ta'dil ve tesviyesi Dersaâdet ve bilâd-ı selâse devâir-i tahrîriyyesi kuyûdıyla Edirne vilâyeti umûr-ı tahrîriyyesinin teftişi hizmetinde bulunarak bin üç yüz senesi Şa'bânının yirmi ikisinde kendüsü Edirne'de iken iki bin guruş maâşla Ankara vilâyeti tahrîr ve virgü müdürîyetine naklolunub bin üç yüz bir senesi şehr-i Ramazân-ı şerifinin yirmi dördünde me'zûnen Dersaâdet 'e avdetiyle bir mikdâr harcırâh ve me'mûriyet-i mezbûre maâşıyla üç yüz iki senesi Cemaziyelevvelinin yirmi beşine kadar Dersaâdet ve Bilâd-ı Selâse tahrîr müfettişliğinde bi'l-istihdâm sene-i mezbûre Cemaziyelahiresinin yirmi altısında bin guruş aylıkla Şehremaneti tahrîr virgü kalemî mülhâkât baş kitâbetine tahvîl-i me'mûriyet iylemiştir. Doksan üç senesi Rebiülevvelinin ikisinde beşinci rütbeden Mecîdî nîşânı i'tâ olunub üç yüz iki senesi Cemaziyelevvelinin altısında rütbe-i sâni sınıf-ı sâni tevcîh buyurulmuşdur.

Hidemât-ı mezkûreden nakil ve tahvîl ve isti'fâ ve ilğâ sûretleriyle infikâk idüb umûr-ı me'mûriyesinden dolayı taht-ı muhakemeye alınmamışdır. Tahrîr virgü müdür-i umûmîsi

sa'âdetlü Bekir Hıfzı Bey hazretleri tarafından muharrer mülâhazada mûmaileyh tahrîrden evvelki hidemâtı merdûd evrakdan anlaşıldığı ve umûr-ı tahrîriyyede mesbuk hidmeti muvafık kuyûd olub iffet ve liyâkatiyle hüsn-i hidemâta muvâfık olduğu ve Şehremini devletlü Mazhar Paşa hazretleri tarafından ilâve olunan mütâla'ada dahî emanet-i müşarunileyha muhasebecisi sa'âdetlü Reşad Efendi Hazretlerinin şehadetine atf ile mu'âmelât-ı tahrîriyenin hün-i teftişi emrindeki sa'y ve ikdâmı ve tasdık kılınmıştır.

Halep ticaret kitâbetine dâir Ticaret Nezâret-i Celîlesinden Halep vilâyetine muharrer 7 Muharrem sene 78 tarihlü tahrîrât vilâyet-i mezkûre rüsûmât-ı tahrîrât kaleminde istihdam ile bir gûna ilişiği olmadığını ve Halep emlâk komisyonu riyasetine me'mûriyetine mütedâir emlâk müfettişliğinin 8 Mayıs sene 83 tarihlü telgrâfnamesi ve Halep rüsûmât nâzırının selh-i Safer tarihlü şifresi ve Kozan umûr-ı tahrîriyesinde ve Adana ve Yanya başkitâbetinde ve Ankara ve Edirne umûr-ı tahrîriyesine ibrâz-ı hüsn-i hidmet iylediğini ve Dersaâdet devâir-i belediyesi muâmelât-ı tahrîriyesinin mu'âyesine me'mûriyetini hâvî Kozan ve Adana ve Yanya meclis idâresinin 13 Receb ve 23 Cemaziyâhir ve 6 Zilhicce sene 92 ve 29 Ağustos sene 99 ve Safer sene 300 ve 19 Cemaziyelâhir 300 tarihlü mazbatalar ve Dersaâdet virgü müdîriyetine 8 Temmuz sene 98 tarihlü şifresi ve Defterhâne-i Hâkânî Nezâretinin 9 Muharrem sene 93 tarihlü tahsîlnâmesi ve Şehremaneti virgü müdîriyetinin 11 Kânûnuevvel sene 98 tarihlü müzekkeresi ve Şehremanetin 10 Rebiulevvel sene 301 tarihlü müzekkeresiyle emanet-i müşarunileyhadan devâir-i belediye müdîrliklerine yazılan tezkire ve ta'dilatda hüsn-i hidmet iylediğini nâlık Düşenbe nahiyesinin muhâzırı ve Ahmed Atabey maiyyetinde istihdam olundığını muhtevi Şûrâ-yı Devlet baş kitâbetine 5 Cemâziyelevvel sene 306 tarihlü derkenârı ve zikrolunan beşinci Mecîdî ve rütbe-i sâniye sınıf-ı sânisinin 2 Receb sene 93 ve 6 Cemâziyelevvel sene 302 tarihlü rûs ve ber'at-ı hümâyûnların aynen görilerek kendüsüne i'âde kılınmıştır.

Fî 23 Rebiulevvel sene 308 ve Fî 8 Teşrînisânî sene 305

DH. SAİDd. 26/188

Hafız Âgâh Efendi

Ömer Ağa'nın oğludur. Bin iki yüz altmış altı senesi Rebiülevvelinde Halep vilâyetinde Kilis kasabasında dünyaya gelmiştir. Bazı mekâtib-i 'âdiyede mukaddemât-ı 'ulûm okumuşdur. Türkçe okuryazar. Bin iki yüz seksen altı senesi Rebiülevvelinde yirmi yaşında olduğu halde mülazemetle Halep telgrâfhanesine girüb sene-i mezkûre Zilkadesinde üç yüz yetmiş beş guruş maâş ile telgrâfhane-i mezkûr üçüncü muhabere me'mûru olarak seksen sekiz senesi şehr-i Rebiülevvelinde dört yüz seksen guruş maâşla ikinci muhabere me'mûriyetine terfi' ve maâş sene-i mezkûre şehr-i Şa'bân-ı şerifinde dört yüz elli beş guruş ve seksen dokuz senesi Cemaziyelahirinde dört yüz elli guruşa terfi' itmiş ve doksan üç senesi Zilhiccesinde altı yüz guruş maâş ile telgrâfhane-i mezbûr baş müdürîyeti kitâbetine müntakil olmuşdur. Maâş-ı mezbûr doksan yedi senesi şehr-i Rebiülevvelinde sekiz yüz elli guruşa iblağ ve sene-i merkûme Rebiülahirinde tekrar altı yüz guruşa tenzîl kılındığı halde doksan sekiz senesi Zilhiccesinde yüz guruş zamm ile yedi yüz guruşa doldurulmuş ve bin üç yüz beş senesi Zilkadesinin yirmi yedisinde iki bin guruş maâş ile Diyarbekir ciheti telgrâf ve posta müfettişliğine ta'yin kılınmıştır. Umûr-ı me'mûriyetinden dolayı taht-ı muhakemeye alınmamıştır. Halep vilâyeti telgrâf ve posta baş müdürîyetliği vâlî vekâletinde yazılan mülâhazalardan mûmaileyha istid'ât ve istikâmeti ve Telgrâf ve Posta Nezâretinden dahi işbu terceme-i hâl tasdik edilmiştir.

Fi 30 Rebiülahir sene 307 ve fi 11 Kânûnuevvel sene 305.

Efendi-i mûmaileyhaya mesâ'i-i hüsnîyesine mebnî bin üç yüz doksan senesi şehr-i Cemaziyelahirinin yirmi sekizinde rütbe-i selâse tevcîh buyrulmuştur.

Efendi-i mûmaileyha vezâif-i me'mûriyetini hüsn-i ifâde gayretine mebnî bin üç yüz on bir senesi Zilhiccesinin on yedisinde terfi'an rütbe-i sâniye sınıf-ı sânisî tevcîh buyurulmuştur.

Mûmaileyh bin üç yüz on iki senesi Rebiülahirinin on dördünde (1 Teşrînievvel sene 1310) iki bin beş yüz guruş maâşla Diyarbekir ve Ma'mûrâtü'l-Azîz vilâyetlerine telgrâf ve posta baş müdürîyetine naklidilmiştir.

Mûmaileyha maâş sene bin üç yüz on dört senesi Şevvâlinin üçünde 1 Mart sene 313 öşr-i bi't-te'cîl iki bin iki yüz elli guruş tenzîl idildiği telgrâf ve posta sicil şu'besinde 20 Safer sene 315 tarihli vukû'ât pusulasında gösterilmiştir. Mûmaileyh vazîfe-i me'mûriyetini hüsn-i ifâde sa'y-ı gayretine mebnî bin üç yüz on beş senesi Muharreminin ikisinde

terfi'an rütbe-i sâniye sınıf-ı mütemâyizi tevcîhh buyurulmuşdur. Mûmaileyhe umûr-ı me'mûriyetini mukaddeman îfâ itmekde olmasına ve hidemât-ı memdûhasına mebnî bin üç yüz on altı senesi Zilhiccesinin on altısında üçüncü rütbeden nîşân-ı 'âli-i Osmânî ihsan buyurulmuşdur. Mûmaileyhin hidemat-ı memdûhasına mebnî bin üç yüz on sekiz senesi Rebiülevvelinin yirmi altısında terfi'an rütbe-i evveli sınıf-ı sâniye tevcîhh buyurulmuşdur.

Mûmaileyh Dâhiliye Nezâret-i Celîlesinden vâki' olan iş'âr ve me'mûriyet-i mülkiye komisyonundan virilen karar üzerine ve bi'l-istîzân şerefsadır olan irâde-i seniyye-yi hazret-i Pâdîşâhî mücebince bin üç yüz on dokuz senesi Şa'bânın sekizinde 6 Teşrînisânî sene 317 maâş-ı hâlisiyle Halep vilâyeti telgrâf ve posta baş müdriyetine nakil buyurulmuşdur. Mûmaileyhin maâş-ı bin üç yüz yirmi bir senesi Ramazânın yirmi dördünde 1 Kânûnuevvel sene 319 iki bin dört yüz elli guruşa iblağ ve resm-i tahlis icra kılındığı şu'be-i mezkûrenin 28 Şa'bân sene 324 tarihli vukû'ât pusulasında beyân edilmiştir.

DH. SAİDd. 36/11

Mehmed Es'ad Efendi

Ahmed Nuri Efendinin oğludur. Bin iki yüz yetmiş yedi senesi Rebiülevvelinin evasıtında Halep vilâyetinde Kilis kasabasında doğmuşdur. Sıbyân mektebinde mebdâî-i 'ulûm-ı diniyye ve Tekye Câmî'-i şerifinde bir mikdâr Arabî ve Fârisî tedris itmiştir. Türkçe okuryazar.

Bin iki yüz doksan dokuz senesi Muharremi ibtidâsında yirmi iki yaşında iken mülâzemetle Halep vilâyeti istînâf muhakemesi kalemine dâhil olarak üç sene kadar muhakeme-i mezkûrda hukûk ve cezâ dâiresinde devam itmiştir.

Mahkeme-i mezbûrun müdde'î-i umûmîliğinden yazılan mülâhazada mûmaileyha kalem-i mezkûrda müdavim olduğu ve Adliye Nezâreti Celîlesinden şehâdet-i mezkûrdan tasdik olunmuşdur. Efendi-i mûmaileyh hukûk-ı şâhânedede müteşekkil hey'et-i mümeyyize huzurunda bi'l-imtihân bin üç yüz beş senesi Kânûnuevvelinin on sekizine müsadif olan üç yüz yedi senesi Cemaziyelevvelinin yedisinde 'âlî derecede müstantıklık

şehâdetnâmesi almış ve sene-i merkûme Şa'bânı evasıtında yedi yüz elli guruş maâşla Teke sancağı Bidâyet mahkemesi müstantıklığına me'mûr olmuştur.

Fî 22 Rebiulahir sene 1309 ve fi 12 Teşrînsânî sene 1307.

DH. SAİDd. 42/189

Mehmed Lâmi Efendi

Kilis'de Hüseyin Ağa Câmi'-i Şerifi müderrisi Şeyhzade Hacı Abdüsselam Efendinin mahdûmudur. Bin iki yüz altmış dört senesi şehr-i Receb-i şerifin guresinde (21 Mayıs sene 64) Kilis'de dünyaya gelmiştir. Câmi'-i şerif-i mezkûr medrese-i ibtidaiyesinden mukaddemât-ı 'ulûm-ı dînîyeyi ve pederinden ve Kilis müftîsi fazîletlü Abdurrahman Efendi'den ve bâ'de Fatih Câmi'-i Şerifinde fazîletlü Hoca Eşref Efendi'den 'ulûm-ı 'âlî ve 'aliyye ve Arabîye'yi tahsîl ve ikmâl-i nesh iderek icazetname Daru'l-muallimîn-i rüşdiyyeye dahi devam ile vasat derecesinde şehâdetnâme almıştır. Arabî ve Fârisî ve Türkçe tekellüm ve kitâbet ider. Bin iki yüz doksan iki senesi Safer'ul-hayrının yirmi sekizinde (24 Mart sene 91) yirmi sekiz yaşında iken beş yüz doksan guruş maâşla Halep mekteb-i rüşdiyyesi muallim-i evvelliğine ta'yin ve maâşı doksan yedi senesi Rebiulahirin guresindeki tensikâtda (1 Mart sene 96) dört yüz yetmiş iki guruşa tenzîl ve doksan dokuz senesi Şevvâl-i şerifinin on sekizinde (21 Ağustos sene 98) yedi yüz guruş ve üç yüz dört senesi Zilhiccesinin on yedisinde (25 Ağustos sene 303) sekiz yüz guruşa iblağ olunub üç yüz yedi senesi Cemaziyelahirinin on ikisinde (22 Kânûnusânî sene 305) maâşıyla Birecik mekteb-i rüşdiyyesi muallim-i evvelliğine nakil ve üç yüz sekiz senesi Cemaziyelahirin onunda (9 Kânûnusânî sene 307) 'ilaveten Birecik Zirâ'at şu'besi sandığı hesap müfettişliğine me'mûr edilmiş. Ve li-ecli't-tedâvî me'zûnen Dersââdet'de bulunduğu esnada üç yüz on senesi Cemaziyevvelin yedisinde (15 Teşrînsânî sene 308) iki bin guruş maâşla meclis-i ma'ârif â'zâsına ilhâk buyurulmuştur. Uhdesine doksan dört senesi şehr-i Ramazân-ı Şerifin üçünde rüteb-i ilmiyeden bâ-ibtida-yı haric ve doksan altı senesi şehr-i Receb-i şerifin üçünde bâ-ibtidâ-yı dâhil Edirne müderrisliği tevcîhiyle doksan yedi senesi şehr-i Receb'ül-ferdin on dokuzunda yerinde mûsıla-yı sıhhat ve doksan sekiz senesi Şa'bânü'l-Muazzamanın on yedisinde ibtida-yı altmışlı ve doksan dokuz senesi Rebiulahirinin beşinde mûsıla-yı Süleymanîye i'tibar edilerek üç yüz senesi Zilhiccesi guresinde İzmir ve üç yüz on senesi Saferü'l-hayrı guresinde Edirne pâye-i

mücerredi tevcîh ve üçyüz dört senesi şehr-i Receb-i şerifinin on üçünde dördüncü rütbe-i nîşân-ı ‘âlf-i Osmânî ihsân buyrulmuştur. Ma’ârif Nezâret-i Celîlesinden yazılan mülâhazadan iş bu terceme-i hâlin muvafık-ı hakikat idüğü merbût evrak-ı resmîye me’âlinden anlaşılmağla tasdîk olunur denilmiştir. Halep ve Birecik rüşdiye mektebi muallimliklerinde müddet-i istihdâmıyla meclis-i ma’ârif â’zâlığına tarih-i ta’yini ve mekteb maâşatı terceme-i haline merbût ve ma’ârif muhasebesinden mahreci kayd sûretinde gösterilmiş ve icazetnamesi aynen görülüb i’âde idildiği gibi nüfûs tezkire-i Osmâniye’siyle Daru’l muallimîn-i rüşdiye şehâdetnâmesi ve rüteb-i ‘ilmiye rûusu ve fermân-ı hümâyûnları ve dördüncü rütbe-i Osmânî nîşân-ı zîşanı ber’at-ı âlfisi ve Halep ve Birecik mekteb-i rüşdiyeleri muallimi evvelkilerine hüsn-i hizmet ve gayret iylediğine dâir Halep vilâyet-i Celîlesinin meclis-i idâresi ve mekteb-i rüşdiye muallimlikleri ile ma’ârif meclisinin ve Birecik kazâsı meclis idaresi mazbatalarında sûret-i musaddıkkaları asl-ı terceme-i hâline merbût buyrulmuştur.

Fi 15 Şevvâl sene 1310 ve fi 20 Nisan sene 1309.

Mûmaileyh maâşı bin üç yüz on bir senesi Muharremü’l-harâmın on dokuzunda (21 Temmuz sene 1309) dört bin guruşa iblağ buyrulmuştur.

Mûmaileyhe vazîfe-i me’mûriyetini hüsnü îfâda ikdam ve mesâ’isine mebnî sene-i mezkûre Rebiülevvelin onunda tebdîlen üçüncü rütbeden nîşân-ı ‘âlf-i Osmânî ihsân buyrulmuştur.

Mûmaileyhin maâşı sene-i mezkûre Zilkadenin yirmi beşinde (19 Mayıs sene 310) bâ-irâde-i seniyye dört bin beş yüz guruş iblağ buyrulmuştur.

DH. SAİDd. 52/243

Fıruncı oğlu dimekle müte’ârif Mehmed Efendi

Mustafa Ağanın oğludur. Bin iki yüz seksen bir sene-i Hicrîyesinde Halep vilâyetinde Kilis kazasında dünyaya gelmiştir. Kilis sıbyân mektebiyle medresesinde ve Dersa’âdet’de cennet-mekân Sultan Bâyezîd Han-ı Velî -tâbe serâhu- hazretleri medrese-i münîfesiyle Daru’l muallimîn-i rüşdiyede tahsîl iderek şehâdetnâme ahz etmiştir. Türkçe kitâbet ider. Bin üç yüz dokuz senesi Şabânının yirmi beşinde ve bin üç yüz sekiz senesi Martının on ikisinde yirmi sekiz yaşında dört yüz seksen guruş maâşla Van vilâyetinde Çölemerik

sancağı mekteb-i rüşdiyesi muallim-i evvelliğine ta'yin olunmuştur. Ma'ârif Nezâret-i Celîlesi mekâtib-i rüşdiye müdüriyetine işbu terceme-i hâl ve nezâret-i müşârünileyhden müdüriyet-i mezkûre mülâhazası tasdîk olunmuştur.

Fi 11 Receb sene 1312 ve fi 27 Kânûnevvel sene 1310.

DH. SAİDd. 57/241

Corci Efendi

Tüccardan Kilisli Serabyan Zekeriya Ağa'nın oğludur. Bin iki yüz altmış dokuz senesi şehir-i Şevvâl-i mükerremesinde kazâ-yı Kilis'de tevellüd itmiştir. Kilis Katolik Sıbyân mektebinde okuyub yazmıştır. Türkçe ve Ermenice okur yazar.

Üç yüz bir senesi şehir-i Cemâziyelahtesinin onunda otuz iki yaşında olduğu halde dört yüz gurus maâşla Reji idaresi baş kitâbet ve sanduk emanetine alınub sene-i merkuma Zilkadesinin on beşinde muhâberâtın Fransızcaya tahvîlinden dolayı açığa çıkarılmış ve üç yüz üç senesi Cemâziyelahtesi guresinde üç yüz altmış gurus maâşla Birecik mal sandığı sarraflığına girüb üç yüz beş senesi şehir-i Receb-i şerifinin beşinde isti'fâya çıkarak üç yüz altı senesi şehir-i Recebin on dördünde üç yüz gurus aylıkla Birecik Duyûn-ı umûmiye me'mûru vekâletine ta'yin ve sene-i merkûme Ramazân-ı şerifin yirmi yedisinde iki yüz elli gurus ma'âşla Ayntab merkez me'mûriyeti kitâbetine tahvîl-i me'mûriyet itmiş ve üç yüz yedi senesi şehir-i Saferu'l- hayrının on birinde üç yüz gurus aylıkla İdlib Duyûn-ı umûmiye me'mûriyeti vekâletine alınmış ise de vekâlet-i merkûme esnasında bir mekran 'amiline bir mikdar rakı terk iylediği şâibesine mebnî sene-i mezkûre Cemâziyelevvelisinin beşinde işden el çekdirilerek on bir buçuk ay açıkda kalmış ve muahharan berâatı tahakkuk iylemesiyle üç yüz sekiz senesi şehir-i Cemâziyelevvelinin beşinde iki yüz gurus maâşla yine Ayntab Duyûn-ı umûmiye kitâbetine girmiş ve sene-i merkûme şehir-i Ramazân-ı şerifin yirmisinde üç yüz elli gurus aylıkla Cubûl muhakemesi tezkere kitâbetine nakil ve tahvîl kılınmıştır. Halep Duyûn-ı umûmiye merkez müdüriyetiyle idâre-i merkeziye müdüriyet-i umûmiyesinden yazılan mülâhazalarda hizmeti tasdîk olunmuştur. Bulduğu me'mûriyet ve kitâbet hizmetlerinden berâ'at-ı zimmet ve îfâ-yı hizmetine dâir (1 Ağustos sene 300 ve 8 ve 19 Mart sene 304 ve 23 Mayıs sene 305 ve 25 Ağustos sene 305 ve 27 Kânûnusânî sene 305

ve 6 Nisan sene 307) tarihli devr-i muhasebe defâtiri zeylleriyle mazbata ve şehâdetnâmesi müdiriyyet-i mezkûre musaddık sûretlerinde merbuttur.

Fî 9 Zilkade sene 312 ve fi 22 Şa'bân sene 1311

Mûmaileyhin maâşî bin üç yüz on senesi Saferinin yirmisinde (1 Eylül sene 308) dört yüz guruşa iblağ ve mahalle-i mezkûrenin havasıyla imtizaç idemediğinden nâşî taleb ve muvaffakiyyeti üzerine üç yüz on bir senesi Cemaziyelevvelin on üçünde 10 Teşrînisânî sene 309 üç yüz elli guruş maâşla Suriye Duyûn-ı umûmiye me'mûrluğuna nakil ve üç yüz on yedi senesi Rebiülahirinin yedisinde 25 Eylül sene 315 dört yüz guruş maâşla İdlîb Duyûn-ı umûmiye me'mûriyyetine terfi' idildiği Duyûn-i Umûmiye-i Osmâniye me'mûriyyet şû'besinde 24 Nisan sene 318 tarihli vukû'ât pusulasında gösterilmiştir. Mûmaileyh me'mûriyyetinin lağvedilmesine mebnî bin üç yüz yirmi senesi Rebiülahirinin sekizinde 1 Temmuz sene 318 maâş-ı hâlisıyla Ayntab Duyûn-ı umûmiye idâresi sanduk emniyetine naklidildiği şû'be-i mezkûrenin 9 Mart sene 319 tarihli vukû'ât pusulasında buyrulmuştur.

DH. SAİDd. 61/168

Ohannes Efendi

Tüccârdan Serabyan Zekeriyâ Efendi'nin oğludur. Bin iki yüz yetmiş dokuz senesi şehir-i Saferü'l-hayrında Kilis'de tevellüd itmiştir. Sıbyân ve rüşdiye ve Halep Katolik mekteplerinde ta'allüm itmiş ise de şehâdetnâmesi yoktur. Arabî ve Türkçe ve Ermenice okur-yazar. Doksan sekiz senesi şehir-i Şevvalin on dokuzunda on dokuz yaşında olduğu halde Halep belediyesi kitâbetine yüz elli guruş maâşla ta'yin olunmuş ve doksan dokuz senesi şehir-i Şa'bânü'l-muazzamanın yirmi yedisinde maâşî iki yüze ve üç yüz senesi Şevvâlinin dokuzunda iki yüz elli ve üç yüz bir senesi şehir-i Şa'bânın dokuzunda üç yüz guruşa bi'l-iblağ Kilis belediye baş kitâbetine nakil-i me'mûriyyet iderek kitâbet-i mezkûre de az bir müddet kaldıktan sonra bi'l-isti'fâ iki yüz elli guruş maâşla yine Halep belediyesi ma'a mümeyyiz mukayyidliğine ta'yin olunmuş ve üç yüz iki senesi şehir-i Şa'bânın on dördünde isti'fâ ile dört yüz guruş maâş ile Halep Duyûn-ı Umûmiye Nezâreti tahrirat kalemi ma'a mukayyid müsevvidliğine girmiştir.

Nezâret-i mûmaileyha ile idâre-i merkeziye müdîriyet-i umûmiyesinden yazılan mûlahazalarda kifâyet ve liyâkâtı tasdik kılınmıştır. Belediye mübeyyiz ve mukayyidliğine dâir (17 Mart sene 302) tarihli şahadetnamenin Halep Belediye meclisinden musaddık sûreti merbuttur. Fi 3 Rebiulevvel sene 1313 ve fi 12 Ağustos sene 1311.

Mûmaileyhin maâşî bin üç yüz on senesi Saferü'l-hayrının yirmi beşinde 1 Ağustos sene 308 elli guruş mezid dört yüz elli guruşa iblağ olunarak sene-i merkûme Rebiulevvelin yirmi sekizinde 7 Teşrînisânî sene 308 i'tibaren dört ay yirmi üç gün kadar iki yüz guruş nisf-ı maâşla Cîs-i Şuğûr kazâsı Duyûn-ı umûmiye me'mûrlığı vekâletini îfâ idüb üç yüz on bir senesi Muharreminin on yedisinde 19 Temmuz sene 309 maâş-ı mahsûsunun sülûsü olan yüz elli guruşla İskenderun kazâsı Duyûn-ı umûmiye me'mûriyetine vekâleten ta'yin sene-i merkûme Cemzaiyelevvelin dördünde 1 Teşrînisânî sene 309 yedi yüz elli guruş maâşla asalet-i me'mûriyeti icra olunarak inhilaline mebnî üç yüz on dört senesi Saferü'l-hayrın yedisinde 7 Temmuz sene 312 işden el çekirildiği ve nefîce-i tahkîkâtde puldan iki bin iki yüz beş guruş zimmeti tahkik iderek isti'fâ edilmiş ise de mûmaileyhin bu zimmeti ve bi'l-husûs Bedros ve Alason ve Hacı Bedros namlarına varud idüb idâre-i kuyûdına idhal ve ümra idilen iki bin yedi yüz yirmi dokuz kilo ispirtonun resm-i cerrisi tahsîl olunduğu halde ibrâ ve kayd idilüb ihtilâsı olunmasına ve bu ihtilâsda mûmaileyh Ohannes Efendinin baş kâtib İstefan ve bey'ıyye me'mûru Mığırđıç efendilerle birlikte taht-ı mes'uliyetde kalmasından dolayı azl idilerek hakkında mücazat lâzım-ı tertib ve icra olunmak üzere evrakıyla ma'a hukuk teslimi bi'n-nisbe mahalline tebliğ idilmesiyle Halep vilâyeti meclis idâresince icra kılınan muhakeme neticesinde zikrolunan resm-i cerrî mûmaileyhadan bey'ıyye me'mûru Mığırđıç Efendinin zimmeti olduğu ve Ohannes Efendinin ise yalnız böyle fenalık vuk'ûna sebebiyet vireceği yolda vazifesince terahi ve kusur gösterdiği ve pul esmanından hilaf-ı vazife kable'l-istihkâk maâşına mahsuben ahz ve kabz iylediği tebeyyün idüb mumaileyh Ohannes Efendinin yine şu hareketi kânûn-ı cezânın yüz altıncı maddesinin fıkra-i evvelîsine temas ider ef'âlden görüldüğünden madde-i mezkûre mücebince bir aylık maâşının kat'ıyle ücret ve vekâlet ve mesârif-i muhakemesine dahî üçünden münâdiyen ahz ve isti'fâsına karar virildiği Duyûn-ı Umûmiye-i Osmânî me'mûriyet şu'besinin 22 Nisan sene 318 tarihli vuku'ât pusulasında gösterilmiştir.

DH. SAİDd. 64/147

Lütfi Efendi

Eshâb-ı emlâkdan Abdünnâfi' Efendinin oğludur. Bin iki yüz yetmiş beş sene-i hicrîsinde Kilis'de tevellüd itmiştir. Sıbyân ve rüşdiye mekteblerinde bi't-tahsîl şehâdetname almıştır. Türkçe okuryazar.

Üç yüz iki senesi şehri-i Receb-i şerifin yirmi birinde yirmi yedi yaşında iki yüz guruş maâşla Halep Duyûn-ı Umûmiye Nezâretine mülhâk Kilis Duyûn-ı Umûmiye kitâbetine girüb üç yüz dört senesi Rebiulahirinin guresinde üç yüz guruş maâşla Antakya Duyûn-ı Umûmiye me'mûriyeti kitâbetine nakl-i me'mûriyete alınmıştır. Nezâret-i mûmaileyha ile idâre-i merkeziye müdriyet-i umûmiyesinden ve Mâliye Nezâret-i Celîlesinden hüsn-i hal ve liyakati tasdîk kılınmıştır. Mezkûr şehâdetnâme ile Kilis Duyûn-ı Umûmiye kitâbetinden beraat-ı zimmetine dâir (9 Cemaziyelahir sene 93 ve 4 Rebiulahir sene 304) tarihli devr-i muhasebe defterinde nezâret-i mezkûrenin musaddık suretleri merbutdur. Üç yüz yedi senesi şehri-i Recebinin yirmi ikisinde (1 Mart sene 306) üç yüz guruş maâşla Arsuz Duyûn-ı Umûmiye me'mûriyetine tahvîl-i me'mûriyet itmiştir.

Fi 20 Şa'bân sene 1313 ve fi 24 Kânûnusânî sene 1311.

Mûmaileyh bin üç yüz on senesi Şa'bânının yirmi dördünde 1 Mart sene 309 dört yüz guruş maâşla terfi'an Cîsr-i Şugur kazâsı Duyûn-ı Umûmiye me'mûriyetine nakledilerek üç yüz on bir senesi Şevvâl-i mûkerremenin yirmi birinde 15 Nisan sene 310 sene-i merkûme Zilhiccesinin yirmi dokuzuna kadar 20 Haziran sene 310 kendüsüne bir ay tebdil-i hava iki mâh me'zûniyet i'tâ kılındığı gibi efrad-ı müstahfazadan olmasına mebnî bir hafta icra-yı ta'lim için üç yüz on iki senesi Zilkadesinin yirmi altısından 8 Mayıs sene 311 Zilhiccesinin on yedisine kadar 29 Mayıs sene 311 me'mûriyetinden infikâk ile tarih-i mezkûrede vazîfesine 'avdet iylediği ve üç yüz on beş senesi Saferü'l-hayrın yirmi birinde 10 Temmuz sene 313 maâş-ı hâliyesiyle Birecik kazâsı Duyûn-ı Umûmiye me'mûriyetine nakledildiği Duyûn-ı Umûmiye-i Osmânî me'mûriyet şû'besinin 24 Nisan sene 318 tarihli vukû'ât pusulasında gösterilmiştir.

DH. SAİDd. 67/205

Hasan Tahsin Efendi

Kilis’de kâin İncirli câmî’-i şerifi imamı Ali Efendi’nin oğludur. Tokâdîzâde şöhretiyle müte’ârifdir.

Bin iki yüz seksen bir sene-i hicrîsinde (sene-i mâliye 1280) Kilis’de tevellüd ittiği nüfûs tezkire-i Osmâniyesi sûret-i musaddıkasında muharrerdir. Mahalli sıbyân mektebinde mukaddime-i ‘ulûm-ı dîniyye okudukdan sonra Kesik Minâre câmî’-i şerifi medresesinde ‘ulûm-ı Arabî tedris itmiştir. Arabî ve Fârisî ve Türkçe okuryazar.

Bin üç yüz altı senesi şehr-i Saferü’l-hayrının on sekizinde (12 Teşrînisânî sene 304) yirmi beş yaşında iken iki yüz elli guruş maâşla Halep emlâk-ı hümayûn idâresi dâhilinde Münbiç şu’besi Hamîdiye mektebi muallim-i sânilîğine ta’yin ve üç yüz on senesi şehr-i Rebiülevvelin onunda 20 Eylül sene 308 üç yüz elli guruş maâşla mekteb-i mezbûrun muallim-i evvelîğine tahvîl idilmiştir. Halep evrâk-ı hümayûn idâresi müdürîyetinden vazîfesini hüsn-i îfâ ilelediği tensik ve Hazine-i Hassa-yı Şâhâne Nezâret-i Celîlesinden tasdik kılınmıştır. Mekteb maâşı ve tarih-i ta’yinine dâir emlâk-ı hümayûn derkenârli müzekkere ve nüfûs-ı tezkire-i Osmânîsi sûret-i musaddıkası asl-ı terceme-i hâl varakasıyla nezâret-i müşarünileyha sicil-i ahvâl şu’besinde mahfûzdur.

Fi 14 Safer sene 1314 ve fi 13 Temmuz sene 1312.

DH. SAİDd. 79/234

Mehmed Vâkıf Efendi

Kilisli müteveffâ Ali nam kimesnenin oğludur. Bin iki yüz doksan iki senesi Şevvâl-i mükerrerinin dördünde 24 Teşrînisânî sene 291 ‘‘Kilis kazâsında tevellüd iylediği’’ 28 Şubat sene 99’’ tarihli nüfûs-ı tezkire-i Osmâniyesinde sûret-i musaddıkasında gösterilmiştir. Sıbyân mektebinde esas-ı İslâmiyet olan mukaddime-i ‘ulûm-ı dîniyye ve kazâ-i mezkûr rüşdiye mektebinde müretteb dersleri okuyub oranın kâimmakâmlığından musaddık 20 Temmuz sene 308 ’ tarihli bir kıt’a şehâdetnâme almıştır. Türkçe okuryazar. ‘‘Bin üç yüz on senesi Saferü’l-hayrının yirmi ikisinde 2 Eylül sene 306’’ on sekiz yaşında olduğu halde kazâ-yı mezkûr tahrîrat ve ahiren mal kalemlerine mülazemetle üç yüz on iki sene-i hicrîyesinde sene-i mâliye 311’’ yedi yüz elli ve üç yüz on üç sene-i hicrîyesinde sene-i mâliye 312’’ altı yüz elli guruş maktû’ ücretlerle kazâ-yı mezkûr merkez ağnam kitâbetlerinde ve üç yüz on dört sene-i hicrîyesinde dahî ‘‘sene-i mâliye 313’’ otuz guruş

maktû' ücretle kazâ-yı mezbûrun ağnam me'mûriyet-i muvakkatesinde bulunarak üç yüz on beş senesi Muharremü'l-harâmın on üçünde "1 Haziran sene 313" üç yüz altmış guruş maâşla kazâ-yı mezkûr sanduk emanetine ta'yin kılınmıştır. Mezkûr Kilis kazâsı kâimmakâmlığıyla Halep vilâyet-i celîlesi defterdar ve vâilîliğinden yazılan mülâhazâta atf ile Mâliye Nezâret-i Celîlesinden mûmaileyhin ifâ-yı vazîfeye kifâyeti beyân kılınmıştır. Zikrolunan nüfus tezkire-i Osmâniyesiyle mekteb şehâdetnâmesinin ve mezkûr kalemlerdeki mülazemetle kazâ-yı mezkûrun merkez ağnam kitâbet ve me'mûriyetinde sâlifü'l-beyân maktû' ücretle istihdamını mübeyyin kazâ-yı mezbûre idâre meclisinin "12 Haziran sene 313" tarihli mazbatasında musaddık sûretleri ve emanet-i mezkûreye tarih-i mukayyid mikdâr-ı maâşını mübeyyin muhasebe-i umûmiye-i mâliyenin 30 Kânûnuevvel sene 313 tarihli il muhâbiri asl-ı terceme-i hâl varakasıyla mahfûzdur.

23 Receb sene 316 ve 25 Teşrînisânî sene 314.

Mûmaileyh müddet-i nizamiyenin inkizâsına mebnî bin üç yüz on yedi senesi Rebiulevvelinin yedisinde 3 Temmuz sene 315 emanet-i mezbûreden infikâk iylediği ve üç yüz on dokuz senesi Şa'bânının on dokuzundan 13 Teşrînisânî 317 üç yüz yirmi iki senesi Muharreminin guresine kadar 5 Mart sene 320 yüz elli guruş maâşla Kilis kazâsı belediye sanduk emanetinde bulunarak kezalik müddetinin inkizâsıyla munfasıl olup mezkûr emanetlerden dolayı bir günâ zimmet ve ilişkî olmadığı Halep vilâyet-i meclis idâresinin müzeyyel Kilis kazâsı meclis idâresinin 30 Teşrînievvel sene 316 tarihli ve yine kazâ-yı mezkûr meclis idâresinin 13 Mart sene 320 tarihli mazbataları sûret-i musaddıkasında gösterildiği mâliye sicil şu'besinin 10 Teşrînievvel sene 1320 tarihli vukû'ât pusulasında gösterilmiştir.

Mûmaileyh bin üç yüz yirmi iki senesi Muharreminin üçünde 7 Mart sene 320 üç yüz altmış guruşa iblağla tekrar Kilis kazâsı sanduk emanetine ta'yin kılındığı muhasebe-i umûmiye-i mâliyenin 16 Teşrînievvel sene 320 tarihli ilm-ü haberine atf ile şu'be-i mezkûrenin 9 Haziran sene 321 tarihli vukû'ât pusulasıyla bildirilmiştir.

DH. SAİDd. 89/178

Ali Rıza Bey dergâh-ı âlî kapucu başlarından müteveffâ Ali Rıza Beyin oğludur. Bin iki yüz doksan bir senesi Zilhiccesinin on dördünde 10 Kânûnusânî sene 290 Kilis kazâsında

tevellüd iylediği nüfûs-ı tezkire-i Osmâniyesi sûret-i musaddıkasında gösterilmiştir. Kazâ-yı mezkûr sıbyân mektebinde esâs-ı İslâmiyet olan mukaddime-i ‘ulûm-ı diniyye ve oranın rüşdiye mektebinde tahsili müretteb dersleri okuyub aliyyü’l-âla dereceden 11 Temmuz sene 306 tarihinde bir kıt’a şehâdetnâme almıştır. Türkçe okuryazar. Bin üç yüz sekiz senesi Cemaziyelahirinin yirmi altısında 25 Kânûnusânî sene 306 on yedi yaşında iken kazâ-yı mezkûr nüfûs idâresine ve ahiren mal kalemine mülâzemetle üç yüz on altı senesi Muharreminin yirmi üçünde 1 Haziran sene 314 üç yüz altmış guruş maâşla İskenderun kazâsı sanduk emanetine ta’yin kılınmıştır. Halep vilâyet-i celilesi deftardarlığı vâflîğinden yazılan mülâhazalara atfen Mâliye Nezâret-i Âliyyesinden mûmaileyhin sanduk emaneti vazîfesini îfâ-yı kifâyeti beyân olunmuştur. Nüfûs-ı tezkire-i Osmâniyesi ile mekteb şehâdetnâmesinin sûret-i musaddıkları ve emanet-i mezkûreye tarih-i ta’yin ve mikdar-ı maâşını mübeyyin muhasebe-i umûmiye-i mâliyenin 3 Teşrînievvel sene 314 tarihli ilm-ü haberi asl-ı terceme-i hâl varakası ile mahfûzdur.

Fi 11 Rebülevvel sene 1317 ve fi 7 Temmuz sene 1315.

DH. SAİDd. 95/115

Mehmed Emin Efendi

Beşinci ordu-yı hümâyûn atık süvari kundakçılarından müteveffâ İbrahim Ağanın oğludur. Bin iki yüz doksan bir senesi Recebinin yirmi beşinde (25 Eylül sene 290) Kilis kazâsında tevellüd iylediği nüfûs-ı tezkere-i Osmâniyesi sûret-i musaddıkasında gösterilmiştir. Sıbyân mektebinde esâs-ı İslâmiyet olan mukaddime-i ‘ulûm-ı diniyye ve Kilis kazâsı rüşdiye mektebinde müretteb kânûnu okuyub evsat i’tibarıyla 31 Temmuz sene 304 tarihli bir kıt’a şehâdetnâme almıştır. Türkçe okuryazar. Bin üç yüz sekiz senesi hicrîsinin evahirinde (sene-i mâliye evâil 307) kazâ-yı mezkûr virgü kalemine mülâzemetle girüb üç yüz on bir senesi Cemaziyevvelisinin dördünden (1 Teşrînisânî sene 309) üç yüz on dört senesi Rebiulevvelin on sekizine kadar (15 Ağustos sene 312) yüz guruş maâşla Akka sancağı muhasebe kalemi ikinci kitâbet refakatinde bulunarak tarih-i mezbûrda isti’fâen infisâl ve yine bir müddet mezkûr virgü kalemine mülâzemetle devam idüb üç yüz on beş senesi Muharreminin on üçünde (1 Haziran sene 313) üç yüz guruş maâşla kazâ-yı mezkûrın virgü kitâbeti refakâtine ta’yin idilmiştir. Kazâ-yı mezkûr kâimmakâmlığına vekâletle Halep vâflîğine ma’a tahrir virgü idâre-i umûmiyesi

müdüriyetinden yazılan mülâhazaya atf ile Mâliye Nezâret-i Âlfiyyesinden mümâileyhin virgü kitâbeti refakati vazîfesini îfâ-yı kifâyeti beyân kılınmıştır. Nüfus-ı tezkere-i Osmâniyesiyle mekteb şehâdetnâmesinin ve muhasebe-i merkûme müddet-i istihdâmıyla mikdar-ı maâş ve sebep-i infisâlini hâvi livâ-yı mezkûr meclis idâresinin 20 Kânûnusânî sene 312 tarihli mazbatasının sûret-i musaddıkası ve refakat-i mezbûreye yine tarih-i ta'yini ve mikdar-ı maâşını mübeyyin ma'a- tahrir virgü idâre-i umûmiyesinin 17 Eylül sene 317 tarihli müzekkeresi asl-ı terceme-i hâl varakasıyla mahfûzdur.

Fi 9 Safer sene 1318 ve fi 25 Mayıs sene 316.

Mûmaileyhin beş yüz guruş maâşla Harim kazâsı mal müdürlüğüne nakline mebnî sene-i mezkûre Zilkadesinin guresinde (12 Mart sene 314) Kilis'den infikâk ve şehir-i mezkûrun on ikisinde (23 Mart sene 314) Harim'de vazîfesine mübâşeret ve maâşıyla Bâb kazâsı mal müdürlüğüne nakline binaen üç yüz yirmi beş senesi Rebiulevvelinin yirmi yedisinde (31 Mayıs sene 318) Harim'den infikâk ve Rebiulahirin yirmi üçünde (16 Mayıs sene 318) Bâb'da vazîfesine mübâşeret ve maâşıyla sâniyen Harim kazâsı mal müdürlüğüne nakli cihetiyle üç yüz yirmi beş senesi Rebiulevvelinin yedisinde (27 Nisan sene 323) Bâb'dan infikâk ve Rebiulahirin dokuzunda (9 Mayıs sene 323) Harim'de îfâ-yı vazîfeye beden ve üç yüz guruş maâşla Halep vilâyeti merkez virgü refakatine naklinden nâşî üç yüz yirmi yedi senesi Recebinin onunda (15 Temmuz sene 325) Harim'den infikâk ve şehir-i mezkûrun yirmisinde (25 Temmuz sene 325) Halep'te vazîfesine mübâşeret iylediği mâliye sicil şu'besinin (21 Teşrînievvel sene 325) tarihli vukû'ât pusulasıyla bildirilmiştir.

DH. SAİDd. 97/122

Mustafa Efendi

Abdülkerim Efendinin oğludur.

Bin iki yüz altmış yedi sene-i hicrîyesinde (sene-i mâliye 1268) Kilis'de tevellüd itdiği nüfus-ı tezkere-i Osmâniyesinin sûret-i musaddıkasında gönderilmiştir. Sıbyân mektebinde esâs-ı İslâmiyet olan mukaddime-i 'ulûm-ı diniyye Kôr Hüseyin Ağa medresesinde sarf ve nahiv ve mantık ve me'âni ve beyân bedi'i ve kafiye ve Fârisî okumuştur. Türkçe okuryazar Arabî ve Fârisî tekellüm ider.

Bin üç yüz üç senesi Rebiülevvelinin sekizinde (3 Kânûnevvel sene 301) otuz altı yaşında iken ‘âidâtıyla Kilis kazâsı tapu yoklama kitabetine girüb üç yüz beş senesi Rebiülahirinin on birine kadar (14 Kânûnevvel sene 303) istihdâm olunmuş ve üç yüz altı senesi Rebiülahirinin yirmi üçüne kadar (1 Kânûnevvel sene 304) Zilkadesinin on üçüne kadar (20 Haziran sene 305) yüz elli guruş nısf-ı maâşla Kilis virgü kitâbeti refakati vekâletini îfâ iderek yerine asâlaten diğêrinin ta’yini cihetiyle infisâl itmişdir. Sene-i merkûma Zilhiccesinin yirmi birinde (16 Ağustos sene 305) üç yüz yedi senesi Recebinin on sekizine kadar (20 Şubat sene 305) iki yüz guruş maâşla Maarra kazâsı virgü kitâbeti refakatinde ve ertesi gününden i’tibaren Zilhiccesinin on sekizine kadar (23 Temmuz sene 306) üç yüz guruş maâşla terfi’an Fırka-i Seyyâre Mukayyidliğı’ne bu tarihten üç yüz dokuz senesi Şevvâlinin on dokuzuna kadar (4 Mayıs sene 308) mikdar-ı mezbûr maâşla naklen Kilis virgü kitâbeti refakâtine ve şehr-i mezkûrun yirmi sekizinden (16 Mayıs sene 308) üç yüz on senesi Zilhiccesinin yirmi yedisine kadar (30 Haziran sene 309) beş yüz guruş maâşla terfi’an Cısr-i Şugur ve üç yüz on bir senesi Muharreminin altısında (9 Temmuz sene 309) üç yüz on dört senesi Zilkadesinin yirmi üçüne kadar (13 Nisan sene 313) yine beş yüz guruş maâşla ve nakil sûretiyle Cebel-i Sem’an ve sene-i mezkûr Zilhiccesinin on dördünde (4 Mayıs sene 313) üç yüz on beş senesi Rebiülahirinin on sekizine kadar da (2 Eylül 313) ol-mikdâr maâşla naklen Ayntab kazâları mal müdürlikleri mu’âvinliklerinde bulunarak Cemaziyelahirinin altısında (19 Eylül 313) beş yüz guruş maâşla Belen mal müdürlüğüne bi’t-terfi’ işe mübâşeret iderek hazinece me’mûriyeti tasdik edilmişdir. Belen kâimmakâmlığı ile Halep vilâyeti defterdar ve vâfliliğinden yazılan mülahazalara atf ile Mâliye Nezâret-i Celîlesinden me’mûriyetini îfâ-yı iktidâr ve kifâyeti beyân kılınmışdır. Nüfûs-ı tezkire-i Osmâniyesiyle hidemât-ı sabıkasının her birinde nâil-i istihdam ve mekâdîr-i maâşât ve esbâb-ı infisalini mübeyyin Fırka-i Seyyâre muharrir-i evvelliğinin şehâdetnâmesi ve Halep virgü müdürlüğü zeyli ve Kilis ve Cısr-i Şugur ve Cebel-i Sem’an kazâlarıyla vilâyet-i müşârunileyha idâre meclislerinin dört kıt’a mazbatasının sûret-i musaddıkası ve vilâyet-i mezkûre defterdarlığının 7 Nisan sene 314 tarihli tahrirat-ı cevabiyesiyle mezkûr Belen kazâsı mal müdüriyetine tarih-i ta’yiniyle mikdar-ı maâşını mübeyyin Muhasebe-i ‘umûmîye-i Mâliye’nin 24 Şubat sene 313 tarihli ilmühaberi asl-ı terceme-i hâl varakasıyla mahfûzdur.

Fi 25 Safer sene 1318 ve fi 10 Haziran sene 1316

Mûmaileyhin Halep vilâyeti virgü müdürîyeti vekâleti nakline mebnî bin üç yüz on sekiz senesi Zilhiccesinin üçünde (11 Mart 317) Belen'den infikâk ve şehri mezkûrun yirmi dördünden (1 Nisan 317) üç yüz on dokuz senesi Şevvâlinin on dördüne kadar (11 Kânûnusânî sene 317) dört yüz seksen altı gurusu vekalet maâşî ahz idüb şehri mezbûrın on beşinde (12 Kânûnusânî sene 317) iki bin dört yüz otuz gurusu maâşla hazinece asalet-i me'mûriyeti tasdik kılındığı ve mezkûr Belen mal müdürîyeti zaman idâresinden dolayı emvâl-i emîriye ve mülkî ve askerî teka'üd sandukları tevkîfâtı ve Ma'ârif ve Menâfi'-i Husûsî i'ânesi ve techizât-ı askerîye ve kapu hâsılâtından ve emanet ve evrak- ı nakdiye esmâniyla saireden bir güne zimmet ve ilişkisi olmadığı ve sû-i şöhretine ve mütevatir ve ma'rûf olan irtikabına mebnî azline lüzum gösterilmesi cihetiyle me'mûriyetine devam itmemesi kendüsüne vilâyetçe tenbih idildiği vilâyet-i mezkûreden iş'âr kılınması üzerine bi'l-istîzân varid olan 19 Teşrînisânî sene 324 tarihli buyurıldı-yı sâmi mücebince yerine diğerinin ta'yiniyle azl olundığı ancak umur-ı mâliye ol-bâbdaki mazbatasında gösterildiği ve 7 Safer 317 tarihinden 4 Ağustos 324 tarihine kadar mezkûr Halep vilâyeti virgü müdürîyetinde bulunarak müddet-i idaresinden dolayı maâşının Teka'üd sandukına 'âid tevkîfâtıyla emvâl-i saireden bir güne zimmet ve ilişkisi olmadığı vilâyet-i mezbûre meclis idâresinin 6 Teşrînisânî 324 tarihli mazbata sûret-i musaddikasından anlaşıldığı mâliye sicil şu'besinde Kânûnusânî 323 ve 20 Mart 324 ve 18 Kânûnuevvel 324 ve 15 Şubat 324 tarihli vukû'ât pusulasıyla bildirilmiştir.

DH. SAİDd. 98/77

İbrahim Ethem Efendi

Kilis kazâsı idâre meclis â'zâlığında bulunmuş olan müteveffâ Ahmed Kadri Efendinin oğludur. Bin iki yüz seksen beş sene-i hicrîyesinde (sene-i mâliye 1284) kazâ-yı mezkûrda tevellüd iylediği nüfûs-ı tezkere-i Osmâniyesinde gösterilmiştir. Kazâ-yı mezkûr sıbyân mektebinde esâs-ı İslâmiyet olan mukaddime-i 'ulûm-ı diniyye ve oranın rüşdiye mektebinde müretteb fûnûnu okumuş ise de şehâdetnâme almamıştır. Arabî ve Türkçe okuryazar. Bin üç yüz on bir senesi Muharremi selhinde 1 Ağustos sene 309 üç yüz altmış gurusu maâşla kazâ-yı mezkûr sanduk emanetine ta'yin olunarak üç yüz on üç senesi Saferinin yirmisinde 31 Temmuz sene 311 müddet-i nizâmiyesi münkazi' olduğu cihetle infisâl iylemiş ve Rebiulahirin yirmi dördünde 1 Teşrînievvel sene 311 ol-mikdar aylıkla Belen kazâsı sanduk emanetine ta'yin ve üç yüz on beş senesi Cemaziyelahirinin

on altısında 20 Teşrînievvel sene 313 yine inkizâ-yı müddetle munfasıl ve üç yüz on altı senesi Saferinin yirmi yedisinde 5 Temmuz sene 314 üç yüz guruş maâşla Ayntab kazâsı virgü kâtibi refiki olmuştur. Mezkûr Ayntab kazâsı mal müdürlüğüyle kâimmakâmlığından ve Halep vilâyeti vâlîliğiyle ma'a tahrîr virgü idâre-i umûmiyesinden yazılan mülâhazalara atf ile Mâliye Nezâret-i Âliyesinden vazîfe-i me'mûresine îfâ-yı iktidarının kifâyeti beyân kılınmıştır. Nüfus tezkere-i Osmâniyesiyle zikrolunan sanduk emanetinde müddet-i istihdâm ve mikdar-ı maâşlarını ve esbâb-ı infisâli ve bir güne zimmet ve ilişiği olmadığını mübeyyin vilâyet-i müşârunileyha meclis idâresinin 6 Ağustos 311 ve 9 Haziran 314 tarihli iki kıt'a mazbatasının musaddık sûretleri ve refakât-i mezbûraya tarih-i ta'yini ve mikdar-ı maâşını mutazammın idâre-i mezkûrenin 6 Mayıs 315 tarihli müzekkeresi asl-ı terceme-i hâl varakasına mahfûzdur.

14 Rebiulahir sene 318 ve 28 Haziran sene 316.

Mumaileyh 1320 senesi Rebiulahirinin beşinde (28 Haziran sene 318) terk-i me'mûriyet iylediği Halep vilâyeti defterdarlığı vekâletinin 29 Temmuz sene 318 ve 14 Eylül 318 tarihli tahrîratlarına atfen mâliye sicil şu'besinin 30 Teşrînisânî sene 318 tarihli vukû'ât pusulasında gösterilmiştir.

DH. SAİDd. 99/126

Halil Feyzî Efendi

İzziye nâhiyesi kâtibi müteveffâ Ahmed Efendinin oğludur. Bin iki yüz doksan altı senesi Rebiülevvelinin onunda (19 Şubat 294) Kilis kasabasında tevellüd itdiği nüfus tezkere-i Osmâniyesinin sûret-i musaddıkasında muharrerdir. Nâhiye-i mezkûre sıbyân mektebinde mukaddime-i 'ulûm-ı diniye ve pend-i Attar tuhfe ve coğrafya ve tarih ve hesap ve Kilis'de Minâre medresesinde bir mikdar Arabî okumuştur. Türkçe okuryazar. Bin üç yüz on yedi senesi Saferinin yirmi dördünde (20 Haziran 325) yüz seksen guruş maâşla mezkûr İzziye nâhiyesi kitâbetine ta'yin olunmuştur. Kilis kazâsı kâimmakâmlığında Halep vilâyeti defterdar ve vâlîliğine yazılan mülâhazalara atf ile Mâliye Nezâret-i 'Âliyesinden kitâbet-i mezkûre vazîfesini îfâ-yı kifâyeti beyân kılınmıştır. Nüfus tezkere-i Osmâniyesi sûret-i musaddıkasıyla kitâbet-i mezkûreye tarih-i ta'yin ve mikdar-ı maâşını ve emr-i tahlifinin icra olunması vilâyet-i mezkûre

deftardarlığına tebliğ idildiğini mübeyyin muhasebe-i ‘umûmîye-i Mâliye’nin 5 Şubat 315 tarihli ‘ilmühaberi terceme-i hâl varakasıyla mahfûzdur.

13 Rebiülevvel sene 318 ve 27 Haziran sene 316.

DH. SAİDd. 102/229

Yusuf Cemil Efendi

Müteveffâ Ali Efendinin mahdûmudur. Bin iki yüz seksen altı sene-i Hicrîyesinde sene-i mâliye 1285 Halep vilâyetinde Kilis kasabasında tevellüd itdiği Nüfûs-ı Tezkire Osmâniyesinde muharrerdir. Sıbyân mektebinde mukaddimat-ı ‘ulûm-ı diniye ve muallim-i mahsusdan bir mikdar Arabî ve Fârisî okumuşdur. Türkçe okuryazar. Bin üç yüz üç sene-i hicrîyesinde sene-i mâliye 1302 on yedi yaşında iken Ayntab telgrâfhanesine mülazemetle üç yüz senesi şehr-i Rebiulahirinin yirmi sekizinde 1 Kânûnusânî 303 yüz elli guruş maâşla Van telgrâf ve posta baş müdürlüğü kitâbetine bi’t-ta’yin üç yüz beş senesi Zilkadenin on beşinde 12 Temmuz 304 Van telgrâf merkez muhabere me’mûriyeti vekâleti ‘ilâve-i me’mûriyet olunub on beş gün icra-yı me’mûriyetle elli guruş vekâlet maâşını almış ve üç yüz yedi senesi Zilkadesinin yirmi beşinde 1 Temmuz sene 306 dört yüz guruş muvakkat olmağla Van telgrâf merkezinde muhâbere me’mûriyetine ve üç yüz sekiz senesi Receb-i şerifinin beşinde 2 Şubat 306 dört yüz guruş maâşla Siird ve üç yüz on senesi şehr-i Şevvâlin yirmi altısında 1 Mayıs 309 dört yüz yetmiş beş guruş maâş ile Van vilâyetinde Erciş telgrâf merkezi muhâbere me’mûriyetlerine ve Zilkadenin on sekizinde 21 Haziran sene 309 maâşını beş yüz guruşa iblağ kılınmıştır. Van vilâyeti telgrâf ve posta müdüriyetleri telgrâf ve posta nezâretinden me’mûriyet-i haziresini mesa’î tasdîk olunmuştur. Me’mûriyetleri sicil ve muhasebe kalemleri kuyûdına mutabıktır. Nüfûs-ı tezkire-i Osmâniyesi sûret-i musadikkası asl-ı terceme-i hâl varakasıyla beraber şu’bede mahfûzdur. Mûmaileyhe vezâif-i me’mûresini hüsn-i îfâ itmekte olmasına mebnî bin üç yüz on bir senesi şehr-i Saferü’l-hayrın dokuzunda rütbe-i hâmis tevcîh buyrulmuştur.

Fi 28 Cemaziyelevvel sene 1319 ve fi 30 Ağustos sene 317

Mûmaileyh bin üç yüz on beş senesi Cemaziyelahirinin dokuzunda 24 Teşrînievvel 313 beş yüz guruş maâşla Halep vilâyetinde Cısr-i Şugur ve sene-i merkûme Zilhiccesinin on

yedisinde 27 Nisan sene 314 dört yüz guruş maâş ve becâyiş sûretiyle vilâyet-i müşârunileyhada Ömer Ağa ve bin üç yüz on altı senesi Ramazânının yirmi dokuzunda 29 Kânûnusânî sene 314 beş yüz kırk guruş maâşla Konya vilâyetinde Ereğli kazâsı telgrâf ve posta merkezleri müdürîyetlerine naklolunduğı telgrâf ve posta sicil şu'besinin 18 Zilhicce sene 315 ve 15 Şevvâl sene 316 ve 9 Zilkade sene 317 tarihli vukû'ât pusulasında gösterilmiştir.

Mûmaileyh taht-ı i'tirâfında olarak zuhur iden yedi bin üç yüz kırk guruş otuz para zimmetinden dolayı bin üç yüz on sekiz senesi Cemaziyelevvelin yirmi beşinde 7 Eylül sene 316 azl idilmiş ise de meblağ-ı mezkûr kable'l-muhakeme iki def'ada te'diye iylemesi üzerine mahall-i meclis idâresince berâatına karar virilerek nezâret tedkîk-i ahvâl ve intihâb-ı me'mûrin komisyonu kararıyla üç yüz on dokuz senesi Rebiülevvelinin yirmi dördünde 28 Haziran sene 317 altı yüz guruş maâşla Şam-ı Şerif'den müceddeden küşad idilen Salhad telgrâf ve posta merkezi müdürîyetine ta'yin ve kable'l-azîme sene-i merkûme Cemaziyelevvelinin on ikisinde 14 Ağustos sene 317 beş yüz kırk guruş aylıkla Adana vilâyetinde Yarpuz nam-ı diğeri Cebel-i Bereket telgrâf ve posta merkezi müdürliğine nakledildiği ve rü'yet idilen muhasebesinde zuhur iden on beş bin elli dört guruş zimmetinden dolayı bin üç yüz yirmi üç senesi Muharreminin on sekizinde 12 Mart sene 321 işden el çekdirilüb taht-ı muhakemeye alınmış ve merkezin i'âdeten intizâmı zımnında sene-i merkûme Cemaziyelevvelinin sekizinde 28 Haziran sene 321 azledilmiş olduğu 2 Safer 319 ve 24 Şubat sene 322 tarihli vukû'ât pusulasıyla nezâret-i müşârunileyhanın 24 Zilhicce sene 320 tarihli tezekeresinde gösterilmiştir.

DH. SAİDd. 103/47

İbrahim Fehim Efendi

Kilis kazâsı hanedanından Hacı Halil Ağanın oğludur. Bin iki yüz altmış bir senesi şehri Rebiülahirinin beşinde 31 Mart sene 1261 Halep vilâyetinde kâin Kilis kasabasında tevellüd iylediği nüfûs-ı tezkire-i Osmâniyesinin sûret-i musaddıkasında gösterilmiştir. Kilis sıbyân mektebinde mukaddime-i 'ulûm-ı diniye ve orada vâki' Ali Derviş Câmi'-i Şerifinde Arabiden Sarf ve nahiv bir mikdar da Fârisî okumuş ve sülûs ve nesih ve rik'a hatlarını temeşşuk itmiştir. Arabî ve Türkçe okuryazar. Bin iki yüz yetmiş dokuz senesi Saferü'l-hayrının on yedisinde 1 Ağustos sene 278 üç yüz guruş maâşla Halep dâhilinde

kâin Harim ve Dirgün kazâları duhan idâresi kitâbetine ta'yin olunub seksen iki senesi Şevvâl-i mükerreremenin yirmi altısında 28 Şubat sene 281 idâre-i mezkûrenin tasviyesi cihetiyle açıkda kalmış ve seksen üç senesi Saferü'l-hayrının yirmi beşinde 1 Temmuz sene 283 iki yüz elli guruş maâşla mülgâ Halep sancağı muhasebe kalemi mukayyidliğine alınub sene-i merkûme şehr-i Zilkadenin yedisinde 1 Mart sene 83 maâşı üç yüz elli guruşa iblağ ve seksen dört senesi Muharremü'l-harâmının dokuzunda 15 Mayıs sene 283 iki yüz doksan bir guruşa tenzil ve sene-i merkûme şehr-i Cemaziyelevvelinin yirmi dokuzunda 16 Ağustos sene 283 dört yüz elli sekiz guruşa iblağ ve seksen beş senesi Muharremü'l-harâmının ikisinde 1 Mayıs sene 283 altı yüz guruş maâşla mesârifât kitâbetine terfi' ve seksen altı senesi şehr-i Rebiülevvelinin üçünde 1 Haziran sene 85 maâş-ı mezkûr yedi yüz elli guruşa ve sene-i merkûme Zilhiccesinin otuzunda 1 Mart sene 86 dokuz yüz elli ve seksen yedi senesi Recebü'l-ferdînin on sekizinde 1 Teşrînievvel sene 86 dokuz yüz yetmiş beş guruşa doldurulub sene-i merkûme Zilhiccesinin yirmi birinde 1 Mart sene 87 dokuz yüz yirmi beş guruşa tenzil ve seksen sekiz senesi şehr-i Ramazân-ı şerifinin sekizinde 9 Teşrînisânî sene 87 muhasebe-i livanın lağvına mebnî bin guruş maâşla muhasebe-i vilâyet mesârifât kitâbetine nakil ve seksen dokuz senesi şehr-i Zilkadenin on üçünde 1 Kânûnusânî sene 88 maâş-ı mezkûr bin iki yüz elli guruşa ve doksan bir senesi şehr-i Rebiülevvelinin yirmi sekizinde 1 Mayıs sene 90 bin üç yüz elli guruşa ve doksan dört senesi şehr-i Rebiülahirin yirmi dokuzunda 1 Nisan sene 93 bin dört yüz guruşa ve sene-i merkûme şehr-i Zilkadenin yedisinde 1 Teşrînisani sene 93 bin dört yüz elli guruşa iblağ olunarak doksan altı senesi şehr-i Ramazân-ı şerifinin yirmi beşinde 1 Eylöl sene 95 bin iki yüz guruşa tenzil itmiş ve doksan yedi senesi Rebiülahirinin ikisinde 1 Mart sene 96 o maâş ile muhasebe-i vilâyet mümeyyizliğine naklolunub sene-i merkûme Şa'bânü'l-muazzamanın on üçünde uhdesine rütbe-i sâlis tevcih buyurulmuş ve doksan dokuz senesi şehr-i Rebiülahirin yirmi üçünde 1 Mart sene 98 bin iki yüz guruş maaşla müceddeden teşkil olunan merkez sancağı muhasebeciliğine tahvîl idilerek üç yüz iki senesi şehr-i Rebiülevvelinin on dokuzunda 25 Kânûnuevvel sene 300 mevâdd-ı âtiye-i selâseden dolayı tahkikât ve tedkikât-ı icra için işden el çekdirilmiş ve ahiren Halep vilâyeti meclis idâresi müstantıklığı tarafından icra kılınan tahkikât-ı istintakiyede berâat-ı zimmeti tahakkuk itmesi üzerine sene-i merkûme şehr-i Rebiülahirinin on dördünde 19 Kânûnusânî sene 300 zikrolunan muhasebeciliğe i'ade idilüb taht-ı istintakda bulunduğu müddet maâşını melfuf hesabıyla

almış ve sene-i merkûm şehr-i Zilkadenin yirmi beşinde 24 Ağustos sene 301 infisâl iderek bu tarihten halefinin vürûd-ı tarihi olan sene-i merkûm şehr-i Zilhiccenin yirmi sekizine kadar 25 Eylül sene 301 nısf-ı maâşla ve vekâleten îfâ-yı vazîfe itmekle beraber üç yüz üç senesi Cemaziyelevvelinin yirmi birinde 13 Şubat sene 301 yine bin iki yüz guruş maâşla mezkûr muhasebeciliğe tekrar ta'yin ve muahharan merkez sancağına ta'yinine mebnî şehr-i mezbûrun on ikisinde 1 Ağustos sene 302 o maaşla muhasebe-i vilâyet mümeyyizliğine naklolunmuş ve üç yüz altı senesi şehr-i Rebiülahirinin yirmi üçünde 15 Kânûnuevvel sene 304 zuhur iden sahte senedât-ı mahsûsa-i askeriye meselesinden dolayı mezkûr mümeyyizlikde dahi eli işden çekdirilüb zîrde tafsilen beyân olunduğı vechle Beyrut vilâyeti istintak dâiresiyle hey'et-i ithamiyesinde cereyan iden tedkîkât neticesinde tebdil-i zimmet iderek üç yüz on bir senesi şehr-i Cemaziyelevvelinin yirmi dördünde 21 Teşrînisânî sene 309 mezkûr muhasebe mümeyyizliğine i'âde olunmuş ise de Mâliye Nezâret-i Celîlesi sû-yı me'mûriyeti tasdik olunmamasına mebnî sene-i merkûme Şevvâl-i mükerreremenin yedisinde 21 Nisan sene 310 azledilmiş ve sene-i merkûm Zilkadesinin yirmi yedisinden 21 Mayıs sene 310 Zilhiccenin yirmi dördüne kadar 16 Haziran sene 310 iki bin beş yüz guruş maâşa mahsusu olan Kilis kazası kâimmakâmlığı vekâletinde nısf-ı hesabıyla dokuz yüz yetmiş guruş maâş almış ve o tarihten üç yüz on iki senesi Saferü'l-hayrın onuna kadar 31 Temmuz sene 310 altmış guruş yevmiye ile mezkûr Kilis ve şehr-i Zilhiccesinin dördünden 17 Mayıs sene 311 üç yüz on üç senesi şehr-i Rebiülevvelinin yirmi ikisine kadar da 31 Ağustos sene 311 kezâlik altmış guruş yevmiye ile Bâb kazaları ihâle-i âşar me'mûriyet mukâta'alarında bulunmuşdur. Mûmaileyhe marû'z-zıkr Halep vilâyetinin mülğâ merkez sancağı muhasebeciliğinde iken ol- havâlâta akça i'tâ olunmaması hakkında 16 Mart sene 300 tarihli telgrâfname-i sâmi hilafına 15 Mart sene 300 yevmiyesine pek külliyetlü havâle sukışdurması ve sâniyen havâlât virilecek akçanın senesi malından olmak ka'idesi îcâbından olduğı halde başka seneler emvâlinden dahi ağnam rüsûmı hâsılâtından hâric ez-dâire-i nisbet paralar virilmiş ve selâsen tensik-i kuyûd îcâbınca yevmiyelerin günü gününe kapadılması lazımeden iken evvelce gelüp giden teftiş me'mûru Hacı Fâtih Efendi tarafından yevmiye defterlerine bir haftalık yekünleri açık görildiğı gibi mezkûr telgrâfnamesinin derununda 13,14,15 Mart sene 300 yevmiyelerine külliyetlü te'diyât vukû' bulmuş olduğına dâir müfettiş-i mumaileyh tarafından vukû'bulan iş'âr ve Mâliye Nezâret-i Celîlesinden mülğâ icrâ idilen tebliğat üzerine mûmaileyh sâlifü'z-zıkr 15

Kânûnuevvel sene 300 tarihinde işden el çekdirilerek icrâ olunan istintak ve tahkîkât neticesinde mevzû'-ı bahs olan 16 Mart sene 300 tarihli telğrâfname-i sâmişinin 17 Mart sene 300 tarihinde merkez vilâyete vürûd itdiği ve 15 Mart sene 300 tarihinde dört yüz elli bin guruş havâlât-ı âdiye te'diyâtı görülmüş ise de doksan beş ve altı ve sekiz tarihlerinde bir günde bundan daha ziyade havalât-ı âdiye te'diyât vukû' bulduğu ve mezkûr te'diyât hakkındaki ihbârın mukaddema husûsât-ı istifadesinde bulunmak isteyübe muvaffak olamıyan mektûbi-i sâbık İzzet Efendiyle mûmaileyh İbrahim Efendi'nin 'adâveti müsadeten tahkîk iden defterdâr Efendi tarafından vâki' olmak lâzım gelüb hükümsüz kalması ve havâlât-ı 'âdiyeye öyle senesinin gayr-ı emvâlden ve ağnam rûsûmundan para virilmesi kayden sabit olamıyub îcâb-ı zaruret-i fevka'l-'âdesiyle mürettebât-ı Hicaziye ve havâlât-ı 'askeriyeye senenin gayr-ı emvâlden ve karzen alınan meblağdan para virilmiş ise de ilerüde mahsubı icra olacağı ve yevmiyelerinin günü gününe kapadılup açıkda bırakılmadığı muhasebe mümeyyizi İbrahim ve evrak mukayyidi Kamil ve muhasebe-i livâ kitabetinden küçük ve büyük Minyail efendiler taraflarından ma'al-kassem beyan olunmuş ve delâil-i saireye ve mûmaileyh Fâtih Efendi'nin hesabıyla vürûdında yevmiye bir iki gün açık kalmış ise de bunun da yevmiye sehm-i hali idhali ta'limâtı iktizâsında olan nefis-i Halep mahallatının tahsîlat jurnalinde virilememesi hasebiyle mecruh olmasına binaen muhasebeci-i mûmaileyh hakkında mucib-i mes'uliyet bir kass u hareket sabit olmadığından usul-i muhakeme-i ceza yeni kânûn-ı muvakkatının yüz yirmi üçüncü maddesi hükmünce mumaileyh İbrahim Efendi'nin sû-yı muhakemesine karar virildiği Halep vilâyeti idare-i meclis müstantıklığı tarafından virilen 16 Kânûnusânî sene 300 tarihlü kararnamenin sûret-i merkumesinde gönderilmiştir. Mûmaileyh sâlifü'l-beyan Halep vilâyeti muhasebe mümeyyizliğinde ikinci def'a bulunduğu sırada da beşinci ordu-yı hümâyûna mensub vilâyet-i mezkûre haricinde ve mevâki'-i muhtelif ve bade de arâm-ı sair olan ve vilâyet-i mezkûre emvâlîne bir güne havale olmayan redif ve nizâmiye alay ve taburlarının iki yüz doksan beşden üç yüz beş sene kadar dokuz senelik matlublarına mahsuben mal sanduğuna nakden ve irad ve masraf vechile ahz ve istifa kılınan meyanii hâvî mahzenlerde mahfûz olub Ordu-yı hümâyûn müşiriyet-i celîlesi tarafından ta'yin ve i'zam kılınan memur-ı mahsus ma'rifetiyle meydana çıkarılan sahte senedât-ı 'askeriye mes'elesinden dolayı 15 Kânûnuevvel sene 304 tarihinde tekrar işden el çekdirilüb me'mûren i'zam kılınan Şûrâ-yı Devlet istînâf müdde'î-i umûmîsi sa'adettü Yanko Efendi müstantık izzetlü Sâlim

Efendi tarafından tahkîkât-ı muktezi icrâ idilmiş ise de senedât-ı mezkûrenin tasnii ve muâmelât-ı sâiresinden nâşî Halep ve Beyrut ve Suriye vilâyetlerinden maznûn-ı ‘âlî olanların her bir kısmı habbû’l-taalluk ‘âid olduğu vilâyet mahkemesine havale olındığı halde neş’et-i muhakemesiyle işin mucceb olacağı mülâhazasına mebnî tevcih-i muhakeme nokta-i nazarından da’vânın merci’-i muhakemesi ta’yin olunmak için tevdi’ olunan evrakına nazaran muhakeme tensîb-i istid’a dâire-i ‘aliyyesinden virilen karar üzerine Beyrut bidayet mahkemesi istintak dâiresinde icrâ ve ikmâl idilen on iki bendi hâvî tahkîkât-ı istintakiye neticesinde eşhas-ı maznundan fi’il-i mezkûrden haldar oldukları sabit olan eşhâs-ı ma’lûmenin cinayetle ithamlarına Halep vilâyeti defterdarı Mümtaz ve sahib-i varak muhasebe mümeyyizi İbrahim ve mukayyid Küçük İbrahim Efendiler ile sair kimesneler ve sanduk eminlerinin bu işde müdahale ve iştiraklarını îmâ edecek bir delil ve emareye dest-res olunamadığına nazaran bunların muhakemelerine ve me’mûriyet ve ketebe-i mûmaileyhin idareten yani havale olunmaksızın senedâtın muamelatını icrâ ve mahsubesini sarf itmelerinden vakt ü zamanıyla cedveller getürmemelerinden ve senedât-ı mahsusiyi me’mûrine virüb tebdil muamelesini icrâ itmemelerinden haklarında bir mes’ûliyet tertîb idüb ithamı olduklarını ve devâir-i mâliyece silinecek mevaddan olmasıyla istintak dâiresinin emr-i ta’kîbinde mülacezar olduğu sahtekarlık cürmüne ta’alluk ve münasebeti olmadığına binâen sahtekarlık fi’ilinde medhal ve iştiraklarına îcâb edecek delil ve emareye ve dest-res olunamayacağına binâen mumaileyh men’-i muhakemesine müstantıklık tarafından karar virilerek karar-ı vakıanın Beyrut vilâyet mahkemesi ceza dâiresinden müteşekkil hey’et-i ithamiye tarafından dahî 4 Teşrînisânî sene 309 tarihinde tasdîk olındığı kararname-i mezkûr sûret-i musaddıkası müfadatdan ve ketebe-i mûmaileyhden İbrahim Efendi tarafının rikab kısmı Cenâb-ı Hilâfetpenâhî’ye takdim olunub canib-i hazineye havale buyurulan arzuhâliyle ve olbabda sebk iden arz ve iş’âr üzerine şeref-vârid olan 20 Nisan sene 311 dört yüz seksen numarolu tezkire-i sâmi-i cenâb-ı sadâret-penâhî Şûrâ-yı Devlet Dâhiliye dâiresinde kaleme alınub Meclis-i Mahsusa-i Vükela’da kıraat olunan mazbatanın bir fıkrasında da me’mûrin-i ketebe-i mûmaileyha sahtekarlıktan men’-i muhakemelerine dâir virilen kararın kat’iyyet idildiği ve dâire-i mâliyece haklarında tahkîkât icrâ olunub da neticesi vazîfe-i me’mûriyetlerince kusur ve hata vuku’unu müsbetü’l-sebeb sûret-i kânûn-ı cezanın yüz ikinci maddesi hükmince kat’-ı maâş ve me’mûriyetlerinden tard cezalarından birisini müstelzem olabilüb ketebe ile mûmaileyhin muhasebe mümeyyizi

mesele-i vakı'adan dolayı yedi sene açıkda kalarak tard cezası ma'a ziyadeten görmüş oldukları anlaşıldığı ol-babda tahkîkât icrasından sarf-ı nazarla mûmaileyhin muhâsebe-i vilâyetin gayrı hidemâtda istihdamları der-meyan kılınmış ve sûret-i karar münasib olub ancak ketebe-i mûmaileyin yalnız muhasebe-i vilâyetde değil Halep vilâyetinde dahi istihdamları caiz olamayacağından bunların vilâyet-i mezkûreden maada mahallerde ve münasib hizmetlerde istihdamları zımında icra-yı icabı hususuna hazine-i celfleye havâlesiyle Adliye Nezâret-i Celflesine malûmât i'tâsı tezekkür olunmuş olmağla ve nezâret-i müşarünileyh de tebliğ-i keyfiyet kılınmağla ifâ-yı muktezası emr-ü irade buyurulmuş olduğundan ber-mûceb-i iş'âr-ı 'âlî ifâ-yı muktezası hususu Halep vilâyeti vâflılığıyla ve Defterdarlığına bildirildiği Hazîne-i Celfle Hukuk Müşavirliğinin 16 Temmuz sene 312 tarihlü derkenarıyla i'tâ olunan Mâliye Nezâret-i Celflesinin 28 Haziran sene 311 tarihlü Tahrîrâtı sûretinden müsteban olmuştur. Mûmaileyha Harim ve Virgün duhan idaresi kitâbetinde müddet-i istihdam ve mikdâr-ı maâşıyla berat-ı zimmetini mübeyyin rûsûmât emanetinin 26 Ağustos sene 312 tarihlü tezkire-i cevâbiyesi ve Halep vilâyeti muasebe kaleminin müddet-i istihdam ve mekâdir-i maâşât ve zemâyimini mübeyyin vilâyet-i mezkûrenin 1 Ağustos sene 312 tarihlü tahrîrâtıyla vürûd iden 29 Temmuz sene 312 tarihlü kayd pusulasıyla ve Halep sancağı merkez muhasebeciliğiyle mezkûr muhasebe mümeyyizliğinde bulunduğu ve her ikisinden de işden el çekdirildiğini ve Kilis kazâsı kâimmakâmlık vekâletiyle Kilis ve Bâb kazâları ihâle-i iş'âr-ı me'mûriyetlerinde istihdamı müddetleriyle tam ve nısf hesabıyla alındığı maâşın ve yevmiyenin mekâdirini ve zikrolunan memuriyetlerden berâat-ı zimmetini hâvî Halep vilâyeti idare meclisinin 11 Teşrînievvel sene 301 ve 4 Temmuz sene 303 ve 5 Temmuz ve 2 Teşrînisânî sene 310 ve 14 Kânûnuevvel ve 26 Kânûnusânî sene 311 tarihlü mazbatalar ve bâlâlarda muharrer mevadd-ı selâse-i mâliyeden dolayı taht-ı istîntaka alınması hakkında meclis-i mezkûr müdde'î-i umûmîliğinin 12 Kânûnusânî sene 300 tarihlü talimatnamesi ve bundan men'-i muhakemesine dâir meclis-i mezkûr müstantıklığının 16 Kânûnusânî sene 300 tarihli kararnamesi ve sahte senedât mes'elesinden kezalik men'-i muhakemesine dâir Beyrut hey'et-i ithâmiyesinin 4 Teşrînisânî sene 309 tarihlü kararnamelerinin ve Şûrâ-yı Devlet ve Meclis-i Mahsus-ı Vükelâ kararlarını mütezammın bâ-tezkere-i sâmi hazineye iş'âr olunub mucebince tebliği hâvî yazılıb hukuk müşavirliğine virilen tahrîrât-ı 'âlî nezâret-penâhî ve mûmaileyh haiz olduğu rütbe-i selase ruûs-ı hümâyûn-ı mezkûre-i Osmâniye'nin süver-i

musaddıkası terceme-i hâl varakasına tescil-i istid'asını şâmil 21 Haziran sene 312 tarihli 'arz-ı hali asl-ı terceme-i hal varakasıyla mahfûzdır. Mûmaileyh bin üç yüz on dört senesi Rebiulahirinin on sekizinde 14 Eylül sene 312 iki bin beş yüz guruş maâşla Asîr Sancağı muhasebeciliğine ta'yin kılınmıştır.

Fî 28 Cemaziyevvel sene 312 ve fî 21 Teşrînevvel sene 315

İşbu zeylin mâ ba'dı sekseninci zeyl defterinin otuz dokuzuncı sahifesine nakl edilmiştir.

DH. SAİDd. 106/154

Hacı Ali Galib Efendi

Kilis kazâsı meclis idâre â'zâsından müteveffâ Ahmed Nuri Efendinin oğludur. Bin iki yüz yetmiş iki sene-i hicrîyesinde sene-i mâliye 1272 Halep vilâyeti dâhilinde Kilis kasabasında tevellüd itdiği nüfûs-ı tezkire-i Osmâniyesi sûret-i musaddıkasında muharrerdir. Mekâtib-i ibtidaiyyede ve muallim-i mahsûsdan Arabî ve Fârisî tahsîl iylediği ve Arabî tekellüm itdiği ve Türkçe okuyub yazdığı ve fenn-i telgrâf okumaya aşîna bulunduğu terceme-i hâlinde mündercedir. Bi'l-ımtihan nâhiye müdürliğinde istihdâmı için 23 Haziran 304 tarihli intihabnâmeği hâizdir.

Bin iki yüz seksen sekiz sene-i hicrîyesinde (sene-i mâliye 1287) Halep vilâyetinde Kilis kazâsı tahrîrat kalemine muahharan kazâ-yı mezkûr telgrâfhanesine mülâzemetle bin üç yüz iki senesi Şa'bânının yirmi dokuzunda (1 Haziran 301) üç yüz altmış guruş maâşla kazâ-yı mezkûr sanduk emanetine bi't-ta'yin üç yüz dört senesi Şevvâlinin yirmi birinde 1 Temmuz 303 inkizâ-yı müddetle infisâl iylemiş ve üç yüz altı senesi Recebinin onunda (1 Mart 315) altı yüz guruşa iblağla Suriye vilâyetinde Gabagıb nâhiyesi müdürliğine ta'yin olunarak üç yüz yedi senesi Cemaziyelahirinin yirmi altısında (5 Şubat 305) havasıyla 'adem-i imtizâcdan nâşî isti'fâen infisâl itmiştir. Üç yüz sekiz senesi Rebiülevvelinin altısında (8 Teşrînevvel 306) üç yüz guruşa iblağla Halep vilâyeti merkez ikinci dâire-i virgü kitâbetine ta'yin ve sene-i merkûm Şevvâlinin on dokuzunda (16 Mayıs 307) dört yüz guruş maâşla üçüncü ve üç yüz on bir senesi Cemaziyelahirinin on üçünde (11 Kânûnevvel sene 309) beş yüz guruş maâşla birinci dâire-i virgü kitâbetine nakl ile üç yüz yirmi senesi Zilkadenin on yedisinde (1 Şubat 318) bil'l-ısti'fâ infisâl itmiştir. Vilâyet-i mezkûre virgü müdürlüğü ve defterdarlığı vekâletiyle ma'a tahrir

virgü idare-i umûmiyesi müdüriyetinden yazılan mülahazalarda iktidar-ı vazîfesine îfâ-yı kâfi olduğu tasdîk olunmuşdur. Tezkere-i Osmâniyesiyle intihabnâme hidemât-ı vazîfesinin müddet-i istihdam ve mekâdir-i maâşâtı ve esbâb-ı infisâl ve keyfiyeti berâatı mütezammın Suriye ve Halep vilâyetleri meclis idârelerinin 3 Nisan 306 ve 13 Mart 304 ve 13 Mart 319 tarihli mazbataları ile Halep vilâyeti virgü müdürlüğünün 9 Mart 319 tarihli şehâdetnâmesi suver-i musaddıkası vilâyet-i mezkûr defterdarlığı vekâletinin 14 Temmuz 317 tarihli tahrirat-ı cevabiyesiyle ma'a tahrir virgü idâre-i umûmiyesinin 28 Nisan 317 tarihli derkenar-ı müzekkeresi terceme-i hâl varakasıyla şu'bece mahfûzdur.

Mûmaileyhin tanzim ve i'tâ iylediği terceme-i hâlinde sekiz yüz guruş maâşla mübeddel Şemsî nâhiyesi müdüriyetine ta'yin olunduğu sırada terceme-i hâl varakası i'tâ idüb fakat mahall-i mezkûre i'zâm olunmaksızın sâlifü'z-zikr Gabagıb nâhiyesi müdüriyetine ta'yin kılındığı muharrer ise de ol-bâbda Dâhiliye Nezâret-i Celîlesiyle bi'l-muhâbere cevabı vârid olan 21 Haziran 319 tarihli tezkerede mûmaileyhin terceme-i hâl varakasına dâir kayda ve dest-res olunmadığı me'mûriyet-i mülkiye komisyonunun riyâset-i celîlesinden cevaben alınan 22 Mayıs 319 tarihli ve on dört numarolu tezkirede beyân ve izbâr olunduğu gösterilmiştir.

Fi 17 Cemaziyelevvel sene 321 ve fi 28 Ağustos sene 319.

Mûmaileyhin bin üç yüz yirmi bir senesi Cemaziyelahirin yirmi dördünde 2 Eylül 319 sekiz yüz guruş maâşla Manastır vilâyeti tâdilât-ı umûmiye birinci fırka muharrir-i evvelliğine ta'yin idildiği mâliye sicil şu'besinin 6 Kânûnusânî sene 319 tarihli vukû'ât pusulasıyla bildirilmiştir.

Mûmaileyhin maâşı bin üç yüz yirmi bir senesi Muharreminin on sekizinde (1 Mart 322) bin iki yüz guruşa iblağ ve firkaların kısmen lağv idilmesine mebnî maâşı üç yüz yirmi altı senesi Rebiülahirinin dördünde (23 Nisan 324) bin guruşa tenzîl ile me'mûriyetinin lağvına binâen üç yüz yirmi yedi senesi Saferinin yirmisinde (gaye-i Şubat 324) intikal idüb Rebiülahirin sekizinde (8 Mayıs 325) bin iki yüz guruş maâşla Manastır vilâyetinde Kozan kazâsı tâdilât-ı umûmiye ikinci fırka muharrir-i evvelliğine ta'yin ve Şa'bânın yirmi sekizinde (1 Eylül 325) isti'fâen infisâl iylediği ve Manastır ve Kozan fırka-i muharrir-i evveliklerinden müteberri itdiği meclis-i idâre mazbatalarına atfen (25 Şubat sene 325) tarihli vukû'ât pusulasında muharrerdir.

Mûmaileyhin tensîk kânûnunun on birinci maddesinde tevffikan icra-yı tekâüdüne Manastır vilâyeti meclis idâresince 28 Nisan sene 327 tarihinde karar virildiği 23 Mayıs sene 327 tarihli vukû'ât pusulasında gösterilmiştir.

DH. SAİDd. 108/118

Abdurrahman Efendi

Halep vilâyeti merkez Jandarma süvari efrâdından müteveffâ Mehmed Ağanın oğludur. Bin iki yüz seksen dört sene-i hicrîsinde sene-i mâliye 283 Kilis kasabasında tevellüd iylediği nüfûs-ı tezkere-i Osmâniyesi sûret-i musaddıkasında gösterilmiştir. Kasaba-yı mezbûre sıbyân mektebinde esâs-ı İslâmiyet olan mukaddime-i 'ulûm-ı diniyye ve mekteb-i rüşdiyesinde bir mikdar Arabî okuduğu ve Türkçe ve Arabca okuyub yazdığı ve tekellüm iylediği terceme-i hâlinde muharrerdir. Bin üç yüz on senesi Cemaziyelahirinin yirmi dördünde 1 Kânûnusânî 308 üç yüz guruş maâşla Zor sancağı polis me'mûriyetine ta'yin idilüb Zilkadenin yirmi yedisinde 31 Mayıs sene 309 ab ve havasıyla 'adem-i imtizâcından dolayı isti'fâen infisâl idüb Dersaâdet'e gelmiş ve üç yüz on bir senesi Rebiülevvelinin ikisinde 1 Eylül 309 yine ol-mikdar maâşla Dersa'âdet polisliğine bi't-ta'yin üç yüz on altı senesi Rebiülahirinin altısında 12 Ağustos 314 devamsızlığından dolayı tarih-i mezkûrde kaydı terkîn idilmiş ve üç yüz on sekiz senesi Rebiülevvelinin ikisinde 27 Haziran sene 316 üç yüz elli guruş maâşla Trabzon vilâyeti ta'dilât-ı umûmiyesi birinci seyyar fırkası mukayyidliğine ta'yin kılınmış. Ve sülûk-i mezkûrde iken bir kıt'a Yunan muharebe madalyası ile taltîf olunmuştur. Ma'a tahrîr virgü idâre-i umûmiyesinden yazılan mülâhazaya atf ile Mâliye Nezâret-i Celîlesinden iktidar-ı vazîfesini îfâ-yı kifâyeti beyân kılınmıştır. Nüfûs-ı tezkere-i Osmâniyesiyle mezkûr madalya beratının sûret-i musaddıkası ve zikrolunan polisliklerde müddet-i istihdâm ve mikdar-ı maâş ve esbâb-ı infisâl ve usûlü ve emvâl-i emîriyece bir güne zimmet ve ilişiği olmadığı tasdik Zabtiye Nezâreti Polis Meclisiyle mezkûr Zor sancağı muhasebeciliğini 11 Nisan 316 ve 3 Haziran 309 tarihli derkenarı ve zikrolunan mukayyidliğe tarih-i ta'yiniyle mikdar-ı maâşını mübeyyin ma'a tahrîr virgü idâre-i umûmiyesinin 20 Eylül sene 316 tarihli derkenarı asl-ı terceme-i hâl varakasıyla mahfûzdur.

Fi 22 Cemaziyelahir sene 320 fi 12 Eylül sene 318.

Mûmaileyhin bin üç yüz on sekiz senesi Zilhiccesinde 10 Teşrînisânî 310 fırka-i hey'etle beraber idâreten azl idildiği ma'a tahrir virgü idâre-i umûmiyesinin 15 Mayıs 317 tarihli müzekkresine atf ile mâliye sicil şu'besinin 11 Haziran 317 tarihli vukû'ât pusulasında gösterilmiştir.

Mûmaileyhin bin üç yüz yirmi üç senesi Recebinin yirmi sekizinde 15 Eylül 321 dört yüz guruş maâşla Yanya vilâyeti ta'dîlât-ı umûmiye üçüncü fırka muharrer-i sânilîğine ta'yin ve üç yüz yirmi dört senesi Rebiülahirinin yirmi birinde 1 Haziran 322 sekiz yüz guruş maâşla vilâyet-i mezbûre birinci fırka muharrer-i evvelliğine terfi' olunub üç yüz yirmi altı senesi Rebiülahirinin on birinde gaye-i Nisan 324 hitâm-ı muamele cihetiyle açıkda kaldığı şu'be-i mezkûrenin 22 Teşrînisânî sene 324 tarihli vukû'ât pusulasıyla Mâliye Nezâret-i Celîlesinin 22 Kânûnusânî sene 324 tarihli tezkere-i cevabiyesinde muharrerdir.

Mûmaileyhin mezkûr muharrer-i evvelikte bin üç yüz yirmi altı senesi Cemaziyelahirinin yirmi sekizine kadar 15 Temmuz sene 324 bulunarak me'mûriyetinin lağvına mebnî infisâl itdiği halde zeyl-i sâbıkda gaye-i Nisan 324 tarihine kadar bulunduğu gösterilmiş. Sene-i merkûme mâlîsinden Temmuzun on beşine kadar olan maâşlarının ol-vakit tesviye idilmemiş olmasından münasib bulunduğu ve bi'l-âhire mezkûr maâşlarının te'diye idildiği 1 Ağustos sene 325 tarihli vukû'ât pusulasında buyrulmuş olmağla tezyîl kılındı.

Mûmaileyh üç yüz yirmi sekiz senesi Cemaziyelahirinin beşinde (30 Mayıs 326) yedi yüz guruş maâşla Gence sancağı virgü baş kitâbetine ta'yin idildiği 16 Ağustos sene 326 tarihli vukûat pusulasında muharrerdir.

Mûmaileyhin 10 Temmuz sene 326 tarihinde Gence'de vazîfesine mübâşeret iylediği ve nüfûs kaydında seneleri derece-i mükâfâta dâhil olmayan ba'zı eşhası tarik-i bedel nakdiyle mükellef tutmak istemesinden dolayı 12 Teşrînievvel sene 329 tarihinde azl idildiği ve bir güne zimmet ve ilişiği olmadığı 12 Nisan sene 329 tarihli vukû'ât pusulasıyla bildirilmiştir.

Fi 13 Mart sene 330.

DH. SAİDd. 112/98

Abdullah Remzî Bey

Kilis kazâsı idâre-i meclis â'zâsından müteveffâ Hacı Yusuf Beyin oğludur. Canpolatzâde demekle müte'ârifidir. Bin iki yüz doksan yedi sene-i Hicrîyesinde sene-i mâliye 290 Halep vilâyeti dâhilinde Kilis kasabasında tevellüd ittiği nüfûs-ı tezkire-i Osmâniyesi sûret-i musaddıkasında mündercdir. Mebâdi-i ‘‘ulûmı sıbyân mektebinde okuduktan sonra sûret-i hususîyede Arabî ve Fârisî ve hesap ve fikh-ı şerif ve usûl-i hadis tedris idüb Arabî ve Fârisî ve Türkçe tekellüm ve kitâbet iylediği ve Fransızca okuyub yazdığı terceme-i hâl varakasinda muharrerdir.

Mekteb-i mülkiye-i şâhânenin sınıf-ı i'dâdiye ve ‘âlîyesinde müretteb dersleri bi't-tahsîl karîb-i ‘âlî müretteblerden 30 Haziran sene 313 ve 4 Eylül sene 316 tarihli şehâdetnâmeleri almışdır. Bin üç yüz on dokuz senesi Recebinin ikisinde 2 Teşrînievvel sene 317 beş yüz gurus maâşla Halep vilâyeti ma'iyet me'mûriyetine ta'yin kılınmışdır. Halep vilâyeti vâlîliğinden terceme-i hâl varakasının zeyli tasdik idilmiştir. Tarih-i ta'yin ve mikdâr-ı maâşî Dâhiliye Nezâret-i Celîlesi muhasebeciliğinin 9 Şubat sene 317 tarihli müzekkere-i müzeyyilesinden ve tarih ve mahall-i veladet-i nüfûs tezkire-i Osmâniyesi sûret-i musaddıkasından anlaşılıb bunların zikrolunan mekteb şehâdetnâmelerinin sûret-i musaddıkları terceme-i hâl varakasıyla birlikte hıfz edilmiştir. Fi 26 Zilkade 320 fi 11 Şubat 318.

Mûmaileyhin bin üç yüz on sekiz senesi Recebinin yirmi birinde 1 Teşrînisânî 316 ma'iyet me'mûriyetine işe mübâşeret iylediği Halep vilâyeti meclis idâresinin 14 Teşrînievvel sene 319 tarihli mazbatasında beyân kılınmışdır.

Mûmaileyhin bin üç yüz on dokuz senesi Rebiülevvelinin yirmi birinde 25 Haziran sene 317 sene-i mezkûre Rebiülahirinin on ikisine kadar 16 Temmuz 317 başkaca üç yüz on beş gurus nısf-ı maâşla Maarra kazâsı kâimmakâmlığı vekâletinde bulunarak tahsîlat ve memleketin tenvîrât ve tathirâtıyla esvâkın tanzimi ve mahallelere bekçiler ta'yini gibi hususât-ı belediye ve inzibatiyeye i'tinâ ve dikkat iylediği ve emvâl-i emiriyeden tekâ'üd sanduğı aidatının zimmet ve ilişiği olmadığı vilâyet-i müşârunileyha meclis idâresinde 24 Temmuz 317 tarihli mazbatasında gösterilmiştir.

Mûmaileyhin sene-i merkûm Zilkadesinin sekizinden 3 Şubat 317 bin üç yüz yirmi senesi Muharreminin dördüne kadar 9 Nisan 318 başkaca üç yüz on beş gurus humus-ı maâşla Elbistan kazâsı kâimmakâmlığı vekâletinde bulunarak isti'fâen infikâk iylediği mezkûr

vekâletten dolayı tekâ'üd sanduğı tevfiâtıyla sâireden zimmet ve ilişiği olmadığı Mar'aş sancağı meclis idâresinin 30 Mayıs sene 318 tarihli mazbatasında gösterilmişdir.

Mûmaileyhin sene-i mezbûre Şevvâlinin dördünden 21 Kânûnuevvel sene 318 bin üç yüz yirmi bir senesi Saferinin beşine kadar 20 Nisan sene 319 seksen guruş sülûsât-ı maâşla Halep mekteb-i i'dâdiyesi mevâlid-i selâse muallimliği vekâletinde istihdâm olunarak tekâ'üd sanduğı tevfi-fatınınberü'z-zimme ma'ârif müdîriyetinin ifadesine atfen vilâyet-i müşârunileyha meclis idâresinden salifü'z-zikr 14 Teşrîni evvel sene 319 tarihli mazbatasında beyân olunmuşdur.

Mûmaileyhin mezkûr ma'iyet me'mûriyetinde iken ba'zı tahkîkât icrâsı için sekiz yüz guruş ücret-i maktu' ile İskenderun ve üç yüz guruş ücret ile Bâb kazâlarına i'zam idildiği ve 1 Ağustos sene 318 tarihinden 1 Ağustos sene 319 tarihine kadar sûret-i fahriyede meclis-i idâre-i vilâyet müstantıklığında bulunduğı ve sene-i merkûm Şehr-i Recebinin yirmi birinde gaye-i Eylül 319 maiyyet me'mûriyetinden infikâk iylediği ve zimmet ve ilişiği olmadığı vilâyet-i müşârunielyh meclis idâresinin salifü'l-beyan 14 Teşrînievvel 319 tarihli mazbatasında gösterilmiş ve mazabit-i mezkûre komisyonca ba'de'l-mütala'â i'âde edilmiştir. Bağdat vilâyetinde birinci sınıfdan olan Delîm kazâsı kâimmakâmlığına birinci ve ikinci sınıfdan müntehab mülâzımından rağbet iden bulunmamasına mebnî mûmaileyhe intihâb idildiği Dâhiliye Nezâret-i Celîlesinin me'mûriyet-i mülkiye komisyonuna havâle buyurulan tezkiresinde gösterilmiş ve birinci sınıfdan olan mezkûr Delîm kazâsı kâimmakâmlığına sınıf-ı mezbûr müntehabından talep bulunmadığı sûret-i iş'ardan anlaşıldığı ve mûmaileyh tedkik idilen terceme-i hâlinde mâni'-i istihdâm bir ilişiği görülememekle beraber mekteb-i mülkiye-i Őahâneden me'zun olmasına mebnî ber mûceb-i iş'âr tasdik-i me'mûriyetine dâir verilen karar üzerine ve bi'l-istîzân Şerefsadır olan irâde-i seniyye-i hazret-i hilâfet-penâhî mûcebince bin üç yüz yirmi iki senesi Rebiülevvelinin guresinde 4 Mayıs 320 iki bin iki yüz elli guruş maâşla mezkûr Delîm kazâsı kâimmakâmlığına ta'yin buyurulmuşdur.

Mûmaileyh Necef-i Eşref kâimmakâmiyla becâyiş-i muvâfakat iylediğine ve icra-yı îcâbiyesinde bir gûna mahzur bulunmadığından bahisle icrâ-yı becâyiş me'mûriyeti Bağdat vilâyetinden alınan sûret-i telgrâf tahrîratında iş'âr olunmuş ve mezkûr kazâlar birinci sınıfdan ve mûmiileyhde mekteb-i mülkiye-i Şahâne me'zunlarından bulunduğı kayden anlaşılmış olduğı beyânıyla îfâ-yı muktezâsı Dâhiliye Nezâret-i Celîlesine

me'mûriyet-i mülkiye komisyonuna havale buyurulan tezkeresinde gösterilmiş ve becâyîş taraflarının muvâfakâtine müstenid olduğu siyâk-ı iş'ârdan mâni'-i istihdâm ilişiği olmadığı terceme-i hâlinin tedkikinden anlaşılmış idüğü ber-mûceb-i iş'âr tasdik-i me'mûriyeti hakkında virilen karar üzerine bi'l-istîzân şerefsadır olan irâde-i seniyye-i hazret-i hilâfet-penâhî mûcebince bin üç yüz yirmi üç senesi Rebiülahirinin yirmi dördünde 15 Haziran sene 321 maâş-ı hâliyesi ve becâyîş sûretiyle mezkûr Necef-i Eşref kâimmakâmlığına nakl buyurulmuştur.

Mûmaileyhin Horasan kazâsı kâimmakâmlığına nakli Bağdat vilâyetinin tahrîratına atfen Dâhiliye Nezâret-i Celîlesinden vukû' bulan iş'âr ve me'mûriyet-i mülkiye komisyonundan virilen karar üzerine bi'l-istîzân şerefsadır olan irâde-i seniyye-i hazret-i hilâfet-penâhî mûcebince bin üç yüz yirmi dört senesi Rebiülahirinin altısında 17 Mayıs sene 322 maâş-ı hâliyesiyle mezkûr Horasan kazâsı kâimmakâmlığına nakl buyurulmuştur.

Mûmaileyh mülğâ Sicil-i Ahvâl-i Me'mûrin komisyonunun mazbatasına atfen Dâhiliye Nezâret-i Celîlesinden vukû' bulan iş'âr üzerine bi'l-istîzân şerefsadır olan irâde-i seniyye mûcibince bin üç yüz yirmi yedi senesi Rebiülevvelinin beşinde (14 Mart 325) bin yüz yetmiş beş guruş maâşla Kûtü'l-Amâre kazâsı kâimmakâmlığına nakl buyurulmuştur.

Mûmaileyh vukû'-ı isti'fâsına mebnî Bağdat vilâyetine iş'ârı ve mülğâ Sicil-i Ahvâl Me'mûrin komisyonunun mazbatası ve Dâhiliye Nezâret-i Celîlesinin tensibi üzerine bi'l-istîzân şerefsadır olan irâde-i seniyye mûcibince sene-i mezkûre Cemaziyelahirinin beşinde (10 Haziran 325) yerine diğeri ta'yin buyurulmuştur.

Mûmaileyh (27 Temmuz 320) tarihinden (7 Mart 321) tarihine kadar Delîm kazâsı kâimmakâmlığında bulunarak emval-i emiriye ve hukuk-ı şahsiye ile tevkîfatdan ve sâireden zimmet ve ilişiği olmadığı ve îfâ-yı hüsn-i hizmet iylediği Bağdat vilâyeti meclis idâresinde müzeyyel kazâ-yı mezkûr meclis idâresinde (20 Mart sene 321) tarihli mazbatası sûret-i musaddıkasında beyân kılınmıştır.

Mûmaileyh (14 Mart 321) tarihinden (26 Teşrînisânî 321) tarihine kadar bulunduğu Necef-i Eşref kazâsı kâimmakâmlığından dolayı tevkîfatdan ve sâireden zimmet ve ilişiği olmadığı kazâ-yı mezkûr meclis idâresinin (27 Teşrînievvel sene 321) tarihli mazbatası

sûret-i musaddıkasından anlaşılması ise de mazbata-i mezkûr usulen sandukundan musaddık olmadığından keyfiyet beraatı hakkında beyân idilen isti'lâm üzerine Bağdat vilâyetinden varid olan (1 Teşrînisânî sene 325) tarihli telgrâfname-i cevabiyede emval-i emiriyeden bir güna zimmet ve ilişiği bulunduğu bildirilmiştir.

Mûmaileyh bin üç yüz yirmi üç senesi Şevvâlinin on sekizinden (2 Kânûnuevvel 321) şehir-i mezkûrun yirmi dördüne kadar (8 Kânûnuevvel 321) bin beş yüz yetmiş beş guruş maâşla vilâyetçe Semâve kazâsı kâimmakâmlığında bulunarak isti'fâen infikâk ile hüsn-i vazîfe iylediği ve tevkîfatdan zimmet ve ilişiği olmadığı kazâ-yı mezkûr meclis idâresinin Divâniye sancağı meclis idâresinden müzeyyel ve musaddık (8 Kânûnuevvel 321) tarihli mazbatasını sûret-i musaddıkasında gösterilmiştir.

Mûmaileyh sene-i merkûm Zilhiccesinin yirmi ikisinden (4 Şubat sene 321) bin üç yüz yirmi dört senesi Recebin guresine kadar (8 Ağustos 322) iki bin iki yüz elli guruş maâşla vilâyetçe Hanekîn kazâsı kâimmakâmlığında bulunub emval-i emiriye ile tevkîfatdan ve sâireden zimmet ve ilişiği olmadığı îfâ-yı hüsn-i hizmet ve ibraz-ı müessir rü'yet ve sadakat ve âsâyîşin muhafaza ve istikrarı ve emval-i emiriyeden terakkî ve tezyîdiyle ve tahsîlatın vakt u zamanında icrası emrinde sarf-ı mesâ'î iylediği kazâ-yı mezkûr meclis idâresinin (18 Ağustos 322) tarihli mazbatasını sûret-i musaddıkasında gösterilmiş ise de işbu mazbata usulen sandukundan musaddık olmadığından keyfiyet berâati vilâyet-i müşârunileyhadan lede'l- isti'lâm varid olan salifü'z-zikr (1 Teşrînisânî sene 325) tarihli telgrâfname-i cevabîde emval-i emiriyeden bir güna zimmet ve ilişiği bulunmadığı bildirilmiştir.

Mûmaileyh (9 Ağustos 322) tarihinden (16 Mart 325) tarihine kadar Horasan kazâsı kâimmakâmlığında bulunduğu müddetce emval-i emiriye ile hukuk-ı şahsiyeden ve tevkîfatdan ve sâireden zimmet ve ilişiği olmadığı ve vazîfesini hüsn-i îfâ iylediği kazâ-yı mezkûr meclis idâresinin (16 Mart 325) tarihli mazbatasını sûret-i musaddıkasından anlaşılması ise de mazbata-i mezkûre usûlen sandukundan musaddık olmadığından keyfiyet berâati hakkında sübk iden isti'lâm üzerine Bağdat vilâyetinden varid olan (1 Teşrînisânî 325) tarihli telgrâfname-i cevabîde kazâ-yı mezkûr kâimmakâmlığında iken mâliyyeye müte'allik ba'zı muamelat hakkında tutulan tahkîkat evrâkı (14 Temmuz 325) tarihli tahrîratla Şûrâ-yı Devlet'e takdim kılındığı gösterilmiş ve bu babda (6 Kânûnuevvel 325) tarihli tezkere-i sâmi ile irsal kılınan Şûrâ-yı Devlet Mülkiye

dâiresinin (3 Kânûnuevvel sene 325) tarihli mazbatası sûret-i musaddıkasında mûmaileyh hakkında icrâ iden tahkikat evrâkı hıttâ-i 'Irâkiye hey'et-i islâhiyesince bi't-tedkîk muceb-i mes'ûliyet görülmüş ve mûmaileyhe mes'ûliyetini muceb addedilen asıl madde hâlisü'ş-şarkî aşârının ihalesinde tebeyyün iden yolsuzluk olub mâliye komisyon-ı 'âlîsinden vürûd iden tahrîratta ise yolsuzluğun merkez vilâyete aid olduğu iş'âr kılınmış olmasına nazaran kâimmakâm-ı mûmaileyhin bu işdeki hareketi muvafık-ı hal ve maslahat görüldüğüne dâir heyet-i mezkûre riyâsetinden alınan tahrîrat ile evrâk-ı tahkikiyenin tedkikini mütezammın Dâhiliye Nezâretinde Şûrâ-yı Devlet'e havale buyurulan (14 Cemaziyelahir 326) tarihli tezkeresi ile diğer tezakir ve melfufları Bidayet müdde'i-i 'umûmîliğinden yazılan mütâla'anameler ile mülkiye dâiresinde kıraat olunarak kâimmakâm-ı mûmaileyhe isnad idilen mevad Horasan kazâsı tahsilatının esbâb-ı noksanı hakkındaki karara dâir kaleme alınan müsveddenin mûmaileyh emriyle tahrîrat kâtibi tarafından parça parça idilüb a'zâdan Mahmud ve İzzet ve Abdülkerim Efendileri mumaileyh meclisinde tahkir itmiş ve redif ser çavuşunun ? meydanda iken derdest itdirmemesi ve hâlis-i da'vâcı dahi mücedded senedlerinin 'ameliyyatları için aldığı doksan beş lirayı ashâbına i'âde itmemesi ve Horasan sadriyla Hamdâniye seddi 'ameliyatında sû-i isti'mâlatda bulunmuş ve kazâ dahilindeki Horasan ve Fellâhî ve Şehribân ve Mehrûd ve Beled-i Rûz mukâta'ât-ı cesimesi hafriyatına ehemmiyet virmemesinden dolayı hazinenin birkaç bin lira zarar-ı bûdce olması ve ağnam ve virgü me'mûrlarının vukû' bulan müraca'âtı nazar-ı i'tibara almayub ve oradan mahalliyenin tenâkuz-ı sebeb virmesi Beled-i Rûz mukâta'âsında çeltik mahsûlatına müteallik ihalede vukû'a getirilen yolsuzluktan dolayı noksanı zuhur itmiş ve kazâ-yı mezkûrun üç yüz yirmi senesi taded ? me'mûrî olan belediye reisi İzzet Efendi'nin sû-i isti'mâli ihbar idildiği halde hakkında ta'kîbât-ı lazimedde bulunmaması ve kazâ-yı nüfûs odasıyla tapu dâiresinin bin sekiz yüz elli guruşla ta'miri için me'zûniyet virilmiş iken ta'mirat ikmal ve tahrîr-i cedidde zamca nisbet-i aşârın tahrîr-i icrâ kılınmaması ve teşebbüs-i umûr-ı kazâya ikdam ve ihtimâm itmemesi ve Hâlitü-Şarkî mukâta'âsının üç yüz yirmi üç senesi aşrının ihalesinde yolsuzluk vukû'a getirmesi hususatından ibaret olub bunların ismi 1 Temmuz sene 324 tarihinden mukaddemine râci' olduğu anlaşıldığı ve tarih-i mezkûrdan evvel îbkâ' idilmiş olan cerayim-i 'âdiye mahkûmiyet ve maznûniyeti hakkında kânûn mucebince hukuk-ı 'umûmîye noktasından ta'kîbât icrâ olunamayacağına binâen evrâk-ı mezkûrenin Sicil-i Ahvâl Müdîriyet-i 'Umûmiyesi'ne tevdi' idilmek üzere Nezâret-i

müşarunileyhaya irsali ve kânûn-ı mezbûrın altıncı maddesi mucebince mahfûz olan hukûk-ı şahsiye için mehâkim-i hukûkiyyeye mürâca'âtında muhtâr bulduklarının müsted'îlere tefhimi hususunun vilâyete tebliği tezekkür kılındığı beyân kılınmış evrak-ı mezkûre ile mukademâ bulunduğu Delîm kazâsı kâimmakâmılığında iken emr-i tahsîlât ve Necef kâimmakâmılığında iken emval-i emiriyenin hüsn-i idare ve mahafazası ve âsâyiş-i mahallînin takriri ve kanal tathîri ve Hanekîn kâimmakâmılığında iken Hicâz Temüryolu i'ânesinin cem'i ve Horasan kâimmakâmılığında iken ağnam rüsûmunun tertibi ve kurban derileri esmânıyla Hicaz Temüryolu i'ânesinin irsâli ve Horasan nehri 'ameliyâtının ikmalî şikk-ı 'aliyyenin izale-i vücûdı ve efrâd-ı şâhânenin havayiç-i zaruriyesine karşı olarak muhavvel mebalîğın sür'at-i tesviyesi icrâ-yı tahsîlâtta ibrâz olunan mebalîğın tezyidi ve el-İzze aşiretiyle İzze beylerinin te'lîf-i beynleri hususatındaki hidemâtını takdîren Bağdat vilâyeti vâilîliğinde Kerbelâ mutasarrıflığından kendüsüne yazılan muharrerât sûret-i musaddıkası dosyasıyla birlikte hıfz edilmiştir.

Mûmaileyhin bulunduğu Halep ma'iyet me'mûriyetiyle 2 Teşrînevvel sene 317 tarihinde ta'yin olunduğu Dâhiliye muhasebesinin 9 Şubat sene 317 tarihli tezkire-i cevabiyesi üzerine terceme-i hâli hülâsâsına derç edilmiş ise de tarih-i mezkûr doğru olmayub sehven neşet itdiği ve bin üç yüz on sekiz senesi Cemaziyelahirinin yirmisinde 2 Teşrînevvel sene 316 mezkûr ma'iyet me'mûriyetiyle ta'yin olunduğu muhasebe-i mezkûrenin 19 Kânûnuevvel sene 325 tarihli derkenarında beyan edilmiş olmağla tasminen tenzil kılındı

Mûmaileyhin Horasan kazâsı kâimmakâmılığında hüsn-i hizmeti cihetiyle şayeste-i 'âtufet-i seniyye olduğunu binâen bin üç yüz yirmi beş senesi Cemaziyevvelinin yirmi beşinde rütbe-i sâlise tevcih buyurıldığı ol-babdaki rûs-ı hümâyûndan anlaşılmış ve zikr olunan rûs-ı hümâyûn ile Delîm kazâsı kâimmakâmılığında tedarik-i tahkimi hususunda tasarrufât icrâsı ve ağnam-ı mensubenin tahsîli ve tarikler ikmâl ve tesviye ve ta'dili ve Horasan kâimmakâmılığında iken emvalı-ı emiriyenin tahsîli ile mürettebatın sür'at-i tedârîki ve mücedded Horasan seddinin ihkâmı ve tathîrât-ı icrâsı hususatındaki hidemâtını takdiren Bağdat vilâyetiyle Kerbelâ mutasarrıflığından kendüsüne muharrer bir kıt'a tahriratıyla beş kıt'a telğrâfname aynen buyurularak i'tâ edilmiştir.

Mûmaileyh bin üç yüz yirmi iki senesi Şa'bânının yirmi sekizinde 1 Eylül sene 325 icrâ kılınan tebliğatda tensik kânûnunun beşinci maddesi mucebince hakkında muamele olunmasına karar virilüb tarih-i mezkûrdan i'tibâran altı yüz beş guruş ma'zûliyet maâş

tahsis kânûn-ı mezburun zeyli mucebince maâşı üç yüz yirmi sekiz senesi Cemaziyelevvelinin on üçünde 9 Mayıs sene 326 dokuz yüz on yedi buçuk guruşa iblâğ idildiği Dâhiliye muhasebesiyle Sicil-i Me'mûrîn kaleminin 26 Eylül sene 326 ve 7 Teşrînievvel 326 tarihli müzekkere-i cevabiyelerinde gösterilmiştir.

İşbu zeylin mâ ba'dı yüz sekseninci zeyl defterinin on yedinci sahifesine nakl edilmiştir.

DH. SAİDd. 113/54

Mustafa Kemâl Efendi

Müteveffa Hocazâde Mehmed Efendinin oğludur. Bin iki yüz doksan beş sene-i hicrîyesinde (sene-i mâliye 1294) Halep vilâyetinde Kilis kasabasında tevellüd itdiği nüfus-ı tezkire-i Osmâniyesi sûret-i musaddıkasında muharrerdir. Mahall-i mezkûr sıbyân mektebinde mebâdi-i 'ulûm-ı diniyyeyi ve mekteb-i rüşdiyesinde ve Halep mekteb-i i'dâdisinde ve muahharan mekteb-i mülkiye-i şahânedede müretteb dersleri tahsîl ve ikmâl ile 20 Temmuz sene 308 tarihli evsat dereceden rüşdi ve 8 Temmuz 312 tarihli 'aliyyü'l-âlâ dereceden i'dâdî şehâdetnâmeleriyle 4 Temmuz 314 tarihli mülâzemet rûusu ve 2 Haziran 318 tarihli kezâlik 'aliyyü'l-âlâ mertebeden 'âlî şehâdetnâmeleri almıştır. Arabî ve Fârisî ve Türkçe ve Fransızca ve Ermenice tekellüm ve kitâbet iylediği terceme-i hâl varakasında münderctir.

Bin üç yüz on dokuz senesi Cemaziyelahirinin on dokuzunda (23 Eylül sene 317) Bolu mekteb-i i'dâdisinin iki yüz guruş maâşla coğrafya ve yüz altmış guruş maâşla hesap ve yüz kırk guruş maâşla Resim dersleri mu'allimliğine ta'yin kılınub üç yüz yirmi senesi Cemaziyelevvelinin on ikisinde (3 Ağustos 318) beş yüz guruş maâşla Bolu sancağı maiyyet me'mûrluğuna ta'yin kılınmasına mebnî tarih-i mezkûrda hesap ve resim ve sene-i merkûme Ramazân-ı şerifinin on üçünde (30 Teşrînisânî sene 318) coğrafya muallimliğine bi'l-istifâ infikâk iylemiştir.

Bolu sancağı mutasarrıflığından yazılan mülâhâzada mûmaileyhin iktidarı tasdik kılınmıştır. Hidemat-ı mezkûreye tarih-i ta'yini ve mikdâr-ı maâşıyla isti'fâsı Bolu sancağı mekteb-i idâdi müdriyetinin 4 Mart 319 tarihli tasdiknamesi sûret-i musaddıkasıyla Dâhiliye Nezâret-i Celîlesi muhasebeciliğinin 2 Nisan 318 tarihli müzekkere-i müzeyyilesinin ve tarih ve mahall-i velâdeti nüfus-ı tezkire-i Osmâniyesinin

musaddık sûretinden anlaşılıb bunların zikrolunan şehâdetnâmelerin sûret-i musaddıkası asl-ı terceme-i hâl varakasıyla birlikte hıfz idilmiştir.

Fi 1 Safer sene 1321 ve fi 16 Nisan sene 319.

Üçüncü sınıftan olan Mazkird kazâsı kâimmakâmlığına mûmaileyhin ta'yini hakkında Dâhiliye Nezâret-i Celîlesinde vukû' bulan iş'âr ve me'mûrin-i mülkiye komisyonundan virilen karar üzerine bi'l-istîzân şerefsâdır olan irâde-i seniyye-i hazret-i hilâfet-penâhî mucibince bin üç yüz yirmi iki senesi Şa'bânının dokuzunda 5 Teşrînievvel 320 bin yüz yirmi beş guruş maâşla mezkûr Mazkird kazâsı kâimmakâmlığına ta'yin buyrulmuştur.

DH. SAİDd. 118/191

Mustafa Sıdkı Efendi

Mehmed Raûf Efendinin oğludur. Bin iki yüz yetmiş dokuz sene-i hicrîyesinde sene-i mâliye 278) Halep vilâyetinde Kilis kasabasında tevellüd itdiği nüfus-ı tezkere-i Osmâniyesinde sûret-i musaddıkasında muharrerdir.

Kasaba-yı mezkûre sıbyân mektebinde mukaddime-i 'ulûmı ve medresede Arabî'den me'anîye kadar okuduğu ve Türkçe kitâbet itdiği terceme-i hâlinde münderctir. Halep mekteb-i i'dâdi-i mülkiyesinde bi'l-imtihân mekâtib-i ibtidai muallimliğine îfâ-yı iktidarını hâvi ehliyetname almıştır. Bin üç yüz yirmi senesi Cemaziyelahirinin yirmi yedisinde (17 Ağustos 318) yüz yirmi beş guruş maâşla vilâyet-i mezkûrede Bâb-ı Cebûl kazâsı nüfûs kitâbetine ta'yin olunmuştur.

Kazâ-yı mezkûr kâimmakâmlığından ehliyetiyle hüsn-i ahlak ve Dâhiliye Nezâreti nüfus-ı 'umûmîye müdîriyetine maâşıyla me'mûriyeti tasdîk kılınmıştır. Nüfûs tezkere-i Osmâniyesiyle Kilis kazâsı nüfûs me'mûriyetine ve mekâtib-i ibtidâiye muallimliğine îfâ-yı iktidarını hâvi Halep vilâyeti mekteb idâre-i mülkiye müdîriyetine ehliyetnamesinin vilâyet-i mezkûr meclis idâresinden musaddık sûretleri ve me'mûriyet-i hâzırası vazîfesini îfâ-yı mübâşeretini tarihini mütezammın Bâb-ı Cebûl kazâsı meclis idâresinin 9 Teşrînisânî sene 318 tarihli mazbatası asl-ı terceme-i hâliyle Dâhiliye Sicil-i Ahvâl şu'besinde mahfûzdur.

Fi 27 Receb sene 324 ve fi 8 Mayıs sene 322.

DH. SAİDd. 121/102

Mehmed Zekeriya Efendi

Belen habishanesi gardiyanlarından Salih Ağanın oğludur. Bin iki yüz doksan beş sene-i Hicrîyesinde “sene-i mâliye 1294” Halep vilâyetinin Kilis kasabasında tevellüd itdiği nüfus-ı tezkere-i Osmâniyesinde muharrerdir. Sıbyân mektebinde mukaddime-i ‘ulûm ve Halep vilâyeti mekteb-i rüşdiyesinde sarf ve nahv-i Arabî ve kitâbet ile fenn-i hesap ve coğrafya okuduğu ve Türkçe okuryazar idüğü terceme-i hâlinde mûnderctir. Bin üç yüz on dört sene-i hicrîyesinde Halep vilâyetinde telgrâfhanesine mülâzemetle üç yüz yirmi senesi Rebiülahirinin on beşinde “8 Temmuz 318” üç yüz guruş maâşla Beyrut vilâyetinde Trablusşam telgrâf ve posta merkezi muhâbere me’mûriyetine ta’yin kılınmıştır. Telgrâf ve posta nezâretinde vazifesini böyle devamı tasdik olunmuştur. Me’mûriyeti nezâret-i müşârunileyha sicil ve muhasebe kalemleri kuyûdına mutabık olub şu’bece aynen görülen nüfus tezkere-i Osmâniyesi kendüsüne i’âde idilmiştir.

Fi 21 Rebiulevvel sene 324 ve fi 2 Mayıs sene 322.

DH. SAİDd. 131/209

Mehmed Ökkeş Efendi

Tabur katiblerinden müteveffâ Ali Rıza Efendinin mahdûmudur. Bin iki yüz doksan üç sene-i hicrîyesinde (sene-i mâliye 1292) Kilis kasabasında tevellüd itdiği nüfus-ı tezkere-i Osmâniyesinde muharrerdir.

Kasaba-yı mezkûre sıbyân mektebinde mukaddemât-ı ‘ulûm-ı diniyeyi ve Rumkal’a mekteb-i rüşdiyesinde müretteb dersleri bâ’de’t-tahsîl 14 Temmuz sene 308 tarihinde â’lâ derecede şehâdetnâme almış ve bâ’dehu Urfa’da Câm’i-i kebir medresesinde bir mikdâr Arabî ve Fârisî okumuştur. Bin üç yüz on üç senesi Şa‘bânının dördünde (8 Kânûnusânî 311) yüz elli guruş maâşla Urfa sancağı Zirâat Bankası şu’besi muvakkat kitâbetine ta’yin kılınmış ve bin üç yüz on dört senesi Ramazânın yirmi dördünde (16 Kânûnusânî 312) ale’l-usûl tahlifi bi’l-icra iki yüz elli guruş maâşla kitâbet-i mezkûreye asaleten ta’yin olunub bin üç yüz on yedi senesi Rebiülevvelinin beşinde (1 Temmuz 315) maâşı üç yüz guruşa iblağ olunmuştur.

Urfa sancağı mutasarrıflığından yazılan mülâhazada mûmaileyh kitâbet-i mezkûreye îfâ-yı iktidarı olduğu anlaşılmağla tasdîk kılınur ve mezkûr banka idâre-i ‘umûmiyesinden yazılan mülâhâzada dahi mûmaileyh îfâ-yı vezâif itmektedir denilmiştir. Hidemat-ı sabıkasında müddet-i istihdâm ve mikdâr-ı maâş ve keyfiyet-i asalet ve beraât-ı zimmetini ve zamm-ı maâşını hâvi Urfa sancağı Ziraât Bankası şu’besi meclis idâresinin 23 Mart 315 tarihli mazbatası ve mekteb-i rüşdiye şehâdetnâmesi ve tezkere-i Osmâniyesi suret-i musaddıkları ve muhasebe-i merkezîyenin 6 Eylül 315 tarihli derkenarı terceme-i hâl varakasına merbût olub hizmet-i hâzırasında îfâ-yı vazîfeye tarih-i mübâşeretîyle mikdâr-ı maaşı ve tahlif olundığı evrâk-ı muhâbereden anlaşılmışdır.

Fi 6 Haziran sene 1324 ve fi 15 Cemaziyelevvel sene 322.

Mûmaileyh bin üç yüz yirmi senesi Rebiülevvelinin yirmi ikisinden (15 Haziran 318) üç yüz yirmi bir senesi Saferinin dokuzuna kadar (24 Nisan 319) üç yüz seksen gurus zamm-ı maâşla Birecik ziraâtbank sandukı muhasebe kitâbeti vekâletinde bulunduğı ve Şa‘bânın yirmi üçünde (1 Teşrînisânî 319) altı yüz gurus maâşla Birecik ziraâtbank sandukı muhasebe kitâbetine tahvîl idilüb maâşı üç yüz yirmi dört senesi Cemaziyelevvelinin yirmi ikisinde (1 Temmuz 322) yedi yüz gurusâ iblağ idildiğı ziraat bankası müdürîyet-i umûmiyesinin (Teşrînisânî 323) tarihli vukû’ât pusulasında muharrerdir.

Mûmaileyh bin üç yüz yirmi beş senesi Zilhiccesinin yirmi dokuzunda (20 Kânûnusânî 323) maâşıyla Akka ziraat bankası sanduk muhasebe kitâbetine nakl idildiğı ve hizmet-i sabıkasından beriü’z-zimme idüğü (24 Mayıs 324) tarihli vukû’ât pusulasında buyrulmuşdur.

Mûmaileyhin bin üç yüz yirmi yedi senesi Zilhiccesinin yedisinde 7 Teşrînisânî 325 icra kılınan tahkîkatında bin gurus maâşla Evkâf-ı Hümayûn Nezâreti muhasebe idâresi birinci sınıf kitâbetine ta’yin idilüb 5 Kânûnuevvel 325 tarihinde îfâ-yı vazîfeye mübâşeret iylediğı nezâret-i müşârünileyha sicil şu’besinin 26 Nisan sene 326 tarihli vukûat pusulasında muharrerdir.

Mûmaileyhin bin üç yüz yirmi dokuz senesi Rebiülevvelinin on üçünden i’tibaren (1 Mart 327) bin beş yüz gurus maâşla Üsküdar evkâf idâresi muhasebe me’mûrluğuna ta’yin kılındığı 10 Mayıs 327 tarihli vukû’ât pusulasıyla bildirilmiştir.

Mûmaileyh üç yüz otuz senesi Cemaziyelevvelinin üçünde (7 Nisan 328) maâşıyla Beyoğlu evkâf idâresi meclis me'mûrluğuna nakl edildiği 21 Nisan sene 328 tarihli vukû'ât pusulasında gösterilmiştir.

Mûmaileyhe me'mûriyetiyle aralarında hâsıl olan imtizacsızlıktan dolayı idarede bekası muvaffak görülememekle ba'de mâ imtizacsızlığı ve 'adem-i devâmı görüldüğü halde muamele-i kanuniyye icra itmek üzere üç yüz otuz senesi Cemziyelahiresnin on altısında 20 Mayıs sene 328 vezne idaresine nakldildiği 17 Haziran sene 328 tarihli vukû'ât pusulasında gösterilmiştir.

Fî 14 Teşrînievvel sene 328.

DH. SAİDd. 136/19

Muhiddin Efendi

Mahlûtzâde müteveffâ İbrahim Ağanın oğludur. Bin iki yüz doksan dokuz sene-i hicrîyesinde sene-i mâliye 1298 Kilis kasabasında tevellüd itdiği nüfus-ı tezkere-i Osmâniyesi suret-i musaddıkasında muharrerdir.

Kasaba-yı mezkûre sıbyân mektebinde mukaddime-i 'ulûm ve rüşdiye mektebinde müretteb fûnunı kıraatla 19 Temmuz 314 tarihinde şehâdetnâme almıştır. Türkçe okuyub yazdığı ve Arabî tekellüm itdiği terceme-i hâl varakasında münderctir. Bâb-ı Cebûl kazâsı mâl kalemine beş sene kadar mülâzemet sûretiyle devam itdikden sonra bin üç yüz yirmi iki senesi Şa'bânının on sekizinde (14 Teşrînievvel 320) şehrî iki yüz guruş maâşla İskenderun kazâsı mâliye müdürü refakâtine ta'yin kılınmıştır. Kazâ-yı mezkûr mâl müdürü vekâletiyle kâimmakâmlığına müştereken yazılan mülâhaza atf ile Mâliye Nezâret-i Âliyesinden vazîfe-i me'mûriyeti îfâ-yı iktidarı kâfi olduğu beyân kılınmıştır. Nüfûs-ı tezkere-i Osmâniyesiyle mekteb şehâdetnâmesi ve mezkûr mülâzemetindeki hüsn-i hizmetiyle erbâb-ı iktidardan bulunduğu mütezammın Bâb-ı Cebûl kazâsı meclis idâresinin 23 Eylül 321 tarihli mazbatası suret-i musaddıkası refakat-i mezkûreye tarih-i ta'yin ve mikdâr-ı maâşıyla emr-i tahlifinin icrası zımında Halep vilâyeti defterdarlığını tahrîrât-ı 'âlî tastîr kılındığını hâki muhasebe-i umûmiye-i mâliyenin 10 Teşrînievvel 321 tarihli ilm-ü haberi asl-ı terceme-i hâl varakasıyla şu'bece mahfuzdur.

Fi 2 Cemaziyelevvel sene 1324 ve fi 11 Haziran sene 322.

Mûmaileyh bin üç yüz yirmi üç senesi Şa‘bânın altısında 16 Teşrînievvel sene 321 maâşıyla Maarra kazâsı mâl müdürîyeti refakâtine üç yüz yirmi altı senesi Şa‘bânının sekizinde 23 Ağustos sene 324 üç yüz altmış gurus maâşla kazâ-yı mezkûr sanduk emanetine nakl idildiği mâliye sicil şu‘besinin 14 Haziran sene 325 tarihli vukûat pusulasıyla bildirilmiştir.

DH. SAİDd. 139/148

Mehmed ‘Âsım Efendi

Mudanya kazâsı nâibi müteveffâ Osmân Hayri Efendinin mahdûmudur. Bin iki yüz doksan sekiz sene-i hicrîyesinde (sene-i mâliye 1297) Halep vilâyetine tâbi Kilis kasabasında tevellüd itdiği nüfûs-ı tezkere-i Osmâniyesinde muharrerdir. Bergama kazâsı mekteb-i ibtidâisinde mukaddime-i ‘ulûm-ı diniyye gördükden sonra Alaşehir kazâsı mekteb-i rüşdiyesinden şehâdetnâme ahz iylemiştir. Bir müddet de İzmir mekteb-i i’âdî-i mülkiyesine devam iylediği ve Türkçe okuryazar ve Fransızca ve Rumcaya âşina olduğu terceme-i hâl varakasında mûnderctir. Bin üç yüz on sekiz senesi Şevvâlinin on ikisinde (20 Kânûnusânî 316) muhasebe-i umûmiye-i mâliye merkez kalemine mülâzemetle dahil ve üç yüz on dokuz senesi Muharreminin yirmi ikisinde (19 Mart 318) elli gurus maâşa nâil olarak üç yüz yirmi bir senesi Recebinin ikisinde (11 Eylül 319) otuz gurus zamm ile maâşı seksen gurusâ iblağ idilüb üç yüz yirmi iki senesi Saferinin beşinde (8 Nisan 320) bi’l-istî’fâ infikâk itmiş ve mâh-ı mezkûrun dokuzunda ve 12 Nisan 320 beş yüz gurus maâşla birinci dâire-i belediye tenvîriye kitâbetine ta’yin olunmuştur.

Mûmaileyhin ikdam ve gayreti meşhûd idüğüne dâir birinci dâire-i belediye muhasebeciliğinden yazılan mûlahaza makâm-ı emanete tasdîk kılınmıştır. Mûmaileyh muhasebe-i umûmiyedeki müddet-i istihdâmıyla mikdâr-ı maâş ve esbâb-ı infikâkına muvâfık kuyûd idüğü Mâliye Nezâretinin tezkere-i cevabiyesinden ve tenvîriye kitâbetine tarih-i ta’yiniyle mikdâr-ı maâşının kayda mutabığı terceme-i hâl varakası zuhurunda muharrer muhasebe-i emânet derkenarından anlaşılmiş ve tezkere-i cevabiye ol-bâbdaki şehâdetnâme ve tasdîkname ve nüfûs-ı tezkere-i Osmâniyesi sûretleri mezkûr varaka ile beraber şu‘bece hıfz olunmuştur.

Fi 18 Rebiülahir sene 1324 ve fi 29 Mayıs sene 322.

Mûmaileyh maâşî icra kılınan tensikatda 1 Haziran sene 325 tarihinde yedi yüz elli ve 19 Eylül 328 tarihinde sekiz yüz guruşa iblağ edilüb 1 Kânûnusânî 328 tarihindeki teşkilatda namı Bâyezid dâiresine tahvîl idilen dâire-i mezkûre tahakkuk me'mûrluğuna ta'yin kılındığı Şehremaneti sicil şu'besine 18 Kânûnuevvel 329 tarihli vukû'ât pusulasında bildirilmiştir.

Fi 15 Şubat sene 329.

DH. SAİDd. 140/201

Mehmed Emin Efendi

Müteveffâ Hüseyin Efendinin mahdûmudur. Bin iki yüz doksan yedi sene-i hicrîyesinde sene-i mâliye 1296 tevellüd itdiği nüfus-ı tezkere-i Osmâniyesi suret-i musaddıkasında sicil-i velâdeti Kilis kasabası idüğü terceme-i hâl varakasında muharrerdir. Kasaba-yı mezkûre sıbyân mektebinde mebâdi-i 'ulûm-ı diniyyeyi ve mekteb-i rüşdiyesinde de müretteb dersleri bâ'de't -tahsîl 19 Temmuz 314 tarihinde 'âlî dereceden mekteb-i rüşdiye şehâdetnâmesi almıştır. Kilis kazâsı tahrîrat ve mâliye kalemleriyle ziraat bankası sandukına birer müddet mülâzemetle devam itdikten ve üç yüz yirmi üç senesi Recebinin on sekizinden 15 Eylül 321 Ramazânının on beşine kadar 31 Teşrînievvel 321 şehri iki yüz elli guruş maâşla salüfüü'z-zikr bank sanduğu tahsîldarlığında bulunduktan sonra şehir-i mezkûrun on altısında 1 Kânûnuevvel 321 ale'l-usul tahlifi bi'l-icra iki yüz elli guruş maâş alub ziraat bankası sandukı muhasebe refakâtine ta'yin olunarak ifâ-yı vazîfeye mübâşeret iylemiştir. İdlib kâimmakâmlığından mumaileyhin terceme-i hâl ve varakası münderecatının magarime himmet idüğü ve mezkûr banka idâre-i umûmiyesinden el'yevm ifâ-yı vazîfe itmekte bulunduğu tasdik olunmuştur. Hizmet-i sabıkasında müddet-i istihdâmı ve mikdâr-ı maâşatı ve keyfiyeti infisâli ve berâat-ı zimmeti hâvi Kilis sandukı meclis idâresinde 5 Haziran sene 322 tarihli mazbatası ve nüfus-ı tezkere-i Osmâniyesiyle mekteb şehâdetnâmesi suret-i musaddıkası asl-ı terceme-i hâl varakasıyla mahfûz olub hizmeti cedîdesinde ifâ-yı vazîfeye tarih-i mübâşeretiyile mikdâr-ı maâş tahlif iylediği evrak-ı mezbûreden müstebân olmuştur. Fi 10 Rebiulevvel 325 ve fi 10 Temmuz 323.

Mûmaileyh bin üç yüz yirmi dört senesi Rebiulevvelinin on ikisinde 23 Nisan 322 seksen guruş zamm-ı maâşla Cısr Şugur kazâsı ziraat bank sandukı muhasebe kitâbeti vekâletine

nakl idilüb mah-ı mezkûrun yirmi ikisinde 1 Temmuz 322 dört yüz guruş maâşla asalet-i me'mûriyeti bi'l-icra üç yüz yirmi beş senesi Muharreminin üçünde 3 Şubat 323 üç yüz elli guruş maâşla Halep şu'besi kâtibi evvelliğine ve sene-i mezkûre Ramazânın yedisinde 1 Teşrînievvel sene 323 beş yüz guruş maâşla Ayntab kazâsı muhasebe kitâbetine nakl edilerek îfâ-yı vazîfeye mübâşeret iylediği ve hidemât-ı terakkîsınca bir güne zimmet ve ilişiği olmadığı ziraat bankası müdüriyet-i umûmiyesinin 20 Teşrînievvel 324 tarihli vukûat pusulasında muharrerdir.

DH. SAİDd. 143/185

Osmân Sâib Efendi

Müteveffâ Ahmed Sâib Efendinin oğludur. Bin iki yüz doksan iki sene-i hicrîyesinde (sene-i mâliye 1291) Kilis kasabasında tevellüd itdiği nüfûs-ı tezkire-i Osmâniyesi sureti-i musaddıkasında muharrerdir. Kasaba-yı mezbûre mekteb-i rüşdiyesinde dört sene kadar tadrîs ile mektebi terk iylediği ve oranın câmi'-i şerifinde Arabî ve Fârisî okuduğu ve Arabî ve Türkçe okuyub yazdığı terceme-i hâl varakasında münderctir. Bin üç yüz yirmi üç senesi Ramazânın on yedisinde (1 Teşrînisânî 321) şehri üç yüz guruşa müteceviz itmek üzere 'aidâtla Kilis kazâsının dokuzuncu dâire-i süvari tahsîldarlığına ta'yin ve tahsîlat idâre-i umûmiyesince (2032) numeroya veya kayd olunmuştur. Kazâ-yı mezkûr kâimmakâmlığıyla Halep vilâyeti defterdarlığı vekâletinden tahsîlat idâre-i umûmiyesi mümeyyizliği müdürlüğinden yazılan mülâhazalara atf ile Mâliye Nezâret-i Celîlesinden îfâ-yı vazîfeye kifâyeti beyân kılınmıştır. Nüfûs-ı tezkire-i Osmâniyesinde musaddık sûretiyle mezkûr tahsîldarlığa tarih-i ta'yin ve mikdâr-ı 'aidâtını ve mukayyid bulunduğu numarolu müş'ir idâre-i mezkûrenın 8 Teşrînievvel 1322 tarihli müzekkeresi asl-ı terceme-i hâl varakasıyla şu'bece mahfûzdır.

Fi 25 Cemaziyelevvel 1325 fi 22 Haziran 1323.

DH. SAİDd. 143/237

Mehmed Fehmi Efendi

Tabib Ali Efendinin mahdûmudur. Bin iki yüz seksen iki sene-i Hicrîyesinde (sene-i mâliye 1281) Kilis kasabasında tevellüd iylediği nüfus-ı tezkere-i Osmâniyesi sureti-i musaddıkasında muharrerdir. Mahallî ibtidâi mektebinde mukaddemât-ı 'ulûmı ve

rüşdiye mektebinde okunması meşrut dersleri tahsîl iylediği ve Arabî ve Türkçe okuyub yazdığı terceme-i hâl varakasinda mestûrdur. Bin üç yüz sene-i mâliyesinde beş yüz guruş maâşla Halep emlâk-ı hümayûn idâresi ta'sîr kitâbetinde bir mah kadar ve üç yüz iki sene-i mâliyesinde yedi yüz elli guruş ücret-i maktû'a ile idâre-i mezkûre ve üç yüz sekiz sene-i mâliyesinde beş yüz guruş ücret-i maktû'a ile Mercuiyun kazâsı dâhilinde Hunin (Huneyn) nâhiyesi mikdar-ı ağnam kitâbetlerinde ve üç yüz on bir senesi Muharreminin yirmi dokuzunda (1 Ağustos 309) üç yüz on üç senesi Cemaziyelahiresinin on ikisine kadar (18 Teşrinisânî 311) üç yüz guruş maâşla Talas sancağı polis me'mûriyetinde istihdam olunub üç yüz on yedi senesi Rebiülahirinin dördünde (30 Temmuz 315) üç yüz guruş maâşla Belen emlâk-ı hümayûn idâresi otlakiye me'mûrluğuna ta'yin olunmuş ve Şevvâlin on üçünde (1 Şubat 315) isti'fâen infikâk itmiştir. Umûr-ı me'mûresini hüsn-i îfâ iylemekde bulunduğu Belen emlâk-ı hümayûn idâresi müdürlüğinden yazılan mülâhazaya atfen Suriye emlâk-ı hümayûn komisyonu riyâsetinden tensik ve Hazine-i Hassa-i Şahâne Nezâret-i Âliyyesinden tasdik buyurulmuştur.

Bulduğu hizmetle aldığı ücûrât ve maâşının mekâdiriyle tevârihini mübeyyin Halep emlâk-ı hümayûn idâresiyle Mercuiyun kazâsı meclis idâresi Beyrut vilâyet-i celîlesi polis ser komiserliği tarafından virilen üç kıt'a berâat-ı zimmet mazbatası ve nüfus-ı tezkere-i Osmâniyesi suret-i musaddıkası asl-ı terceme-i hâl varakasıyla birlikde şu'bece hıfz olunmuş ve beyan olunarak me'mûriyetinde tarih-i istihdâm ve infikâkıyla aldığı maâş mikdâr-ı hazine-i hassa-i şahânece mazbût kaydından müstebân olmuştur.

Fi 28 Cemaziyelahir sene 1325 fi 26 Temmuz sene 1327.

DH. SAİDd. 146/78

Ahmed Hikmet Efendi müteveffâ Mustafa Efend'nin oğludur.

Bin ki yüz doksan iki senesi Saferinin beşinde 1 Mart sene 291 Kilis kasabasında tevellüd iylediği tezkere-i Osmâniyesi suret-i musaddıkasında muharrerdir.

Mahall-i mezkûr sıbyan mektebinde mukaddime-i "ulûmı ve medresede Arabîden sarf ve nahiv ve mantık ve me'ânîyi ve Fârisîden Gülistan ve Hâfız'a kadar ve Halep vilâyeti Darü'l-muallimînin tedrisi müfâd olan dersleri de ta'lim idüb vilâyet-i mezkûre ma'ârif idaresince imtihanı bi'l-icra ve muallimliğe kesb-i imtihan iylediğini müş'ir 6 Mayıs sene

320 tarihli şehâdetnâme almıştır. Türkçe okuryazar olduğu Arabî ve Fârisî lisanlarıyla tekellüm iylediği terceme-i hâlinde muharrerdir.

Bin üç yüz on iki senesi Recebinin yirmi altısında 10 Kânûnuevvel sene 310 yüz seksen guruş aylıkla Halep vilâyeti dahilinde Antakya kazâsında Dersuye karyesi mekteb-i ibtidâiyesi muallimliğine ta'yîn ve üç yüz on üç senesi Recebinin yirmi sekizi 21 Kânûnusânî sene 311 mezkur maâşla kazâ-i mezkûrda Dört Ayak mekteb-i ibtidaiyyesi muallimliğine naklidilmiş ve üç yüz on sekiz senesi Şevvâlinin yirmi üçünde 20 Kânûnusânî sene 311 isti'fâen infisâl iylemiştir.

Üç yüz on dokuz senesi Şevvâlinin on dördünde 1 Kânûnusânî sene 317 yine seksen guruş aylıkla mezkur mekteb-i ibtidai muallimliğine ta'yin ve 321 senesi Cemaziyelevvelinin yirmi birinde 11 Temmuz sene 319 ikinci defter-i evrak mezkur maâşla Dört Ayak mekteb-i ibtidaisi muallimliğine ve Şevvâlin yirmi altısında 1 Kânûnusânî sene 319 yine o maâşla Nil Hilasi mekteb-i ibtidaiyyesi muallimliğine naklolunub ve üç yüz yirmi iki senesi Muharreminin yirmi yedisinde 21 Mart sene 325 istifâen infisal iderek bir müddet Kilis kazası bidayet mahkemesi kalemine ve muahharan Dersâdet'e gelüb Hazine-i Celile-i Maliye muhasebat ve damga ve tahrir-i vergü tahsil idaresi muhasebe kalemlerine mülazemetle üç yüz yirmi üç senesi Zilhiccesinin yirmi altısında 1 Receb sene 323 elli guruş maâşla tavzif idilmiştir tahrir ve virgü müdirliğine yazılan mülâhazaya atf ile Maliye Nezâret-i Celîlesinden kaleme devam ve vazifesine say ve ikdam itmekde olduğu beyan kılınmıştır.

Nüfûs-ı tezkere-i Osmaniyesiyle şehâdetnâmesinin suret-i musaddıkları ve mezkur muallimliklerden müddet-i istihdam ve mikdar-ı maâş ve esbab-ı infisâliyle bir güne ilişiği olmadığı ve hüsn-i hal-i ashabından bulunduğunu mütazammın mûmaileyhe Ma'ârif Nezâret-i Celîlesine virdiği istid'âsı üzerine Nezâret-i müşarunileyha muhasebesinin 1 Kânûnusânî sene 319 tarihli derkenarı asl-ı terceme-i hal varakasıyla şu'bece mahfuz olub bu kere tahrir-i virgü idaresince mezkûr maâşla tarih-i mezbûrda tavzif olunduğu da müdiriyet-i mezkûre canibine yazılan mülâhaza ile tasdîk idilmiştir.

Fî 4 Zilkade sene 325 ve fî 26 Teşrînisânî sene 323

Mûmaileyhin maâşı bin üç yüz yirmi dört senesi Rebiulahirinin on altısında 27 Mayıs sene 322 yüz guruşa ve üç yüz yirmi beş senesi Muharreminin yirmi dördünde 24 Şubat

sene 322 yüz elli guruşa ve üç yüz yirmi altı senesi Saferinin yirmi beşinde 15 Mart sene 324 yüz seksen guruşa iblağ idildiği Maliye Sicil şu'besinin 15 Şubat sene 322 ve 18 Nisan sene 323 ve 1 Eylül sene 324 tarihli vukû'ât pusulalarında bildirilmiştir.

DH. SAİDd. 148/104

Abdurrahman Lâmi Efendi

Hocazâde Mehmed Tahir Efendinin oğludur. Bin iki yüz doksan iki sene-i hicrîyesinde sene-i mâliye 1291 Halep vilâyetine tâbi Kilis kasabasında tevellüd iylediği nüfûs-ı tezkere-i Osmâniyesinde muharrerdir. Kasaba-yı merkumede Halil Paşa Medresesinde Kur'an-ı Kerim ve sarf ve nahiv okudukdan sonra Sultan Bayezid Câmî'-i Şerifi ders-i 'âmmlarından Mahmud Hamdi Efendinin halka-i tedrisine devam ile ikmâl-i tahsîl iderek icazetname almıştır. Arabî ve Türkçe okuryazar ve Fârisîye âşinadır. Yedi sene fahrî olarak Kilis kazâsı maârif komisyonu âzâlığında ve bir müddet de kezâlik fahrî olarak kazâ-yı mezkûr muhakeme-i şer'îyye baş katib vekâletinde bulunarak bin üç yüz yirmi bir senesi Cemaziyelevvelinin on üçünde geye-i Mayıs 319 kitâbet-i mezkûre vekâletname infikâk itmiş ve üç yüz yirmi beş senesi Rebiülevvelinin yirmi birinde bâ ibtida-yı hariç Bursa müderrisliği tevcîh ve üç yüz yirmi iki senesi Şevvâlinin on beşinde mûsilla-yı Süleymaniyeye terfi' olunub ve Zilkadenin yirmi dokuzunda icazetname almasından naşi gümüş liyakat madalyası ihsan buyrulmuş ve bin üç yüz yirmi dört senesi Şa'bânının dokuzunda 14 Ağustos 322 şehri dört yüz guruş maâşla Ergani sancağı evkâf müdürliğine ta'yin ve ale'l-usul tahlifi icrâ kılınmıştır. Kilis maârif komisyonu âzâlığıyla mahkeme-i şer'îyesi baş katib vekâletindeki hüsn-i hizmet ve beraâti kazâ-yı mezkûr idâre meclisinin 17 Nisan 320 ve Ergani evkâf müdürliğine tarih-i ta'yin ve mikdâr-ı maâşla ve icra-yı tahlîfide meclis-i idâre-i evkâfin 14 Eylül 322 tarihli mazbatalarında anlaşılıb evrâk-ı mezkûre asl ve sûret-i musaddıkları şu'bece hıfz ve nüfus-ı tezkere-i Osmâniyesi ve iki kıt'a rûs-ı hümâyûn ve liyakat madalyası ve berat-ı 'âlişânî ve bin üç yüz yirmi iki tarihli icazetname görülerek i'âde kılınmıştır.

Fi 26 Şevvâl 325 ve fi 19 Teşrinisânî 323.

Mûmaileyhin bin üç yüz yirmi yedi senesi Ramazânın on yedisinde (19 Eylül 325) beş yüz guruş maâşla Mar'aş evkâf me'mûrluğuna naklolunub bin üç yüz yirmi sekiz senesi Muharreminin selhinde (26 Kânûnusânî 325) Halep vilâyetince icra kılınan tensikatda bin

guruş maâşla me'mûriyetinin îfâ idildiği evkâf sicil şu'besinin 26 Nisan 326 tarihli vukûat pusulasında gösterilmiştir.

Mûmaileyh mahall-i me'mûriyetinde sınıf-ı me'mûriyetiyle gayr-i mütenâsib ahvâl ve harekâtta bulunarak bu sebeple hakkında şikayetin hâvî itmekde olduğu anlaşılmasına mebnî üç yüz otuz senesi Saferinin on birinde (18 Kânûnusânî 327) azlilerek üç yüz otuz senesi Rebiülahirinin on ikisinde (18 Mart 328) yedi yüz elli guruş maâşla Kartal kazâsı evkâf me'mûrluğuna ta'yin kılınmış olduğu 22 Nisan 328 ve 1 Mayıs sene 328 tarihli vukûat pusulasında gösterilmiştir.

Mûmaileyh üç yüz otuz senesi Cemaziyelevvelinin on dokuzunda (23 Nisan 328) bin guruş maâşla Trablusşam evkâf me'mûrluğuna ta'yin kılındığından dolayı 29 Nisan 328 tarihinde me'mûriyet-i sabıkasında infikâk ve 13 Mayıs 328 tarihinde me'mûriyet-i cedidesinde işe mübâşeret iylediği ve me'mûriyet-i sabıkasından dolayı bir güne zimmet ve ilişiği olmadığı 6 Teşrînievvel sene 328 tarihli vukûat pusulasında gösterilmiştir.

Fi 15 Kânûnuevvel sene 328.

Mûmaileyh tezyîd-i varidad ve ıslah-ı muamelât ve kuyudat hususunda şâyân-ı takdir hidematı meşhur olduğu meclis-i muhasebe-i idâresi mazbatasında gösterilmiş olmakla işbu hüsn-i hizmetinin sınıfının terfi ve terakkisine medâr olmak üzere siciline tezyili makam-ı nezâretin tensibine iktiran iylemiş idüğü 2 Temmuz 329 tarihli vukûat pusulasıyla buyrulmuştur.

Fi 29 Eylül sene 329.

DH. SAİDd. 156/216

Musa Kazım Efendi

Kilis kazâsı tapu kâtibi müteveffâ Mustafa Behcet Efendinin oğludur. Bin iki yüz yetmiş iki sene-i hicrîyesinde “1271 sene-i mâliye” Kilis kasabasında tevellüd itdiği nüfus-tezkire-i Osmâniyesinin sûret-i musaddıkasında muharrerdir. Kilis'de Kesik Minare Câmi'-i Şerifi medresesinde bir mikdâr Arabî ve Fârisî okuduğu ve Türkçe okuyub yazdığı terceme-i hâlinde münderctir. Bin üç yüz yirmi bir senesi Cemaziyelahirinin altısından 17 Ağustos 319 Şevvâlinin yirmi sekizine kadar 3 Kânûnusânî 319 Zilhiccesinin on

birinden 15 Şubat 319 üç yüz yirmi üç senesi Muharreminin üçüne kadar 25 Şubat 320 Münbiç ve şehir-i mezbûrun yedisinden 1 Mart 321 üç yüz yirmi dört senesi Muharreminin on yedisine kadar geye-i Şubat 321 Belen ve mah-ı mezbûrun on sekizinden 1 Mart 322, üç yüz yirmi beş senesi Muharreminin yirmi dokuzuna kadar geye-i Şubat 322 Maarra kazâları tahsîlat müfettişliklerinde dörder yüz guruş ‘âidâtla istihdâm olunarak müfettişliklere tahvîl-i infisâl itmiş ve muahharan vazîfesine mübâşereti tarihinden i’tibaren şehri dört yüz guruş mütecaviz itmemek üzere ‘âidâtıyla Belen kazâsı tahsîl me’mûriyetine ta’yin kılınmıştır.

Halep vilâyeti defterdarlığı vekâletiyle vâlîliğinden ve tahsîlat idâresinden yazılan mülâhazalara atfen Mâliye Nezâret-i Celîlesinin îfâ-yı vazifeye kifâyeti beyân kılınmıştır. Nüfus-ı tezkire-i Osmâniyesiyle hidemat-i sabıkasında müddet-i istihdâm ve mekâdir-i ‘âidât ve esbâb-ı infisâl ve keyfiyeti beratını müş’ir Halep vilâyeti meclis idâresinin 22 Mart 323 tarihli bir ve 5 Nisan 323 tarihli dört kıt’a ki cem’an beş kıt’a mezabıt sûret-i musaddıkası ve hidmet-i haziresine suret-i ta’yin ve mikdâr-ı aidatını mütezammın tahsîlat idâresinin 4 Şubat 323 tarihli mezekkeresiyle terceme-i hâl varakasıyla beraber şu’bede mahfûzdir.

Fi 21 Receb sene 1327 ve fi 25 Temmuz sene 1325.

DH. SAİDd. 156/233

Mehmed Ökkeş Efendi

Tüccardan Kilisli müteveffâ Ahmed Beyin oğludur. Bin iki yüz doksan sekiz sene-i hicrîyesinde sene-i mâliye 1297 Kilis kasabasında tevellüd itdiği nüfus tezkire-i Osmâniyesinin suret-i musaddıkasında muharrerdir. Kasaba-yı mezkûre sıbyân mektebinde mukaddime-i ‘ulûmı tahsîl idib muahharan mekteb-i rüşdiyesine girmiş ise de bir müddet sonra hastalığı sebebiyle ikmâl-i tahsîl itmeksizin terk iylediği ve Türkçe okuyub yazdığı terceme-i hâl varakasında mündercdir.

Bin üç yüz on yedi senesi Rebiülevvelinin on altısında 15 Ağustos 315 iki yüz elli guruş maâşla Rakka kazâsı tahrîrat kitâbetine ta’yin ve üç yüz on sekiz senesi Muharreminin dördünde 21 Nisan 315 ‘adem-i iktidarından dolayı azliliderek üç yüz on dokuz senesi Rebiülevvelinin on altısında 22 Temmuz 317 yüz yirmi beş guruş maâşla Cısr-i Şugur

kazası kitabetine ta'yin üç yüz yirmi üç senesi Ramazânı guresinde 27 Teşrînievvel sene 320 terfiân dört yüz guruş aıdatıyla Belen kazâsı tahsîlat müfettişliğine naklidilmesine mebnî infikâk ve Şevvâlin altısında 1 Kânûneuvvel 320 Belen'de vazîfesine mübâşeret itmiş ve üç yüz yirmi üç senesi Muharreminin sekizinde 1 Mart 321 mikdâr-ı mezkûr 'âidatla Cebel-i Sem'an ve üç yüz yirmi dört senesi Muharreminin on sekizinde 1 Mart 322 mezkûr 'âidatla Rakka kazâsı tahsîlat müfettişliğine nakl ve tahvîl olunub üç yüz yirmi beş senesi Muharreminin gagesinde gaye-i Eylül 322 me'mûriyetinin lağvıyla infisâl iderek muahharan vazîfesine mübâşereti tarihinden i'tibaren dört yüz guruş 'âidatla Pazarcık kazâsı tahsîl me'mûrluğuna ta'yin idilmiştir.

Halep vilâyeti defterdarlığı vekâletiyle vâlî vekâletine ve tahsîlat idâre-i umûmiyesinde yazılan mülâhazalara âtfen Mâliye Nezâret-i Celîlesinde îfâ-yı vazîfeye kîfâyeti beyan kılınmıştır. Nüfûs-ı tekire-i Osmâniyesiyle hidamat-ı vak'asında müddet-i istihdam ve mikdâr-ı maâşî ve esbâb-ı infisâli ve keyfiyet beratını hâkî Rakka ve Cizr-i Şugur ve Belen ve Cebel-i Sem'an kazâları meclis idârelerinin 7 Nisan 323 ve 12 Mayıs sene 323 ve 7 Mayıs sene 323 ve 29 Mart sene 323 ve 7 Eylül sene 323 tarihli meclis-i idâre-i vilâyetden musaddık mezabiti sûret-i musaddıkasıyla tahsîlat idâresinde 10 Mart sene 324 tarihli müzekkeresi ve Rakka tahrîrat kitâbetinde sebep-i infisâlini müş'ir Halep vilâyeti defterdarlığının 14 Teşrînisânî 323 tarihli tahrirat-ı cevabiyesi asl-ı terceme-i hâl varakasıyla birlikte şu'bede mahfûzdır.

Fi 29 Receb sene 327 ve fi 2 Ağustos sene 325.

DH. SAİDd. 157/26

Hanifi Ziya Efendi

Ulemâdan Attar müteveffâ Mehmed Efendinin oğludur. Hanifi Hocasâde dinmeğle müte'arifidir. Bin iki yüz yetmiş dokuz sene-i Hicrîyesinde sene-i mâliye 1279 Halep vilâyetinde Kilis kasabasında tevellüd itdiği nüfûs-ı tezkire-i Osmâniyesi sûret-i musaddıkasında muharrerdir. Ve sabık Kilis müftîsi müteveffâ Abdürrahman Zeki Efendiden 'ulûm-ı 'âliye ve eliyeye-i Arabiyye Arabiyyeyi tahsîl ve ikmâl-ı nesh iderek 11 Cemaziyelahir sene 316 tarihinde icazetname ve mekteb-i hukuk-ı şahânedede müretteb dersleri tedris ve ikmâl ile âlâ dereceden 6 Teşrînisânî sene 321 tarihli şehâdetnâme almıştır. Arabî ve Fârisî ve Türkçe tekellüm ve kitâbet itdiği terceme-i hâlinde

mezkûrdur. Bin üç yüz yirmi beş senesi Saferinin on dördünde 16 Mart sene 323 bin guruş maâşla ve encümen-i intihâb me'mûrin-i adliye kararıyla Priştine Bidâyet mahkemesi müdde'î-i umûmî mu'âvinliğine ta'yin buyrulmuştur. Tarih-i ta'yin ve mikdâr-ı ma'âşını mübeyyin Adliye Nezâret-i Celîlesi sicil-i me'mûrin müdürîyetinden terceme-i hâl varakasına yazılan derkenâr nezâret-i müşârunileyha makamından tasdîk kılınmış ve nüfûs tezkere-i Osmâniyesiyle icazetname ve şehâdetnâme sûret-i musaddıkası asl-ı terceme-i hâl varakasıyla birlikte sicil-i ahvâl idâre-i umûmiyesince hıfz edilmiştir.

Fi 22 Şevvâl sene 326 ve fi 3 Teşrînisânî sene 324

Mûmaileyh vazîfe-i me'mûriyetinde hüsn-i îfâ idemediğinden 14 Teşrînisânî sene 323 tarihinde azliyle yerine diğeri ta'yin olunub 26 Teşrînisânî sene 323 tarihinde bin guruş ma'âşla Elbasan sancağı Bidâyet mahkemesi â'zâlığına bi't-ta'yin esbab-ı kânûniyeden dolayı 3 Nisan sene 324 tarihinde azl ve 5 Kânûnusânî 324 tarihinde bin iki yüz altmış guruş maâşla Kozan sancağı Bidâyet mahkemesi müdde'î-i umûmî mu'âvinliğine ta'yin edilerek bi'l-ahire tahvîl-i îcâb itmesine mebnî 20 Mayıs 325 tarihinde bin dört yüz kırk guruş maâşla Muş sancağı Bidâyet mahkemesi müdde'î-i umûmî mu'âvinliğine naklolunmuş ise de kable'l-âzime 4 Temmuz sene 325 tarihinde istî'fâ idüb 8 Temmuz 325 tarihinde iki bin beş yüz guruş maâşla Suriye sancağı Bidâyet mahkemesi riyasetine ta'yin olunarak zîrde muharrer olduğu üzere Mecîdiye kazâsı kâimmakâmılığına naklidilmesine mebnî 22 Teşrînisânî 326 tarihinde yerine diğeri ta'yin kılındığı Adliye Nezâret-i Celîlesi sicil-i me'mûrinin 17 Nisan 327 tarihli müzekkire-i cevabiyesi ile buyurulmuştur. Mecîdiye kazâsının ehemmiyet-i mevki'yesine mebnî kazâ-yı mezkûr kâimmakâmılığına evsât-ı matlûba hâiz olan mûmaileyhin ta'yîni için vilâyet vâlî vekâletinden vâki'olan iş'âr üzerine bin üç yüz yirmi sekiz senesi Muharrem'in yirmi birinde "20 Kânûnusânî 325" iki bin beş yüz guruş maâşla kazâ-yı mezkûr kâimmakâmılığına ta'yin buyrulmuştur. Mûmaileyhin 10 Kânûnusânî 326 tarihinde şehîden vefât iylediği Halep vilâyeti vâlîliğinin 13 Mart 327 tarihli tahrîrâtından anlaşılmıştır.

DH. SAİDd. 157/193

Mehmed Cemîl Efendi

Yafa redif taburunun dördüncü bölüğü mülazım-ı evveli Abdülrezzak Efendi'nin oğludur. 1305 sene-i hicriyesinde "sene-i maliye 1304" Halep vilayetinde Kilis kasabasında tevellüd itdiği nüfus-ı tezkire-i Osmaniye sureti musaddıkasında muharrerdir. Kasaba-yı mezkure mekteb-i ibtidâîsinde mukaddime-i 'ulûm-ı dîniyeyi ve Yafa mekteb-i rüşdiyesinde tedris-i mu'tâd olan "ulûm ve fûnunu okuyub 25 Haziran sene 318 tarihli şehâdetnâme-yi almıştır. Arabi ve Türkçe tekellüm ve kitabet itdiği terceme-i hal varakasında munderctir. Beş sene kadar Yafa kazası mal kalemine mülazemetle devam edip ahiren bi'l-ımtihan 1326 senesi Zilkadesinin beşinde (16 Teşrînisânî 324) 200 kuruş maâşla Yafa kazası tahsilat-ı müfredat kitabetine ta'yin olunmuştur. Kazâ-yı mezkûr mal müdürlüğü ile kâimmakâmlığından ve Kudüs-i Şerif sancağı muhasebeciliği ile mutasarrıflığından yazılan mülâhazalara atf ile Maliye Nezâret-i Celîlesinden ehliyeti vazifesiyle mütenasib olduğu beyan olunmuştur. Nüfus tezkire-i Osmaniyesiyle mekteb şehâdetnâmesinin ve Yafa mal kalemine mülazemetle hüsn-i hizmet itdiğine dair Kudüs-i Şerif meclis idaresinden müzeyyel Kaza-yı mezkûr meclis idaresinin 12 Temmuz sene 324 tarihli ve 195 numarolu mazbatası suret-i musaddıkası asl-ı terceme-i hal varakasıyla Şu'bece hıfz idilmiş ve me'muriyet-i hazırasına tarih-i ta'yin ve mikdar-ı maâş Kudüs-i Şerif Sancağı muhasebeciliğinin 4 Mayıs sene 325 tarihli ve 35 numarolu tahriratında gösterilmiştir.

Fî 4 Cemaziyelahir sene 1327 fî 9 Haziran sene 1325.

DH. SAİDd. 158/2

İzzet Efendi

Hacı Murad Ağazâde Ökkeş Efendinin oğludur.

Bin iki yüz yetmiş sene-i hicriyesinde sene-i mâliye 270 Kilis de tevellüd iylediği nüfus-ı tezkire-i Osmâniyesi suret-i musaddıkasında muharrerdir.

Mahalli ibtidai mektebinde okuyub suret-i hususîde dahi tahsîl iylediği ve Arabî ve Türkçe kitâbet itdiği terceme-i hâl varakasında munderctir.

Bin iki yüz doksan altı senesi Saferinin yirmi birinden 1 Şubat sene 94 üç yüz senesi Zilhiccenin onuna kadar geye-i Eylül sene 99 iki yüz elli guruş maâşla Kilis kazası belediye dâiresi kitâbet ve sandık emanetinde ve üç yüz bir senesi Muharreminin on

üçünden 1 Teşrînisânî sene 99 üç yüz iki senesi Zilhiccesinin ikisine kadar gaye-i Ağustos 301 yüz elli guruş maâşla dâire-i mezkûre sanduk emanetinde ve üç yüz dört ve beş sene-i mâliyesinde yirmi guruş ücretle Cebel-i 'Îsâ emlâk-ı hümayûn şu'besi ta'dâd-ı ağnam kol muharrerliğinde istihdâm olunarak üç yüz yedi senesi Receb-i Şerifinin yirmi birinde 1 Mart 306 üç yüz yetmiş beş guruş nısf-ı maâşla Halep emlâk-ı hümayûn idâresine merbut Ebû Kalkal şu'besi baş kitâbeti vekaletine ta'yin olunub Zilhiccenin yirmi altısında 1 Ağustos 306 altı yüz guruş maâşla Cebel-i Hasi emlâk-ı hümayûn şu'besi kitâbet-i sâniligine ve üç yüz dokuz senesi Muharrem'in yirmi ikisinde 15 Ağustos 307 sekiz yüz guruş maâşla Cebel-i İsa emlâk-ı hümayûn şu'besi baş kitâbetine ve üç yüz on senesi Muharrem'in yirmi ikisinde 15 Temmuz 308 maâş-ı mezkûr Hasi şubesi şu'besi baş kitâbetine nakl ve tahvîl olunarak üç yüz on bir senesi Şa'bân-ı Şerif'in guresinde 26 Kânûnusânî 309 isti'fâ itmişdir.

Halep emlâk-ı hümayûn idâresinde mûmaileyh umur-ı mevdû'asını hüsn-i hizmetle îfâ itmiş olduğu tensîk ve Hazine-i Hassa-i Şâhâne Nezâret-i Celîlesine tasdîk olunmuşdur. Kilis belediye dairesi kitâbetiyle sanduk emanetinde bulunduğu müddetle aldığı maâşat mekâdirini ve infikâkı isti'fâ sûretiyle vukû' bulduğunu mübeyyin Halep vilâyet-i 'aliyyesinin üç yüz dört ve beş sene-i mâliyesinde yirmi guruş ücretle Cebel-i İsa ta'dâd-ı ağnam kol muharrerliğinde istihdâm olındığı kayden anlaşılmış ise de üç yüz beş senesinde âşâr muharrerliğinde istihdâm olındığına dâir bir kayd görülememiş olduğunu mübeyyin Halep Emlâk-ı Hümayûn idâresinin muharrerât-ı cevâbîyeleri ve Kilis daire-i belediyesiyle zîri Halep Emlâk-ı Hümayûn idâresinin musaddık Ebû Kalkal idaresine virilen üç kıt'a berâat-ı zimmet mazbatası ve nüfûs-ı tezkire-i Osmâniyesi sûret-i musaddıkası asl-ı terceme-i hâl varakasıyla şu'bece hıfz olunmuş ve Emlâk-ı Hümayûn idârelerince sebk iden hidemâtle aldığı maâşat tevarihi ve kemmiyyâtı ve tarih-i isti'fâsı Hazîne-i Hassa-i Şâhânece mazbut kaydından müsteban olmuştur.

Fi 22 Temmuz sene 324 fi 7 Receb sene 326.

DH. SAİDd. 159/116

Ahmed Akif Efendi

Tüccardan Mehmed Şefik Efendinin mahdûmudur. Bin üç yüz sene-i Hicrîyesinde sene-i mâliye 299 Kilis kasabasında tevellüd itdiği nüfûs-ı tezkere-i Osmâniyesi sûret-i

musaddıkasında muharrerdir. Kasaba-yı mezkûre sıbyan mektebinde mukaddimât-ı ‘ulûm-ı diniyeyi ve mekteb-i rüşdiyesinde müretteb dersleri tahsîl iylediği zâyi’ itdiği şehâdetnâme yerine virilen 20 Temmuz 320 tarihli tasdîknameden anlaşılmıştır.

Kilis kazâsı virgü kaleminde bir müddet mülâzemetle devam itdikden sonra bin üç yüz yirmi altı senesi Cemaziyevvelinin on dördünde 1 Haziran 324 ale’l-usul tahlîfi bi’l-icra iki yüz guruş maâşla İdlib Ziraat Bankası sandukı bedelât-ı nakdiye tahakkuk kitâbetine ta’yin olunarak îfâ-yı vazîfeye mübâşeret iylemiştir. İdlib kazâsı kâimmakâmlığında mûmaileyh terceme-i hâl varakası münderecatı tasdik ve mezkûr banka idâre-i umûmiyesinde îfâ-yı vazîfe itmekte bulunduğu tensîk olunmuştur.

Sâlifü’z-zikr mülâzemetde hüsn-i hidmetini hâvi Kilis kazâsı meclis idâresine 25 Mayıs sene 324 ve 24 Haziran sene 324 tarihli mazbataları ve nüfûs-ı tezkere-i Osmâniyesini ve mekteb tasdîknamesi sûret-i musaddıkası asl-ı terceme-i hal varakasıyla şu’bece mahfûz olub hizmet-i hâzırasında îfâ-yı vazîfeye tarih-i mübâşeretiyle mikdâr-ı maâş ve tahlif olduğu evrak-ı muhabereden anlaşılmıştır.

Fi 28 Muharrem sene 327 ve fi 7 Şubat sene 324.

Mûmaileyh bin üç yüz yirmi yedi senesi Rebiülahirinin yirmi ikisinde 1 Mayıs 325 maâşla Ayntab sandukı tahkik kitâbetine nakl edilub Cemaziyevvelin yirmi dördünde (31 Mayıs sene 325) me’mûriyetinin lağvından nâşî açıkda kalarak Recebin onunda (15 Temmuz 325) üç yüz guruş maâşla Ayntab sandukı muhasebe kitâbeti refakatine ta’yin idildiği ve hidemat-ı sabıkasından beriü’z-zimme 26 Haziran sene 326 tarihli vukûat pusulasında muharrerdir.

DH. SAİDd. 160/78

Abdussamed Saim Efendi

Müteveffâ Ökkeş Efendinin oğludur. Bin üç yüz iki sene-i hicrîyesinde sene-i mâliye 301 Kilis kasabasında tevellüd iylediği nüfûs-ı tezkere-i Osmâniyesi suret-i mısaddıkasında muharrerdir. Mahallî sıbyân mektebinde mukaddime-i ‘ulûm-ı diniyye ve mekteb-i rüşdiyesinde müretteb dürûsu ba’de’t-tahsîl 1 Temmuz sene 318 tarihli şehâdetnâmeyi almıştır. Türkçe okuryazar. Bir müddet Kilis kasabasında mâliye kalemine mülâzemetle üç yüz yirmi üç sene-i Rûmîsinde altı yüz guruş maktû’î ücretle oranın ağnam kitâbetinde

istihdâm olunmuş ve muahharan mahallince bi'l-ımtihân vazîfesine mübâşereti tarihinden i'tibaren iki yüz guruş aylıkla kazâ-yı mezbûr müfredât kitâbetine ta'yin olunmuştur.

Kazâ-yı mezkûr mâl müdürliği ile Halep vilâyeti defterdarlığı vekâletinde yazılan mülâhazalara atfen Mâliye Nezâret-i 'Âlîsine îfâ-yı vazîfesine kifâyeti beyân kılınmıştır. Nüfûs tezkeresiyle şehâdetnâme ve ağnam kitâbetinde suret-i istihdâm ve mikdârı ücretini nâtik kazâ-yı mezkûr meclis idâresinin 12 Haziran sene 324 tarihli mazbatasının sûret-i musaddıkası asl-ı terceme-i hâl varakasıyla şu'bece mahfûz olub kitâbet-i mezbûreye ta'yin ve mikdâr-ı maâşî vekâlet-i mebhûsenin 2 Eylül sene 324 tarihli tahrîratla vâridat muhasebesinin 3 Şubat 324 tarihli müzekkeresinde gösterilmiştir.

Fi 25 Rebiülahir sene 327 ve fi 2 Mayıs sene 325.

DH. SAİDd. 160/82

Abdülmenaf Efendi

Asâkir-i Osmâniye yüzbaşlarından müteveffâ Ahmed Ağanın oğludur. Bin üç yüz dört sene-i hicrîsinde sene-i mâliye 303 Kilis kasabasında tevellüd iylediği nüfûs-ı tezkere-i Osmâniye sûret-i musaddıkasında muharrerdir. Halep rüşdiye mektebinde müretteb dürûsu tahsîl 7 Mart sene 320 tarihli şehâdetnâmeyi almıştır. Arabî ve Türkçe okuryazar. Mahallince bi'l-ımtihân bin üç yüz yirmi altı senesi Cemaziyelevvelinin yirmi sekizinde (14 Haziran sene 324) iki yüz guruş aylıkla Bâb kazâsı müfredat kitâbetine ta'yin olunmuştur. Kazâ-yı mezbûr mâl müdür ve kâimmakâmlığına ve Halep vilâyeti defterdarlığı vekâletinden yazılan mülâhazalara atfen Mâliye Nezâret-i Âliyesinin îfâ-yı vazîfeye kifâyeti beyân kılınmıştır. Nüfûs tezkere-i Osmâniyesiyle mekteb şehâdetnâmesinin sûret-i musaddıkası asl-ı terceme-i hâl varakasıyla şu'bece hıfz idilmiş ve kitâbet-i mezbûreye tarih-i ta'yin ve mikdâr-ı maâşî vilâyet-i mezkûre defterdarlığı vekâletinin 21 Haziran sene 324 tarihli tahrîratla vâridat muhasebesinin 7 Şubat sene 324 tarihli müzekkeresinde gösterilmiştir.

Fi 28 Rebiülahir sene 327 ve fi 5 Mayıs sene 325.

DH. SAİDd. 161/144

Ahmed İhsan Efendi

Hancı Mehmed Ağa'nın mahdûmudur. Bin üç yüz sene-i hicrîyesinde sene-i mâliye 299 tevellüd itdiği nüfus tezkire-i Osmâniyesi sûret-i musaddıkasında ve mahall-i velâdeti vilâyet-i Kilis kasabası idüğü terceme-i hal varakasında muharrerdir. Kasaba-yı mezkûre sıbyân mektebinde mukaddemât-ı 'ulûm-ı diniyyeyi ve mekteb rüşdiyesinde müretteb dersleri ba'de't- tahsîl 13 Temmuz sene 319 tarihinde aliyyü'l-âlâ derecede rüşdi şehâdetnâmesi almışdır. Kilis kazâsı virgü kalemine bir müddet mülâzemetle üç yüz yirmi üç senesi Cemaziyelahirinin dördünden 24 Temmuz sene 321 üç yüz yirmi beş senesi Recebinin üçüne kadar 30 Temmuz sene 323 altmış guruş ücret-i şehriye ile kazâ-yı mezkûr ziraat bankası odacılığında istihdâm olundıktan sonra sene-i merkûme Recebinin beşinde 1 Ağustos sene 323 ale'l-usûl tahlîfi bi'l-icra iki yüz elli guruş maâşla Bâb kazası Ziraat Bank sandukı muhasebe kitâbeti refakâtine ta'yin olunarak îfâ-yı vazîfeye mübâşeret iylemişdir. Kilis kazâsı kâimmakâmılığından mûmaileyhin terceme-i hâl varakası münderecâtı tasdîk ve Ziraat Bankası idâre-i umûmiyesine îfâ-yı hizmet itmekde olduğu tensîk olunmuşdır. Hizmet-i sâbıkasında müddet-i istihdâm ve mikdâr-ı maâş esbâb-ı infikâk ve berâat-i zimmetini ve mülâzemetde hüsn-i hizmetini hâvi Kilis kazâsı virgü idaresiyle kazâ-yı mezkûr Ziraat Bankası sandukı meclisinin 31 Temmuz sene 323 tarihli mazbataları ve nüfus-ı tezkire-i Osmâniyesi ve mekteb-i rüşdiye şehâdetnâmesi sûret-i musaddıkası asl-ı terceme-i hâl varakasıyla mahfûz olub me'mûriyet-i hâzırasında îfâ-yı vazîfeye tarih-i mübâşeretiyle mikdâr-ı maâş ve tahlif olunduğı evrâk-ı muhâbereden anlaşılmışdır.

Fi 3 Şa'bân sene 327 ve fi 6 Ağustos sene 325

Mûmaileyhe bin üç yüz yirmi altı senesi Şa'bânının on yedisinde "1 Eylül sene 324" üç yüz guruş maâşla Ziraat Bank sandukı me'mûr refik-i evvelliğine tahvîl olunduğı ve 1 Nisan sene 325 tarihinde bedel-i nakdî i'tâ itmek üzere üç mâh yedi gün müddetle hizmet-i askeriyeye alınarak bu müddet zarfında nısf maâş aldığı ve üç yüz yirmi sekiz senesi Rebiülahirinin on dördünde "11 Nisan sene 326" yedi yüz guruş maâşla Zor Ziraat Bankası sandukı me'mûriyetine terfi' idilerek hidemât-ı sabıkasınca zimmet ve ilişliğı olmadığı 1 Şubat sene 326 tarihli vukûat pusulasında muharrerdir.

DH. SAİDd. 164/45

Mehmed Nuri Efendi

Ayntab Redif Alayı kâtibi Mehmed Şerif Efendinin oğludur. Bin iki yüz seksen yedi sene-i hicrîyesinde ve (sene-i mâliye 1287) Kilis kasabasında tevellüd iylediği nüfus-ı tezkire-i Osmâniyesi sûret-i musaddıkasında muharrerdir. Mahâlli sıbyân mektebiyle rüşdiye mektebinde müretteb dersleri tahsîl iderek 19 Eylöl sene 320 tarihli şehâdetnâme-yi almışdır. Türkçe okuyub yazdığı ve Arabî ve Fârisî'ye âşına bulunduğı terceme-i hâlinde mündercdir.

Bin üç yüz altı senesi Ramazânının on dokuzunda (6 Mayıs sene 305) yüzde altı guruş 'âidâtla idâre-i mahsûsasının Akka acenteliğine me'mûr olub üç yüz dokuz senesi Saferinin onunda (1 Eylöl 307) ayruca iki yüz seksen guruş iblağla Akka sancağı muhasebe kalemi mesalih-i câriye kitâbetine 'ilâve-i me'mûriyet sûretiyle bi't-ta'yin üç yüz on bir senesi Rebiülahirinin on birinde (9 Teşrînievvel sene 309) maâşî üç yüz elli guruşa iblağ olunarak üç yüz on iki senesi Ramazânının selhind mezkûr acentalıkda meşhûd olan hüsn-i hidmetine binâen 'uhdesine rütbe-i sâlise ve üç yüz on altı senesi Cemaziyelevvelinin yirmi üçünde terfiân rütbe-i sâniye sınıf-ı sânisî tevcîh buyrulmuş ve üç yüz on yedi senesi Şevvâlinin on üçünde (1 Şubat sene 315) maâşî dört yüz guruşa iblağ olunub üç yüz yirmi iki senesi Rebiülahirinin yirmi dokuzunda (30 Haziran sene 320) mezkûr acentalıkdan bi'l-isti'fâ kitâbet-i mezbûreden de me'zûnen memleketine gitdiği cihetle infikâk itmiştir. Sene-i merkûme Şa'bânının on ikisinde (11 Teşrînievvel sene 320) üç yüz elli guruş maâşla Halep vilâyeti muhasebe kalemine me'mûr olub üç yüz yirmi beş senesi Zilkadenin on dokuzunda (1 Kânûnusânî sene 323) maâşî dört yüz guruşa iblağ olunmuşdur. Halep vilâyeti muhasebe kalemi mümeyyizliğiyle defterdarlığından ve vâliliğinden yazılan mülâhazalara atfen Mâliye Nezâret-i Celîlesinden îfâ-yı vazîfeye kifâyeti beyân kılınmışdır.

Nüfus-ı tezkire-i Osmâniyesiyle mekteb şehâdetnâmesinin ve rütbe ve rûûs-ı hümâyûnları ve hidemât-ı sabıkasından müddet-i istihdâm ve mikdâr-ı maâşî ve 'âidât ve berâatını mütezamın Akka meclis idâresinin 29 Temmuz sene 320 ve acentalığın 1 Temmuz sene 320 tarihli mazbatalarında sûret-i musaddıkları ve hidmet-i hâzırasına tarih-i ta'yini ve mikdâr-ı maâşını mütezamın Halep vilâyeti defterdarlığının 14 Şubat sene 323 tarihli tahrirat-ı cevabiyesiyle muhasebe-i vilâyetin 14 Şubat sene 323 tarihli kayd pusulası asl-ı terceme-i hâl varakasıyla şu'bede mahfûzdır.

Fi 28 Receb sene 327 ve fi 1 Ağustos sene 325.

DH. SAİDd. 164/108

Ahmed Sami Efendi

Adliye ketebesinden Hüseyin Hulusi Efendinin oğludur.

Bin iki yüz doksan sekiz sene-i hicrîyesinde “sene-i mâliye 1297” Kilis’de tevellüd iylediği nüfus-ı tezkire-i Osmâniyesi suret-i musaddıkasında muharrerdir. Sıbyân mektebinde mukaddime-i ‘ulûm ve Cısr-i Şugur kazâsı mekteb-i rüşdiyesinde müretteb dersleri okuyub âlâ derecede şehâdetnâme ile neş’et etmiştir. Arabî ve Türkçe okuryazar olduğu terceme-i hâlinde munderdir.

Bin üç yüz yirmi bir senesi Receb-i Şerifinin on sekizinde (4 Eylül sene 319) iki yüz elli guruş muvakkat maâşla Halep vilâyeti telgrâf ve posta merkezi muhâbere me’mûriyetine ta’yin olunub üç yüz yirmi iki senesi Muharremü’l-haramının yirmi birinde (25 Mart sene 320) me’mûriyetinin lağvıyla münfasıl olmuş ve üç yüz yirmi dört senesi Cemaziyelahirinin üçünde (17 Temmuz sene 322) iki yüz guruşa iblağla Ayntab ve üç yüz yirmi beş senesi Cemaziyelahirinin on üçünde (11 Temmuz sene 323) üç yüz guruş muvakkat maâşla Halep vilâyeti telgrâf ve posta merkezleri muhabere me’mûrlüklerine bi’t-tayin tahlîfi icrâ kılınmıştır. Vilâyet-i müşârunileyhe telgrâf merkezi müdürliğiyle Telgrâf ve Posta Nezâret’inden vazîfesine böyle devamı tasdik olunmuştur. Me’mûriyetleri nezâret-i müşârunileyha sicil ve muhasebe kalemleri kuyûdına mutâbık olub mekteb-i rüşdiye şehâdetnâmesiyle nüfus-ı tezkire-i Osmâniyesinin sûret-i musaddıkları asl-ı terceme-i hâliyle beraber nezâreti müşârunileyha sicil-i ahvâl şu’besinde mahfûzdır.

Fi 3 Şa‘bân sene 327 ve fi 6 Ağustos sene 325.

DH. SAİDd. 164/208

Hüseyin Hüsnü Efendi

Tüccardan Müteveffâ Ali Ağa’nın oğludur. Bin üç yüz bir sene-i hicrîyesinde ‘sene-i mâliye 1299’ Kilis kasabasında tevellüd itdiği nüfus-ı tezkire-i Osmâniyesi suret-i musaddıkasında muharrerdir. Kasaba-yı mezkûre sıbyân mektebinde mukaddime-i ulûmı

ve mekteb-i rüşdiyesinde müretteb dürûsu kırâatle 19 Temmuz sene 319 tarihli şehâdetnâme almıştır. Türkçe okuryazar.

Bir müddet Kilis kazâsı mâl kalemine mülâzemeten devam idüb dört yüz elli guruş ücret-i maktû'î ile üç yüz on altı sene-i mâliyesinde ağnam kitâbetinde bulunarak kitâbet-i mezkûre hitamına mebni infisâl iderek kemâ fi's-sâbık mal kalemine müdavemetle bin üç yüz on dokuz senesi Rebiulahirinin üçünden 7 Temmuz sene 317 Şevvâlin üçüne kadar geye-i Kânûnevvvel sene 317 iki yüz elli guruş maâşla emaneten idâre olunan kasaba-yı mezkûre âşâr-ı münakalat kitâbetinde istihdâm olunarak şehir-i mezbûrun on dokuzunda "16 Kânûnusânî 317" şehri iki yüz guruş maâşla Cısır-i Şugur kazâsı mal müdürü refakatine ta'yin olunub bin üç yüz yirmi bir senesi Ramazânın yirmi üçünde (gaye-i Teşrînisânî sene 319) refakât-i mezkûredan infikâk ve sene-i merkûm Şevvâlinin yedisinde "14 Kânûnevvvel sene 319" şehri üç yüz guruş maâşla merkez vilâyetde muvakkaten müteşekkil bakâyâ-yi atîka muhasebe kitâbetine tahvîl-i me'mûriyet iylemiş ve bin üç yüz yirmi üç senesi Şa'bânının on üçünde (geye-i Eylül sene 321) kitâbet-i mezkûreye aid müddetin inkızâsına mebni infisâl idüb bin üç yüz yirmi dört senesi Ramazânının on altısında (21 Teşrînievvvel sene 322) dört yüz guruş maâşla yine kitâbet-i mezkûreye ta'yin ve üç yüz yirmi beş senesi Cemaziyelevvelinin ikisine kadar (gaye-i Mayıs sene 323) îfâ-yı hizmetle muahharan vazifesine mübâşereti tarihinden i'tibaren şehri dört yüz guruşu mütecâviz itmeme üzere 'âidâtla Ayntab kazâsı tahsîl me'mûrluğuna ta'yin idilmiştir.

Halep vilâyeti defterdarlığıyla valiliğinden münferiden ve tahsîlat idâresi muhasebe kalemi muhayyerliğiyle müdürîyetinden müştereken yazılan mülâhazatlara atf ile Mâliye Nezâret-i Celîlesinden iktidarı vazîfesiyle mütenâsib idüğü beyân kılınmıştır. Nüfûs-ı tezkire-i Osmâniyesiyle mekteb-i rüşdiye şehâdetnâmesinin suret-i musaddıkları ve hidemât-ı sabıkasında müddet-i istihdâm ve mekâdir-ı maâşat ve esbâb-ı infisâl ve berâatını hâkî Halep vilâyeti meclis idâresinin 4 Temmuz sene 321 ve 6 Haziran sene 323 ve 7 Haziran sene 323 tarihli 3 kıt'a mazbatasının suret-i musaddıkası şu'bede mahfûz olub ve hizmet-i hâzırasında vazîfesine mübâşereti tarihinin enbâsı lüzûmî Halep vilâyeti defterdarlığına tebliğ kılındığı tahsîlat idâresinin (4 Şubat sene 323) tarihli müzekkeresinde gösterilmiştir.

Fi 19 Şa'bân sene 1327 ve fi 22 Ağustos sene 1325.

DH. SAİDd. 165/33

Muhsin (Mehmed) Hüsnü Efendi

Asâkir-i Osmâniye kolağalarından Muhsin Emin Efendinin oğludur. Bin üç yüz iki sene-i hicriyesinde (sene-i mâliye 1301) Kilis kasabasında tevellüd iylediği nüfûs-ı tezkere-i Osmâniyesi sûret-i musaddıkasında muharrerdir. Mahallî ibtidâi mektebinde mukaddime-i ulûmı ve mekteb-i rüşdiyesinde müretteb dürûsı bâ'de't-tahsîl 15 Temmuz 316 tarihli şehâdetnâme-yi almıştır. Türkçe okuryazar. Bir müddet Kilis kazâsı mâl kalemine mülâzemetle üç yüz on yedi sene-i mâliyesinde üç yüz guruş ücret-i maktû'î ile oranın ağnam baş kolcılığında ve üç yüz on sekiz senesinde dört yüz elli guruş ücretle ağnam kitâbetinde ve üç yüz on dokuz senesinde yedi yüz guruş ücretle merkez münâkalât kitâbetinde istihdâm olunarak muahharan mahallince bi'l-ımtihân vazîfesine mübâşeret tarihinden i'tibaren iki yüz guruşa iblağla müfredat kitâbetine ta'yin olunmuştur.

Kazâ-yı mezbûr mâl müdürliğiyle Halep vilâyeti defterdarlığı vekâletinden mülâhazalara âtfen Mâliye Nezâret-i Âliyesinden îfâ-yı vazîfeye iktidarı beyân kılınmıştır. Nüfûs-ı tezkere-i Osmâniyesinde şehâdetnâme ve hidemât-ı sâbıkasında suret-i istihdâm ve mekâdir-i ücûrâtını hâkî kazâ-yı mezkûr meclis idâresinin 14 Ağustos sene 324 tarihli mazbatasında sûret-i musaddıkasını ve hizmet-i hâzırasına ta'yin ve mikdâr-ı maâşını mütezammin vekâlet-i mebhûsenin 2 Eylül sene 324 tarihli tahrîrat ile vâridat muhasebesine 3 Şubat sene 324 tarihli müzekkeresi asl-ı terceme-i hâl varakasıyla şu'bece mahfûzdır.

Fi 19 Recep sene 1327 ve fi 23 Temmuz sene 1325.

Mûmaileyhe ismi Muhsin Hüsnü yazılmış olup eser-i sehv olup Mehmed Hüsnü olduğu bu kere bi't-tedkîk anlaşıldığı mâliye sicil şu'besinin 10 Mayıs 325 tarihli vukûat pusulasında bildirilmekle tashîhen tezyîl kılındı.

DH. SAİDd. 169/60

Ali Hilmi Efendi

Hekim Ali Efendizâde mütekâ'idîn-i etıbbâ-yı 'askeriyeden müteveffâ Abdülkadir Efendinin mahdûmudur.

Bin üç yüz üç sene-i hicrîsinde ve sene-i mâliye 1302 Halep vilâyetinde Kilis kazâsında tevellüd itdiği nüfûs-ı tezkere-i Osmâniye sûret-i musaddıkasında muharrerdir.

Mahallî sıbyân mektebinde mukaddemât-ı ‘ulûm-ı diniyyeyi gördükden sonra mekteb-i rüşdiyesinde müretteb dersleri bi’t-tedris âlî dereceden 5 Temmuz 317 tarihli şehâdetnâme-yi almıştır. Arabî tekellüm ve Fârisî biraz kitâbet itdiği terceme-i hâl varakasında mündercdir.

Altı sene kadar Kilis kazâsı Bidâyet mahkemesi mâliye ve nüfûs kalemlerine mülâzemetinden sonra bin üç yüz yirmi üç sene-i hicrîyesinde ve sene-i mâliye 1321 iki yüz elli guruş maâşla Bâb kazâsı tahrîr-i nüfûs-ı cedid ikinci komisyonu kitâbetine ta’yin kılınarak bir buçuk ay zarfında ikmâl-i vazîfe ile üç yüz yirmi dört senesi Muharreminin yirmi altısında (9 Mart sene 322) iki yüz elli guruş maâşla Halep vilâyetinde Suruç kazâsı nüfûs me’mûrluğuna ta’yin kılınmıştır. Kazâ-yı mezkûr kâimmakâmılığından terceme-i hâl varakası münderecatı mekarin-i sıhhat olduğu tasdîk olunmuştur.

Mezkûr kalemlerle tahrîr-i nüfûs kitâbetinde müddet ve hüsn-i hidmetiyle mikdâr-ı maâş ve berâatı mutazammın Kilis ve Bâb kazâlarının meclis idârelerinin 4 Kânûnuevvel 321 ve 19 Kânûnuevvel 321 tarihli mazbataları ve nüfûs tezkere-i Osmâniyesi ile mekteb şehâdetnâmesi suret-i musaddıkasına asl-ı terceme-i hâl varakasıyla birlikte sicil-i ahvâl idâre-i umûmiyesince hıfz ve me’mûriyet-i hâzirasına tarih-i ta’yiniyle mikdâr-ı maâş sicil-i nüfûs idâresi umûmiyesi müdürîyetinden terceme-i hâl varakasına yazılan 14 Mayıs sene 325 tarihli derkenarda tasdîk edilmiştir.

Fi 16 Zilkade sene 327 ve fi 16 Teşrînisânî sene 325.

DH. SAİDd. 170/81

Mehmed Emin Efendi

Müteveffâ Mehmed Ağanın oğludur. Bin üç yüz iki sene-i hicrîyesinde “sene-i maliye 1300” Kilis kasabasında tevellüd iylediği nüfûs-ı tezkere-i Osmâniyesi sûret-i musaddıkasında muharrerdir. Mahallî ibtidai ve rüşdî mekteplerinde müretteb dürûsu bi’t-tahsîl rüşdiyeden şehâdetnâme almıştır. Türkçe okuryazar.

Bir müddet Kilis kazâsı tahrîrat kalemine mülâzemetle bin üç yüz yirmi iki senesi Zilkadesinin sekizinden “1 Kânûnusânî 320” üç yüz yirmi üç senesi Saferinin on sekizine kadar “10 Nisan 321” kazâ-yı mezbûr tahrîr-i nüfûs kitâbetinde bulunarak min-haysî’l mecmu bin yüz yetmiş guruş maâş almış ve üç yüz yirmi iki sene-i Rûmisinde altı yüz guruş ücret-i maktû’î ile oranın ağnam-ı ta’dâd kitâbetinde istihdâm olunub her ikisinden de muvakkat olması hasebiyle infikâk idüb üç yüz yirmi beş senesi Zilhiccesinin yirmi beşinde “16 Kânûnusânî sene 323” üç yüz guruş ‘âidatla o kazânın on ikinci dâire suvari tahsildarlığına tahsildarlığına ta’yin olunmuşdur.

Kazâ-yı mezbûr mâl müdür ve kâimmakâmılığıyla Halep vilâyeti defterdarlığından yazılan mülâhazalara âtfen Mâliye Nezâret-i Celîlesi namına müsteşarlığından îfâ-yı vazîfeye kîfâyeti beyan kılınmıştır. Nüfûs tezkere-i Osmâniyesiyle şehâdetnâme ve hidemât-ı sâbıkasında müddet-i istihdâm ve mikdâr-ı maâş ve ücreti mütezammın mazbata suret-i musaddıkası ve mezkûr tahsildarlığa ta’yinini nâtik vilâyet-i mezbûre defterdarlığının “31 Teşrînievvel sene 325” tarihli tahrîratı asl-ı terceme-i hâliyle mahfûzdur.

Fi 7 Zilhicce sene 1327 ve fi 7 Kânûnuevvel sene 1325.

DH. SAİDd. 171/181

Mehmed Efendi

Kilis kazâsı ahâlisinden Şatırzâde müteveffâ Mehmed Ağanın oğludur. Bin iki yüz doksan iki senesi Recebinin guresinde (23 Temmuz 291) Kilis kasabasında tevellüd iylediği nüfus-ı tezkire-i Osmâniyesi sûret-i musaddıkasında muharerdir. Kasaba-yı mezkûrde sıbyân ve rüşdiye mekteplerinde bir müddet tahsîl ve mahall-i mezkûr medresesinde dahi Arabî ve Fârisî tadrîs itdiği ve Türkçe okuryazar olduğu terceme-i hâlinde münderctir. Bin üç yüz on beş senesi Ramazânının yirmi beşinde (5 Şubat sene 313) yüz seksen guruş maâşla İskenderun kazâsına tâbî’ Karaağaç karyesi mekteb-i ibtidâisi muallimliğine ta’yin ve üç yüz on altı senesi Cemaziyelevvelinin yirmi altısında (30 Eylül 314) maâş-ı mezkûr ile İskenderun mekteb-i ibtidâisi muallimliğine naklolunub üç yüz yirmi dört senesi Rebiülahirinin onunda (21 Mayıs 322) isti’fâen infisâl itmiş ve şehir-i mezkûrun on yedisinde (28 Mayıs 322) iki yüz elli guruş maâşla İskenderun rûsûmat idâresi sahil muhafaza me’mûrlığına ta’yin idilmiştir. Mûmaileyh vazîfe-i hâliyesini îfâ-yı iktidârı kâfi olduğu İskenderun Rûsûmat Nezâretinden tasdik kılınmıştır.

Mûmaileyh Karaağaç ve İskenderun kazâları mekteb-i ibtidâi muallimliğine tarih-i ta'yiniyle mikdâr-ı maâşî ve esbâb-ı infisâli Halep vilâyetinin ve İskenderun sahil muhafaza me'mûrluğuna tarih-i ta'yiniyle kemiyet-i maâşî İskenderun Rûsûmat Nezâretinden muharrerât-ı cevabiyesinden anlaşılması ve nüfus-ı tezkire-i Osmâniyesinde İskenderun Rûsûmat Nezâretinin musaddık sûreti asl-ı terceme-i hâl varakasıyla şu'bece hıfz idilmiştir.

Fi 22 Safer sene 1328 ve fi 20 Şubat sene 325.

DH. SAİDd. 172/91

Ahmed Cevdet Efendi

Kilis eşrâfi Çakurzâde Latif Efendinin mahdûmudur.

Bin iki yüz seksen altı sene-i hicrîyesinde (sene-i mâliye 1285) Kilis kasabasında tevellüd itmiştir. Kasaba-yı mezkûre mekteb-i ibtidâisinde mukaddemât-ı ulûmı ve muallim-i mahsusdan ulûm-ı âlîye ve mekteb-i rüşdiyesinde üç sene kadar müretteb dersleri ve medresesinde sarf ve nahiv ve mantık ve me'ânî ve beyân ve divân-ı hafız ve Gülistan tadrîsi ile Türkçe kitâbet iylediği ve Arabî ve Fârisî'ye âşinadır idüğü terceme-i hâl varakasında muharrerdir.

Bin üç yüz üç senesi Cemaziyevvelinin beşinde (Şubat sene 301) iki yüz elli guruş maâşla Kilis kazâsı belediye kitâbet ve sanduk emanetine ta'yin olunub üç yüz dokuz senesi Rebiülevvelinin otuzundan i'tibaren (1 Teşrînievvel sene 307) fahri olarak te'sîsât-ı askeriye kitâbeti de me'mûriyetine ilave edilmiş ve üç yüz elli guruş maâşla Antakya kazâsı tahrîrat kitâbetine tahvîl kılınması hasebiyle üç yüz on üç senesi Cemaziyevvelinin on beşinde (gaye-i Eylül sene 313) mezkûr me'mûriyetlerden infikâk ve Cemaziyelahiresinin sekizinde (23 Teşrînievvel sene 313) Antakya'da îfâ-yı vazîfeye mübâşeretle ol mikdâr maâşla Kilis kazâsı tahrîrat kitâbetine naklidilmesine mebnî üç yüz on altı senesi Şa'bân-ı Şerifi selhinde (gaye-i Kânûnevvvel sene 314) Antakya'dan infisâl ve bir gün sonra da Kilis'de vazifesine mübaderet idüb üç yüz on sekiz senesi Receb-i şerifinin yirmi dördünde rütbe-i sâliseye nail olmuş ve mezkûr-ı mikdâr maâşla Ayntab kazâsı tahrîrat kitâbetine naklolanması üzerine üç yüz yirmi altı senesi Rebiülevvelinin guresinde (20 Mart 324) Kilis'den infikâk ve bir gün sonra dahi

Ayıntab'da îfâ-yı vazîfeye mübâşeret iderek kezâlik o kadar maâşla ikinci def'a olarak mezkûr Kilis tahrîrat kitâbetine tahvîl idilmesine binâen üç yüz yirmi yedi senesi Şa'bân-ı şerifinin yirmi yedisinde (gâye-i Ağustos sene 325) Ayıntab'dan infikâk ve bir gün sonra Kilis'de vazîfesine ibtidâr idüb vilâyetce icra olunan tensikâtda Zeytun kazâsı tahrîrat kitâbetine naklidilmekle üç yüz yirmi sekiz senesi Muharreminin ikisinde (gâye-i Kânûnuevvel sene 325) Kilis'den infikâk itmiş ve me'zûnen Dersaâdet'e gelerek senesi mezkûr Cemaziyelahirinin beşinde (31 Mart sene 326) bin iki yüz elli gurusu maâşla Kırşehir sancağı tahrîrat müdürîyetine ta'yin olunmuştur. Hidemât-ı mezkûrede müddet ve hüsn-i hidmetiyle iktidar ve istikâmetini ve tevkîfât-ı nizâmiye vesâireden berâat-ı zimmetini mütezammın Kilis ve Antakya kazâları meclis idârelerinin ve Ayntab ve Kilis kazâları idâre meclislerinin Halep vilâyeti meclis idâresinden müzeyyel 15 Teşrînievvel 313 ve gâye-i Kânûnuevvel sene 314 ve 20 Mart sene 324 ve 31 Ağustos sene 325 ve 13 Kânûnusânî sene 325 tarihli mazbataları ve nüfûs-ı tezkere-i Osmâniyesiyle rütbe-i sâlise rûûs-ı hümayûnu idâre-i umûmîce aynen görülerek i'âde ve me'mûriyet-i hâzırasınna tarih-i ta'yiniyle mikdâr-ı maâşını nâtık sicil-i me'mûrîn kalemi müdürîyetinin 3 Haziran sene 326 tarihli tezkeresi dosyasında hıfz olunmuştur.

Fi 4 Zilkade sene 327 ve fi 24 Teşrînievvel sene 326.

Mûmaileyhin 23 Mart sene 327 tarihinde maâş-ı hâliyesi ve becâyiş sûreti ile Karahisâr-ı Sâhib sancağı tahrîrat müdürîyetine naklolunub 14 Nisan sene 327 tarihinde işe mübâşeret iylediği me'mûrîn kalemi müdürîyetinin 21 Mart sene 327 tarihli tezkere-i cevabiyesinde beyan kılınmıştır. Mûmaileyh 23 Mayıs sene 327 tarihinde yine maâş-ı hâliyesiyle Mar'aş sancağı tahrîrat müdürîyetine nakl buyrulduğu muhasebe müdürîyetinin 13 Teşrînisânî sene 327 tarihli tezkere-i cevabiyesiyle bidirilmiştir.

DH. SAİD. 176/82

Mehmed Said Efendi

Redif Yüzbaşılardan merhum Ahmed Efendinin mahdûmudur.

Bin üç yüz sene-i hicrîyesinde sene-i mâliye 299 Kilis'de tevellüd itmiştir. Trablusşam mekteb-i idâdi-i mülkiyenin beşinci sınıfında iken mağduriyetine mebnî terk itdiği Türkçe ve Arapça tekellüm ve kitâbet iylediği terceme-i hâlinde mundercdir. Üç yüz on dokuz

sene ve mâliyesinde iki yüz elli guruş maâş-ı maktû' ile Lazkiye hayvanât-ı ehliye kitâbetinde bulundıktan sonra bin üç yüz yirmi iki senesi Zilkadesinin altısında 11 Kânûnusânî sene 319 yüz seksân guruş maâşla Bayır nâhiyesi kitâbetine ta'yin olunarak üç yüz yirmi iki senesi Muharreminin on birinden 15 Mart sene 320 sene-i mezkûre Saferinin yirmi üçüne kadar 24 Temmuz sene 320 yüz guruş zammı maâşla ve 'ilave-i me'mûriyet sûretiyle nâhiye-i mezkûre müdür vekâletinde bulunmuş ve sene-i merkûme Cemaziyelevvelinin üçünde 2 Ağustos sene 320 kitâbet-i mezkûreden isti'fâ-i infikâk ile üç yüz yirmi üç senesi Recebinin yirmi sekizinden 15 Eylül 321 sene-i merkûme Ramazân-ı Şerifinin selhine kadar 15 Teşrînisânî 321 iki yüz elli guruş maâşla Cebele kazâsı nâfi'a anbar me'mûriyetleriyle kitâbetinde ve üç yüz yirmi üç senesi Saferinin ikisinden 15 Mart 322 sene-i mezkûre Rebiülahirinin ikisine kadar 31 Mayıs sene 322 iki yüz elli guruş maâşla Lazkiye anbarı me'mûriyetleri kitâbetinde ve 18 ve 319 ve 320 ve 322 sene-i mâliyelerinde Lazkiye meclis idâre-i muhasebe ve nüfûs ve tahrîrat kalemlerine mülâzemeten istihdâm idilmiş ve üç yüz yirmi altı senesi Şa'bânının on dokuzunda 3 Eylül 324 üç yüz guruş maâşla Beyrut vilâyeti polis neferliğine ta'yin olunarak üç yüz yirmi yedi senesi Zilkadesinin guresinde 1 Teşrînisânî sene 325 vilâyet tensik komisyonunca tashihât î'tasıyla icrasına karar virilmiştir.

Mûmaileyhin terceme-i hâl varakası Akka muhasebeciliği ile mutasarrıflığından tasdik idilmiştir. Tezkere-i Osmâniyeyle Lazkiye hayvânât-ı ehliye kitâbetiyle Bayır nâhiyesi kitâbeti ve müdür-i vekâlet veçhle ve Lazkiye nâfia-ı anbar kitâbetinde müddet-i hidmetinin ve maâş-ı ve livâ-i mezkûr meclis idâre ve muhasebe ve nüfûs ve tahrîrat kalemlerinde mülâzemetine mutazammın Lazkiye sancağı meclis idâresinin 20 Haziran 322 tarihli mazbatas-ı aynen görülerek î'ade idilmiş ve Beyrut vilâyeti polisliğindeki müddet-i hidmet ve mikdâr-ı maâş-ı ve tensik komisyonu kararıyla icrası kaydından anlaşılmıştır.

Mûmaileyh Beyrut vilâyeti polislerinden olup Trablusşam'da müstahdem iken müstakimane ve fedâkârane îfâ-yı mehâsin-i hidemât iylediği hakkında musaddık ve müste'dât tasdiknameleri hâizdir. "Fi 29 Temmuz sene 26 "

Mûmaileyhe 16 Mayıs sene 323 tarihinden 1 Mart sene 324 tarihine kadar yüz elli guruş maâşla Akka sancağı tahsîlat kitâbetinde bulunub müddet-i müdîriyeti zarfında bir güne zimmet ve ilişiği olmadığı livâ-yı mezkûr meclis idâresinin 19 Teşrînievvel 326 tarihli

mazbatasına ve 1 Mart 324 tarihinden 1 Ağustos 324 tarihine kadar Trablusşam tahrîrat kaleminde mülâzemeten îfâ-yı hizmet itdiği livâ-yı mezkûr meclis idaresinin 18 Teşrînievvel 326 tarihli mazbatasına atfen emniyet-i umûmiye sicil şu'besinin 11 Teşrînisânî 326 tarihli vukûat pusulasında gösterilmiş olmağla ilaveten tenzîl ve tahsîlat kitâbetinden sebep-i infisâli musarrâh olduğundan bu cihet mahallinden isti'lâm kılınmıştır.

Mûmaileyh polisliğindeki hizmetine mukâbil üç yüz guruş tahsîsât virilerek hükümetle ilavesi kat' idilmiş ise de tedkîk-i tensîkât komisyonuna vâki olan mürâca'âtı üzerine mâni'-i istihdam hali olmadığı gibi okuyub yazması dahi olduğu anlaşılmağla 28 Teşrînievvel 326 tarihinde cevâz-ı istihdamına ekseriyetle karar virildiği mezkûr vukûat pusulasında gösterilmiştir.

DH. SAİDd. 176/117

Mehmed Tevfik Efendi

Merhûm Abdülkerim Çavuş'un oğludur.

Bin iki yüz seksen sekiz sene-i hicrîyesinde "sene-i Mâliye 1288" Kilis kasabasında tevellüd itmiştir. Tahsîl-i ibtidâ-i memleketi olan Kilis kasabasında okuduktan sonra medresede Şerh-i 'Akâid'e kadar ders görerek Dersaâdet'e gelmiş ve Bayazid ders-i 'âmlarından Bolulu Hacı Mehmed Hilmi Efendiden ikmal-i nesh ile icazetname ahz iylemiş ve bi'l-ahire Darü'l- muallimine duhûl iderek 22 Kânûnusânî 312'de ibtidîyye ve 1 Kânûnusânî 313'de rüşdiyye ve 1 Kânûnuevvel sene 316 tarihinde de 'âliye ve fûnûn ve edebiyât şu'belerinde aliyyül âlâ derecelerde üç kıt'a şehâdetnâme ahz ve birincilikle neşet itmiş ve ba'dehû bâb-ı meşihatce icra kılınan müderrislik imtihanında dahi isbât-ı ehliyet iylemesine mebnî ders vekâlet-i 'aliyyesinin "16 Zilkade 321" ve 11 Mayıs 318 tarihli bir kıt'a me'zûniyetnâmesini ahza muvaffak olmuştur.

Bin üç yüz on sekiz senesi Zilhiccesinin ikisinde "10 Mart 317" iki yüz guruş maâşla Eğrikapı Rüşdiyesi riyâziye ve üç yüz on dokuz senesi Cemaziyelevvelinin otuzunda "1 Ağustos 317" iki yüz yirmi beş guruş maâşla Üsküdar i'dâdîsi 'akâid muallimliklerine ta'yin kılınub üç yüz yirmi senesi Cemaziyelahirinin on dördünde "4 Eylül sene 318" Eğrikapı Rüşdiyesi'ndeki riyâziye muallimliğinin Üsküdar i'dâdîsine nakliyle tarih-i

mezkûrdan i'tibaren iki yüz yetmiş beş guruş zamlı maâşî beş yüz guruşa iblağ olunub üç yüz yirmi iki senesi Ramazânın on altısında ‘‘11 Teşrînisânî sene 320’’ yüz guruş maâşî usûl-i defteri ve üç yüz yirmi altı senesi Zilkadesinin on altısında ‘‘27 Teşrînisânî sene 324’’ yüz otuz guruş maâşlı hendese-i resmiye derslerinin uhdesine tevdiyle maâşî yedi yüz otuz guruşa irtifâ’ itmiş ve üç yüz yirmi yedi senesi Şa‘bânının yirmi sekizinde ‘‘1 Eylül sene 325’’ icra kılınan tensikâtda uhdesine yalnız mekteb-i mezkûrun altı yüz guruş maâşlı ‘ulûm-ı diniye muallimliği bırakılıb mezkûr tarihten i'tibaren ber mûceb-i tensik İstanbul leylî i'dâfîsinin altı yüz guruş maâşlı hesap ve hendese ve ma'lûmat-ı fennî dersleri uhdesine tevdi' idilmiştir.

Mûmaileyhin neş'et iylediği Darü'l-Muallimîn şehâdetnâmeleriyle Ders-i ‘âmlığa mahsûs ehliyetname ve ‘ulûm-ı Arabîye icazetname ve nüfus-ı tezkire-i Osmâniyesi suret-i musaddıkları asl-ı terceme-i hâl varakası meyânında mahfûz ve terceme-i hâl varakası İstanbul vilâyeti Maârif müdîriyeti tarafında musaddık bulunmuştur.

Fi 29 Zilkade sene 328 fi 18 Teşrînisânî sene 326.

DH. SAİDd. 177/18

Mustafa Rasim Efendi

Şerefoğlu müteveffâ Mustafa Hüseyin Ağanın oğludur. Bin üç yüz altı sene-i Hicrîyesinde ‘‘sene-i mâliye 1305’’ tevellüd itmiştir. Mahall-i velâdeti Kilis kasabası idüğü terceme-i hâl varakasında muharrerdir. Kasaba-yı mezkûre mekteb-i ibtidâisinde mukaddimât-ı ‘ulûm-ı diniyyeyi ve mekteb-i rüşdiyesinde üçüncü sınıfa kadar müretteb dersleri okuyarak pederinin mebnî terk-i tahsîl iylediği Kilis mekteb-i rüşdiyesi muallimliğinin 11 Mart sene 325 tarihli tasdiknamesinden anlaşılmıştır. Kilis Ziraat Bankası sandukında bir müddet mülâzemetle devam itdikden sonra üç yüz yirmi yedi senesi Cemaziyelahirinin yirmi sekizinde ‘‘4 Temmuz sene 325’’ iki yüz elli guruş maâşla İçel sancağı Ziraat Bankası sanduku muhasebe kitâbeti refakâtine bi't-ta'yin ale'l- usûl tahlîfî icra olunarak îfâ-yı vazîfeye mübâşeret iylemiştir.

Livâ-yı mezkûrın mutasarrıflığından mûmaileyhin terceme-i hâl varakası münderecâtı tasdik ve mezkûr banka idâre-i umûmiyesinde dahî îfâ-yı vazîfe iylemekte olduğu tensik olunmuştur.

Nüfûs-ı tezkere-i Osmâniyesiyle mekteb-i rüşdiyede tasdîknamesi sûret-i musaddıkları terceme-i hâl varakasına merbût olub hizmet-i hâzırasında îfâ-yı vazîfeye tarih-i mübâşeretle mikdâr-ı maâş ve tahlif olunduğı evrâk-ı muhasebeden müstebân olmuştur.

Fi 21 Muharrem sene 329 fi 9 Kânûnusânî sene 326.

DH. SAİDd. 178/154

Mehmed Nazif Efendi

Müteveffâ Hacı Mehmed Efendinin mahdûmudur. Bin iki yüz doksan üç sene-i hicrîyesinde (sene-i mâliye 1292) Kilis kasabasında tevellüd itmiştir. Kilis’de ba’zı mekâtibde sarf ve nahv-i Arabî kırâat itdiğı ve Türkçe ve oldukça Arapça tekellüm ve kitâbet iylediğı terceme-i hâl varakasında muharrerdir.

Bin üç yüz yirmi yedi senesi Zilhiccesinin guresinde (1 Kânûnuevvel sene 325) yüz elli guruş maâş ile Kilis kazası maârif komisyonu kitâbetine bi’t’-ta’yin üç yüz yirmi sekiz senesi Zilhiccesinin üçünde (22 Teşrînisânî sene 326) iki yüz elli guruş maâşla kazâ-yı mezkûr evkâf kitâbetine nakl (10 Nisan sene 327) tarihinde Evkâf Nezâretince me’mûriyeti tasdîk idilmiştir. Kitâbet-i mezkûreye liyâkati kazâ-yı mezkûr kâimmakâmlığıyla evkâf me’mûrluğundan tasdîk idilmiştir.

Maârif komisyonu kitâbetinde bulunduğı müddetler mikdâr-ı maâş ve naklen evkâf kitâbetine ta’yini kazâ-yı mezkûr meclis idâresinin 11 Kânûnuevvel sene 326 tarihli mazbatası sûret-i musaddığıyla Halep vilâyeti evkâf müdriyetinde 27 Kânûnusânî sene 326 tarihli tahrîrat ve melfûfu pusulasından anlaşılması ve mezkûr mazbata ve nüfûs tezkeresi sûret-i musaddıklarıyla tahrîrat pusula terceme-i hâl varakasıyla hıfz olunmuştur.

Fi 22 Cemaziyelahir sene 329 ve 7 Haziran sene 327.

DH. SAİDd. 179/223

Aşkarzâde Abdünnafi Efendi

Müteveffâ Osmân Nuri Efendinin oğludur. Bin iki yüz doksan üç sene-i hicrîyesinde (sene-i mâliye 1293) Kilis kasabasında tevellüd itmiştir. Mukaddimât-ı ‘ulûmı mekâtib-

i ibtidâide bi't-tahsîl Ayntab mekteb-i rüşdiyesinden 2 Temmuz sene 304 tarihli mektebce ikinci i'tibar olunarak şehâdetnâme aldıktan sonra mekteb-i Hukûk-ı şahâneye dâhil olarak 22 Kânûnuevvel sene 320 tarihinde âlâ derecede me'zuniyet dürûsı ahzına kesb-i istihkak iylediği ve şehâdetnâmesi derdest-i i'tâ bulunduğı zikrolunan mektebin 28 Kânûnuevvel sene 320 tarihli tasdîknamesinde gösterilmiş ve mekteb-i mezkûre esnâ-yı devamında Bâyezîd ders-i 'âmlarından İzmitli Hacı Hafız Mehmed Emin Efendinin halka-i tedrisinde dahi müdavemet iderek bin üç yüz on dokuz sene-i hicrîyesinde icazetname ahzına muvaffak olmuş ve usûl-i tedrisi ve nâiliyet rûûsı hakkında müttehiz kaideye tevfiân icra olunan imtihanda isbât-ı ehliyet iderek bin üç yüz yirmi üç sene-i hicrîyesinde tedris ve mebd'e'-i mübâşeret itmek üzere " 16 Safer sene 320" tarihli ruhsatı hâvî ilmühaber dahi ahz iylemiştir. Arabî ve Fârisî lisanlarında tekellüm ve kitâbet iylediği ve Fransızcaya âşına bulunduğı terceme-i hâl varakasında münderctir. Türkçe okuryazar.

Bin üç yüz on altı ve on yedi sene-i mâliyeleri zarfında yedi yüz elli guruş ücret-i maktû'î ile Cebel-i Bereket sancağı dahilinde Payas kazâsı Koza ve Siyam ve Bağçe âşâr-ı ihâle me'mûrluklarında bulunarak hüsn-i îfâ-yı vazîfe iylediği bin üç yüz yirmi üç senesi Saferinin on ikisinde (4 Nisan 321) i'tibâren şehri doksan beş guruş tarîk-i maâşı tahsis kılınmış ve sene-i mezkûre Recebinin on altısında (3 Eylül 321) encümen intihâb-ı me'mûrîn-i adliye kararıyla ve bin guruş maâşla Loma kazâsı Bidâyet mahkemesi müdde'î-i umûmi mu'âvinliğine ta'yin olunmuştur. Sâika-yı 'arzla nâib-i kazâyı aleyhinde tertîb ve tazyi itdiği muhazzırı ağnam resminin 'afv ve tenzil-i istid'âsını hâvî varaka dürüyerek ahâlîyi bi'l-iğfal tahtim itdirdüğünün ve pusulanın tezâhürü üzerine ahâlî ve rüesâ-yı kazâ yekdiğeri aleyhine ve münhal-i âsâyış bir takım ahvale kıyam itmiş olduklarından bahsle hareket vakı'ası i'tirafıyla da mevki'-i Şivan'a vâsıl olan mûmaileyhin bi'l-azl taht-ı muhâkeme aldırılması hakkında Rumili vilâyeti müfettiş-i umûmîliğine vârid olan telğrâfnâme münderecatına nazaran bekâ-yı me'mûriyeti gayr-ı caiz görünerek işbu usûller ve harekât-ı nâbecasından dolayı hakkında kânûnen muktezî muamele başkaca îfâ olunmak üzere bin üç yüz yirmi dört senesi Şa'bânının yirmi ikisinde 26 Eylül sene 322 azl idilmiştir. Esbâb-ı mezkûreye karşı i'tâ iylediği müdâfa'anâmesiyle evrâk-ı muktezası Adliye Nezâreti Encümen-i İthamiyesince lede't-tedkîk umur-ı cezaiyye müdiriyetinden i'tâ kılınan müzekkerede mûmaileyhin esbâb-ı azli sâik-i arzıyla nâib-i kazâ aleyhinde tertîb ve tevzî' itdiği mefâhir-i itham resminin

afv ve tenzili istid'âsını hâvî varaka dürüyerek ahaliyi bi'l-iğfal tahtim itdirdiğinden ve pusulasının tezâhürü üzerine ahali ve rüesâ-yı kazâ yekdiğeri aleyhinde ve münhal-i âsâyış bir takım ahvale kıyam itmiş olduklarından ibaret olub ancak muahharan icra kılınan tahkikat neticesinde varaka-yı mezkûre ve müsveddesi elde idilememiş olduğına binâen diğerkülhan-ı muzırrayı şâmil olub olmadığı dâire-i mechûliyetde kaldığı gibi varak-ı mezkûrenin münderecatı yemiş? meselesinin yazılması kânûnen ceza teşkil idemeyeceğinden taht-ı muhakemeye alınması müstelzem görilememiş ise de o yolda bir varak tertibine iştirak ile bir takım usûller nabecaya bahis ve evvelce nâib-i mûmaileyhin mesâvîsini dermeyân itmişiken sâlifü'z-zikr müdâfa'anamesinde istikametinden bahs olması vakte şâyân olarak kendüsünün pekde hün-i siret ashabından bulunduğına delâlet itmekle idareten istihdâmı caiz olub olmadığı lede't-teemmül mu'âvin-i mumaileyh hakkında ol-vechile ceza kılınan tahkîkât ve îfâ olunan tedkîkât netayicine göre şimdilik mertebe-i sâniye me'mûriyetlerinde istihdâmı câiz olamayacağından mertebe-i evvelde haline münasib bir me'mûriyetde ve vilâyet-i selâse haricinde istihdâmı husûsına 26 Teşrînisânî sene 323 tarihinde karar virilmiştir.

Mûmaileyhin tashîh-i karar istid'âsını hâvî arzuhali ve evrak-ı infisâliyesi üzerine encümen-i mezkûrca tekrar icra kılınan tedkîkât neticesinde mumaileyhin tenzil-i sınıfına bir sebep-i kânûni mevcûd olmamasına ve kendüsü Mekteb-i Hukûk'dan me'zûn olub vazife-i me'mûresinden dolayı müceb-i mes'ûliyet ahvali bulunmasına nazaran 16 Eylül sene 324 tarihinde ale'l-ittlak cevaz-ı istihdâmı takarrur itmiş ve tensîkât-ı icrâ sırasında komisyon-ı mahsusınca tensik kânûnunun beşinci maddesi mucebince hakkında muamele-i icrasına 8 Teşrînisânî sene 325 tarihinde karar virilerek iki bin guruş tahsisât i'tâ kılınmış ve bin üç yüz yirmi yedi senesi Zilhiccesinin ikisinde 2 Kânûnuevvel sene 325 bin guruş maâşla Evkâf Nezâreti De'âvî Vekâleti'ne ta'yin kılınub bin üç yüz yirmi sekiz senesi Recebinin yedisinde 1 Temmuz sene 326 bûdçe mucebince maâşı bin beş yüz guruşa iblağ idilmiştir.

Mumaileyhin salifü'z-zikr Loma kazâsı Bidâyet Mahkemesi Müdde'î-i Umûmî mu'âvinliğine ta'yinini müte'akib i'tâ idüb henüz telhis ve tescil idilmemiş olan ve bu defa vukubulan talebine binâen mezkûr mu'âvinliğe ta'yin ve esbâb-ı muktezasına mübeyyin vukû'ât pusulası ve mevcud evrak-ı müteferriyasıyla beraber Adliye Nezâret-i Celîlesinin 4 Ağustos sene 326 tarihli tezkeresine melfûfen gönderilen terceme-i hal

varakasının zeyli mezkûr varak münderecatının evrak şu'besine muvâfık idüğü ibâresiyle Loma kazası Bidâyet Mahkemesi riyâsetinden ve kazâ kâimmakâmı taraflarından tasdik kılınmıştır.

Ber minvâl-i muharrer mumailyhin me'mûriyet-i sabıkasına keyfiyet-i ta'yin ve mikdâr-ı maâş ve esbâb-ı infisâl ve cevaz-ı istihdamı ve aldığı tahsisatı bi'l-muhabere Adliye Nezâret-i Celîlesinin 4 Ağustos sene 326 tarihli tezkere-i cevâbiyesine merbût Adliye Sicil-i Me'mûrîn şu'besinin vukû'ât pusulasıyla nezâret-i müşarunileyha muhasebe idaresinin 3 Teşrînievvel sene 326 tarihli derkenârında ve me'mûriyet-i hâzirasına keyfiyet-i ta'yini ile âhiren maâşına vukû' bulan zamm mikdârı Evkâf Nezâreti Muhasebe İdaresi'nin 7 Kânûnevvel sene 325 tarihli müzekkeresiyle 1 Temmuz sene 326 tarihli teşkilat defterinden anlaşılmıştır.

İcâzetnâmesi i'ade olunub hıfz-ı muharrerât-ı mezkûre ve Mekteb-i Rüşdî ve tadrîs-i mübâşeret ruhsatını mütezammın ilm ü haber Mekteb-i Hukûk tasdiknâmesiyle tarîk-i maâşını mübeyyin makâm-ı Meşihatın senedi ve Cebel-i Bereket sancağı dâhilinde Payas kazâsı âşâr ihâle me'mûrlüğünde seyr iden hidemâtını nâtik Adana vilâyeti ve Payas kazâsı mahallî idarelerinin mezâbiti ve nüfus tezkere-i Osmâniyesi sûret-i musaddıkları hıfz idilmiştir. 11 Şevvâl sene 329 ve fi 21 Eylül sene 327. Mumailyhin maâşı bin üç yüz yirmi dokuz senesi Cemaziyelahirinin on dokuzunda 2 Haziran sene 327 iki bin guruşa iblâğ idildiği 11 Haziran sene 327 tarihli vukuat pusulasında muharrerdir.

DH. SAİDd. 182/48

Mustafa Remzi Efendi

Ali Efendinin oğludur. Bin iki yüz doksan sekiz sene-i hicrîyesinde sene-i mâliye 1297 Kilis kasabâsında tevellüd itmiştir. Kasabâ-yı mezkûre sıbyân mektebinde mukaddemât-ı 'ulûmı ve suret-i husûsiyede bir mikdâr hesâb okuduğu terceme-i hâl varakasında münderctir. Hidmet-i muvazzafa-i askerisini ba'de'l-ifâ serçâvuşluğa kadar terfi' ve sınıf-ı ihtiyâta naklidildikten sonra bin üç yirmi sekiz senesi Ramazânının yirmi dokuzunda (20 Eylül sene 326) iki yüz guruş maâşla Kilis Ziraat bank sandukı refik-i sânilüğüne ta'yin olunarak îfâ-yı vazîfeye mübâşeret itmiş ve bin üç yüz yirmi dokuz senesi Rebiülevvelinin on üçünde (1 Mart sene 327) maâşı iki yüz elli guruşa iblâğ olunmuştur. Kilis kazâsı kâimmakâmlığından mûmaileyhin terceme-i hâl varakası münderecatı tasdik ve mezkûr

banka idâre-i umûmiyesinden îfâ-yı vazîfe itmekde olduğu tensîk kılınmıştır. Hidmet-i askeriyesini hüsn-i îfâ itdiğine dâir 9 Ağustos sene 326 tarihli mazbata ile ihtiyât ve nüfûs tezkereleri sûretleri asl-ı terceme-i hâl varakasına merbût olub hidmet-i husûsında îfâ-yı vazîfeye tarih-i mübâşeretle mikdâr ve zamm-ı maâşî evrâk-ı muhasebeden anlaşılmasıdır.

Fi 24 Teşrînievvel sene 327.

DH. SAİDd. 183/19

Ahmed Nafi Efendi

Abzah kabilesine mensub Çerkes müteveffâ Hasan Ağa'nın oğludur. Gotar şöhretiyle ma'rûfdır. Bin iki yüz seksen sene-i Hicrîyesinde (sene-i mâliye 1278) Halep vilâyeti dâhilinde Kilis kasabâsında tevellüd itmiştir. Mahalli ibtidâi mektebinde mukaddemât-ı 'ulûmî tahsîl ile Çerkesce tekellüm itdiği ve Arabî ve İslavcaya âşina bulunduğu terceme-i hâl varakasında mestûrdur. Bin üç yüz yirmi beş senesi Saferinin on sekizinde (20 Mart sene 323) üç yüz guruş maâşla şehremâneti belediye çavuşlığına ta'yin olunub üç yüz yirmi sekiz senesi Cemaziyelevvelinin yirmi sekizinde (25 Mayıs sene 326) Yıldız sarayı hümâyûnî hazine-i hâssaya devredilmesiyle orada müstahdem belediye me'mûrlarıyla beraber dört yüz guruş maâşla ve mu'ayyen bir hidmete ta'yin oluncaya kadar Yıldız sarayı muhâfız me'mûrlığına ta'yin idilmiştir. Hidmetine müdâvim bulunduğu hazine-i hâssa-i şâhâne müdürîyet-i 'umûmiyesinden tasdîk kılınmıştır. Nüfûs tezkere-i Osmâniyesi ve meclis-i meb'usân intihâbı için teşkil iden heyet-i teftîşiyeye hüsn-i hidmeti sebk itdiğine dair heyet-i mezkûre tarafından virilen tasdîknâme aynen görülüb i'âde kılınmış ve şehremanetince bulunduğu hizmetle aldığı maâş mikdârını mübeyyin şehremanetinin tezkeresi asl-ı terceme-i hâl varakasıyla hıfz idilmiş ve me'mûriyet-i hâzırasına tarih-i duhûlüyle mikdâr-ı maâşî hazine-i hâssa kaydına müstenid bulunmuştur.

Fi 18 Eylül sene 327.

DH. SAİDd. 184/78

Ataş Efendi

Reşid Ağa'nın oğludur. Bin üç yüz yedi senesinde sene-i mâliye 1306 Kilis kasabâsında tevellüd itmiştir.

Kasabâ-yı mezkûre sıbyân mektebinde mukaddemât-ı 'ulûm-ı diniyyeyi tahsîl iylediği şehâdetnâmesi olmadığı terceme-i hâl varakasında muharrerdir. Bir müddet Kilis bank sandukı odacılığında istihdâm olunduktan sonra üç yüz yirmi dokuz senesi Cemaziyelahirinin yirmisinde 5 Haziran sene 327 iki yüz elli guruş maâşla Cizr-i Şugur Ziraat bank sandukı me'mûr refakâtine ta'yin olarak îfâ-yı vazîfeye mübâşeret iylemiştir. Mûmaileyh terceme-i hâl varakası mündrecâtı Kilis kazâsı kâimmakâmlığından tasdîk ve mezkûr bank idâre-i 'umûmiyesinden îfâ-yı vazîfe itmekte olduğu tensik olunmuştur.

Nüfûs tezkere-i Osmâniyesi asl-ı terceme-i hâl varakasına merbût olub hidmet-i hâzirasında îfâ-yı vazîfeye tarih-i mübâşeretle mikdâr-ı maâş evrâk-ı muhâbereden anlaşılmıştır.

Fi 20 Teşrînievvel sene 327.

DH. SAİDd. 188/4

Ahmed Hamdi Efendi

Ra'illizâde Ömer Efendinin oğludur.

Bin üç yüz yigirmi altı senesi hicrîyesinde sene-i mâliye 1305 Kilis kazâsının cedid mahallesinde tevellüd itmiştir. Kilis mekteb-i rüşdiyesinden şehâdetnâme neşet itmiştir.

Üç yüz yirmi yedi senesi Zilkâdesinin beşinde 5 Teşrînisânî sene 325 tarihinde dört yüz guruş maâşla Adana posta merkezi üçüncü me'mûrluğuna ta'yin olunmuştur.

Me'mûriyeti nezâret-i me'mûrîn kalemi sicil şu'besi kuyûdına mutâbık olub nüfis-ı tezkire-i Osmâniyesiyle mekteb şehâdetnâmesi musaddık sûretleri terceme-i hâl varakasıyla beraber şu'bede mahfûzdur.

Fi 16 Nisan sene 328.

DH. SAİDd. 188/129

Mehmed Cemil Efendi

Asâkiri şâhâne yüzbaşlarından merhûm Mustafa Behçet Ağa'nın oğludur.

Bin üç yüz sene-i Hicrîyesine müsâdîf 1299 sene-i mâliyesinde Kilis'de tevellüd itmişdir.

Kudüs'de beytü'l-lahim kasabâsında Don Bûloni nâm Katolik mektebinde dört sene Arapça ile Fransızca ve üç sene İtalyanca ve bir sene dahi İngilizce dersi almışdır. Türkçeyi suret-i husûsiyede tahsîl iylediği ve Türkçe ve Arapça ve Fransızca ve İtalyanca okuryazar ve İngilizceyi yalnız tekellüm ider olduğu terceme-i hâlinde muharrerdir.

Yedi mah Kudüs-i şerif telgrâfhanesine mülâzemetle devam itdikten sonra üç yüz on dokuz sene-i mâliyesi Teşrînsânîsinin yirmi üçünde iki yüz elli guruş maâşla Hicaz demüryolu kadem-i şerif mevkif me'mûr mu'âvinliğine ta'yin ve üç yüz yirmi senesi Teşrînievvelinin birinde yüz elli üç, yüz yirmi bir senesi Kânûnuevvelinin birinde yüz guruş zamlı kasr-ı mevkif me'mûrluğuna terfî ve üç yüz yirmi iki senesi Eylûlünün on beşinde elli ve sene-i merkûme Teşrînisânîsinin onunda kezâlik elli guruş zamlı 'Ammân mevkif me'mûrluğuna tahvîl olarak 1 Mart sene 323 ve 1 Teşrînisânî sene 324 ve 1 Mart sene 325 ve 1 Eylûl sene 325 ve 1 Ağustos sene 326 ve 1 Haziran sene 327 tarihlerinde yüz guruş zamlı maâş bin iki yüz guruşa iblağ ve Hayfa istasyon me'mûrluğuna tahvîl olunmuşdur. Hicaz demüryolu me'mûrlarının tekâ'üdiyye ve ma'zûliyet 'âidatı i'tâ iylesine ihtiyarlarına mu'allik olduğundan mûmâileyh 'aidat-ı mezkûreyi virmemişdir. İşletme müdürîyetinden yazılan mülâhazada mûmaileyhin hizmet-i mezkûrede müstahdem idüğü tasdik olunmuşdur. Nüfûs tezkire-i Osmaniyesi suret-i musadikkası ile Kudüs telgrâfhânesindeki hüsn-i hizmetine ve mezkûr Katolik mektebindeki tahsiline müteallik tasdiknâme suret-i musaddıklarla görilerek şu'bece hıfz olunmuş ve Hicaz demüryoluna tarih-i ta'yin ve tahviliyle kemiyet-i maâşâtı işletme muhasebesi kaydından müstebân olmuşdur.

Fi 6 Eylûl sene 328.

DH. SAİDd. 188/133

Mehmed Cemil Efendi

Yavaşçazâde dinmeğle müteâ'rif müteveffa Sezai Efendinin mahdûmudur.

Bin üç yüz sene-i hicrîyesinde “sene-i mâliye 1299” Kilis kasabâsında tevellüd itmiştir. Mekâtib-i ibtidâiyede okuduktan sonra bir müddet medreseye devam ile Arabî ve Fârisî tahsîl ve Arapça tekellüm iylediği terceme-i hâl varakasında muharrerdir. Türkçe okuryazar.

Bin üç yüz yirmi sekiz senesi Zilhiccesinin on altısında “5 Kânûnuevvel sene 326” iki yüz guruş maâşla Kilis kazâsı maârif komisyonunda mâ'kitâbet sanduk eminliğine tâyin ve üç yüz yirmi dokuz senesi Şabânının on dokuzunda 1 Ağustos sene 327 iki yüz elli guruş maâşla kazâ-yı mezkûr evkâf idâresi sanduk eminliğine nakl ve tahvîl idilmiş ve Evkâf-ı Hümayûn Nezâretince 29 Kânûnusânî sene 327 tarihinde me'mûriyeti tasdîk kılınmıştır. Terceme-i hâl varakası zirine kazâ-yı mezkûr kâimmakâm vekili ile evkâf me'mûrları tarafından yazılan mülâhaza-yı müşterekede münderecât varakasında evrâk-ı müsbetesine muvafık olduğu ve mûmaileyhin vazîfe-i mevdu'asını îfâya liyakâti bulunduğuy beyân ve tasdîk kılınmıştır.

Mûmaileyhin sâlifü'z-zikr maârif komisyonunda kitâbet ve sanduk emanetine tarih-i ta'yiniyle maâş mikdârı ve bir gûna zimmet ve ilişigi olmadığı kazâ-yı mezkûr meclis idâresinin 29 Eylül sene 327 tarihli mazbatasuy sûret-i musaddikasında ve evkâf sanduk eminliğine tahvîlen ta'yin ile maâş mikdârı Halep vilâyeti evkâf müdürîyetinin 28 Kânûnuevvel sene 327 tarihli tahrîratı ile Kilis evkâf me'mûrlığına musaddık 20 Kânûnuevvel sene 327 tarihli hülâsâ cetvelinden anlaşılmışdır ve mezkûr mazbata ve nüfus tezkeresinin suret-i musaddıkası ile cetvel ve tahrîrât asl-ı terceme-i hâl varakasıyla dosyasında hıfz olunmuşdır.

Fi 15 Kânûnusânî sene 328.

DH. SAİDd. 188/141

Keçikzâde dinmeğle müte'ârif Mehmed Salih Efendi Muteveffa Hüseyin Ağanın mahdûmudur.

Bin iki yüz seksen altı sene-i hicrîyesinde ‘sene-i mâliye 285 ‘Kilis kasabâsında tevellüd itmiştir. Mebâdi-i ‘ulûmı mekteb-i ibtidâide okuduğuy ve rüşdiye mektebine dört sene devam itmiş ise de ma'zûriyetine mebnî şehâdetnâme istihsâline muvaffık olmaksızın

terk iylediği ve bir müddet Cami-i Kebir’de ‘ulûm-ı Arabîyi tahsîl itdiği ve Arapça tekellüm ve kitâbet iylediği terceme-i hâl varakasinda münderctir. Türkçe okuryazar bin üç yüz on sekiz senesi Recebinin beşinden ‘16 Teşrînievvel sene 316 ‘ üç yüz yirmi sekiz senesi Cemaziyelahirin on birine kadar “9 Haziran sene 326” Kilis kazâsı evkâf idâresine mülâzemeten devam iderek şehir-i mezkûrun on ikisinde 10 Eylül sene 326 dört yüz guruş maâşla kazâ-yı mezkûr evkâf tahsildârlığına bi’l-intihâb tarih-i mezkûrda işe mübâşeret itdirilmiş ve mikdâr-ı tahsîlâtı nisbetinde icâre-i vâhide gibi kontorâtöya ve kefâleten rabtı muktezi bulunan ve vâridât-ı vakfiyeden yüzde bir ve icâre-i muaccele vasi’-i intikâl icâresi ve mukâta’ât ve müddet-i mahlûl kirâsı kibi kontoratöya ve kefâlete merbût olmayan varidât-ı vakfiyeden yüzde üç guruş ‘aidat almak ve maâşıyla beraber ‘aidatın mikdârı şehri sekiz yüz guruşu mütecâviz olmamak üzere üç yüz otuz beş senesi Şa’bânının beşinden i’tibâren ‘7 Temmuz sene 328 ‘ maâş-ı mikdârı üç yüz guruşa tenzil iylemiş ve Evkâf-ı Hümayûn Nezâretince 5 Eylül sene 328 tarihinde me’mûriyeti tasdik kılınmışdır. Terceme-i hâl varakası ziri Kilis kâimakâmı ile evkâf me’mûrları tarafından ‘ale’l- usûl tasdik kılınmışdır. Mûmaileyhin ber-minvâl-i muharrer mülâzemet müddeti Kilis kazâsı meclis idâresinin 23 Temmuz sene 328 tarihli mazbatası suretinde ve tahsildarlığa ta’yin ve işe mübâşereti tarihi ve maâş ve tenzilâtı mekadiri Halep vilâyeti evkâf müdiriyyetinin 28 Temmuz sene 328 tarihli tahrîrâtı ile üç yüz yirmi yedi ve üç yüz yirmi sekiz seneleri evkaf bûdcelerinden anlaşılmış ve ‘aynen görûlerek nüfus tezkeresi mûmaileyhe i’âde olunarak sâlifü’z-zikr mazbatasında sûret-i musadikkası ve tahrîrat aslı terceme-i hâl varakasıyla dosyasında hıfz olunmuşdır.

Fi 19 Kânûnusânî sene 328.

DH. SAİDd. 188/176

Mehmed Rifat Bey

Kilis mu’teberân tüccarından Emin Çelebizâde müteveffâ Hacı Ahmed Efendinin mahdûmudur.

Bin iki yüz doksan dört sene-i hicrîyesinde sene-i mâliye 1293 Kilis kasabasında tevellüd itmişdir. Mekteb-i tıbbiye-i şâhânedede müretteb ‘ulûm ve fûnûnı tahsîl ve ikmâl iderek 3 Ağustos sene 319 tarihli ve 1999 numarolu tebâbet diplomasını aldıktan sonra Gülhâne Seririyat Hastahânesinde imrâz-ı cerrahiye ve dâhiliye ve ‘aciliye ve nesâiye ve velâdiye

ve üzüniye ve hançeruye ve cildiye ve efrenkiye ve bakteriyoloji ve teşrih-i maraz ensâc-ı tabî'î ve teşhisi ve tedâvi-i elektriki ve masâj fenlerinin 'ameli ve nazari aksâmından iktisâb-ı meleke ve mümarese-i pirâye iylediği gibi seririyat ve emrâz-ı dâhiliye ile usûl-i mu'âyene-i hurdebine ve teşhisiyede iktidâr ve liyâkat ibrâz iylemiş olduğına nâtık mezkûr hastahâne tâbib-i evvel ve müdirliğinden virilen 1 Ağustos sene 321 tarihli tasdîknâmeyi hâizdir. Arabî ve Fârisî ve Türkçe ve Fransızca tekellüm ve kitâbet iylediği ve Almanca ve İngilizceye âşina olduğu ve matbuatla neşriyât-ı fenniyyede bulunduğu "verem-i kâbil şifadır" Nam resimli eseri tab' itdirildiği terceme-i hâl varakasında muharrerdir.

27 Teşrînievvel sene 319 tarihinde mektebden neş'etine müteâkip bir sene müddetle Gülhâne Seririyat Hastahânesinde ameliyat gördikten sonra tabib mu'âvini unvanıyla uhdesine yüzbaşılık rütbesi tevcih bulunmuş ve 8 Teşrînievvel sene 320 tarihinde 'atik altıncı ordu-yı ferik ikinci alâynın ikinci taburuna ta'yin ve 5 Haziran sene 321 tarihinde mekteb-i tıbbiye-i şâhâne 'ilm-i tabakatü'l-arz ve'l-ma'adin mu'âvinliğine 25 Temmuz sene 322 tarihinde icrâ kılınan imtihânda ihrâz-ı muvaffâkiyet iylemesine mebni şehri üç bin guruş maâşla me'mûriyet-i muvakkateden olmak üzere Kamaran Tahaffuzhanesi hey'et-i sıhhiyesine ilhâk idilerek 5 Eylül sene 322'den 5 Kânûnuevvel sene 1322 ye kadar hizmet itmiş ve 7 Kânûnusânî sene 322 tarihinden 28 Mart sene 323 tarihine kadar yine o mikdâr maâşla Mekke-i mükerrreme sıhhiye tabib mu'âvinliğinde bulunarak 1 Temmuz sene 323 tarihinde maâş-ı hâlisiyle mezkûr tahaffuzhâne hey'et-i sıhhiyesine ta'yin olunarak 12 Ağustos sene 323 de mahall-i me'mûriyetine müdahâlet itmiş ise de 14 Ağustos sene 323 tarihinde yine maâşla Cidde karântina insiktör mu'âvin vekâletine tahvîl edilüb 19 Ağustos sene 323 tarihinde 15 Kânûnusânî sene 323 tarihine kadar îfâ-yı hizmetle 24 Kânûnuevvel sene 323 tarihinde dört bin beş yüz guruş maâşla Hicaz hattı üzerindeki medâyin-i salih mevkii tehaffuzhâne komiser mu'âvinliğine ta'yin kılınarak 15 Kânûnusânî sene 323 tarihinden 1 Nisan sene 324 tarihine kadar bulunmuş ve sene-i mezkûrede üç bin guruş maâşla Sıhhiye Nezâretince Hicaz hattı boyuna gönderilen heyet-i fevkâlâde-i teftişiyeye refakâtine ta'yin idilerek bir ay kadar îfâ-yı hizmet itmiş ve 18 Haziran sene 324 tarihinde hizmet-i muvaffakâttan hizmet-i dâire-i sıhhiyeye naklidilerek beş bin guruş maâşla Mekke-i mükerrreme sıhhiye müdirliğine ta'yin olunub 1 Eylül sene 324'den Teşrînievvelin nihâyetine kadar orada hizmetten sonra 1 Teşrînisânî sene 324 tarihinde maâşıyla Hicaz şimendüfer hattı üzerinde Tebük mevkiinde

müceddeden tesis idilecek tehaffuzhâne müdüriyetine naklolarak beş ay îfâ-yı hizmet idüb Dersaadete gelmiş ve 12 Mayıs sene 325 tarihinde meclis-i sıhhiye kararıyla iki bin beş yüz guruş me'zuliyet maâşı tahsisi ve 30 Haziran sene 325 tarihinde meclis-i sıhhiye kararıyla üç bin guruş maâşla Şam karântinası tebâbetine ta'yin olunmuş ve 14 Temmuz sene 325 tarihinde unvân-ı me'mûriyeti Şam Tebük karantina tebâbetine tahvîl ve her sene avdet iden Hüccac zamanında Tebük karantinası müdüriyetinde bulunduğu müddetce maâşına iki bin guruş zam itmesine karar virilmiş ve 19 Ağustos sene 325 tarihinde meclis-i sıhhiye kararıyla Adriyatik Denizi sevâhilindeki mevâki-i sıhhiye ile İzmir'de Clazomenes tehaffuzhânesinin teftişine me'mûr idilib 8 Ağustos sene 325 tarihinde icrâ kılınan tensikâtda beş bin guruş maâşla meclis-i sıhhiye âzâlığı enfîye ile sıhhiye dâiresi müfettiş-i 'umûmi mu'âvinliğine ta'yin edilmiş ve hidemât-ı mülkiyede istihdâm idilecek askeri me'mûrin sıhhiyesine ait nizamnâmeye tevfikân tarih-i duhulünden i'tibâren on sene müddet-i ikmâl itmiş olmasına mebni iltihâsına sonra kadroya alınmak üzere 5 Kânûnusânî sene 326 tarihinde etibbâ-yı me'zune ve ahiren mesarif-i tahsîliyyeyi bi'l-'itâ 29 Haziran sene 327 tarihinde sülük-ü askeriyesi isti'fâsının kabulüyle ihtiyât sınıflarına naklolunmuş ve 327 kolerâsı esnasında meclis-i sıhhiye kararıyla beş gün Tuzla tehaffuzhânesindeki efrâd-ı askeriyenin tarassud-ı usûl-i sıhhiyesine ve 15 Ağustos sene 327 de Osmânî ve İran hudud-ı şimâliyesi teftişine me'mûr idilerek iki mah bulunmuş ve 13 Kânûnuevvel sene 328 tarihinde maâşıyla ve yine meclis-i sıhhiye âzâlığı inzımamıyla baş kitâbetine tahvîl edilmiştir. 'Umûm seferberliği i'lânı üzerine 3 Teşrînievvel sene 328 tarihinde Yanya kolordusu ikinci seyyar hastahânesi tebâbetine ta'yin ve seferberliğe devam itdiği müddetce îfâ-yı vazîfe idildiğinden dolayı maâş ve harcırâh ve elbise bedeli istemediği i'tâ iylediği istidâ'nâmesinden anlaşılmasıdır.

Hidemât-ı askeriyede müddet-i istihdâmı ve isti'fânâmesinin kabulüyle sınıf-ı ihtiyâta nakli ve seferberlik devam itdiği müddetce fahriyen îfâ-yı vazîfe iyleyeceğini müte'allik Harbiye Nezâretinin 12 Mart sene 329 tarihli tezkere-i cevâbiyesine melfûf sıhhiye dâiresi birinci şu'besinin kayd sureti ve nüfus tezkire-i Osmâniyesiyle tebâbet diploması ve tasdîknâmeleri suret-i musaddıkası idâre-i 'umûmiyeye hıfzidilmiş ve cihet-i sıhhiyeye ait hidemâtı muvafık-ı kuyûd olduğu Sıhhiye Nezâreti meclisinden terceme-i hâl varakası zirine muharrer 3 Kânûnusânî sene 328 tarihli derkenârdan anlaşılmasıdır.

Fi 14 Mayıs sene 329.

DH. SAİDd. 189/241

Mehmed Vakıf Efendi

Müteveffâ Mehmed Efendinin oğludur.

Bin üç yüz üç sene-i hicrîyesinde “sene-i mâliye 1302” Kilis kasabâsında tevellüd itmiştir. Kilis mekteb-i rüşdiyesinde tedris-i meşrut olan dürûsı bâde’t-tahsîl 1 Temmuz sene 318 tarihinde aliyyü’l-âlâ derecede şehâdetnâme almıştır. Bin üç yüz otuz senesi Rebiülevvelinin yedisinde “14 Şubat sene 327” iki yüz elli guruş maâşla Cısr-i Şuğur Ziraat bank sanduku me’mûr refakâtine ta’yin olunarak îfâ-yı vazîfeye mübâşeret iylemiştir.

Cısr-i Şuğur kazâsı kâimmakâmılığının mûmaileyhe terceme-i hâl varakası münderecâtı tasdik ve mezkûr banka idâre-i ‘umûmiyesinde îfâ-yı vazîfe iylemekte olduğu tensik kılınmıştır.

Nüfûs-ı tezkire-i Osmâniyesiyle mekteb şehâdetnâmesi suret-i musaddıkası asl-ı terceme-i hâl varakasıyla mahfûz olub hizmet-i haziresinin îfâ-yı vazîfeye tarih-i mübâşeretle mikdâr-ı ma’âş evrâk-ı muhâbereden anlaşılmışdır.

Fi 19 Teşrînisânî sene 328.

DH. SAİDd. 192/90

Yavaşcazâde dinmeğle müte’arif Ahmed Mümtaz Efendi. Müteveffâ Mehmed Sezai Efendinin mahdûmudur.

Bin iki yüz doksan dört sene-i hicrîyesinde sene-i mâliye 1292 Kilis kasabâsında tevellüd itmiştir. Mebâdi-i ‘ulûmı kasabâ-yı mezkûrda mekteb-i ibtidâide okuduktan sonra duhûl ettiği rüşdiye mektebinde ikmâl-i tahsîl iderek 17 Temmuz sene 308 tarihinde aliyyü’l-âlâ müahhiri derecesinde şehâdetnâme almıştır. Türkçe okuryazar. Bin üç yüz on üç senesi Zilhiccesinin ikisinde 7 Mayıs sene 312 üç yüz guruş maâşla Kilis kazâsı reji idâresi kitabetine ta’yin ve üç yüz yirmi bir senesi Zilkadesinin on beşinde 20 Kânûnusânî sene 319 beş guruş maâşla idâre-i mezkûre me’mûrluğuna terfian nakl ve tahvîl idilüb üç yüz yirmi altı senesi Şevvâlinin yirmi dokuzunda 11 Teşrînisânî sene 324 bi’l-istîfâ infikâk iylemiştir. Sene-i mezkûre Zilkadesinin dokuzunda (21 Teşrînisânî sene 324) üç

yüz yirmi yedi senesi Saferinin yirmisine kadar gaye-i Şubat sene 324 iki yüz guruş maâşla kazâ-yı mezkûr Bidâyet mahkemesi âzâlığında ve üç yüz yirmi sekiz senesi Rebiülevvelinin üçünde 1 Mart sene 326 üç yüz otuz senesi Rebiülevvelinin yirmi üçüne kadar gaye-i Şubat sene 327 fahrî olarak kazâ-yı mezkûr meclis idâre âzâlığında bulunub müddet-i muayene-i nizâmilerinin hitamına mebnî infikâk itmiş ve sene-i mezkûre Recebinin yirmi sekizinde 30 Haziran sene 328 yedi yüz elli guruş maâşla intihâb-ı me'mûriyet mucebince mezkûr Kilis kazâsı evkâf me'mûrluğuna bi't-ta'yin sene-i mezkûre Şa'bânının üçünde 4 Temmuz sene 328 işe mübâşeret itdirimiştir.

Terceme-i hâl varakası zeyli kazâ-yı mezkûr kâimmakâmılığı tarafından usûlen tasdîk kılınmıştır.

Mûmaileyhe ber minvâl-ı muharrer reji idâresi kitâbet ve me'mûrluğı ile mahkeme ve meclis idâre âzâlıklarındaki müddet-i hidâmeti ve maâşâtı mekâdiri ve esbâb-ı infikâkı kazâ-yı mezkûr meclis idaresinin 11 Ağustos sene 328 tarihli mazbatası suret-i musaddikasına ve evkâf me'mûrluğuna ta'yini tarihi ve maâşî mikdâr-ı intihâb me'mûrin encümeninin 20 Haziran sene 328 tarihli mazbatasında ve işe mübâşareti tarihi Halep evkâf müdüriyetinin 18 Kânûnuevvel sene 328 tarihli tahrîrâtında anlaşılmış ve salifü'z-zikr meclis-i idâre mazbatası ve nüfus tezkiresi ve mekteb şehâdetnâmesinin suret-i musaddıkasıyla intihâb-ı encümenin mazbatası ve tahrîrat asl-ı terceme-i hâl varakasıyla dosyasında hıfz olunmuş idüğü evkâf-ı hümayûn me'mûriyet kaleminden mürsel 6/313 sicil numarolu hülâsâda gösterilmiştir.

Fi 25 Şubat sene 328.

DH. SAİDd. 80/21

İşbu zeyl yüz üçüncü defterin doksan birinci sahifesinde mukayyed İbrahim Fehim Efendi'nin zeylinden mâ ba'ddır.

Mûmaileyhe maâşî sene-i merkûme Şevvâlinin dokuzundan 1 Mart sene 313 öşrü bi't-te'cîl bin iki yüz elli guruşa tenzîl itmiştir. Mûmaileyhin sene-i merkûme Recebi selhinde 23 Kânûnuevvel sene 313 vefât itdiği Mâliye Sicil Şu'besi'nin 31 Mart sene 314 tarihli vukû'ât cedvelinde gösterilmiştir.

DH. SAİDd. 150/207

İşbu zeylin onuncu defterin birinci sahifesine mukayyed Necef kâimmakâmı sâbık Raşid Paşa'nın zeylinden mâ ba'ddır.

İzahate nazaran müceb-i muâheze bir hâle tesâdüf olmadığı ve beşinci Necef Belediyesi'ne 'âid hanın gerek müzayedesine gerek bey'-i mu'âmelâtına sû-i isti'mal karışarak dûn bedel ile satılması ve esmânını kâimmakâm-ı mûmaileyhin li-ecli iştirâ bâyi tüccâra virilerek anınla almış virmiş ittirmesi ve bu bâbda teşkil iden komisyonun da işe karıştırılması maddeleri alınub mezkûr han ile daha birkaç dükkân kâimmakâm-ı mûmaileyhin selefi zamanında müzayedeye konulub gerek kurâ ve vade gerek ihale-i kat'iyeye mu'âmelâtını usûl-i muvâfık sûretde harman idildiği ve iki bin üç yüz lira raddesinde bulunan esmânın belediye dairesinde hıfzı mahzûrdan salim görülemeyerek li-ecli'l-hıfz sened mukâbelesinde tüccardan birine teslim olındığı ve işbu meblağla bir kısmının mesârif-i zarûriyyeye zarfıyla kusurunun li-ecli istirbah tüccara i'tâsı hakkında belediyeden yazılan mazbata üzerine meclis-i idare-i kazâdan livâyâ iş'âr kılındığı ve beyan olunan komisyon bu madde için teşkil edilmediği ve gerçi mezkûr akçenin bilâ fâide ve müddet-i medîde tüccar nezdinde terki münâsib görülmez ise de sâlifü'z-zikr livâdan idilen istifara cevab-ı vürûd itmemesine nazaran bunda müceb-i muâheze bir hâl ve mu'âmele vukû' gelmediği ve altıncı dâire-i belediyeye 'âid balıkhane ve kahvehanenin dûn bedel ile tramvay şirketine satılması keyfiyeti olup bu mu'âmele ise dâire-i belediyenin mazbatası üzerine meclis-i idâre-i kazâca virilen karara müstenid olmadığı ve gerçi bu babdaki karar ve mu'âmeleye nazaran müeyyin olan usûl ve kaideye muvaffak sûretde cereyan itmemiş ise de tramvay için lüzum olan balıkhane mahallinin sahib-i imtiyaz tarafından başka bir mahalde balıkhane inşâ ve belediyeye teslim itmek şartıyla ve müzâyedeten ta'yin iden bedel mukabilinde şirkete ferâğ idilüb bu bâbdaki iş'âr-ı vilâyetde mütezammın itdiği suret-i tasviyeye muvâfık belediye ve idâre meclislerinin mazbatalarına müstenid olan ve bir güne zararı mûcib olmayan şu mu'âmeleden dolayı kâimmakâmı tahmîl-i mes'ûliyet idilmek muvafık-ı mua'delet görülemediği birinci sâriklerin bihakın ta'kîb ve te'dîb idilmemesi maddesi olup kâimmakâm-ı mumaileyhin zamanında yirmi üç şirket vukû'ât gösterüb bunlardan ikisinin emsâli olmadığı ve on altısının evrâk-ı tahkîkâtleriyle mâan muhakemeye teslim idilüb mütebâkî beş sirkat mütecâsırlarının hâl-i kararda aldıkları anlaşılub bunda da

muâhezeyi mûcib bir hâl olmadığı ve sekizinci vâizin âşinâ-yı vâizde teba'a-i İrani'den birisi tarafından darb idildiğini kâimmakâm-ı mûmaileyhin söylemiş olduğu halde imzâ itmediği keyfiyeti olup da'vânın derdest-i rü'yet idüğüne tebeyyün iylediğini ve dokuzuncu belediye 'âid ba'zı hanelerin bedel-i icârelerinin 'adem-i tesviyesi maddesi olup bundan kâimmakâm-ı mûmaileyhe taalluk iden cihet kendisinin taht-ı isticârındaki belediyenin hanesinden ibaret olmağla bunun bedel-i isticârı senesi hitâmında isti'fâ olunacak maâşından tesviyesi mukarrer olunub diğer üç hanenin başkalarının taht-ı isticârında bulunmağla tahsili belediye dairesine 'âid bulunan ve onuncu belediye kâtibinin sû-i isti'mâlâtına müsâmaha-i keyfiyeti olup me'mûrîn-i mükellefiyyeden olan kâtib-i mumaileyhin bir güna zimmet ve ilişiği olmayub isnad-ı vâki' arzdan ibaret idüğüne on dördüncü ba'zı eşkiyânın mazhar-ı himâyesi olması maddesi bunun dahi eser-i tezvirden ibaret ve kâimmakâm-ı mumaileyh mes'ûliyetini gayr-ı müstelzem bulunduğu ve on ikinci emr-i tahsîlâtta ehemmiyet virilmemesi vâridâtın tenakuza sebebiyet virmesi maddesi olup bi'l-'akis kâimmakâm-ı mumaileyh zamanında fazla bile vukû' bulduğu çıkarılan muvâzene pusulasından anlaşıldığı ve mevâdd-ı mezkûreden dolayı kâimmakâm-ı mumaileyhin taht-ı muhakemeye alınması icâb itmiyeceği tezekkür idildiği gösterilmiştir.

Mûmaileyh 1 Eylül sene 325 tarihinden itibaren sekiz yüz yirmi yedi guruşa kadar ve harici me'zuliyet maâşı tahsisi kılınub maâş-ı mezbur 9 Mayıs sene 326 tarihinde zeyl-i kanun mucebince bin iki yüz kırk buçuk guruşa iblağ idildiği maâş kitabetinin 15 Haziran sene 237 tarihli kayıd pusulasında gösterilmiştir. Mûmaileyh bin üç yüz yirmi dokuz senesi Ramazânının ikisinde 2 Ağustos sene 327 iki bin beş yüz guruş maâşla Hille kazâsı kâimmakâmlığına ta'yin buyurulmuştur. Mûmaileyh Bağdad vilâyetine iş'arı üzerine sene-i mezkûr Zilkadesinin altısında 15 Teşrînievvel sene 327 ta'yin kılınmış ve becâyîş suretiyle Hanekin kâimmakâmlığına nakl buyurulmuştur.

Kanun-ı sakitane harekât ve mu'âmelâtından nâşî vilayetçe işden el çekdirilmiş olan mumaileyh hakkında icra ittirilen tahkikatı hâvî evrakın vürudunda bi't-tedkîk hâsıl olacak neticeye göre mu'âmele olunmak üzere bin üç yüz otuz bir senesi Muharreminin on birinde (8 Kânûnuevvel sene 328) idareten azliyle yerine diğeri ta'yin buyurulmuştur. Mumaileyh Hille kâimmakâmlığına kable'l-azime tahvîl olduğu Hankiye kâimmakâmlığından 5 Teşrînievvel sene 327 tarihinden 13 Teşrînievvel sene 328 tarihine

kadar tam maâşla istihdâm olunub emvâl-i emîriyede tekâüd ve ma'zûliyet 'âidâtının zimmet ve ilişîği olmadığı Bağdat Vilâyeti'nin 9 Mayıs sene 329 tarihli telğrâfnâme-i cevâbiyesinde gösterilmiştir.

Mumaileyh hakkında Bağdat vilâyetinden gönderilen evrak ve Şûrâ-yı Devlet mülkiye ve maârif dâiresince cereyan iden tedkîkât üzerine daire-i müşarunileyhadan bi't-tanzîm buyurıldı-yı sâmi-i teblîğ buyurulan 1 Nisan sene 329 tarihli ve yüz otuz üç numarolu mazbatada kâimmakâm-ı mûmaileyhe isnad olunan mevâdd Mecîd Efendi isminde birinin Salarü'd-devle ile münâsebât-ı muhâdenetkârâne bulunduğunu ve asakir-i Osmaniyeyi Salarü'd-devle'ye mu'âvenâta teşvîk iylediğine dair hüviyeti meçhul bir şahıs tarafından virilen ihbârname üzerine cihet-i 'adliyece Mecîd Efendi'nin tevkifine teşebbüs iylemekle beraber şuhûdun esnâ-yı celb ve istintakında usul-i muhakemeye muhalif hareketde bulunması ve Hucur aşîreti reisi Mehmed Emin Ağa İranlı Kerim Han'ın kerimesini bi'l-iğfâl hanesine kaçırması üzerine hiç bir iddi'â-yı şahsî sebk iylemeksizin cihet-i 'adliyeye bi'l-müdâhale merkur Emin Ağa mütevâkîf bi'l-ahare rüşvet mukabilinde tahliye idilmesi ve Kızlarbat nahiyesinde bi'l-münakasa bir mekteb inşâ ve emr-i inşâda ihtilâsı îkâ' olunmağla beraber meclis-i beledi kara-ı hulufına tarîk-i 'âmm üzerinde ebniye inşâ ve elli kile arpa tohumunun zer'ine kâfi arâzî-i emîriyenin Mehmed Ali Bey namında birine i'tâ kılınması ve İsmail Ağa uhdesinde bulunan zaviye arâzîsi hisse-i 'akarının menâfi'i te'mînen tebdili yoluna gidilmiş ve rüsûmât idaresinde sû-i isti'mâlden ibkâ olındığı halde tahkîkât icrâ olunmaması ve rüsûmâta vurûd iden yüz yirmi hayvanın bir çoğunun Samir Han namında bir müteneffez tavassutu ve kâimmakâmın malumatı ile depozito rabt idilmeksizin imdad olunması ve Akdağ arazisinde on yedi hadan araziye mutasarrîf olan Cuma bin Rahman ve rüfekasının o evâmir-i hükûmete itâ'at itmedikleri serriştesiyle tevkif itdirilerek mağduriyetlerine sebep virilmesi ve Cemilzade İsa Efendi'nin hayvânâtı sirkatinden dolayı maznun olub Hanekin'e celb edilüb Şeyh Tayyîb'den Evkâf me'mûrî Şemseddin Efendi vasıtasıyla iki re's alınarak merkur Şeyh Tayyîb'in serbest bırakılması ve belediye reisi Tahir Efendi'nin yigeni olan Enver Mecîd Beyin hanesine gidilerek katl kasdî ile silah atılması ve merkur Enverin polis komiseri Abdülvehhab Efendi tarafından daire-i hükûmetde darben ve ikrar-ı cürm itdirilmek maksadıyla işkence idilmesi ve Hanekîn İran kâr perperdazı Samir Han'ın hanesindeki çirkap mahzeninin tathîri zımında ehli olmadığını muahharan iddi'â iden Abdülvehhab Bey ile cebren mezkûr mahzen tathîr itdirildiği

sırada merkumın üzüntüden müteessiren vefatına sebep vermesi hususâtından ibaret olub Mecîd Efendinin sûret-i tevkifinde ve esnâ-yı celb ve istntakında kâimmakâm-ı mumaiylehin dahl ve nüfuzunu müeyyed bir delil bulunmadığı gibi Kızlarbat nahiyesinde vukû'-ı beyan olunan ahval muhbir İsmail Ağa'nın kavı mecburunda kaldığı ve rûsûmât idaresindeki sû-i isti'mâl hakkında kâimmakâm-ı mûmaileyh rûsûmât müdürini celb ve da'vet ile istîzâhda bulunmuş ve kaçırıldığı beyan olunan hayvânâtın ashabı yedinde Kirmanşah şebenderliği şehâdetnâme ve mekârî tezkeresi ibraz olındığı rûsûmât mu'âyene me'mûrî tarafından ifade olunmuş olmağla beraber esasen bu madde rûsûmât me'mûrlarına talik idildiği ve mevadd-ı sairede kâimmakâm-ı mumaiylehin iştirakine mua'delet idecek emerane destres olunamadığı evrâk-ı tahkîkâtın tedkîk-i mahsûbâtından anlaşıldığı bidayet müdde'î-i 'umûmîliğinin mütâla'anâmesinde dahi gösterildiği vechle kâimmakâm-ı mumaiyleh bunlardan dolayı taht-ı muhakemeye alınması iktiza itmeyeceğinden ve şu kadar ki Hucur aşireti reisi Mehmed Emin Ağa hakkında mevkufen ta'kîbât kanunu icrası lüzumına dair mahalli müdde'î-i 'umûmîliğine bi't-tezkere yazılmış ise de bu iş hakkında kâimmakâmın evvel ve âhir cihet-i 'adliyece gönderilüb suret-i musaddıkası evrak meyanında bulunan tezkeresi mefâdından nümayan olduğu vechle iş'ârı vâki' te'mîn-i âsâyîşe 'âid ba'zı mülâhazatların inbias idüb hatta bu cihet vilayete dahi bildirilmiş ve me'mûrîn-i 'adliyenin bu misüllü iş'ârına etbâ' mecburiyetinde olmayub icâbât-ı kânûniyye ve kanâ'at-ı vicdaniye dairesinde hareket idecekleri tabî'î bulunmuş olmasıyla işbu maddeden dahi mes'ûliyetine mahal görülemeyerek yalnız ba'de-zîn bu gibi yolsuz hareketde bulunmamasının kendüsüne ihtârı lazım geleceğinin Dâhiliye Nezâreti'ne tebliği tezyid kılındığı gösderilerek mezkûr mazbata izharındaki me'mûrîn müdürünün 10 Nisan sene 329 derkenârdan dahî tebliğât-ı muktezi îfâ kılındığı anlaşılmıştır. Fi 27 Mayıs sene 329.

Mumaiylehe tedkîk idilen terceme-i hâlinde kânûnen mâni'-i istihdam hali görülememesine mebnî cevâz-ı istihdama dair intihâb-ı me'mûrîn komisyonundan virilen karar 17 Mayıs sene 329 tarihinde mücebince âsitâne-i iktirân iylediği me'mûrîn müdiriyetinin 1 Haziran sene 329 tarihli müzekkeresi ile bildirilmiştir.

Fi 8 Haziran sene 329.

DH. SAİDd. 180/11

İş bu Zeyl on ikinci esâmi defterinin 193. Sahifesinde mukayyid Abdullah Remzi Bey'in zeylinin mâ ba'dıdır.

Mûmaileyh bin üç yüz yirmi dokuz senesi Cemaziyelevvelin on ikisinde (28 Nisan Sene 327) iki bin guruş maâşla Trablusgarb vilâyetinde Mislata kazâsı kâimmakamlığına ta'yin buyurulmuşdur.

Mûmaileyh hakkındaki bâlâda muharrer Şûrâ-yı Devlet kararını baliğ tezkere-i sâmi üzerine tedkikât-ı lâzıme bi'l-icrâ iktizâ itdiği halde muhakemeye mürâca'ât olunarak neticenin bildirilmesi hakkında sebk iden iş'âra cevaben Bağdad vilâyeti defterdârlığından vürûd iden 23 Nisan Sene 327 tarihli telgrâfnâmede kâ'imakâm- ı mûmaileyh hakkında hukuk-ı neticesi cihetinde dahi tahkikât icrasına mahal mâl müdiriyetinin iş'ârına 'atfen bildirildiği Maliye Nezâretinin 15 Mayıs Sene 327 tarihli tezkeresinde gösterilmiştir.

Mûmaileyh 15 Şevval sene 327 tarihinde kazâ-yı mezkûr kâimmakamlığında işe mübaşeretle bir ay tedavisi me'zûnen 4 Safer sene 327 tarihinde müfarakat iderek tevkifâtından zimmet ve ilişiği olmadığı ve hasbe'l-hesâb ahâli-yi mahallîyi hüsn-i sevk ve erzak ve cebhane irsali husûsâtındaki himmeti sezâvâr-ı takdir bulunduğuna dair 4 Şubat sene 327 tarihli meclis-i irâde-i livâ mazbatasıyla Lübde mutasarrıflığından kendüsüne muharrer telgraf aynen görölüb i'âde idilmiştir.

Mislata kâimmakamı olub me'zûnen Dersâdet'de bulunan ve bu kere müddet-i me'zûniyeti muktezi olan mûmaileyhin yerine vekâletde bulunan zâtın ta'yini Trablusgarb Vilâyeti'nden iş'âr kılınmış ve vilâyet-i müşarunleyhanın istisnâiyet-i mevki'yesine binâen mumaileyh ilerüde münasib bir mahale ta'yin olunmak üzere bin üç yüz otuz senesi Recebinin on dokuzunda 21 Haziran sene 328 'azliyle yerine diğeri ta'yin buyurulmuştur. Mumaileyh bin üç yüz otuz bir senesi Muharreminin on beşinde 12 Kânûnuevvel sene 328 iki bin beş yüz guruş maâşla Rayne kazâsı kâimmakamlığına ta'yin buyurulmuştur.

Fî 27 Kânûnusânî sene 328.

Mumaileyh mukaddemâ bulunduğu Mislata kâimmakamlığında ahvâl-i sıhhiyesinin gösterdiği lüzum üzerine üç mâh müddet-i me'zûniyet i'tâ kılınub Şubat sene 327

tarihinde dört günlük tam ve esna-i hitâm-ı me'zûniyeti olan 4 Mayıs sene 328 tarihine kadar nisf hesabıyla maâş i'tâ kılındığı me'mûrîn müdiriyetinin 26 Şubat sene 329 tarihli müzekkere-i cevâbiyesiyle bildirilmiştir.

Vilâyetce Revandiz kâimmakamlığına istihdam işlemekte bulunan mumaileyh lüzum-ı hakîkî yok iken kâimmakamlık vekâletini Revandiz'in bir nevi bir zat-ı şeyhi demek olan Said Bey'e hod be hod ve tevdî' ve evrak-ı mühimmeye ve mahremâne ile şifre miftâhını teslim iyemesinden ve emr-i irade ve ahvâl-i takrirdeki 'acziyetinden dolayı sehlü'l-idâre bir mahalleye nakli Musul vilâyetine iş'âr kılınmış ve sûret-i iş'âra nazaran devâm-ı me'mûriyeti gayr-ı câiz görülmüş olduğundan bin üç yüz otuz iki senesi Saferinin yirmi üçünde (8 Kânûnisânî sene 329) 'azliyle yerine diğeri ta'yin kılınmıştır.

Mumaileyhin 20 Şubat sene 328 tarihinden 23 Teşrînisânî sene 329 tarihine kadar mezkûr Revandiz kazâsı kâimmakamlığında bulunarak vilayetçe Salahiye'ye nakl olunmasına binâen 'azli tarihinden mukaddem Revandiz'den infikâk itmiş ise de bi'l-âhare Salâhiye'ye de 'azimeti te'hîr idildiği ve maâşât tevkîfâtına ve sâiresde zimmet ve ilişiği olmadığı kazâ-yı mezkûr meclis idaresinin 29 Teşrînisânî sene 329 tarihli mazbatasıyla Kerkük mutasarrıflığından kendüsüne muharrer olub bi'l-mütâla'a i'âde kılınan tahrîrât ve telgrâfnâmesinden anlaşılması ve cevâz-ı istihdamının 14 Şubat sene 329 tarihinde tensib-i 'âlîye iktirân itmiş olacağı dahî me'mûrîn müdiriyetinin 19 Şubat sene 329 tarihli müzekkeresiyle bildirilmiştir.

Fî 19 Mayıs sene 330.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

3.1 SİCİL-İ AHVÂL KAYITLARINA GÖRE KİLİSLİ MEMURLAR

3.1.1 Memurların Eğitim Gördükleri Okullar

Osmanlı'nın ilk dönemlere bakıldığında dini inanış ve yaşayış Osmanlı eğitim sisteminin ve yerel kültürünün şekillenmesinde son derece etkili olmuştur.⁴³ Dönemin başlıca eğitim veren kurumları medreseler, sıbyan ve saray mekteplerinden meydana gelmekteydi.⁴⁴ Bu kurumların yanı sıra halkın belirli bazı alanlarda bilgi ve görgülerini artıracak tekke, zaviye, cami, kütüphane ve ahi teşkilatı gibi sosyal ve dini oluşumlar Osmanlı eğitim hayatında önemli bir yer teşkil etmiştir. Bununla birlikte devletin eğitim çalışmaları daha çok askeri ve üst düzey yönetici yetiştirme alanında olmuştur. Dönemin eğitim anlayışında Selçuklulardan kalma geleneğin devam ettiği de görülmektedir.⁴⁵

Bu minvalde 1879 ile 1909 yılları arasında Kilisli memurlar incelendiğinde, söz konusu memurların ilk olarak ikamet etikleri mahallede bulunan medreselerde temel dini eğitim aldıktan sonra Sıbyan mekteplerinde okudukları görülmektedir. Halk arasında Darü'l-İlim, Muallimhane, çoğunlukla taş binalardan yapılmış olmalarından dolayı Taş Mektep, Mektephane, Mahalle Mektebi ve 5-6 yaş aralığındaki çocukların parasız okudukları, giyim ve yeme içmelerinin de karşılandığı Sıbyan Mektebi gibi farklı isimler almışlardır. Temel eğitimin en önemli kademesinden biri olan bu mekteplerin ehemmiyeti, halk diline yerleşmiş olan “mektep bir mekseb-i edeptir” yani “okul edep öğrenilen yerdir” sözüyle önemini göstermektedir.⁴⁶ Sıbyan mekteplerinin Osmanlı'da devlet kontrolüne girmesi Fatih devrine isabet etmektedir. Daha önceki dönemlerde bu mektepler mollaların, vakıfların⁴⁷ ve müderrislerin kontrolü ile işlerken mekteplerde verilen eğitimlerde yapılan düzenlemeler daha sonraki dönemler için de örnek olmuştur ve klasik Osmanlı medrese düzeni böylece oluşmuştur. Bu düzenlemeler ile birlikte medreselerde uzun yıllar sürecek bir yapılanma meydana gelmiştir.

⁴³ Bernard Lewis, *Modern Türkiye'nin Doğuşu*, (Ankara: Arkadaş Yayınevi, 2018), 19.

⁴⁴ Recai Doğan, “Osmanlı Eğitim Kurumları ve Eğitimde İlk Yenileşme Hareketlerinin Batılılaşma Açısından Tahlili”, *Ankara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi*, 37/ 1,408.

⁴⁵ Ünal, Taşkın, “Klasik Dönem Osmanlı Eğitim Kurumları”, *Uluslararası Sosyal Araştırma Dergisi*, 1/3, (2008), 344.

⁴⁶ Yahya Akyüz, *Türk Eğitim Tarihi*, (İstanbul: Alfa Yayınları, 2000), 84.

⁴⁷ Deniz Aşkın, “Osmanlı Devleti'nin Son Dönemlerinde Medrese Eğitim Sistemi ve Türkiye Cumhuriyeti'nin İlk Yıllarında Eğitimin Konjonktürel Boyutu”, *İnsan ve Toplum Bilimleri Araştırmaları Dergisi*, 6/ 2, (2017), 982.

1847’de ilk ve orta öğretimin işlerini düzenlemek ve yürütmek üzere Mekâtib-i Umûmiyye Nezareti kurularak başına Sahaflar Şeyhizâde Esad Efendi getirildi ve Sıbyan mektepleriyle Rüştiyeler (ortaokul derecesindeki eğitim kurumları) yenilendi. II. Mahmut döneminde Sıbyan mektebi hocaları medrese teşkilâtı içinde özel bir eğitime tâbi tutulmaya başlandı. 1868’de Sıbyan mekteplerine hoca yetiştirmek üzere İstanbul’da bir Darümuallimin-i Sıbyân açılmış ve ertesi yıl hazırlanan Ma’arif-i Umûmiyye Nizamnâmesi’nde ancak bu okullardan mezun olanların Sıbyan mekteplerinde hocalık yapabileceği belirtilmiştir.⁴⁸

Sıbyan mektepleri sonrasında memurlar Rüşdiye Mekteplerinde eğitim görmüşlerdir. Rüşdiye mektepleri, yüksek donanıma sahip memur yetiştirmek amacıyla 1838 yılında “Meclis-i Umûr-ı Nafia” ve “Meclis-i Ahkâm-ı Adliye” meclislerinin almış olduğu karar ile açılmıştır.⁴⁹

İlk başladığında iki yıl süreli eğitim veren bu okullara öğrenciler sıbyan mektebini bitirmiş olan çocuklar içerisinde seçilerek alınmaktaydı. Bu okullarda sıbyan mekteplerindeki gibi tekli ders geçme sisteminin yerine sınıfça (grup ders) şeklinde eğitim verilmiştir. Bu bağlamda açılan ve kendine özgü olan ilk rüştiye mektepleri, Mekteb-i Ma’arif-i Adliye ve Mekteb-i Ulûm-i Edebiye olmuştur. Bu rüşdiyelerde memurlar dini eğitimin yanı sıra Kitabet, İkmal-i Nesih gibi yazı dersleri ile Edebiyat, Tarih, Coğrafya, Hesap ve Hendese gibi pozitif bilimleri de mektepte tahsil ettikleri sicil varakalarında kaydedilmiştir.⁵⁰

II. Abdülhamid devrinde Rüşdiye ve İdâdi mekteplerinin “İbtidaiyye” adıyla birleştirilmesi hasebiyle pek çok memurun eğitim gördüğü okullar arasında Mekteb-i İbtidaiyyede tahsil gördüğü kaydına tesadüf edilmektedir. Bir mikro tarih incelemesi olan sicil kayıtlarının devrin umumi havasına dair doyurucu bilgi hazineleri olduğu da burada gözlemlenmektedir. Mülkiye alanında memur olarak devlete hizmet veren bu kişilerin tahsil dönemlerinde ileride ifa edecekleri vazifelere hazırlık amacının güdüldüğü ifade

⁴⁸ Yahya Akyüz, “İlköğretimin Yenileşme Tarihinde Bir Adım: Nisan 1847 Talimatı” *Osmanlı Tarihi Araştırma ve Uygulama Merkezi Dergisi OTAM*, 5/5, (1994), 13.

⁴⁹ Mehmet Ali Yıldırım- Ali Akdeniz, *Tanzimat’tan Cumhuriyet’e Kilis’te Modern Eğitim*, (Kilis: Kitam Yayınları, 2020), 22.

⁵⁰ Mehmet Ali Yıldırım- Ali Akdeniz, *Tanzimat’tan Cumhuriyet’e Kilis’te Modern Eğitim*, 41.

edilebilir. Mekteplerden mezun olan öğrencilerin ders ortalamaları ve şehâdetname (diploma) notu da sicil kayıtlarına eklenmiştir. Evsat (Orta) ve Aliyyü'l-A'la (Pek iyi) gibi dereceler ile memurların mezuniyet durumları nitelendirilmiştir.⁵¹

İlaveten memurların tahsil seviyelerine göre memuriyet kademelerinde görevlendirilmeye devletin dikkat ettiği Kilisli memurlar özelinde söylenebilir. Örneğin, Mekteb-i Hukuk mezunu olan bir memur, Nizamiye ve Bidayet mahkemelerinde Müddei-i umûmî⁵², Müstantık⁵³ ve Hâkim olarak vazifelendirilirken, Rüşdiye Mektebi mezunlarının ise bu gibi yerlerde kâtip ve mübaşir olarak vazifelendirildiklerine belgelerde tesadüf edilmektedir. Aynı şekilde Mülkiye Mektebi veya diğer yüksek eğitim kurumlarından mezun olan kişilere idari makamlar olan valilik, kaymakamlık, mutasarrıflık gibi kademelerde istihdam edilirken, diğer memurlar mesuliyeti daha az olan memuriyetlere tayin edilmişlerdir. Modern mekteplerin yanı sıra bilhassa İstanbul'da bulunan Bayezid Medresesi müderrisleri ve ders-i âmmlarının ders halkalarında yetişen medrese çıkışlı talebelerin de çeşitli kademelerde görevlendirilmesine devam edildiği göze çarpmaktadır. Memur olan zatın şahsi ve ailevi durumu veya sahip olduğu imkânlar ile doğru orantılı olarak, bazı memurların da diğerlerine nazaran tahsil seviyeleri daha ileri seviyededir. İdâdi, Sultani ve İstanbul'da bulunan Mülkiye, Tıbbiye ve Harbiye Mektepleri ve Darü'l-Fünûn-ı Şâhâne gibi zamanının yüksek eğitim kurumlarında da eğitim gördükleri gözlemlenmektedir. Kilisli memurların eğitim gördüğü okullar arasında ise Kilis Sıbyan Mektebi, Kilis Mekteb-i Rüşdiyesi, Kilis Mekteb-i İdâdisi, Ayntab Mekteb-i Rüşdiyesi ve İdâdisi ve Halep Sultanisi bu memurlar özelinde en sık karşılaşılan okullardır.⁵⁴

3.1.2. Memurların Yabancı Dil Seviyeleri

Osmanlı Devleti'nin ilk dönemlerinden itibaren eğitim kurumlarında yabancı dil olarak Arapça'nın yoğun şekilde öğretildiği görülmektedir. Bundan dolayı medrese veya sıbyan mekteplerinde eğitim gören kişilerin ikinci bir dil olarak Arapça bildiği veya aşına olduğu söylenebilir. Osmanlı Devleti'nde padişahların şahsi anlayışları da devletin eğitime

⁵¹ Mehmet Ali Yıldırım- Ali Akdeniz, *Tanzimat'tan Cumhuriyet'e Kilis'te Modern Eğitim*, 47.

⁵² Günümüzde Savcı olarak ifade edilen hukuk görevlisine Osmanlı döneminde verilen isimdir.

⁵³ Hukuki davalarda suçlunun tespit edilebilmesi için tüm zanlıları sorgulamakla görevli olan kişi, "Müstantık", yaptığı işe ise "İstintak" adı verilmektedir.

⁵⁴ Mehmet Ali Yıldırım- Ali Akdeniz, *Tanzimat'tan Cumhuriyet'e Kilis'te Modern Eğitim*, 40.

yaklaşımını etkilemiştir. Mesela Fatih'in yenilikçi ve gelişime açık bir anlayışa sahip olması Latince ve Yunanca eserleri Türkçeye tercüme ettirmesi diğer dillerde yazılmış olan eserlere de merak uyandırmıştır. Fatih'in Rumca bilmesi de yabancı dile vermiş olduğu önemi göstermektedir.⁵⁵

Osmanlı Devleti'nin yabancı dil eğitime önem vermesi ve Fransızca, İngilizce gibi bir Batı dilini bilen memura yoğun bir şekilde ihtiyaç duyması, 1699 yılında imzaladığı Karlofça Anlaşmasıyla geniş ölçüde toprak kaybetmesinden sonra olmuştur. Osmanlı diplomasisindeki bu gelişmeler ve ihtiyaçlar Batı ile ilişkilerin daha sağlıklı ve etkili bir biçimde yürütülebilmesi için Osmanlı hariciye sisteminde yabancı dil bilen memur gerekliliğini zorunlu kılmış ve yabancı dil öğretimine olan ihtiyaç zorunlu hale gelmiştir.⁵⁶ Bu zorunluluğun bir sonucu olarak II. Mahmut döneminde 1821 yılında Bâb-ı Âli Tercüme Odası kurulmuştur.⁵⁷ Bu tercüme odasının kuruluş amacı Bâb-ı Âli memurlarından oluşan tercümanlar yetiştirmektir. Tercüme odası 1833 yılında Hariciye Nezaretine bağlı bir oda haline getirilmiş ve Osmanlı'nın yıkılışına kadar çalışmalarını sürdürmüştür. Bu gelişme Osmanlı Devleti'nde ilk defa sistemli bir şekilde yabancı dil öğretimi yapılmaya başlandığının önemli bir göstergesidir.⁵⁸

Tanzimat dönemi sonrasında da Bâb-ı Âli Tercüme Odası çalışmalarını devam ettirmiştir. Bu dönemde ünlü İngiliz Redhouse ve Fransız Sardou gibi yabancılar da tercüme odasında çeşitli görevleri ifa etmişlerdir.⁵⁹ Tanzimat sonrasında açılan rüştiyeler ve dengi okulların ders programlarına bakıldığında Arapça ve Farsça'ya ilave olarak Fransızca'nın da eğitim sistemine dâhil edildiği görülmektedir. Açılan okullarda bir Batı dili olarak Fransızca'nın da müfredata dâhil edilmesi yabancı dil öğretimi alanında farklı düşünce ve ihtiyaçların ortaya çıktığını göstermektedir. Sultan Abdülaziz döneminde kaliteli bir yabancı dil eğitimi vermek amacıyla 1868 yılında "Galatasaray Sultanisi" açılmıştır.⁶⁰

⁵⁵ Salih Potukoğlu- Recep Büyüktolu, "Osmanlı'da Yabancı Dil Öğretimi ve Robert Koleji Örneği", *Belgi Dergisi*, (2020), 2/2006.

⁵⁶ Ebubekir Keklik, *Osmanlı Devleti'nde Sultan Abdülaziz Devri Anadolu Islahatları*, (Ankara: Gazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Tarih Anabilim Dalı Yakın Çağ Tarihi Bilim Dalı, Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, 2009), 2.

⁵⁷ Sezai Balcı, *Babiâli Tercüme Odası*, (İstanbul: Libra Yayıncılık, 2013), 43.

⁵⁸ Sezai Balcı, *Babiâli Tercüme Odası*, 43.

⁵⁹ Carter V. Findley, *Bureaucratic Reform in the Ottoman Empire The Sublime Porte 1789-1922*, (Princeton University Press Princeton, 1980), 134.

⁶⁰ İhsan Sungu, "Galatasaray Lisesinin Kuruluşu", (Belleten, 1943), 8/28, 323.

Böyle bir eğitim kurumunun kurulması o dönemde devlet tarafından açılmış olan diğer kurumların yabancı dil öğretimi bakımından istenilen seviyeye ulaşamadığını göstermektedir. Bu okullarda Müslüman ve Gayrimüslim öğrenciler beraber eğitim görmekteydi.⁶¹ Bu okuldan mezun olanların mükemmel derecede Fransızca bilmesi ve bazı hocalarının Fransız olması ise bu okuldaki yabancı dil öğretiminin son derece başarılı uygulandığı anlamına gelmektedir. Buna ilave olarak ortaöğretim düzeyinde yabancı dil öğretimi yapılması yabancı dil eğitimi bakımından bir dönüm noktası olmuştur. Batı ile çok yoğun etkileşim içerisinde olan devletin yabancı dile vermiş olduğu önem daha da artmış olup 1866 yılında “Lisan Mektebi” adıyla bir dil okulu açılmıştır.⁶² Bu dil okulunda mezun olan kişilere ihtiyaç olan yerlerde memurluk verilmiştir.⁶³ Lisan mektebinde Arapça ve Fransızca’nın dışında Ermenice, Rumca, İngilizce, Almanca ve Bulgarca gibi diller de öğretilmiştir.

Kilisli devlet memurlarının sicillerini inceleyecek olursak Sıbyan mekteplerinde Kur’an-ı Kerim ve Kıraat derslerinin olması hasebiyle Arapça’ya aşina olan memurların çoğunun Rüşdiye Mektebi seviyesinde Arapça ve Farsça olmak üzere iki yabancı dilde eğitim aldıkları kayıtlıdır. Bununla beraber bazı Rüşdiyeler ve daha üst seviyede bulunan okullarda Fransızca derslerinin de mektep müfredatında olduğu göze çarpmaktadır. Örneğin Kilis Mekteb-i Rüşdiyesi ders müfredatında Fransızca derslerinin verildiğini öğrenmekteyiz.⁶⁴ Bu minval üzere kıraat (okuma), kitabet (yazma) ve tekellüm (konuşma) yönleri itibarıyla her bir memurun aldığı eğitim ile doğru orantılı olarak bildiği diller ve dil becerileri sicillerde sıralanmıştır.

Genele bakıldığında ise memurların azımsanmayacak bir kısmının bir veya daha fazla bir yabancı dili bildiği görülmüştür. Çoğu idari ve mülki işlerle görevlendirilen ve Osmanlıca inşa ve kitabet kurallarına haiz olabilmesi adına memurların birçoğunun Arapça ve

⁶¹ Özcan Demirel, *Yabancı Dil Öğretimi*, (İstanbul: Pegem Yayıncılık, 2003), 7.

⁶² Lisan Mektebi’nde Fransızca dilbilgisi ve çeviri; konuşma ve yazma başta olmak üzere tarih, coğrafya, edebiyat, kamu yönetimi, uluslararası anlaşmalar, devletler hukuku, ekonomi gibi geniş bir müfredatı kapsayan dersler okutulmuştur. Okulun, 1892 sonunda yapılan sınavlarında Maarif Nezareti tarafından görevlendirilen Sırrı Bey, özellikle son sınıf öğrencilerinin çok iyi Fransızca öğrenmiş olduklarını belirtmiş ve bu öğrenciler içinde Fatih Polis Komiseri olan Osman Efendi’nin adını vermiştir. Yine aynı belgede Sırrı Bey okulun ders programına Arapça ve Farsçanın eklenmesinden duyulan memnuniyeti de dile getirerek okula yakın bir zamanda Almanca, Rusça ve İngilizce sınıflarının da açılacağını belirtmiştir.

⁶³ Selim Hilmi Özkan, “Osmanlı Devleti’nde Yabancı Dil Eğitimi”, (Turkish Studies, 2010), 5/3, 1794.

⁶⁴ Mehmet Ali Yıldırım- Ali AKDENİZ, *Tanzimat’tan Cumhuriyet’e Kilis’te Modern Eğitim*, 73-74.

Farsça'yı bildiği yahut aşına olduğu görülür. Öte yandan çoğunluğu denilemese bile memurların bir kısmının da birbirinden farklı seviyelerde olmak koşuluyla Fransızca bildiğini siciller aktarmaktadır. Ermeni veyahut başka bir etnik kökenden gelen memurların da kendi ana dillerini iyi bir şekilde bildiği görülür. Fransızca ile beraber Almanca, İtalyanca, İngilizce gibi pek çok Batı dilini bilen entelektüel memurlara da rastlanmaktadır.

3.1.3. Memurların Tayin Edildiği Yerler

Kilisli memurların tayin edildiği coğrafyaya genel olarak bakıldığında Kilis ve havalisinin önde olduğu görülmektedir. Kilis'in de kaza olarak bağlı bulunduğu Halep Vilayeti bu atama, tayin ve becayişlerde ön planda yer almaktadır. Vilayet içerisinde Kilis başta olmak üzere Dabık, Maarra, Cisir-i Şuğur, Urfa, Ayntab ve Antakya gibi yakın bölgelere Kilisli olan bu memurlar istihdam edilmiştir. Bölgeye komşu olan Adana, Şam (Suriye) ve Bağdat vilayetleri de ikinci sırada görevlendirme sahası olarak yer almaktadır. Rumeli bölgesinde bulunan vilayetlerde ise Anadolu ve Bereketli Hilal bölgesinde bulunan vilayetlere nazaran Kilis'ten sağlanan personel istihdamı daha azdır. Rumeli bölgesinde görev yapan Kilisli memurların görevinde tecrübe sahibi ve tahsil dereceleri yüksek kişiler oldukları saptanmıştır. Farklı etnik unsurların bulunduğu ve azınlık olan Gayrimüslim tebaaya mensup isyancı, komiteci hareketlerin sıklıkla görüldüğü II. Abdülhamid dönemi Rumeli'sinde bu denli bir yol izlenmesi kuvvetle ihtimal devletin siyasi politikasından kaynaklanıyordu. Öte yandan suç işleyen, işinde usulsüzlük veya yolsuzluk yapana devletin uyguladığı ceza pek çok memura sürgün vermek olmuştur. Sürgün cezasına çarptırılan memurun ise önceki görev yerinden yahut memleketi olan Kilis ve civarından uzak yerlerde görevlendirilmesi söz konusu olmuştur. Kilisli memurların görev süreleri içerisinde birden fazla bölgede istihdam edilmesi devletin söz konusu memur sınıfının keyfi uygulamalarına engel olmak adına aldığı bir tedbir olarak yorumlanabilir.

3.1.4. Memurların İstihdam Olunduğu Memuriyetler

1879-1909 yılları arasında Kilis'te doğmuş olan memurların istihdam oldukları memuriyetlere bakıldığında birçok farklı vazifeye karşılaşmaktayız. Memuriyetleri ele alacağımız bu başlıkta geçmiş ve günümüz arasında kıyaslamalara da yer vereceğiz. İlk olarak bidâyet mahkemesinde görev yapmış olan memurların hangi görevleri üstlendiğini

ve bu görevlerin neler olduğundan bahsedeceğiz. Bidâyet mahkemesi, istinaf mahkemeleri⁶⁵ kurulmadan önceki mahkemelerdir. Bu memuriyette sicil kayıtlarına göre Kilis'ten on memur istihdam edilmiştir. Nizâmiye mahkemeleri ceza ve hukuk daireleri olmak üzere ikiye ayrılmıştır. Her bir kısım bidâyet ve istinâf mahkemeleri olmak üzere iki derecelidir. Bidâyet mahkemeleri hem küçük kazalarda hem de livâ ve vilâyetlerin merkez kazalarında bulunmaktaydı. Bir başkan iki üyeden oluşmakta olup üyelere birisi önceleri aynı zamanda başkâtip iken sonradan mahkemelere başkâtip olarak da tayin edilmeye başlanmıştır. Kazalarda görev yapan başkâtipler, üyelere birisi mahkemeye iştirak edemediğinde onun yerine görevini ifâ ederlerdi. Ceza hukuku sahasına giren konularda bidâyet mahkemeleri kabahat ve cünha derecesinde suçlarla alâkalı davaları bidâyetten görür ve sonuçlandırır.⁶⁶

1858 tarihli ceza kanununun 3. Maddesinde esasları belirlenen cinayet davalarına bakamazlardı. Sadece davanın incelemesini yaparak livâ merkezindeki bidâyet mahkemelerine gönderirlerdi. Hukuk bakımından kaza bidâyet mahkemeleri kazaya bağlı nahiye ve köylerde beş bin guruş değer ve yıllık beş yüz guruş gelire kadar açılmış hukuk davalarını kesin olarak karar verme yetkisine sahipti. Bu değer üzerinde açılan davaları ise istinaf yolu açık olmak üzere karara bağlarlardı. Kaza bidâyet mahkemelerinin istinâf yolu kapalı olmak üzere kesin verdikleri kararlarda anapara, faiziyle birlikte kanunda belirtilen sınır miktarı geçiyorsa ise veya davacının davasına karşı davalı da o mahkemenin yetkisine giren bir dava açıp, iki davanın konusunu teşkil eden miktarların toplamı yine bu sınırı aşıyorsa bile bunlara ilişkin kesin karar verme yetkisine sahipti. Ticaret mahkemesi⁶⁷ olmayan normal kazalarda bidâyet mahkemeleri bu görevi de yapardı. 1861 tarihli Usûl-ı Muhâkemât-ı Ticaret Nizamnamesine göre davaları neticelendirirdi. Muhakeme sırasında beldenin büyük ve saygın tacirlerinin seçtiği bir geçici üye de hazır bulunmak zorundaydı. Livâ ve vilayetlerde bulunan bidâyet mahkemelerinin çalışma esaslarında farklılıklar bulunmaktaydı.⁶⁸ 1880 yılında

⁶⁵ Muhâkemât Dairesinin verdiği kararları görüşüp, istinafen karar vermek üzere; bu dairenin beş üyesiyle, üç diğer daireden de ikişer üyenin katılmasıyla oluşacak heyettir.

⁶⁶ Mehmet Günay, "Kırkağaç Bidâyet Mahkemesi Kayıtları", (Manisa: CBÜ Sosyal Bilimler Dergisi, 2014), 12/ 3, 99.

⁶⁷ Ticaret mahkemeleri, sekizinci maddeye göre 1 Reis ile 2 daimî aza ve 4 muvakkat azadan oluşacaktı.

⁶⁸ Abdülmecit Mutaf, *Osmanlı Arşiv Belgelerine Göre Şûrâ- yı Devlet (1868-1922/1284-1342)*, (İzmir: Dokuz Eylül Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, 1997), 56.

yayımlanan nizamname ile Müddei-i Umumilik ve Mustantıklık ihdas edilmiştir. İlk sorgulamanın yapıldığı, memurun ifade ve iddiaları daire reisine yazılı olarak bildiren Müddei-i Umumilik kurumu dava hakkında düzenlenen mütalaanameyi de müzakere esnasında sunardı. Muhakemat Dairesinde görülen davalardan gerekli görülenler bir defa da Şura-yı Devlet Hey'et-i Umûmiyesinde görüşüldükten sonra hükme bağlanırdı.⁶⁹

Memur yargılaması ile ilgili işleri yoğun olan Muhâkemât Dairesindeki işleyişi rahatlatmak adına 19 Eylül 1888 tarihinde Şurâ-yı Devlet tarafından Bidâyet Mahkemesi kurulması teklif edildi ve bunun için de bir reis ile iki aza tayin edilmesi kararlaştırıldı. Kurulan bu mahkeme, padişah iradesi olmaksızın atanan memurların mahkemelerine bakmakla ve karar vermekle yetkiliydi. Muhâkemât Dairesine ait işler Hey'et-i İttihamiye⁷⁰, Bidâyet-İstinaf-Temyiz heyetleri, İthilâf-ı Mercî Encümeni⁷¹, Müddei-i Umûmiler ve Mustantık olarak ayrı ayrı birimler tarafından bağımsız şekilde yürütülmekteydi. Bunun sonucunda 15 Ocak 1897 kararnamesiyle Muhâkemât Dairesi ismi kaldırılarak yerine bu heyetlerin tamamını kapsayacak olan Mehâkim-i İdare (Devâr-i Mehâkim) adı altında toplanmıştır. Bu değişikliklerin yanında mahkemelerin üye sayılarında da değişiklik yapıldı. Şikâyetlerin önlenmesi ve işlerin gecikmemesi için 10 Kasım 1909 yılında Mahkeme-i Temyiz Hey'et-i Umûmiyesi oluşturuldu. 1912 tarihinde ülkenin içinde bulunduğu koşullar neticesinde Divan-ı Harbler kurulmuş ve Şura-yı Devlet'in idari yargı yetkisi diğer umumi mahkemelere aktarılmıştı. Bu tarihten sonra Şura-yı Devletde sadece Divan-ı Harbler ve diğer mahkemeler arasındaki uyuşmazlığı çözen İthilâf-ı Mercî Encümeni kalmıştır.⁷²

İkinci olarak Rûsumat kitabesinde istihdam olunan memurlar gelmektedir. Rûsumat, Osmanlı Devleti'nde gümrük işlerine bakan daireyi temsil etmekteydi. Gümrük kelimesinin kökeni hakkında kesin bir bilgi olmamakla birlikte İtalyanca, "commercia", Latince "commercium" veya Fransızca "douane" kelimesinden türemiş olup zamanla değişime uğrayarak bugünkü şeklini almıştır.⁷³ Osmanlı'da "gümrük", iki devlet

⁶⁹ Abdülmecit Mutaf, *Osmanlı Arşiv Belgelerine Göre Şurâ-yı Devlet (1868-1922/1284-1342)*,55.

⁷⁰ İtham edilen memurun ilk sorgusunu yapan üç kişilik bir heyet.

⁷¹ Şura-yı Devlet reisi idaresinde, üçü Şura-yı Devlet, üçü de Temyiz Mahkemesinden olmak üzere altı üyeden oluşmaktadır.

⁷² Abdülmecit Mutaf, *Osmanlı Arşiv Belgelerine Göre Şurâ-yı Devlet (1868-1922/1284-1342)*,s.56

⁷³Mübahat Kütükoğlu, "Osmanlılarda Gümrük" (İstanbul: Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi,1996), 263.

arasındaki sınır geçişlerinde malların kontrol edildiği yerdir. Ülkenin sınırlarına girmek, devlet sınırından çıkmak veya sınırın bir noktasından yabancı bir ülkeye geçirilen ticari eşyadan, devletçe alınan vergiye “gümrük vergisi” denilmiştir.⁷⁴

Osmanlı Devleti gümrük sistemiyle ilgili yapılan çalışmalarda kullanılan ana kaynak gümrük defterleridir. Gümrük defterleri sayesinde hem ticaret hem de gümrük sisteminin işleyişi ile ilgili önemli verilere ulaşılmaktadır. Bu defterlerin içeriğine bakacak olursak; Mufassal, İcmal, Teslimat-Bakaya, Muhasebe, Vazife ve Ahkâm defterleri olarak sınıflandırmak mümkündür. Gümrük kayıtlarının gün aşırı tutulduğu defterlere Mufassal adı verilmiştir. Bu defterlerde Tüccarın adı, getirdiği mal veya malların, geminin cinsi, taşıdığı bayrak, nereden geldiği, kaptanın ismi gibi önemli bilgiler yer almıştır. İcmal defterleri, bazen bir veya birkaç aylık bazen de senelik hasılat ve masrafları gösteren kayıtlardır. Gümrüklerde toplanan meblağların hazineye teslimlerinin işlendiği defterler Teslimat-Bakaya defterleridir. Vazife defterlerinde ise gümrük gelirlerinden maaş alan mütekâit⁷⁵ ve duagüyan⁷⁶ gibi kimselere ait kayıtlar tutulmaktaydı. Muhasebe defterlerinde ise kendisine bağlı olan emanet ve iltizamla idare edilen bütün gümrükler ile diğer bağlı rüsumlarının her türlü hesapları tutulmuştur. Gümrüklerle ilgili çeşitli hükümler ise ahkâm defterlerinde toplanmıştır. 1838 yılında imzalanmış olan Balta Limanı Ticaret Antlaşması’ndan sonra Osmanlı Devleti gümrük giriş ve çıkışlarını kontrol altında tutmak, iç ve dış borçlanmanın finansmanını sağlamak için kamulaştırılmış gümrük birimlerini kendi devlet memurları tarafından idare ediyordu.⁷⁷

Osmanlı gümrüklerinde yapılan ilk düzenleme 1840 yılında gümrükleri yönetecek olan Dersaadet ve Galata emtia gümrüklerinin kurulması ve bu kurumların Hazineye bağlanmasıyla oldu. Bu iki gümrük 1847’de kurulan Maliye Nezareti’ne bağlandı. Maliye Nezareti’nin mali işleri bir düzen altına alması kararı ve 1859’da İltizam sisteminin kaldırılması sonrasında ise kara ve sahil yoluyla ithal ve ihraç edilen malların vergisini toplamak görevini yapan iskele ve gümrük eminliklerini tek bir idarenin yönetimi altında toplama çalışmalarına hız kazandı. Bu bağlamda 14 Kasım 1860 yılında Rüsumat emaneti

⁷⁴ Ziya Kazıcı, *Osmanlı’da Vergi Sistemi*, (İstanbul: Kayıhan Yayınevi, 2004), 161.

⁷⁵ Emekli olan kişilere verilen isim.

⁷⁶ Günlük mesainin başladığı sırada ve merasimlerde dua okuyan kişilere verilen isim.

⁷⁷ Ayşe Amine, Kızıltoprak, “1330 Tarihli Rusumat Salnamesi’ne Göre Osmanlı Gümrükleri”, (İstanbul: Marmara Üniversitesi Ortadoğu Araştırma Enstitüsü, 2012),8.

kurularak teşkilatın başına Kâni Paşa tayin edilmiştir. Kâni Paşa'nın yoğun çalışmaları neticesinde 17 bölgeye ayrılan gümrük emniyeti ve bunların dışında kalan gümrük binalarını tek çatı altında toplanmıştır. Bu gümrükler 3 kısımdan oluşmaktaydı. Bunlar; sınırlarda kurulan Hudut gümrükleri, kara gümrükleri ve deniz olan şehirlerde sahil gümrükleri şeklindeydi. 22 Ekim 1891 yılında Avrupa gümrük mevzuatlarından yararlanılarak Gümrük Nizamnamesi çıkarıldı.⁷⁸

Bu nizamname, gümrüklerdeki işlemler, gümrük memurlarının çalışma saatleri, gümrüklerdeki her türlü işlem ve kaçakçılık ve kurallara aykırı davranışlara karşı uygulanacak cezalara (eşyanın alıkonulması ve para cezası vb.) ilişkin 45 maddeden oluşmaktaydı. Osmanlı gümrüklerinin kurumsal yapısı ve görev alanlarına ilişkin düzenlemeler, 20. yüzyılda da devam etti. Rüsûmât Emaneti'nin ismi 14 Ağustos 1909'da Sultan Mehmet Reşat'ın onayı ile Rüsûmat Müdüriyet-i Umumiyesi (Gümrükler Genel Müdürlüğü) olarak değiştirildi. Bu değişiklik ile Rüsûmat Emni'ni'nin unvanı genel müdür, gümrük nezaretlerinin adı gümrük müdürlüğü ve gümrük nazırlarının adı da başmüdür olarak değiştirildi ve bu müdürlükler Maliye Nezareti'ne bağlandı.⁷⁹

Rüsumat emaneti 14 memurdan oluşan bir idare kurulu ile yönetiliyordu. Bu kurul, iki ana birime ayrılmıştı. Bunlardan birincisi Yönetim heyeti, ikincisi ise teftiş heyetiydi.⁸⁰ Rüsumat emaneti Maliye nezaretine bağlı olarak çalışmalarını sürdürmekteydi. Bu emanete müdür olarak tayin edilecek kişi maliye nazırının önerisi ve padişahın iradesi ile atanırdı. Rüsumat emanetinin merkez teşkilatı ile taşra teşkilatı arasında farklılıklar bulunmaktaydı.

Gümrük idaresinde memur olmak veya bağlı bir birimde çalışmak prestijli bir görevdi. Bu dairede görev yapacak kişiler titiz bir elemeyi içeren imtihanlardan geçerek göreve alınırlardı. Rüsumat emanetinde çalışanlar için bugün bile ayrıntılı denilebilecek görev ve yetki tanımları yapılmıştı. Her kademe memur için yapılan bu tanımlamalarda "Müdüriyet-i Umumiye'nin emri ile baş müdüriyeti ziyaret eden Müdüriyet-i Umumiye müfettişlerine her türlü kolaylığı göstermeleri ilgili kişilere hatırlatılmıştır. Herhangi bir

⁷⁸ Birten Çelik, "Osmanlı Gümrüklerinde 19. Yüzyıl Son Döneminde Yapılan Reformlar ve Yabancı Uzmanlar", (Ankara: XIII. Türk Tarih Kongresi, 2018), 196.

⁷⁹ Ayşe Amine, Kızıltoprak, "1330 Tarihli Rusumat Salnamesi'ne Göre Osmanlı Gümrükleri", 45.

⁸⁰ Ayşe Amine, Kızıltoprak, "1330 Tarihli Rusumat Salnamesi'ne Göre Osmanlı Gümrükleri", 45.

şekilde teftiş geçirenlerin müfettişlere zorluk çıkarmaması ve konuda çok dikkatli olmaları emredilmiştir.⁸¹

Rüsumat emanetinde çalışan görevlilerin başında gümrük emini yer almakta olup bu kişinin görevi devlet adına gümrük vergisini toplamak⁸² ve bunun yanında gümrükte çalışan diğer personellerin (duagu, huddaman, müteakip) maaşlarını ödemektir. Gümrükteki ticari işlemleri kayıt altına alan, defter tutan ve yazışmaları düzenleyen “gümrük kâtipleri”, gümrükten yapılan maaş harcamalarının hesabını tutan “vazife kâtipleri”, gelen-giden malların tartma ve ölçme işlerini yapan “kantarcılar”, malların değer tahmininde bulunan “muhamminler”; “gümrük muhafızları”, “bekçiler”, “kolcular”, denizden ve karadan gelen mal yüklerinin aramasını ve kıymet tespiti yapan iç ve dış arayıcılar, “kapıcılar”, “ambarcılar” ve “sarraflar” gümrükte çalışan diğer görevlilerdir.⁸³

1901 yılına kadar genellikle erkeklerden oluşan görevliler, dönemin ekonomik ve siyasi koşullarından kaynaklı olarak kaçakçılık olaylarına kadınların karışması ve bu durumun önüne geçilebilmesi için 1902 yılından itibaren kadınlar da gümrük kolcusu olarak istihdam edilmiştir.⁸⁴ Gümrük çalışanlarından birisi vefat ettiğinde oğlu bu işe uygun ve gönüllü ise görev oğluna devredilebiliyordu. Eğer gümrük memurunun oğlu yok ise veya vefat ettiyse o görev başka birine devrediliyordu. Gümrük çalışanlarının kadroları kişinin vefatıyla sona erdiği gibi çalışanlar, bazı kadrolarda hisse sahibi olabilmıştır. Bu hisselerin, hisse sahipleri tarafından devri de yapılabilmekteydi. Bundan dolayı gümrükte memur olarak gelir elde edenlerin yanında, yine bu kadroda hisse hakkından dolayı hissedar olarak gelir temin eden kişilerin bulunduğu da görülmektedir.⁸⁵

Üçüncü olarak Posta ve Telgraf dairesinde görev yapan memurların yapmış olduğu görevleri incelemek konunun izahı açısından faydalı olacaktır. Tanzimat dönemi öncesinde ulak ve menzilhane teşkilatı sayesinde devletin resmi haberleşme işleri

⁸¹ Ayşe Amine, Kızıltoprak, “1330 Tarihli Rusumat Salnamesi’ne Göre Osmanlı Gümrükleri”, 45.

⁸² Halil Sahillioğlu, “Emin” (İstanbul: Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi), XI, 111.

⁸³ Halil Sahillioğlu, “Emin”, 111.

⁸⁴ Birten Çelik, “Osmanlı Gümrüklerinde Kadın İstihdamı: Kadın Gümrük Kolcuları (1901-1908)”, (Belleten:2015), 79/286, 1005.

⁸⁵ Saim Çağrı, Kocakaplan, 18. Yüzyılda Osmanlı Ekonomisi ve İstanbul Gümrüğü, (İstanbul: Ötüken Yayınları, 2017), 100.

yürütülmekteydi. 1832 tarihinde II. Mahmut'un direktifleri ile haberleşme alanında yenilikler yapılmaya çalışılmıştır. Özellikle bu dönemde serasker Hüsrev Mehmet Paşa'nın İstanbul- Edirne arasında posta teşkilatı kurulmasını önermesiyle Avrupa'dan posta kanunları örnek alınarak komisyonlar kurulmuş fakat bu uygulama pratikte sınırlı kalmıştır. Tanzimat'ın ilanı ile birlikte yeniden gündeme gelen haberleşme alanındaki gelişmelerle birlikte Avrupa'daki yöntemlere vakıf olan Mustafa Sami Efendi, 4 Temmuz 1840 yılında "Posta Müdürü" olarak görevlendirilmiştir. Sami Efendi, Ticaret Nezaretine bağlı olarak çalışmalarını sürdürmüş ve netice olarak 23 Ekim 1840 yılında "Posta Nezareti" kurulmuştur.⁸⁶ Bu nezaretle birlikte devlete ait haberleşme evrakı ile halkın mektupları bu nezaret yönetiminde taşınmaya başlanmıştır. Bu bağlamda İstanbul ve taşralarda postahaneler açılması kararlaştırıldı. 16 Kasım 1840 yılında İstanbul ve taşralarda açılacak olan postahanelerin nasıl bir yerde ve içerisinde neler bulunacağı belirlenmiştir. 1840 yılında ilk defa İstanbul dışında bir yere posta müdürü atanmıştır. Bu tarihten itibaren Anadolu'ya da posta müdürleri atanmış olup 1845 yılına gelindiğinde 34 posta müdürü bulunurken bunun 21'i Anadolu'da görev yapmaktaydı. Posta müdürlerine başlangıçta 400 ile 750 kuruş arasında maaş verilirken kentin büyüklüğüne göre maaşlar da değişebilmekteydi. Ayrıca eyaletlere bağlı olan kazalarda da birer posta memuru görevlendirilmişti. Posta teşkilatı ülkenin her yerinde aynı anda gelişmediğinden, teşkilatlı olan yerler "Muntazam" diğer yerler ise "Gayrimuntazam" diye adlandırılmıştı.⁸⁷ 1849 yılına gelindiğinde posta teşkilatı bütün eyaletlerde aktif olarak görev yapmakta olup taşınacak olan eşyaların cinsi, ağırlığı ve gideceği yer hesaplanarak ücreti belirleniyordu. Posta teşkilatının genişlemesiyle birlikte sorunlarında ortaya çıkmasıyla bu sorunların denetim altında tutulması için Posta müfettişleri görevlendirilmiştir. Karadan posta taşımacılığı beraberinde yeni sorunlar getiriyordu. Yolların güvenliği sağlanamadığından dolayı bu dönemde sık sık soygunlar da görülmekteydi.⁸⁸

⁸⁶ Ferhat Hüseyin, Parlak, *PTT Mekteb-i Âlisi*, (Çankırı: Karatekin Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Yüksek Lisans Tezi, 2013), 11.

⁸⁷ Onur Özdemir, *Türkiye'de Modern Posta Teşkilatı'nın Kuruluşu ve Gelişimi*, (Eskişehir: Anadolu Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, 1998), 37.

⁸⁸ Musa Çadircı, *Tanzimat Döneminde Anadolu Kentleri'nin Sosyal ve Ekonomik Yapısı*, (Ankara:TTK, 1997), s. 295.

Haberleşme alanında atılan en önemli gelişmelerden birisi de telgrafın Osmanlı'da haberleşme aracı olarak kullanılmaya başlaması olmuştur. Kırım savaşı sırasında telgraf ile tanışan⁸⁹ Osmanlı Devleti ilk telgraf muhaberelelerini Fransızca olarak Latin harfleriyle yaparken 1861'den itibaren haberleşmeyi Türkçe yapmaya başlamıştır. Posta idaresi dışında örgütlendirilen telgrafhanelerde vilayet merkezlerinde bir müdür, müdür yardımcısı ve muhabere memuru görevlendirilmişti. Sancak merkezlerinde ise bir müdür ve muhabere memuru bulunuyordu. Bazı merkezlerde “ Lisan-ı ecnebi” memurları da hizmet etmekteydi. Baş memur İdare'nin, İstanbul ve taşra merkezleri ile olan muhaberat ve yazışmalarını hazırlamak ve bunları iletmekle görevlendirilmişti. Maiyetindeki memurlardan biri bu yazışmaların kopyalanması ile diğer memur ise kayıt işlemlerinden sorumluydu.⁹⁰ Ayrıca, bazı vilayetlerde müfettişler görevlendirilmişti. Posta ve telgrafın ülkede geniş ölçüde yaygınlaşması ile birlikte bu iki teşkilat Posta- Telgraf İdaresince yürütülmeye başlanmıştı.⁹¹

Her alanda olduğu gibi telgraf ile haberleşme işi de 24 Ekim 1859' da yayımlanan “Telgraf Nizamnamesi” ile devletin resmi haberleşmesinin ücretsiz olduğunu, ticari haberleşmelerin devletin haberleşmesinden sonra geldiği ve halkın haberleşme hürriyetine belirli kıstaslar getirilmiştir. Öte yandan burada çalışan kişilerin yetiştirilmesi için “Fünun-i Telgrafıyye Mektebi” adı altında bir okul açılmıştır.⁹²

Açılan bu mektepte her gün öğleden sonra teorik olarak telgraf ile ilgili konular işlenmiş, telgraf ile haberleşme ve telgraf idaresini ilgilendiren konular dışında genel hesap usulleri, defterlerin tutulması ve gerekli olan kayıtların yapılması, telgraflardan alınacak ücretlerin belirlenmesi gibi konularda eğitim verilmiştir. Cuma ve Pazar günleri dışında haftanın diğer bütün günlerinde ders verilmeye devam edilmiştir. Sabahları teorik, öğleden sonra ise uygulamalı ders eğitimi veren bu okulun eğitim süresi iki yıl olarak

⁸⁹ Özkan Keskin–Ali Sönmez, “Telgrafın Osmanlı İmparatorluğunda Yayılması: Çanakkale Telgraf Hattı Örneği”, *Ankara Üniversitesi Osmanlı Tarihi Araştırma ve Uygulama Merkezi Dergisi*, (2009), 2/70.

⁹⁰ Mustafa Kaçar, *Osmanlı Telgraf İşletmesi (1854-1871)*, (İstanbul: İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Tarih Bölümü Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi,1986), 5.

⁹¹ Musa Çadırcı, *Tanzimat Döneminde Anadolu Kentleri'nin Sosyal ve Ekonomik Yapısı*,298.

⁹² Musa Çadırcı, *Tanzimat Döneminde Anadolu Kentleri'nin Sosyal ve Ekonomik Yapısı*,298.

belirlenmiştir.⁹³ Ocak 1872 ‘de açılan bu okul beklenen talebi karşılayamadığı gerekçesiyle 24 Nisan 1880’de kapatılmıştır.⁹⁴

Memurların istihdam edildiği diğer bir kurum ise Ziraat Bankası olmuştur. 19. yüzyılın ilk yarısında Osmanlı Devleti’nde ticaret ve finans açısından batının örnek alınması ile birlikte yabancı bankalar ülke toprakları içinde faaliyet göstermeye başlamıştı. Bu dönemde Osmanlı’da henüz ulusal niteliğe sahip bir bankacılık sisteminin kurulması için yeterli sermaye birikimi oluşmamıştı ve bir kaynak oluşturma aracı olarak milli bankaların varlığından söz edilemiyordu. Bu durum en çok nüfusun büyük çoğunluğunu oluşturan çiftçileri etkilemekteydi. Çünkü henüz kurumsal bir kredi sistemi oluşmadığı için çiftçiler kredi ihtiyaçlarını karşılamak için çoğunlukla tefecilerden borç almaktaydı. Osmanlı Devleti’nde ulusal bankacılık girişimi Mithat Paşa döneminde Ziraat Bankası (1863) ve İstanbul Emniyet Sandığı’nın (1868) kurulmasıyla başlamıştı. 1863 yılında Tuna vilayeti valiliği sırasında Mithat Paşa tarafından Ziraat bankasının temelini oluşturacak olan Memleket sandıkları oluşturulmuş ve ilk uygulama sahası adı geçen vilayetin Pirot kazasında faaliyetlere başlamıştı.⁹⁵ Sandıkla ilgili işler, üye köylülerin seçmiş olduğu 2 Müslüman, 2 Hristiyan sandık eminince yönetilmekteydi. Günlük yapılan işlemlerin yazıldığı yevmiye defterleri, tüm hesapların kayıtlı olduğu defter-i kebir ve eldeki nakit paralar ahşap kasalarda saklanmıştı. Daha sonraları güvenlik nedeniyle bu ahşap sandıkların yerine demirden yapılan ilkel kasalar kullanılmaya başlanmıştı. 1867 yılında Memleket Sandıkları Nizamnamesi ile Osmanlı Devleti’nin her yerinde sandıklar faaliyetlerine devam ettirmişti. Fakat bu sandıkların işleyişinden kaynaklı sorunların Ticaret Bakanlığı’na olan şikâyetlerin artmasına neden olmuş ve 15 Ağustos 1888 yılında Ziraat Bankası Nizamnamesiyle Menafî sandıkları kaldırılarak yerine Ziraat Bankası kurulmuştu.⁹⁶

Bu sandıklar bugünkü anlamda bir tarım kredi kooperatifi olarak faaliyet göstermeye çalışmışlardı. Mithat Paşa tarafından kurulan İstanbul Emniyet Sandığı, Ruscuk’ta halkın

⁹³ Roderic H., Davison, “Osmanlı İmparatorluğuna Elektrikli Telgrafın Girişi”, (Çev: Durdu Mehmet Burak), *Ankara Üniversitesi Osmanlı Tarihi Araştırma ve Uygulama Merkezi Dergisi*, (2003), 14/364.

⁹⁴ Seyfi Toptaş, *İttihat ve Terakki Cemiyeti ve Osmanlı Posta ve Telgraf Teşkilatı*, (Ankara: Gazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Yüksek Lisans Tezi, 2004), 21.

⁹⁵ Menekşe Çetin, *Bankacılığın Tarihsel Gelişimi ve Ziraat Bankası Örneği*, (Van: Yüzüncü Yıl Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Yüksek Lisans Tezi, 2014), 43.

⁹⁶ Şahap Sıtkı, İltar, *Dün Bugün Ziraat Bankası*, (Ankara: Başnur Matbaası, 1967), 15.

tasarruflarını toplamak ve saklamak üzere faaliyete geçirilen Emniyet Sandığı'ndan doğmuştu. 1868 yılında sandığın merkezi İstanbul'a taşınmış ve geniş halk kitlelerine tasarruf alışkanlığı vererek dağınık halde bulunan küçük tasarrufları bir araya getirme amacı taşıyan sandığın yönetimi 1907 yılında Ziraat Bankası'na devredilmişti.⁹⁷ Ziraat Bankası, ülke tarımına ve Türk Bankacılığına vermiş olduğu destek ile hem ekonomik hem de sosyal yönden etkileri olan bir kuruluş olmuştur.⁹⁸

Eğitim seviyesi yüksek memurların atandığı bir vazife ise kaymakamlıktı. Tanzimat yönetiminde ülke Eyalet-Sancak- Kaza olarak üç gruba ayrılmıştı. Tanzimat öncesi sancak yöneticisi olan mütesellimlik kurumunun görevlerini üstlenen kaymakamlık, günümüze kadar aynı isimle varlığını sürdürmüştür. Kaymakamlar, doğrudan Dâhiliye Nezareti'ne bağlı olup atanma ve diğer özlük işleri nezaret tarafından yapılmaktaydı. Ancak valilere karşı sorumlulukları olup bağımsız olarak karar almaları ve yürütmeleri sınırlıydı. Sancak meclisi denilen ve eyalet meclisine benzeyen bir kurul yardımı ile sancağı yöneten kaymakam aynı zamanda bu meclisin başkanıydı. Bu sancak meclisi, Kaymakam, mal müdürü, hâkim, tahrirat ve mal başkâtipleri, Müslüman ve Gayrimüslim toplumun temsilcilerinden oluşmaktaydı. Kaymakam ve bu meclis önemli konularda birlikte hareket ederdi. Belirli günlerde toplanarak sancak yönetimi, eğitim, maliye ve belediye hizmetleri ile ilgili sorunlar görüşülüp karara bağlanırdı. Kaymakam ve meclis, yol kesme, hırsızlık ve eşkıyalık olayların önüne geçebilmek için birlikte hareket ederdi.⁹⁹

Kilisli memurların icra ettiği başka bir memuriyet ise zabıtalıktı. Osmanlı Devleti'nin kuruluşundan yıkılışına kadar geçen zaman içinde zabıta teşkilatında birçok değişiklikler yaşanmıştı. Osman Bey Karahisar kalesini ele geçirdiği zaman, kente Gündüz Alp'i subaşı olarak tayin etmiştir. Bu kişi bugünkü anlamda ilk polis amiridir. Subaşılar, barış döneminde savaş için gerekli olan askerleri disipline etmek ve eğitmekle birlikte kentin dirlik ve düzenini de sağlamışlardır.

Osmanlı Devleti'nde Yeniçeri Ocağı'nın kaldırılmasından sonra bilhassa 1845-1879 yılları arasında iç güvenlik hizmetlerinde eskisiyle kıyaslanmayacak ölçüde gelişmeler

⁹⁷ Osman Uluyol, "19. Yüzyılda Osmanlı Devleti'nde Bankacılığın Gelişimi", *Muhasebe ve Finans Tarihi Araştırma Dergisi*, (2019), 16/36.

⁹⁸ Şahap Sıtkı, İlter, *Dün Bugün Ziraat Bankası*, 15.

⁹⁹ Musa Çadırcı, *Tanzimat Döneminde Anadolu Kentleri'nin Sosyal ve Ekonomik Yapısı*, 236.

yaşanmıştır. Fakat güvenlik hizmetlerinin birçok makam ve kişilere bağlı olarak yürütülmesi uygulaması da devam etmiştir. 10 Nisan 1845'te İstanbul'da "Polis" adıyla bir teşkilat kurulmuş, polis teşkilatının görevleri yine aynı tarihte yayımlanan Polis Nizamnamesi'nde belirtilmiştir.¹⁰⁰

Sicil kayıtlarına göre meşakkatli bir eğitim serüveninden geçen Kilisli memurların icra ettiği vazifelerden biri belki de en kıymetlisi Öğretmenlik mesleğiydi. Osmanlı'da öğretmen yetiştirmek için Öğretmen Okulu açma girişimine ilk defa Tanzimat döneminde rastlanmaktadır. İlk dönemlerde sıbyan okullarına öğretmen yetiştirmek için medreselerde adab-ı mübahase (bir çeşit pedagojik eğitim) gibi dersler verilmiştir. Tanzimat ile birlikte 16 Mart 1848'de darümuallimin adıyla bir öğretmen okulu açılmıştır. Bu okula müdür olarak Ahmet Cevdet Efendi atanmıştır.¹⁰¹

Memurların istihdam edildiği kurumlardan biri de tahrirat kalemiydi. Tahrirat kelimesi tahrir kelimesinin çoğuludur. Kelime anlamı; yazma, kaydetme, deftere geçirme olarak bilinmektedir.¹⁰² Genel anlamda tahrirat kalemi, günümüzde resmi yazıların yazıldığı yazı işleri dairesinin karşılığıdır.

Memurların icra ettiği önemli bir görev alanı ise sandık eminliğiydi. Kısaca sandık emanetinin görevleri şu şekilde sıralanabilir; hazine malvarlığı tahsilatı, borçlanma, Osmanlı Bankası'ndan Hazine-i Celile Sandığı'na kaydedilmesi gereken tutarları toplayıp günü gününe yevmiye defterine irâd¹⁰³ kaydetmek, masârifat ve düyun idare-i umumiyelerinden verilecek resmi belgeler doğrultusunda ödemeyi yapmak ve yevmiye defterine gider yazarak her gün ilgili mercilere bilgi vermek, vezne idaresi tahsilat ve ödemelerinin cins ve miktarını gösteren bir yevmiye tutup her günün tahsilât-ödeme dengesini yapıp günlük pusulayı makama sunmaktı.¹⁰⁴

¹⁰⁰ Şerafettin Gündoğdu, *Türkiye'de Polis Temel Eğitiminin Tarihi Gelişimi ve Polis Meslek Eğitim Merkezi, Polis Meslek Yüksekokulu Örneği*, (Denizli: Pamukkale Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Yüksek Lisans Tezi, 2008), 41.

¹⁰¹ Elif Merve, Koç, Ahmet Cevdet Paşa ve Osmanlı Devleti'nde Eğitimin Modernleşmesi, (İstanbul: Sabahattin Zaim Üniversitesi Yüksek Lisans Tezi, 2017), 36.

¹⁰² Cevdet Küçük- Tefik Ertüzün, "Düyun-ı Umumiyye" *Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi*, (2010) 39/59.

¹⁰³ Gelir, kazanç anlamına gelir.

¹⁰⁴ Musa Çadircı, *Tanzimat Döneminde Anadolu Kentleri'nin Sosyal ve Ekonomik Yapısı*, 231.

Osmanlı Devleti'nde eğitimini tamamlayıp devlete memur olarak atanan Kilisli efrad borçlar idaresinde de görevlendirilmişti. Günümüz anlamında borçlar idaresine denk gelen Düyun-ı Umûmiyye İdaresi'nin temel görevleri; her yıl bütçe kanun tasarısına eklenecek iç ve dış borçlarla hisse senedi, mukataat, zeamet, tımar, yetim malları faiz ve bedelleri ve devletçe taahhüt edilmiş bulunan demiryolları teminatı miktarını gösteren bir muvazene defteri düzenleyip Masarifat İdare-i Umumiyesi'ne vermek, iç veya dış yeni bir borçlanma olduğunda borçlanılan tutarı sandık emanetine ve nezaretten emrolunan mahalle teslim ettirmek, bütçe kanununa göre ödeneğine mahsuben hazineden veya Osmanlı Bankası'ndan nakit olarak verilecek olan meblağ ile vilâyet emvalinden verilecek tutarların her gün bir nüsha yevmiyesini ve Osmanlı Bankası'nın Düyun-ı Umumiye ve cari hesap işlem ve hesaplarını yapmak ve incelemek, yevmiyenin bir örneğini Masarifat İdare-i Umumiyesi'ne, gelirlerle ilgili kısmını Varidat İdare-i Umumiyesi'ne göndermekti. Bundan başka borçlara ilişkin yıllık ödenekten gerek İstanbul ve diğer vilâyetlerde gerekse yabancı devletlerle yapılacak harcamaların kendi kayıtları ve gelecek yıl kesin hesapları gereğince yıl bitiminde tahakkuk eden miktarını gösteren genel yıl kesin hesabını yılın bitimiyle beraber düzenlemek ve Masarifat İdare-i Umumiyesi'ne vermektir.¹⁰⁵

Kilis özelinde bakıldığında sağlık alanında istihdam edilen memurların çok zorlu ve uzun bir eğitimden geçtiğini söylemek yerinde olacaktır. Bu bağlamda Osmanlı'da sağlık konusunda II. Mahmut döneminde 1827 yılında Tıphâne ve Cerrahane açılmıştır. Avrupa'dan doktorlar getirtilerek sağlıkta gelişim gösterilmiştir. O dönemde ülke genelinde salgın hastalık ortaya çıkmış ve bu olayın çözüme kavuşturulması için Karantina Meclisi kurulmuştur. Bu gelişmelerden sonra Karantina uygulanan yerlere Usul-ı Tahaffuz, karantina olan mekânlara Tahaffuzhane adı verilmiştir. Kilis'ten bu karantinalarda görev almış yüksek seviye bir eğitim seviyesine sahip bir memur tespit edilmiştir.¹⁰⁶

¹⁰⁵ Serkan Açar, "Geçmişten Günümüze Maliye", *TBB Dergisi*, 73,(2007),422.

¹⁰⁶ Musa Çadırcı, *Tanzimat Döneminde Anadolu Kentleri'nin Sosyal ve Ekonomik Yapısı*, 307.

SONUÇ

Sicil-i Ahvâl Defterlerindeki memurların biyografileri çoğu araştırmacının ilgi alanına girmiştir. Ülkemizde sicil-i ahvâl kayıtlarında yer alan memurların hayatlarını araştırıp bunları yayınlayan birçok araştırmacı mevcuttur.¹⁰⁷ Bu dönemde Sicil-i Ahvâl defterlerinin içerisinde bulunan 92.137¹⁰⁸ memurdan Kilisli olan 73 memurun terceme-i hallerini inceledik. Elbette Kiliste doğmuş memur sayısı bununla sınırlı değildir. Hariciye arşivi gibi tasnifi yapılmamış olan sicileri de incelediğimizde Kiliste doğmuş ve memur olmuş birçok kişi olduğunu görebilmek mümkündür. Bu memurların tamamı Kilis'te doğmuştur. Terceme-i hallerini incelediğimiz memurların isimlerinin birçoğu günümüzde kullanılan isimlerle aynı olup Mehmed ismini kullanan 24; Ahmed ismini kullanan 11; İbrahim ismini kullanan ise 3'tür. Yine bu memurlardan iki isimli olanların sayısı 58'dir. Hafız ve hacı gibi dini sıfatlar da kullanmışlardır. Bey ve Efendi gibi unvanları da kullanan Kilisli memurların ailelerinde devlet kadrolarında veya devletin önemli mercilerinde görev yapmış kişiler olduğu görülmektedir. Bu memurlar muhasebecilik, tahrirat kalemleri, bidayet mahkemesi, rüsumat kitabeti, ziraat bankası memurluğu, sancak ve kazalarda rüsumat muavinlikleri, posta, telgraf muhabere hizmetleri, nahiye müdürlükleri, kaza sandık emanetleri, kaymakamlık vekâleti, zaptiye kalemligi, tütün fabrikasında memurluk, müderrislik, Mekke-i mükerreme sıhhiye müdürlüğü, tehaffuzhane, heyeti sıhhiye¹⁰⁹ gibi önemli devlet memurluklarında görev almışlardır.

Bunlardan birkaçını inceleyecek olursak; tahrirat kaleminde görev yapmış olan 17 Kilisli memur bulunmaktadır. Tahrirat kalemi, günümüzde resmi yazıların yazıldığı yazı işleri dairesinin karşılığıdır. Bidayet mahkemesinde görev almış 10 memur vardır. Bidayet mahkemesi, istinaf¹¹⁰ mahkemeleri kurulmadan önceki mahkemelerdir.¹¹¹

¹⁰⁷ Mücellidoğlu Ali Çankaya'nın 1859 ve 1922 yılları arasında yaşayan mülkiyelilerin biyografilerini anlattığı Mülkiye Tarihi ve Mülkiyeliler, Sadık Albayrak'ın meşhat Arşivlerini inceleyerek 2400 civarında ki ulemanın biyografilerinin incelendiği Son Devir Osmanlı Uleması bu alanda yazılan eserlerin başında gelmektedir.

¹⁰⁸ Ahmet Erkartal, *Sicill-İ Ahval Defterlerindeki Safranbolulu (Zağfiranbolulu) Memurlar (1879-1909)*, (Sakarya: Sakarya Üniversitesi, Yüksek Lisans Tezi, 2007), 23.

¹⁰⁹ Yolculuk sırasında salgın hastalık görülen gemiler için limanların yakınına kurulan sağlık kuruluşudur.

¹¹⁰ İstinaf; ilk mahkemelerce nihai bir hükümlerle neticelenmeyen veya mahkemenin yeniden görülmesi için başvuru bir üst mahkemedir.

¹¹¹ Sedat Bingöl, "Osmanlı Mahkemelerinde Reform ve Ceride-Yi Mahakim'deki Üst Mahkeme Kararları" *Tarih İncelemeleri Dergisi*, 20/1, (2005), 21.

Rüsumat kitabetinde ise 7 memur istihdam edilmiştir. Rüsumat günümüzde gümrük işleriyle uğraşan daireye verilen addı.¹¹² Evkaf kaleminde istihdam olunmuş 5 memur bulunmaktadır. Evkaf kalemi Osmanlıda vakıflardan sorumlu olan devlet dairesiydi. Sanduk emanetinde görev yapan memur sayısı ise 7'dir. Ziraat bankasında istihdam edilen 13 memur bulunmaktadır. Kiliste doğmuş olan memurlar arasında Gayrimüslim olanlar da bulunmaktaydı.¹¹³ Memurların göreve başlama yaşına bakacak olursak en erken başlayan memur 15 yaşında Selim Faik Bey¹¹⁴ en yaşlı başlayan ise Hacı Mahmud Efendi'dir.¹¹⁵ Memurların ekseriyeti Türkçe okuryazar olup bundan hariç konuşabildikleri ve aşına oldukları diller kayıt varakalarında belirtilmiştir. Türkçenin haricinde en fazla konuşulan dil Arapça ve Farsça'dır. Fransızca, Rumca, İtalyanca, Ermenice, Çerkezce ve İslavca¹¹⁶ bilen memurlarda vardır. Memurların göreve başladıkları ilk meslekleri ile daha sonra yaptıkları meslekler arasında zaman zaman farklılıklar olmuştur. Örneğin sancakta vergi memurluğu görevi ile memuriyete başlayan bir memur ilerde becayış suretiyle istinaf mahkemeleri memurluğu veya posta memurluğu gibi değişik memuriyetlerde çalışabilmiştir. Memurlar kimi zaman memuriyetlerinin lağvı kimi zaman da kendi istekleri doğrultusunda memuriyetlerine ara vermişler ve daha sonra tekrardan memuriyetlerine geri dönebilmişlerdir. Sicil kayıtlarında memurların görev esnasında aldıkları maaş, derece ve kademeleri itinalı bir şekilde kaydedilgi görülmektedir.

Ayrıca memurların maaşlarında görülen zam ve tenzilat miktarları aynen sicil kayıtlarına yazılmıştır. En az 50 kuruş ile memurluğa başlayanlar olduğu gibi 3000 kuruş maaş¹¹⁷ ile çalışanlar da vardı. Terceme-i hallerini incelediğimiz 73 memurdan 18'i ilk işe başladığında 250 kuruş maaş alırken daha sonra görevlerine ve derecelerine göre maaşları değişmiştir.

Yine memurların işlemiş olduğu vukuatlar da sicil varakalarında kayıt altına alınmıştır. Memurların genellikle sicilleri temiz olmakla birlikte sahte belge işleri ile uğraştığı

¹¹² Mehmet Zeki Pakalın, *Osmanlı Tarih Deyimleri ve Terimleri Sözlüğü*, 62.

¹¹³ BOA, DH. SAİDd. 57/241 Corci Efendi ve BOA, DH. SAİDd.57/241 61/168 Ohannes Efendi' ye bakınız.

¹¹⁴ BOA, DH. SAİDd. 6/529' a bakınız.

¹¹⁵ BOA, DH. SAİDd. 8/467'a bakınız.

¹¹⁶ BOA, DH. SAİDd. 183/19'a bakınız.

¹¹⁷ BOA, DH. SAİDd. 188/176'a bakınız.

şüphesiyle işten uzaklaştırılan¹¹⁸ yolsuzluk yaptığı şüphesi ile işten el çektirilen¹¹⁹ işe sarhoş geldiği için açığa alınan¹²⁰ memurlar da bulunmaktaydı.

Sicill-i ahval defterlerinden ve dosyalarından yararlanarak 19. yüzyılda yaşamış alt seviyeden en üst memuriyet seviyesine kadar devlet hizmetinde bulunmuş merak ettiğimiz kişilerin hayat bilgilerini bulabiliriz. Üstelik bu bilgiler devlet kontrolünde güvenilir kurumlar vasıtasıyla tutulmuş olup bizlere en sağlam ve en doğru bilgileri vermektedir. Bu defterlerdeki bilgiler doğrultusunda Kilisli kendi ailelerine ait isimlere rast gelebilir ve belki de bugüne kadar bilmedikleri bilgilere ulaşabilirler. Ayrıca şecere ilmi ve yerel tarihle uğraşan kişiler sülalelerinin geçmişini merak edenler için de bu defterler, araştırmacıların başvuracakları temel kaynaklardan birisidir.

Yine bu tür birinci elden kaynaklar sayesinde tanınmış bazı kişiler hakkında birçok yanlış ve eksik bilgiler düzeltilebilir. Bunun yanında bu koleksiyonların ihtiva ettikleri bilgilerin noksansız olmadıklarını da belirtmek gerekir. Başka kaynaklarla desteklendikleri takdirde daha sağlıklı sonuçlara ulaşabiliriz.

Bu çalışmamızda olduğu gibi özellikle de bir şehrin memurlarının biyografilerinin anlatıldığı eserlerden mesleklere ve maaşlarına bakmak suretiyle o zaman diliminde şehrin sosyal ve iktisadi düzeni veyahut memurların ekonomik durumları gibi önemli ipuçlarına ulaşabiliriz.

Sonuç olarak Sicili-i Ahval defterleri ve dosyalarında büyük bir hazine yatmaktadır. Buralarda var olan devlet memurlarının biyografilerini gün yüzüne çıkararak herkesin hizmetine sunmak gerekir. Bu sayede Kilis gibi Osmanlı devletinin nice önemli şehirlerinin tarihine katkıda bulunmuş oluruz. Bunun içinde araştırmacılara ve meraklılara büyük işler düşmektedir.

¹¹⁸ BOA, DH. SAİDd. 103/47'a bakınız.

¹¹⁹ BOA, DH. SAİDd. 102/229'a bakınız.

¹²⁰ BOA, DH. SAİDd. 57/241'a bakınız.

KAYNAKLAR

1.Arşiv Kaynakları

Başbakanlık Osmanlı Arşivi*

Dahiliye Nezareti Sicill-i Ahvâl Komisyonu Defterleri (DH. SAİDd.)

1/40; 2/380; 6/529; 8/442; 8/467; 9/905; 10/9; 10/501; 26/168; 26/188; 36/11; 42/189; 52/243; 57/241; 61/168; 64/147; 67/205; 79/234; 80/21; 89/178; 95/115; 97/122; 98/77; 99/126; 102/229; 103/47; 106/154; 108/118; 112/98; 113/54; 118/191; 121/102; 131/209; 136/19; 139/148; 140/201; 143/185; 143/237; 146/78; 148/104; 150/207; 156/216; 156/233; 157/26; 157/193; 158/2; 159/116; 160/78; 160/82; 161/144; 164/45; 164/108; 164/208; 165/33; 169/60; 170/81; 171/181; 172/91; 176/82; 176/117; 177/18; 178/154; 179/223; 180/11; 180/63; 182/48; 183/19; 184/78; 188/4; 188/129; 188/133; 188/141; 188/176; 189/241; 192/90;

2.Tetkik Eserler

Afyoncu, Erhan, *Tanzimat Öncesi Osmanlı İmparatorluğu'nda Bürokrasi*, İstanbul: Cedit Türkiye Günlüğü, 1999.

Afyoncu, Erhan, *Sorularla Osmanlı İmparatorluğu*, İstanbul: Yeditepe Yayınevi, 2010.

Ağar, Serkan, “Geçmişten Günümüze Maliye”, *TBB Dergisi*, 73,(2007).

Akdemir, İlhan Oğuz, “Coğrafi Ortam ve Kent Fizyolojisi İlişkileri: XIX. Yüzyıl Kilis Şehri Örneği”, *Marmara Coğrafya Dergisi*, (2014).

Akdemir, Dilek, *II. Abdülhamid Dönemi Bosna-Hersekli Devlet Adamları*, Yozgat: Yozgat Bozok Üniversitesi, Yüksek Lisans Tezi, 2018.

Akyüz, Yahya, *Türk Eğitim Tarihi*, İstanbul: Alfa Yayınları, 2000.

Aşkın, Deniz, “Osmanlı Devleti'nin Son Dönemlerinde Medrese Eğitim Sistemi ve Türkiye Cumhuriyeti'nin İlk Yıllarında Eğitimin Konjonktürel Boyutu”, *İnsan ve Toplum Bilimleri Araştırmaları Dergisi*, 6/2, (2017).

Başbakanlık Osmanlı Arşivi Rehberi, İstanbul: Başbakanlık Basımevi, 2010.

Balcı, Sezai, *Babîali Tercüme Odası*, İstanbul: Libra Yayıncılık, 2013.

Bingöl, Sedat, “Osmanlı Mahkemelerinde Reform ve Ceride-Yi Mahakim'deki Üst Mahkeme Kararları”, *Tarih İncelemeleri Dergisi*, 20/1, (2005).

Çadircı, Musa, *Tanzimat Döneminde Anadolu Kentleri'nin Sosyal ve Ekonomik Yapısı*, Ankara: TTK, 1997.

Çelik, Birten, “Osmanlı Gümrüklerinde Kadın İstihdamı: Kadın Gümrük Kolcuları

* Kullanılan defter ve belgelerin referans numaraları ilgili dipnotlarda gösterilmiştir.

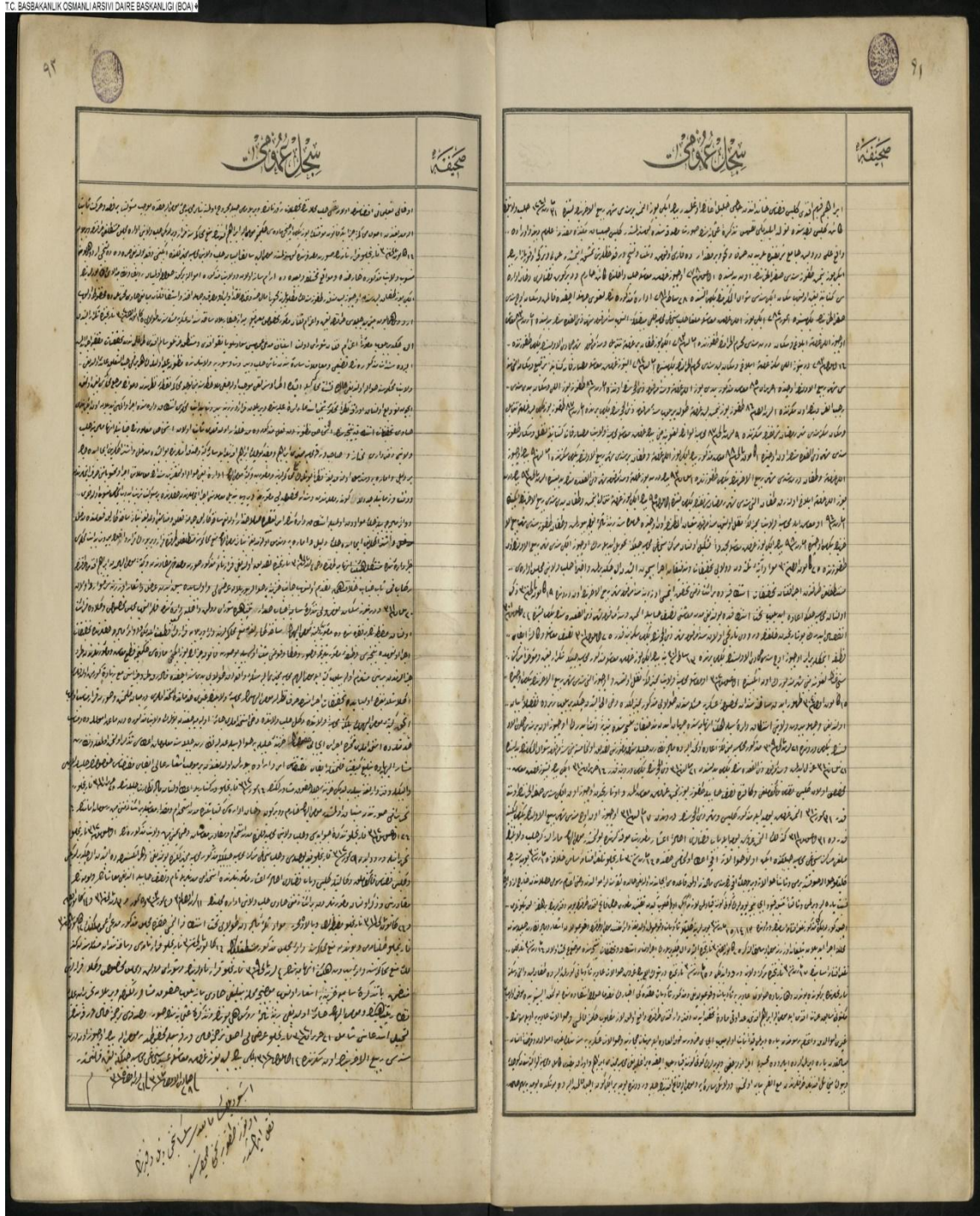
- (1901-1908)", *Bellekten*, 79/286, (2015).
- Çelik, Birten, "Osmanlı Gümrüklerinde 19. Yüzyıl Son Döneminde Yapılan Reformlar ve Yabancı Uzmanlar", Ankara: XIII. Türk Tarih Kongresi, 2018.
- Çetin, Atilla, "Sicill-i Ahvâl Defterleri ve Dosyaları Hakkında Bir Araştırma", *Vakıflar Dergisi*, 25, (2005).
- Çetin, Menekşe, *Bankacılığın Tarihsel Gelişimi ve Ziraat Bankası Örneği*, Van: Yüzüncü Yıl Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Yüksek Lisans Tezi, 2014.
- Davison, H. Roderic, (Çev.Durdu Mehmet Burak), "Osmanlı İmparatorluğuna Elektrikli Telgrafın Girişi", *Ankara Üniversitesi Osmanlı Tarihi Araştırma ve Uygulama Merkezi Dergisi*, 13, (2003).
- Demirel, Özcan, *Yabancı Dil Öğretimi*, İstanbul: Pegem Yayıncılık, 2003.
- Develioğlu, Ferit, *Osmanlıca Sözlük*, Ankara: Aydın Kitapevi, 2011.
- Doğan, Recai, "Osmanlı Eğitim Kurumları ve Eğitimde İlk Yenileşme Hareketlerinin Batılılaşma Açısından Tahlili", *Ankara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi*, 37/ 1, (1997).
- Ercivan, Hakan, *19. Yüzyılda Sos-Ekonomik Yönüyle Kilis Kazası*, İstanbul: Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü İktisat Ana Bilim Dalı İktisat Tarihi Bilim Dalı, Yüksek Lisans Tezi, 2010.
- Erkartal, Ahmet, *Sicill-İ Ahval Defterlerindeki Safranbolulu (Zağfiranbolulu) Memurlar (1879- 1909)*, Sakarya: Sakarya Üniversitesi, Yüksek Lisans Tezi, 2007.
- Findley, V. Carter, *Bureaucratic Reform in the Ottoman Empire The Sublime Porte 1789-1922*, Princeton University Press Princeton, 1980.
- Gül, Abdulkadir, *Osmanlı Devleti Bürokrasisi'nde Erzincanlı Memurlar*, Konya: Salkımsöğüt Yayınevi, 2011.
- Gülcü, Erdinç, Gündüz, Ahmet, "Milli Mücadele Döneminde Kilis ve Çevresinde Ermeniler", 6/11, (2014), 307.
- Günay, Mehmet, "Kırkağaç Bidâyet Mahkemesi Kayıtları", *CBÜ Sosyal Bilimler Dergisi*, 12/3, (2014).
- Gündoğdu, Şerafettin, *Türkiye'de Polis Temel Eğitiminin Tarihi Gelişimi Ve Polis Meslek Eğitim Merkezi, Polis Meslek Yüksekokulu Örneği*, Denizli: Pamukkale Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Yüksek Lisans Tezi, 2008.
- Helvacıkara, M. Cengiz, *Coğrafi Yönden Kilis*, İstanbul: 2012.
- Heper, Metin, "Bürokrasi", *Cumhuriyet Dönemi Türkiye Ansiklopedisi*, 2/290, İstanbul: 1983.
- Honigmann, Ernst, *Bizans Devleti'nin Doğu Sınırı*, Çev. Işılhan Fikret, İstanbul: 1970.

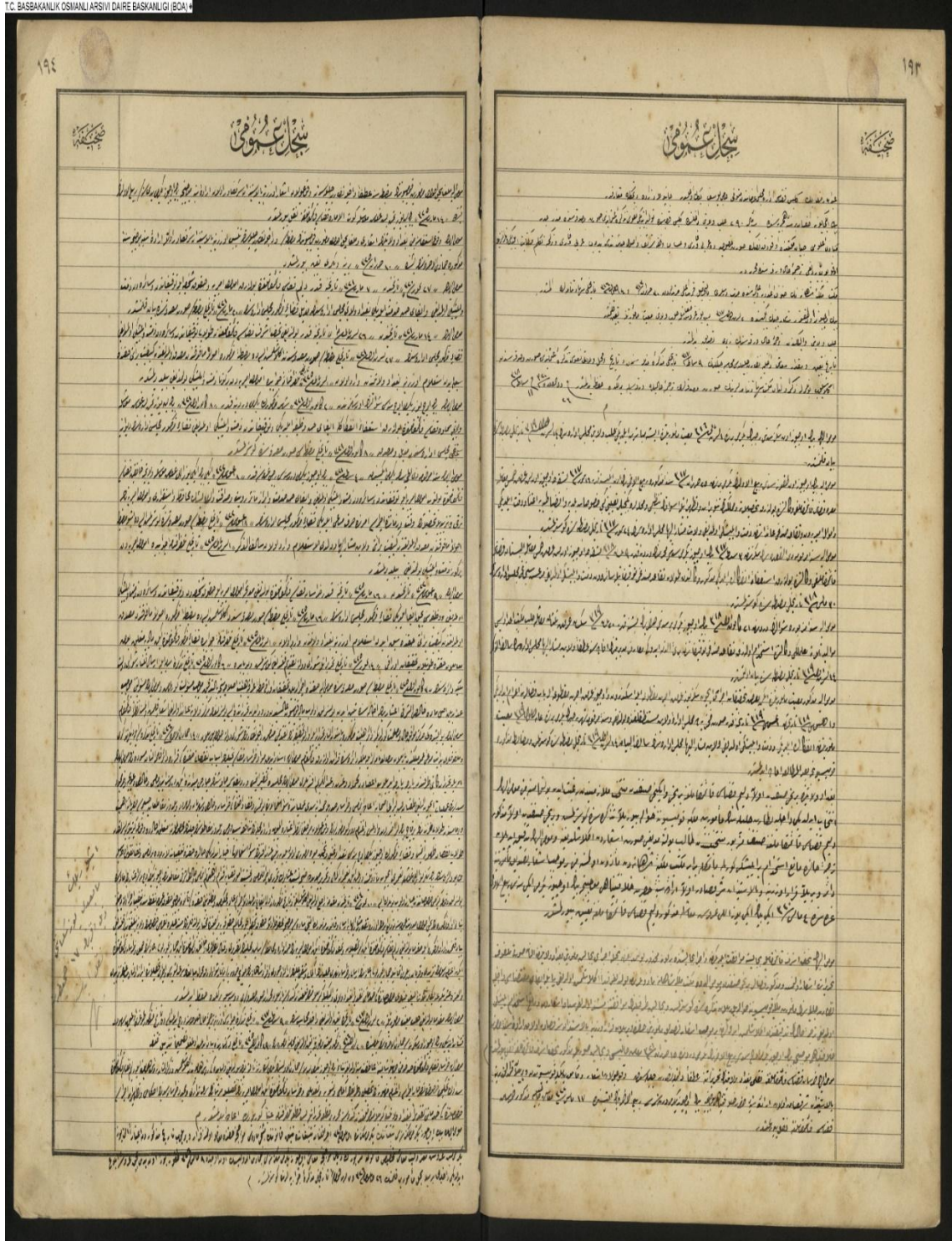
- İlter, Şahap Sıtkı, *Dün Bugün Ziraat Bankası*, Ankara: Başnur Matbaası, 1967.
- İnalcık, Halil, *Devlet-i Aliyye*, İstanbul: Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları, 2009.
- Kaçar, Mustafa, *Osmanlı Telgraf İşletmesi (1854-1871)*, İstanbul: İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Tarih Bölümü Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, 1986.
- Karal, Enver Ziya, *Osmanlı Tarihi*, Ankara: TTK, 3/3, 1998.
- Kazıcı, Ziya, *Osmanlı'da Vergi Sistemi*, İstanbul: Kayıhan Yayınevi, 2004.
- Keskin, Özkan- Sönmez, Ali, "Telgrafın Osmanlı İmparatorluğunda Yayılması: Çanakkale Telgraf Hattı Örneği", *Ankara Üniversitesi Osmanlı Tarihi Araştırma ve Uygulama Merkezi Dergisi*, 2, 2009.
- Keklik, Ebubekir, *Osmanlı Devleti'nde Sultan Abdülaziz Devri Anadolu Islahatları*, Ankara: Gazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Tarih Anabilim Dalı Yakın Çağ Tarihi Bilim Dalı, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, 2009.
- Kızıltoprak, Ayşe Amine, "1330 Tarihli Rusumat Salnamesi'ne Göre Osmanlı Gümrükleri", İstanbul: Marmara Üniversitesi Ortadoğu Araştırma Enstitüsü, 2012.
- Kocakaplan, Saim Çağrı, *18. Yüzyılda Osmanlı Ekonomisi ve İstanbul Gümrüğü*, İstanbul: Ötüken Yayınları, 2017.
- Koç, Elif Merve, *Ahmet Cevdet Paşa ve Osmanlı Devleti'nde Eğitimin Modernleşmesi*, İstanbul: Sabahattin Zaim Üniversitesi Yüksek Lisans Tezi, 2017.
- Koyuncu, Mustafa, *XVIII. Yüzyılda Kilis ve Havalisindeki Aşiretler (İskan ve Eşkiyalık)*. (Ed. Doç. Dr. Serhat Kuzucu), Kilis: Kitam Yayınları, 2020.
- Konyalı, İbrahim Hakkı, *Abideleri ve Kitabeleri ile Kilis Tarihi*, İstanbul: Fatih Yayınları, 1968.
- Küçük, Cevdet- Ertüzün, Tefik, "Düyun-ı Umumiyye" *Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi*, 39, 2010.
- Lewis, Bernard, *Modern Türkiye'nin Doğuşu*, Ankara: Arkadaş Yayınevi, 2018.
- Mert, Talip, "Sicill-i Ahval Defterleri ve Buna Dair Yayınlanan Nizamnameler – I", *Arşiv Araştırmaları Dergisi*, 2, (2000). 99-110.
- Mutaf, Abdülmecit, *Osmanlı Arşiv Belgelerine Göre Şûrâ- yı Devlet (1868-1922/1284-1342)*, İzmir: Dokuz Eylül Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, 1997.
- Ortaylı, İlber, *Osmanlı Devleti Tarihi*, İstanbul: 1.Basım, 1999.
- Ortaylı, İlber, *Türkiye Teşkilat ve İdare Tarihi*, Ankara: Cedit Neşriyat, 4. Basım, 2012.
- Özdemir, Onur, *Türkiye'de Modern Posta Teşkilatı'nın Kuruluşu ve Gelişimi*, Eskişehir:

- Anadolu Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi,1998.
- Özgen, Engin, “Gaziantep-Kilis Bölgesi Höyük Yüzev Araştırmaları: Oylum Höyük” *IV. Araştırma Sonuçları Toplantısı*, (1986).
- Özger, Yunus, *Sicill-i Ahvâl Defterlerine Göre Osmanlı Bürokrasisinde Yozgatlı Devlet Adamları*, İstanbul: IQ Kültür Sanat Yayıncılık, 2010.
- Özkan, Selim Hilmi, “Osmanlı Devleti’nde Yabancı Dil Eğitimi”, *Turkish Studies*, 5/3, (2010).
- Pakalın, Mehmet Zeki, *Osmanlı Tarih Deyimleri ve Terimleri Sözlüğü*, İstanbul: MEB, 2014.
- Parlak, Ferhat Hüseyin, *PTT Mekteb-i Âlisi*, Çankırı: Karatekin Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Yüksek Lisans Tezi, 2013.
- Potukoğlu Salih –Büyüktolu Recep, “Osmanlı’da Yabancı Dil Öğretimi ve Robert Koleji Örneği”, *Belgi Dergisi*, 2, 2020.
- Sarıyıldız, Gülden, *Sicill-i Ahvâl Komisyonunun Kuruluşu ve İşlevi (1879-1909)*, İstanbul: Der Yayınları, 2004.
- Sönmez, Mehmet Emin, vd., “İklim Değişikliği ve Plansız Şehirleşmenin Kilis Şehrinde Yol Açtığı Sel Felaketleri”, *Doğu Coğrafya Dergisi*, 17/18, (2012), 62-73.
- Sungu, İhsan, “Galatasaray Lisesinin Kuruluşu”, *Bellekten*, 8/28, (1943).
- Taşkın, Ünal, “Klasik Dönem Osmanlı Eğitim Kurumları”, *Uluslararası Sosyal Araştırma Dergisi*, 1/3, 2008.
- Tektuna, Mehmet, *Hurûfât Defterlerine Göre Kilis’te Sosyal ve İktisadi Hayat*, Kilis: Kilis 7 Aralık Üniversitesi, SBE, Basılmamış Yüksek Lisans Tezi, 2017.
- Terzi, M. A, *Türk Devlet Geleneğinde Bürokrasi ve Memur*, Ankara: Sistem Ofset, 2012.
- Toptaş, Seyfi, *İttihat ve Terakki Cemiyeti ve Osmanlı Posta ve Telgraf Teşkilatı*, Ankara: Gazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Yüksek Lisans Tezi, 2004
- Tuncel, Metin, “Kilis” *DİA.*, 26/5-8 Ankara: Türkiye Diyanet Vakfı Yayınları, 2002.
- Uğurlu, Ümmühan, *Sicill-i Ahvâl Defterlerine Göre Osmanlı Döneminde Tokatlı Devlet Memurları*, Tokat: Gazi Osmanpaşa Üniversitesi, Yüksek Lisans Tezi, 2014.
- Uluyol, Osman, “19. Yüzyılda Osmanlı Devleti’nde Bankacılığın Gelişimi”, *Muhasebe ve Finans Tarihi Araştırma Dergisi*, 16, (2019).
- Yalçındağ, Selçuk, , “Kamu Yönetiminde Halkla İlişkiler” *Amme İdaresi Dergisi*, 44/1, (1986), s.137-139.
- Yıldırım, Mehmet Ali- Akdeniz Ali, *Tanzimat’tan Cumhuriyet’e Kilis’te Modern Eğitim*, Kilis: Kitam Yayınları, 2020.

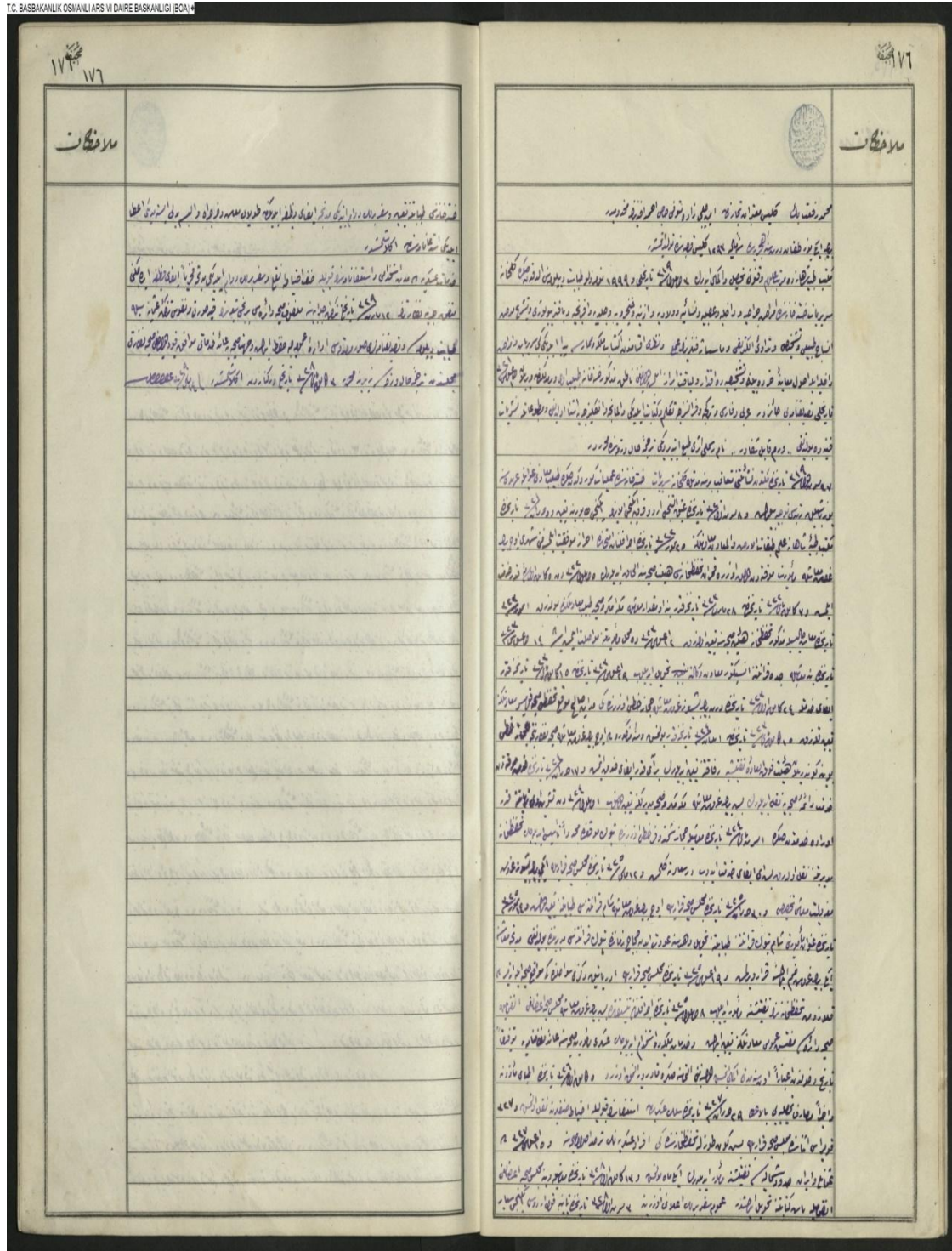
EKLER

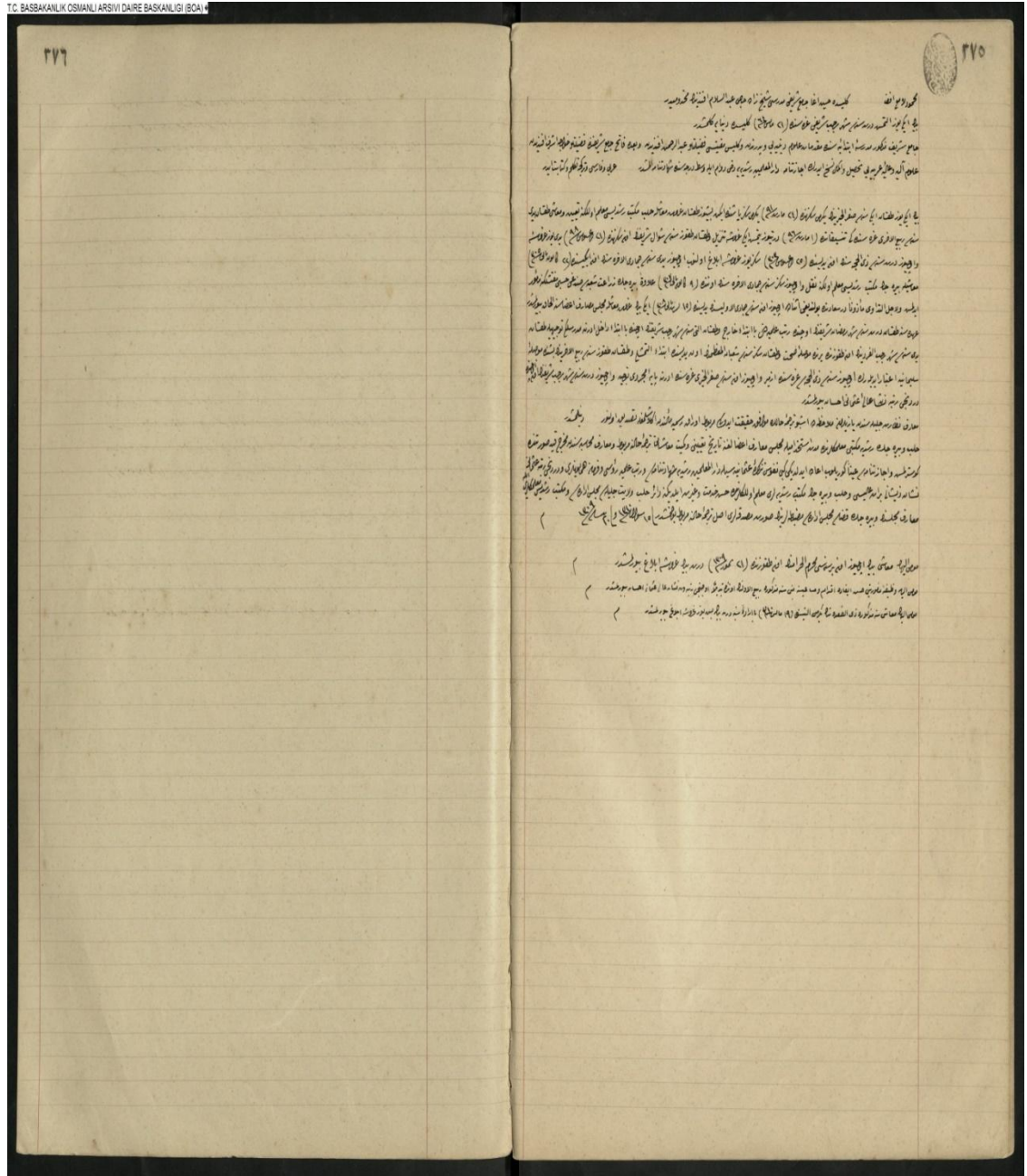

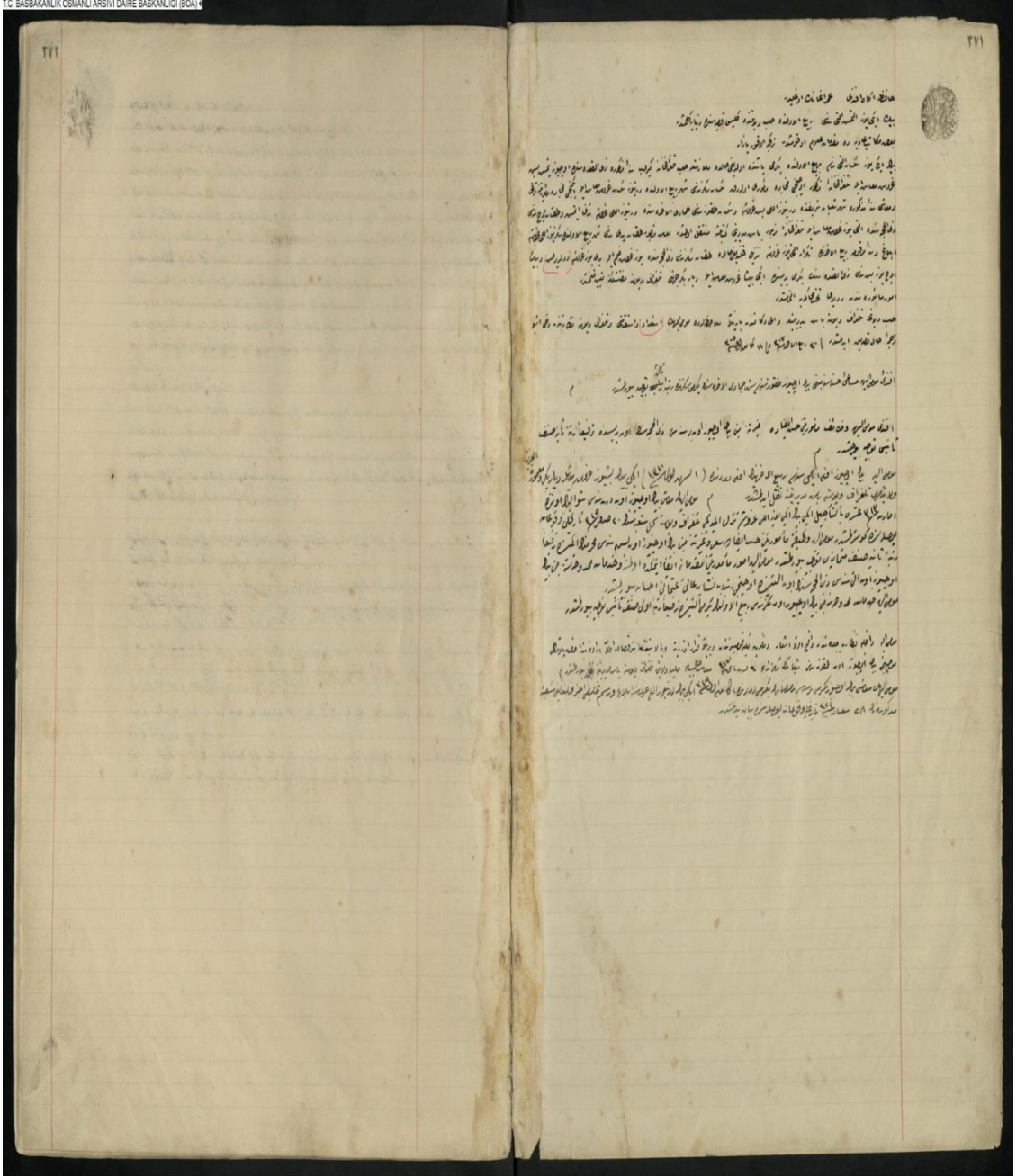
T.C. BASBAKANLIK OSMANLI ARSIVI DAIRE BASKANLIGI (BOA)

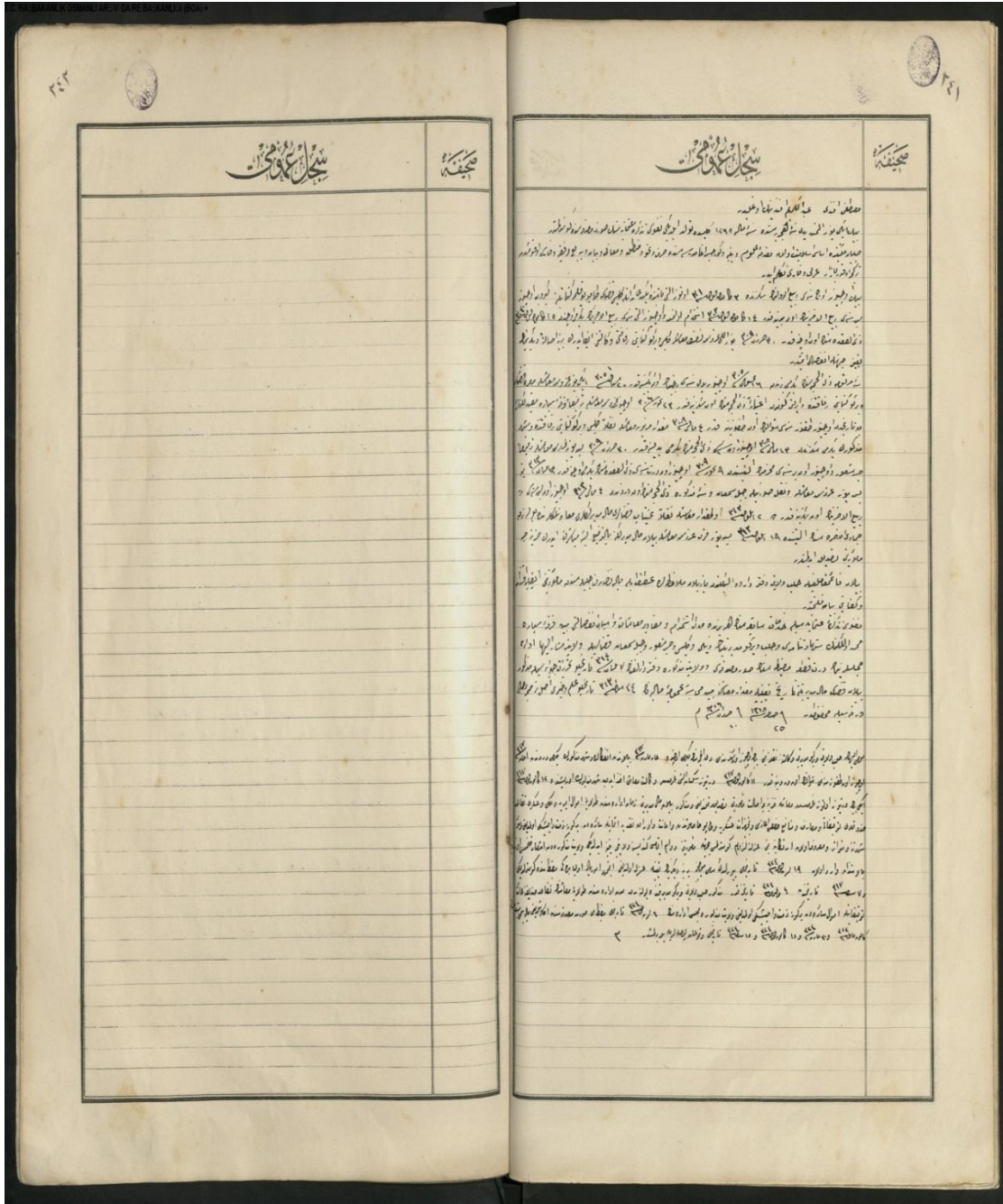

DH.SAİD.0042

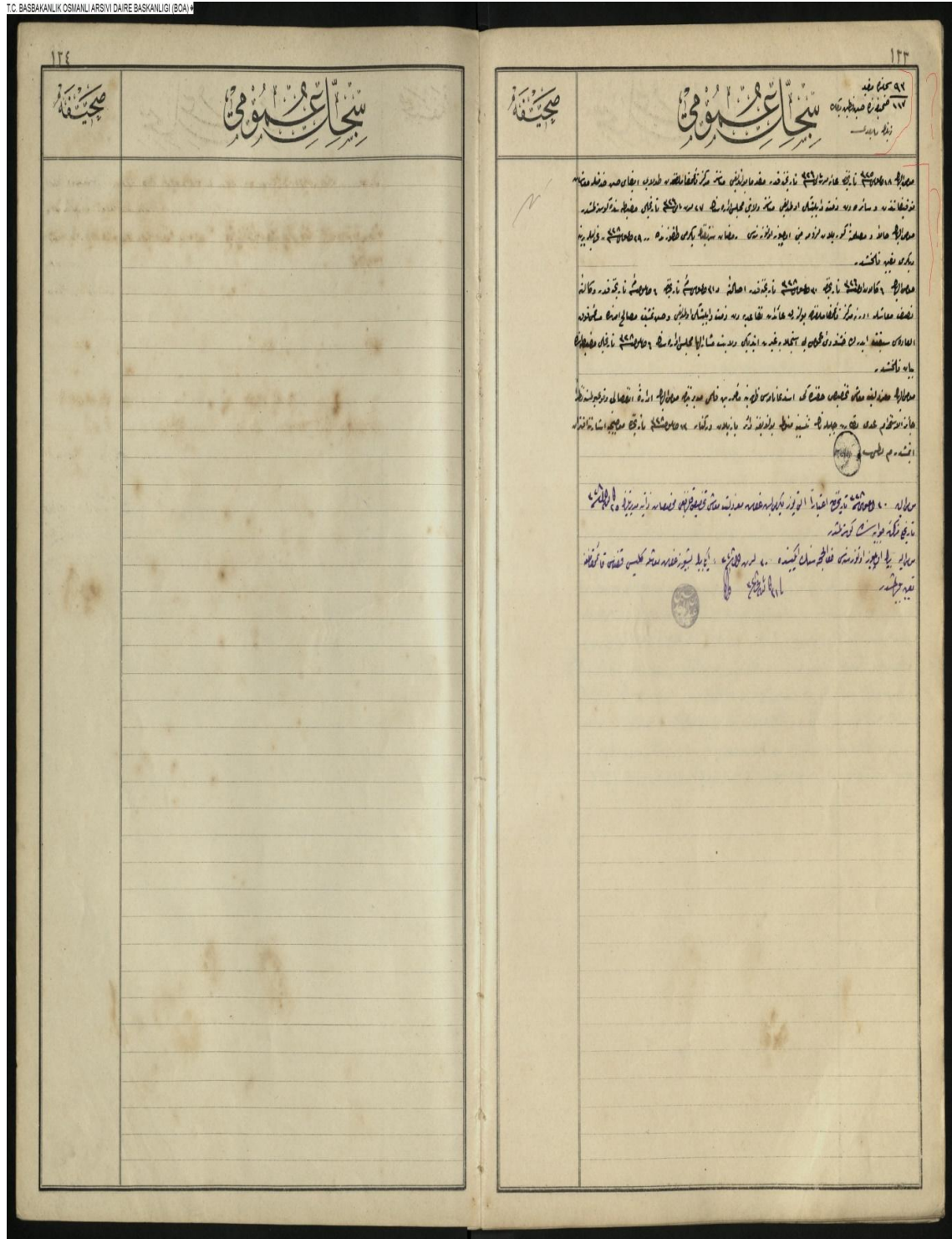
T.C. BASBAKANLIK OSMANLI ARSIVI DAİRE BASKANLIĞI (BOA)

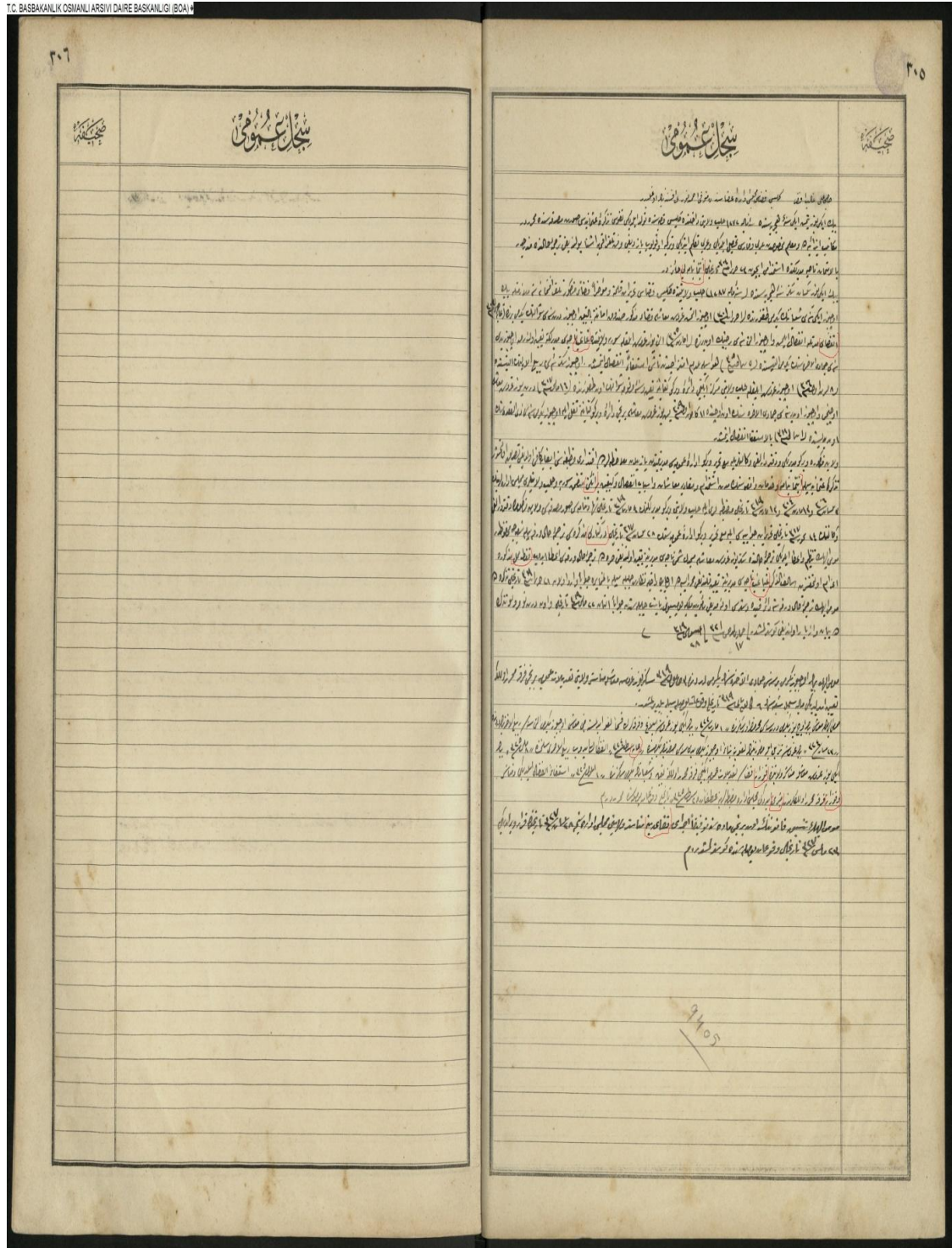
DH.SAİD.0026

DH.SAId.0097

T.C. BASBAKANLIK OSMANLI ARSIVI DAIRE BASKANLIGI (BOA)

ÖZGEÇMİŞ

1. KİŞİSEL BİLGİLER			
Adı Soyadı : Mehmet YILMAZ			
Unvanı : Öğrenci			
ORCID : 0000-0002-0516-443X			
Doğum tarihi :			
Doğum yeri :			
E mail :			
2. ÖĞRENİM BİLGİLERİ			
Derece	Alan	Üniversite	Yıl
Lisans	Tarih	Kilis 7 Aralık Üniversitesi	2015-2019
Yüksek lisans			
3. YABANCI DİL BİLGİSİ			
1-)			
4. MESLEKİ DENEYİM VE ÜYELİKLER			
1-) Ekrem Çetin İmam Hatip Lisesi (Kilis 2019 Staj)			
5. YAYINLAR VE ÖDÜLLER			
1-)			